TURKU
ÅBO

SÄHKÖINEN ALLEKIRJOITUS
VAHVA TUNNISTAUTUMINEN

Asiakirja Tilinpäätös 2025 allekirjoitus on allekirjoitettu Turun kaupungin X-Sign palvelussa. Allekirjoittajien henkilöllisyys on varmennettu vahvan tunnistautumisen menetelmin.

ELECTRONIC SIGNATURE
STRONG AUTHENTICATION

The document Tilinpäätös 2025 allekirjoitus has been signed using the City of Turku's X-Sign service. The identities of the signatories have been verified using strong authentication methods.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja	**Salari Tawar**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:05
Allekirjoittaja	**ALIISA ALEXANDRA WAHLSTEN**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:05
Allekirjoittaja	**Nurmio Timo Rainer**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:05
Allekirjoittaja	**JUHA ANTTILA**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:05
Allekirjoittaja	**Takatalo Janika Emmi Kristiina**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:05
Allekirjoittaja	**Azizi Muhis Mohammad**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:06
Allekirjoittaja	**Ruohonen Sini Pauliina**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:06
Allekirjoittaja	**Aaltonen Niko Kristian**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:07
Allekirjoittaja	**Elo Piia Hannele**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:08
Allekirjoittaja	**Mervi Maria Uusitalo-Heikkinen**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:12

Allekirjoittaja	**ELINA KATRIINA RANTANEN**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:14
Allekirjoittaja	**Ali Alas Mohamud**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:14
Allekirjoittaja	**PERTTU HELIN**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:14
Allekirjoittaja	**PACO DIOP**
Allekirjoitusaika	30.03.2026 15:16
Allekirjoittaja	**Säynätjoki Mari Sinikka**
Allekirjoitusaika	28.04.2026 17:47

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	Turun kaupungin tilinpäätös 2025.pdf

Kuva: Visit Turku Archipelago

TURUN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2025

Nyt, ikuisesti, Turku.

Kaupunginhallitus 30.3.2026

Sisällysluettelo

Pormestarin esipuhe **1**

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa **3**
1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset 3
1.2 Yleinen taloudellinen kehitys 7
1.3 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa 9
1.4 Kaupungin henkilöstö 13
1.5 Ympäristötekijät 14
1.6 Muut ei-taloudelliset asiat 18
1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä 20
1.8 Arvio kaupungin ja kaupunkikonsernin merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä 20

2. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko **23**

3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus **28**
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen 28
3.2 Toiminnan rahoitus 32

4. Rahoitusasema ja sen muutokset **36**

5. Kokonaistulot ja -menot **40**

6. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous **41**
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä 41
6.2 Konsernissa tapahtuneet muutokset 41
6.3 Konsernin toiminnan ohjaus 41
6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä 43
6.5 Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut 46
6.6 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä 52

7. Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä **52**

8. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen **53**
Kaupunginvaltuusto 54
Tarkastuslautakunta 55
Keskusvaalilautakunta 57
Konsernihallinto 59
Kaupunginhallitus, kaupungin yhteiset toiminnot
Elinvoiman palvelukokonaisuus 70
Työllisyysaluelautakunta 73
Kaupunginhallituksen rakentamis- ja tilajaosto 75
Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus 79
Kaupunkiympäristölautakunta
Rakennus- ja lupalautakunta
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta
Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta
Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus 87
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta
Ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta
Kulttuurin palvelukokonaisuus 92
Kulttuurilautakunta
Liikunnan palvelukokonaisuus 95
Liikuntalautakunta

Konserniyhteisöt

Blue Industry Park Oy 98
Business Turku Oy 100
Forum Marinum -säätiö 104
Kaarea Oy 107
Kulttuuriranta Oy 110
Kuntec Oy 112
Lounais-Suomen Jätehuolto Oy -konserni 114
Turku 2029 -säätiö sr. 118
Turku Energia -konserni 120
Turun Aikuiskoulutussäätiö 123
Turun Ammattikorkeakoulu Oy 125
Turun Kaupunkiliikenne Oy 128
Turun konservatorio Oy 130
Turun Satama Oy -konserni 133
Turun seudun puhdistamo Oy 135
Turun Seudun Vesi Oy 139
Turun Taiteen talo Oy 141
Turun Teknologiakiinteistöt Oy 144
Turun Vesihuolto Oy 147
Turun Ylioppilaskyläsäätiö 150
TVT Asunnot Oy -konserni 154
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy 158
Visit Turku Archipelago Oy 161

9. Taloudellisten tavoitteiden toteutumisvertailut 164
9.1 Käyttötalousosan toteutumisvertailut 164
9.2 Investointiosan toteutumisvertailut 166
9.3 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailut 167
9.4 Rahoituslaskelmaosan toteutumisvertailut 168

10. Tilinpäätöslaskelmat 169
10.1 Tuloslaskelma 169
10.2 Rahoituslaskelma 170
10.3 Tase 171
10.4 Konsernituloslaskelma 173
10.5 Konsernin rahoituslaskelma 174
10.6 Konsernitase 175

11. Tilinpäätöksen liitetiedot 177
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot 177
Tuloslaskelman liitetiedot 181
Taseen liitetiedot 187
Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot 199
Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot 207
Kasvu- ja korvausrahaston tilinpäätöslaskelmat 209
Eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmat 210

12 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista 218

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä 219

Toimintakertomuksen vertailuvuoden lukujen esittämisessä käytettyjä lyhenteitä:

TP	Tilinpäätös
TA	Talousarvio
TAM	Talousarvio muutoksin

Pormestarin esipuhe

Turku on kasvun, sivistyksen ja yhteisöllisyyden kaupunki, joka kunnioittaa menneitä ja kantaa vastuunsa tulevaisuudesta. Kesällä 2025 uuden valtuustokauden aluksi kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden pormestariohjelman: Turku uudelle vuosisadalle – 800 vuotta historiaa ja tulevaisuutta. Samassa kokouksessa valittiin uusi pormestaristo kaudelle 2025–2029.

Pormestariohjelma on yhteinen suuntaviiva, jonka avulla varmistamme, että Turku kasvaa viisaasti, oikeudenmukaisesti ja kestävästi. Tavoitteemme on rakentaa kaupunkia, joka toimii ja kukoistaa – kaikissa sen osissa, kaikissa elämänvaiheissa ja kaikille asukkaille.

Olemme todistaneet kaupungin kasvun kiihtymistä viimeisten vuosien aikana. Moni turkulainen saattaa mieltää kaupungin pienemmäksi, kuin tällä hetkellä todellisuudessa olemme. Viime vuosituhannella 10.000 asukkaan kasvuun kului 27 vuotta. Vastaavaan kasvuun kuluu tällä hetkellä 3,5 vuotta ja viime vuoden päätteeksi turkulaisia oli hieman alle 210.000.

Kaupunkimme voima syntyy ihmisistä. Turku on paikka, jossa jokainen saa kasvaa, oppia, opiskella, tehdä työtä, yrittää, rakastaa ja elää hyvää arkea – kielestä, taustasta tai iästä riippumatta. Osallisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehdään jatkuvasti työtä mm. aluetyön, kerho- ja harrastustoiminnan sekä koulunuorisotyön lisäämisellä.

Kasvu heijastuu sekä palvelutuotantoon että kaupunkikehitykseen. Kaupungin palvelukokonaisuuksia järjesteltiin vuoden 2025 aikana, minkä jälkeen kyky vastata kehittyvään toimintaympäristöön on aiempaa parempi. Lasten ja nuorten palvelukokonaisuudessa käynnistettiin myös aluemallin kehittäminen, jossa pilotoidaan yhteisvaikuttavaa johtamista. Tavoitteena on tuottaa aikaisempaa paremmin tarvetta vastaavia palveluita lapsille, nuorille ja lapsiperheille sekä ohjata tehokkaammin olemassa olevia resursseja.

On tärkeää, miten ennakoimme ja reagoimme tulevaan väestönkasvuun. Väestön kasvaessa on huolehdittava myös muusta kasvusta. On investoitava niin palveluverkkoon, liikkumiseen kuin osaavan ja hyvinvoivan tulevaisuuden rakentamiseen, samalla kestävästä taloudesta ja ympäristöstä huolehtien. Erityisiä panostuksia on tehtävä työpaikkojen ja investointien määrän kasvuun, jotta jokaisella turkulaisella on mahdollisuus hyvään elämään.

Julkisen talouden tilannekuva on tällä hetkellä heikko, minkä lisäksi se sisältää runsaasti epävarmuuksia. Valtiovarainministeriön ennusteet lähivuosien kehityksestä ovat muuttuneet valitettavan usein ja tämä on heijastunut myös kaupungin ennusteisiin. Arviot verotulojen kehityksestä ovat heikentyneet toistuvasti ja tämä on heikentänyt kaupungin taloudellista asemaa.

Kaupungin pitkän aikavälin taloussuunnittelun vahvistamiseksi kaupunginvaltuusto päätti, että puheenjohtajatoimikunta laatii pitkän aikavälin menojen ja tulojen tarkastelun toimintaympäristön muuttumisen, valtionosuusuudistuksen, investointien, omistuksen ja yleisen taloustilanteen näkökulmista vuoden 2026 aikana. Tarkastelu sisältää myös sellaiset investoinnit ja investointiluontoiset menot, jotka eivät sisälly vielä kaupungin investointiohjelmaan.

Vuosi 2025 päätyi -7,2 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Tämä oli ennakoitua parempi tulos, mutta se selittyy osin rahankäytön jaksottumisella. Palvelutarpeet eivät ole vähentyneet ja erityisesti työllisyystilanteen heikentyminen haastaa kaupungin taloutta.

Kaupunki investoi aiempaa enemmän. Investointeja jaksotetaan ja huolehditaan siitä, että ne ovat toteutettavissa. Vuonna 2025 kaupunki investoi 212,8 miljoonalla, pääasiassa infra- ja toimitilakohteisiin. Tämän lisäksi viime vuoden aikana tehtiin merkittäviä koulu- ja päiväkotiverkkoa parantavia rakentamispäätöksiä. Lähivuosien investointitarpeet kohdentuvat ensisijaisesti peruspalvelujen palveluverkkoihin, käytännössä päiväkoteihin, kouluihin ja oppilaitoksiin.

Kaupunki kehittyy tällä hetkellä voimakkaasti sataman, keskustan ja Kupittaan alueilla. Läntisten liikenneyhteyksien kehittäminen otti merkittävän askeleen, kun Länsirata-hankkeen osalta osakassopimusneuvottelut etenivät ja ensimmäistä vaihetta koskeva osakassopimus tuotiin kuntien päätöksentekoon marraskuussa. Lisäksi Helsinki–Turku–Tukholma-kiinteän yhteyden edistämisessä saavutettiin edistysaskel, kun eduskunta osoitti rahoituksen kansallisen selvityksen käynnistämiseen.

Kaupunkikehityksessä katseen tulee olla tulevaisuudessa ja liikkumisen ratkaisut ovat tärkeässä asemassa. Kehittämisessä tulee huomioida tarpeidemme lisäksi myös seutukunnan tarpeet ja mahdollisuudet. Turun seutukunta vahvistaa kansallista kasvua ja seudullisen yhteistyön avulla meillä on erinomainen mahdollisuus tukea positiivista kehitystä.

Tilinpäätöksessä arvioidaan mennyttä ja voimmekin todeta, että kasvamme määrätietoisesti ja vastuullisesti kohti yhteistä, hyvinvoivaa tulevaisuutta.

Pormestari
Piia Elo

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kaupungin ylintä päätösvaltaa.

Turun kaupunginvaltuustossa on toimikaudella 2025–2028 yhteensä 67 valtuutettua.

Alkuvuoden 2025 valtuuston puheenjohtajana toimi Mika Maaskola (sd.), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Muhis Azizi (kok.), toisena varapuheenjohtajana Timo Furuholm (vas.), kolmantena varapuheenjohtajana Saara Ilvessalo (vihr.).

1.6.2025 alkaen valtuuston puheenjohtajana on toiminut Kaija Hartiala (kok.), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Mari Lahti (sd.), toisena varapuheenjohtajana Niina Ratilainen (vihr.), kolmantena varapuheenjohtajana Timo Furuholm (vas.) ja neljäntenä varapuheenjohtajana Nicke Wulff (r.).

Kaupunginhallitus johtaa kaupunginvaltuuston alaisena kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa myös kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka kuntalain 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai tarkastuslautakunta on valmistellut, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua ja, jollei laissa toisin säädetä tai hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa laajakantoisissa ja koko kaupunkia koskevissa asioissa.

Kaupunginhallituksessa on 14 jäsentä, joista jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet valtuutetuista ja varavaltuutetuista. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimii pormestari ja varapuheenjohtajina apulaispormestarit.

Vuonna 2025 päättyneen valtuustokauden loppuun asti kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi pormestari Minna Arve (kok.), ensimmäisenä varapuheenjohtajana apulaispormestari Piia Elo (sd.), toisena varapuheenjohtajana apulaispormestari Elina Rantanen (vihr.) ja kolmantena varapuheenjohtajana Mirka Muukkonen (vas.).

Valtuustokauden 2025–2028 aluksi kaupunginvaltuusto valitsi 9.6.2025 uuden pormestariston kaudelle 2025–2028. Pormestari Piia Elo (sd.) toimii kaupunginhallituksen puheenjohtajana, ensimmäisenä varapuheenjohtajana toimii apulaispormestari Sini Ruohonen (kok.), toisena varapuheenjohtajana apulaispormestari Elina Rantanen (vihr.) ja kolmantena varapuheenjohtajana Mirka Muukkonen (vas.).

Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen poliittiset voimasuhteet valtuustokaudella 2025–2028:

	Kaupunginvaltuusto 67 jäsentä	Kaupunginhallitus 14 jäsentä
Suomen sosialidemokraattinen puolue	16	4
Kansallinen kokoomus	15	4
Vihreä liitto	11	2
Vasemmistoliitto	10	2
Perussuomalaiset	6	1
Suomen Keskusta	4	1
Ruotsalainen kansanpuolue	3	0
Suomen Kristillisdemokraatit	1	0
Vasemmistoryhmä – Asukkaiden Turku	1	0

Turun toimintamalli

Turku on vaiheittain viime vuosien aikana siirtynyt ihmis- ja yrityskeskeisyyttä korostavaan johtamismalliin ja toimintatapaan, jossa korostuu yhteisvaikuttava johtaminen. Tämä parantaa Turun strategisten tavoitteiden toimenpanokykyä ja samalla selkeyttää johtamissuhteita ja tiivistää kaupunkitasoista johtamista.

Pormestarimallissa kaupungin ylintä johtoa edustavat pormestari ja kolme apulaispormestaria. Pormestari ja apulaispormestarit muodostavat pormestariston, joka

ohjaa ja yhteensovittaa kaupungin toimintaa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti. Pormestariston jäsenet ovat päätoimisia luottamushenkilöitä.

Pormestari toimii kaupunginhallituksen ja konsernijaoston puheenjohtajana sekä johtaa kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupungin kolme apulaispormestaria toimivat lautakuntien ja uusien yhteisvaikuttavien johtoryhmien puheenjohtajina.

Pormestarien Turku – toiminnan vuosikymmen, vuosien 2021–2025 pormestariohjelman raportti käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 14.4.2025. Ohjelmaa osaltaan toteuttaneet kärkihankkeet päättyivät ja monet niissä kehitetyt toimintamallit ja palvelut vakinaistettiin osaksi pysyvää toimintaa.

Uusi pormestariohjelma – Turku uudelle vuosisadalle – 800 vuotta historiaa ja tulevaisuutta on laadittu valtuustokaudelle 2025–2029. Se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 9.6.2025. Palvelukokonaisuudet sisällyttivät pormestariohjelman teemoja ja tavoitteita omiin toimintasuunnitelmiinsa syksyllä.

Tammikuussa 2025 kaupunginvaltuusto hyväksyi aiemmin hyväksymiensä periaatelinjausten pohjalta laaditun hallintosäännön, joka sisälsi muutoksia sekä kaupungin toimielinrakenteeseen että hallinnolliseen rakenteeseen. Kevään kuntavaalien jälkeen uutena elementtinä toimielinrakenteessa toimintansa aloittivat elinvoiman-, hyvinvoinnin- ja ympäristön yhteisvaikuttavat johtoryhmät. Johtoryhmissä on sekä luottamushenkilöitä että virkamiehiä. Ryhmien tehtävänä on luoda tilannekuvaa vastuullaan olevista asiakokonaisuuksista ja ottaa kantaa päätöksentekoon valmisteltaviin laajakantoisiin asioihin ja ilmiöihin. Jokaiselle yhteisvaikuttavalle johtoryhmälle on osoitettu kaksi pormestariohjelman teemaa, joiden toimeenpanoa ja toteutumista ne seuraavat sekä raportoivat niistä.

Hyvinvoinnin yhteisvaikuttavan johtoryhmän luottamushenkilöjäsenet toimivat päätösvaltaisena toimikuntana päättäessään avustuksista.

Muutokset kaupungin toimielimissä vuonna 2025

Turun kaupungin toimielimet 31.5.2025 asti

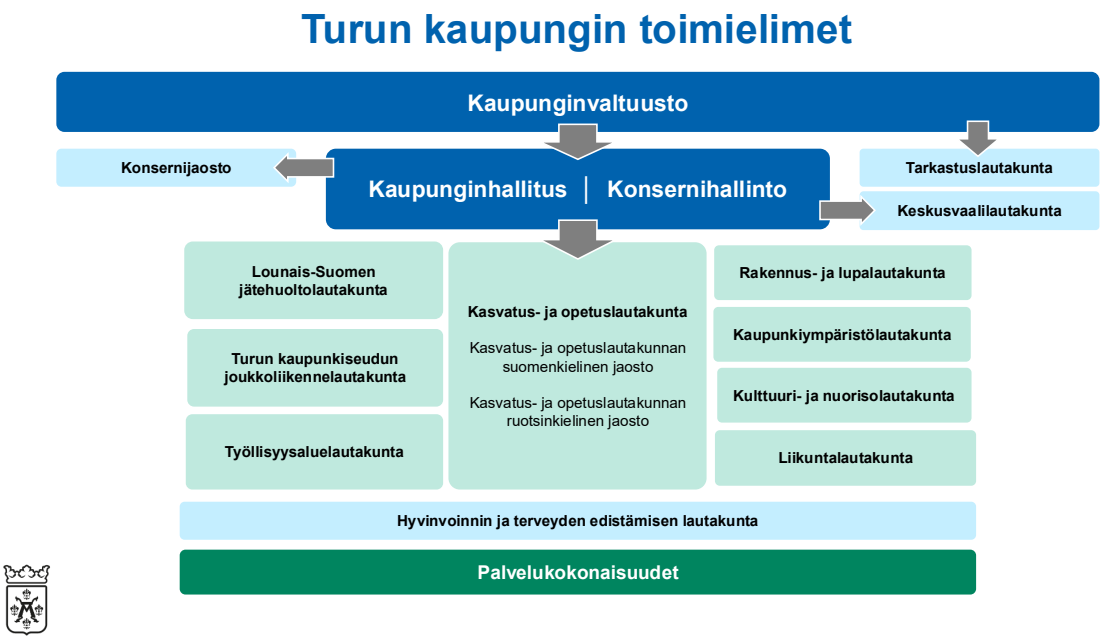

Turun kaupungin toimielimet 1.6.2025 alkaen

Turun kaupungin hallinnollinen organisaatio

Sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksen jälkeen Turun kaupungin organisaatiota on vaiheittain muokattu ihmiskeskeiseen ja yhteisvaikuttavaan suuntaan. Tätä päämäärää tukevat organisaatiouudistukset jatkuivat vuonna 2025.

Konsernihallinto vastaa kaupungin toimielinten päätöksenteon valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta sekä avustaa pormestaria ja kansliapäällikköä kaupungin hallinnon ja taloudenhoidon johtamisessa sekä toiminnan ja talouden johtamisessa. Konsernihallinnon johtajana toimiva kansliapäällikkö johtaa pormestarin alaisuudessa kaupunkikonsernin toimintaa ja vastaa sen kehittämisestä.

Palveluiden järjestämisestä vastuullinen henkilöstö työskentelee konsernihallinnossa ja palveluita tuottava henkilöstö puolestaan palvelukokonaisuuksissa.

Turun kaupungin palvelukokonaisuudet 1.1.–31.5.2025

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden tehtävä on johtaa muutoshanketta, jossa luodaan lapsiin ja nuoriin kohdistuvat palvelut kokonaisvaltaisesti huomioiva johtamismalli. Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden yhteisvaikuttava johtaminen vastaa siitä, että resurssit kohdistetaan tietoon ja tarpeisiin perustuen tuottaen lapsille ja

nuorille hyvinvointia ja kaupungille elinvoimaa. Johtamismalli huomioi sekä kaupungin palvelut että muut toimijat. Palvelukokonaisuuteen kuuluu nuorisopalvelualue, jonka tehtävänä on luoda edellytykset nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuden tehtävänä on vastata toimintaedellytysten luomisesta vetovoimaisen kaupungin kasvulle, kaupunkiympäristön kehittämiselle, rakenteelliselle toimivuudelle ja viihtyisyydelle. Palvelukokonaisuus vastaa myös kaupungin rakennetusta infraomaisuudesta, laadukkaan kaupunkiympäristön toteuttamisesta ja kunnossapidosta sekä terveellisten tilojen toteuttamisesta. Lisäksi palvelukokonaisuus vastaa ympäristöön ja rakentamiseen liittyvistä viranomaispalveluista, ympäristönsuojelusta, seudullisista jätehuollon viranomaispalveluista, seudullisista joukkoliikennepalveluista sekä muista liikkumisen palveluista ja paikkatiedosta.

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden tehtävänä on varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen sekä yleissivistävän aikuiskoulutuksen järjestäminen ja kehittäminen.

Kulttuurin palvelukokonaisuus vastaa kulttuuri-, museo-, kirjasto-, orkesteri- ja lasten kulttuuripalvelujen kehittämisestä ja järjestämisestä ja yhteistyöstä vapaan taidekentän yhteisöjen kanssa sekä edistää ja tukee kaupungissa harjoitettavaa kulttuuritoimintaa.

Liikunnan palvelukokonaisuus luo edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Elinvoiman palvelukokonaisuus vastaa kaupungin kasvuun ja kehittymiseen tähtäävistä toiminnoista. Elinvoiman palvelukokonaisuus vahvistaa kaupunkia kilpailukykyisenä ja houkuttelevana toimintaympäristönä yrityksille ja asukkaille sekä johtaa kaupunkikonsernin yrityspalveluita. Vuoden 2025 alusta siirtyivät työllisyyspalvelut valtion TE-keskuksilta kuntien vastuulle. Turun työllisyysalue toimii vastuukuntamallilla ja muodostuu 23 varsinaisuomalaisesta kunnasta. Vastuukaupunkina toimii Turun kaupunki. Työllisyyspalveluiden palvelualue perustettiin elinvoiman palvelukokonaisuuteen. Palvelualue vastaa turkulaisille suunnattujen työllisyys- ja yrittäjyyspalveluiden järjestämisestä sekä koko Turun työllisyysalueen yhteisistä palveluista ja tehtävistä. Työllisyysaluetta johtaa työllisyysaluejohtaja. Päätöksentekoa varten perustettiin työllisyysaluelautakunta.

Palvelukokonaisuuksia johtavat kansliapäällikön hallinnollisina alaisina toimivat palvelujohtajat, joiden tehtävänä on integraation näkökulmasta huolehtia tuotannon tuloksellisuudesta ja sovittaa palvelukokonaisuuden palvelut tarkoituksenmukaiseksi osaksi kokonaisuutta.

Turun kaupungin palvelukokonaisuudet 1.6.2025 alkaen

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden tehtävänä ovat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän aikuiskoulutuksen sekä nuorisotyön järjestäminen ja kehittäminen siten, että palvelukokonaisuuden toiminta tukee kaupunkitasoista integraatiota.

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus vastaa toimintaedellytysten luomisesta vetovoimaisen kaupungin kasvulle, kaupunkiympäristön kehittämiselle, rakenteelliselle toimivuudelle ja viihtyisyydelle. Lisäksi palvelukokonaisuus vastaa ympäristöön ja rakentamiseen liittyvistä viranomaispalveluista, ympäristönsuojelusta, seudullisista jätehuollon viranomaispalveluista, seudullisista joukkoliikennepalveluista sekä muista liikkumisen palveluista ja paikkatiedosta. Seudullisen joukkoliikenteen palvelualueen nimi oli Liikkumispalvelut ajalla 1.–9.6.2025.

Kaupunkirakentaminen ja tilat -palvelukokonaisuus vastaa kaupungin rakennetusta infra- ja tilaomaisuudesta, laadukkaan kaupunkiympäristön toteuttamisesta ja kunnossapidosta sekä terveellisten tilojen toteuttamisesta. Lisäksi palvelukokonaisuus huolehtii kaupungin hallinnassa olevien tilojen kehittämisestä ja ylläpidosta kaupungin strategiset tavoitteet huomioiden sekä vastaa toimintaa tukevien toimitilojen tarjoamisesta kaupungin eri toimijoille.

Kulttuurin palvelukokonaisuus vastaa kulttuuri-, museo-, kirjasto-, orkesteri- ja yleisten kulttuuripalvelujen kehittämisestä ja järjestämisestä sekä yhteistyöstä vapaan taidekentän yhteisöjen kanssa.

Liikunnan palvelukokonaisuus luo edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Elinvoiman palvelukokonaisuus edistää kaupungin kasvua ja kehitystä, ohjaa ja edistää kaupungin ilmasto-, ympäristö- ja energiapolitiikkaa sekä vahvistaa kaupunkia resurssiviisaasti kasvavana, kilpailukykyisenä ja houkuttelevana toimintaympäristönä yrityksille, asukkaille, uusille osaajille ja matkailijoille. Palvelukokonaisuus vastaa julkisten työvoimapalveluiden ja kotoutumista edistävien palvelujen järjestämisestä. Elinvoiman palvelukokonaisuudessa oli neljä palvelualuetta 30.11.2025 asti: yrityspalvelut, vihreä siirtymä, työllisyyspalvelut ja tapahtumapalvelut. 1.12.2025 alkaen palvelukokonaisuus muodostuu kahdesta palvelualueesta: elinvoimapalvelut ja työllisyyspalvelut.

1.2 Yleinen taloudellinen kehitys

Yleinen kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2025 Suomen bruttokansantuotteen kasvoi 0,2 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2025 positiivinen kasvuluku pohjaa pääasiassa siihen, että vuoden 2024 alkupuolella bruttokansantuotteen volyymi oli vielä matalammalla tasolla. Talouskasvua loka-joulukuussa vauhdittivat investointien sekä yksityisen kulutuksen kasvu. Tilastokeskuksen laskema kuluttajahintojen vuosimuutos oli vuoden 2025 joulukuussa 0,2 prosenttia. Vuoden 2025 keskimääräinen inflaatio oli 0,3 prosenttia.

Kuntaliiton vuoden 2025 ennakollisen tilinpäätösanalyysin mukaan kuntatalouden tila heikkeni odotetusti edellisvuodesta, ja kuntien kulut kasvoivat reippaasti TE-palvelu-uudistuksen myötä kuntien vastuulle tulleen työllisyyden hoidon aiheuttamien lisäkulujen vuoksi. Kuntaliiton arvion mukaan TE-tehtävät eivät siirtyneet kuntiin kustannusneutraalisti vaan uudistuksen lisäkustannus kunnille oli noin 200–300 miljoonaa euroa. Taloudellisen tilan heikentymistä selittävät tämän lisäksi pienentyneet verotulot ja valtionosuudet. Kuntaliiton analysoima ja jalostama tieto pohjautuu vuodesta 2021 alkaen Valtiokonttorin ja aiemmin Tilastokeskuksen keräämiin tilinpäätösarvioihin.

Ennakkotietona Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli vuonna 2025 yhteensä 740 miljoonaa euroa, mutta toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous oli alijäämäinen. Vuonna 2025 reilut kolmasosa Manner-Suomen

kunnista teki alijäämäisen tuloksien ja 80 prosenttia vuoden 2025 tuloksesta syntyi kolmessa kaupungissa (Helsinki, Espoo ja Pori). Kertaerät paransivat yksittäisten kuntien tuloksia huomattavasti. Tilinpäätösarvioiden mukaan tilikauden tuloksen arvioidaan olevan Manner-Suomen kunnissa 133 €/asukas, mutta tulos vaihteli kunnan koon mukaan. Yli 100.000 asukkaan kaupunkien tilikauden tuloksen arvioidaan olevan keskimäärin 38 €/asukas, mikä oli huomattavasti vähemmän kuin vuonna 2024 (238 €/as.)

Oman talousalueen kehitys

Turun ja Turun kaupunkiseudun etuna on sijainti yhtenä osana kansallista kasvukolmiota, jonka kansallinen merkitys ja rooli kasvavat vuosi vuodelta. Turun positiota vahvistaa myös sijainti lännessä ja läntisten yhteyksien korostuminen geopolitiikan ja -talouden sekä turvallisuusympäristön muutoksissa. Saavutettavuuden ja liikenneyhteyksien merkitys keskeisinä kilpailukykytekijöinä korostuivat entisestään vuonna 2025.

Turun kasvu jatkui kokonaisvaltaisena koko maan alavireisestä talous- ja työllisyyskehityksestä huolimatta vuonna 2025. Kasvu oli monipuolista keskeisten kilpailukykyyn liittyvien avainteemojen ja -muuttujien osalta. Kasvuun liittyvät tunnusluvut olivat positiivisia muun muassa väestö-, työpaikka-, yritys-, matkailija- ja opiskelijakehityksen osalta.

Turun väestö kasvoi ennakkotietojen mukaan noin 3.700 henkilöllä (1,83 %). Väestömuutos oli kolmanneksi suurin vuositasolla vuoden 1972 jälkeen. Asukasluku lähestyi 210.000 asukkaan rajaa vuoden lopussa. Väestönkasvu perustui muuttovetovoimaan kotimaasta ja ulkomailta. Kotimaan muuttovoitto oli suurempi kuin kertaakaan vuoden 1995 jälkeen. Turku sijoittui Taloustutkimus Oy:n tekemissä otospohjaisissa Muuttohalukkuus- ja Opiskelijakaupunkitutkimuksissa kolmen vetovoimaisimman kaupungin joukkoon koko maassa. Turku on muuttajien määrän suhteen vetovoimainen, mutta muuttajien rakenteeseen pitää kiinnittää enemmän huomiota. Luonnollinen väestönlisäys jäi negatiiviseksi ainoana C6-kaupungeista. Turun kasvu jatkuu syksyllä 2025 tehdyn väestöennusteen mukaan kaikilla skenaarioilla edelleen vahvasti positiivisena vuosina 2025–2045.

Turun kasvun ja suurkaupungistumisen yhtenä ajurina oli kansainvälistyminen muiden suurten kaupunkien tavoin. Turussa asui noin 37.500 monikielistä henkilöä vuoden 2025 lopussa. Lähes joka viides (18 %) turkulainen oli monikielinen ja alle 15-vuotiaista noin joka neljäs. Yksittäisissä lasten ja nuorten 1-vuotisikäryhmissä ylitettiin 30 prosentin rajapyykki. Monikielisten määrä kasvoi noin 300 henkilöllä kuukaudessa vuonna 2025. Nopea kasvu heijastui etenkin lasten ja nuorten palveluiden järjestämiseen osalla kaupungin osa-alueista. Maahanmuuton määrä hidastui muun muassa maahanmuuttopolitiikan kiristysten vuoksi vuoden 2025 kuluessa.

Turun työllisyystilanne heikentyi muun maan tavoin vuoden 2025 aikana. Työllisyysaste aleni ja työttömyysaste nousi edellisestä vuodesta. Turussa oli vuoden 2025 lopussa noin 16.000 työtöntä työnhakijaa ja työttömyysaste oli 15,6. Muutos edellisen vuoden loppuun oli 0,8 prosenttiyksikköä ja 1.200 työtöntä. Haasteena oli erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden nopea kasvu. Pitkäaikaistyöttömiä oli 6.800 ja heidän määränsä on kasvanut lähes kolmanneksella vuoden aikana.

Heikosta työllisyystilanteesta huolimatta Turun seudun yritysten liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys oli hieman koko maata paremmalla uralla vuoden 2025 aikana. Tilastokeskuksen tuottamia Turun seutukunnan toimialakohtaisia liikevaihtotietoja on käytettävissä vuoden 2025 syyskuun loppuun asti.

Turun seutukunnan liikevaihto kasvoi vuoden ensimmäisellä puoliskolla 3 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta ja heinä-syyskuussa 1,2 prosenttia edellisestä vuodesta. Koko maassa liikevaihdon kasvu edellisestä vuodesta oli kolmannella neljänneksellä 0,5 prosenttia. Henkilöstömäärän vuosimuutos oli negatiivinen niin seudulla, kun koko maassa, mutta kuitenkin Turun seudulla lasku oli pienempää kuin koko maassa.

Turkuun valmistui vajaa 1.500 uutta asuntoa vuonna 2025. Asuntoja valmistui merkittävästi vähemmän kuin edellisinä vuosina. Rakennuslupia myönnettiin vuonna 2025 hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Huomionarvoista on, että erillisiin pien- ja rivitaloihin myönnettiin enemmän rakennuslupia kuin kahtena aikaisempana vuonna. Rakentamisen vähäisyydestä huolimatta väestönkasvu heijastui asuntokuntien määrän kasvuun. Asuntokuntien määrä kasvoi noin 1,2 prosenttia vuonna 2025. Kasvu kohdistui ensisijaisesti yhden henkilön asuntokuntiin, joiden osuus nousi 55,6 prosenttiin kaikista asuntokunnista.

1.3 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Talous ja tuloperusteiden muutokset

Kaupunginvaltuusto korotti kunnallisveroprosenttia 0,20 prosenttiyksiköllä ja veroprosentiksi vahvistettiin 7,10.

Kiinteistöveroprosentteihin ei tehty korotuksia vuodesta 2024. Kaupunginvaltuusto vahvisti molempien sekä yleisen rakennuksen kiinteistöveron että maapohjan kiinteistöveroksi 1,30 %. Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero oli 0,45 %, muiden kuin vakituisten asuinrakennusten vero 1,10 % ja rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero 4,00 %.

Tilikaudella 2025 peruspalveluiden valtionosuusrahoitus kasvoi TE-uudistuksen vaikutuksesta. Yhteensä kaikki valtionosuudet nousivat n. 33,9 miljoonaa verrattuna tilinpäätökseen 2024. Verotulot yhteensä kasvoivat n.1 miljoonalla eurolla verrattuna tilinpäätökseen 2024.

Organisaatiomuutoksia

Kaupunginhallitus päätti, että Turun filharmonisen orkesterin tukipalveluiden (konserttitoiminnan markkinointi, myynti, viestintä, tuotanto sekä tekniikkaa koskevat palvelut) liiketoiminnan siirron valmistelu liikkeenluovutuksena Turun Kaupunginteatteri Oy:lle voidaan käynnistää (Kh 10.10.2023 § 376).

Kaupunginhallitus päätti Turun kansainvälisen koulun perusopetuksen järjestämisen siirrosta Turun Yliopistolta Turun kaupungille siten, että Turun kaupunki ottaa kokonaisuudessaan vastattavakseen Turun kansainvälisen koulun toiminnan myös opetuksen järjestämisen osalta 1.8.2025 lukien (Kh 5.2.2024 § 43). Kaupunginhallitus hyväksyi sopimuksen liikkeenluovutuksesta 13.1.2025 § 8.

Kaupunginhallitus päätti, että tietohallinnon asiantuntijapalveluiden liikkeenluovutuksen selvitys käynnistetään osana tietohallinnon perustietotekniikan kilpailutusta. Lisäksi kaupunginhallitus valtuutti kansliapäällikön tekemään päätöksen palvelusopimuksesta ja siihen liittyvästä mahdollisesta liikkeenluovutuksesta ja allekirjoittamaan sitä koskevan sopimuksen (Kh 6.5.2025 § 145).
Kaupunginhallitus päätti, että Turun kaupungin ammatillisesta koulutuksesta muodostetaan oma taseyksikkötyyppinen kirjanpidollinen yksikkö 1.1.2026 alkaen. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että käynnistetään neuvottelut Turun ammatti-instituutin ruotsinkielisen ammatillisen koulutuksen liikkeenluovutuksesta Axxell Utbildning Oy:lle. Liikkeenluovutus on mahdollinen, mikäli ruotsinkielinen toisen asteen ammatillinen koulutus Turussa voidaan turvata. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että ruotsinkielisen toisen asteen koulutuskokonaisuutta selvitetään seudullisesti (Kh 2.6.2025 § 214).

Tilikaudella 2025 uutena toimintana oli julkisten työvoimapalvelujen ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisvastuun siirtyminen valtiolta kunnille 1.1.2025. Turun työllisyysalue muodostuu 23 varsinaissuomalaisesta kunnasta. Turku toimii työllisyysalueen vastuukuntana.

Palvelukokonaisuuksien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Konsernihallinto

Vuonna 2025 Turun kaupungin konsernihallinto uudistui, kun organisaatioon muodostettiin kolme palvelualuetta: resurssiohjaus, strategiaohjaus ja yhteisvaikuttava ohjaus.

Resurssiohjauksessa painopiste oli talousohjauksen kehittämisessä ja henkilöstöpalveluiden uuden HR-järjestelmän käyttöönotossa. Yleishallinnossa päivitettiin asiakirjahallinnon ja arkistotoimen kokonaisarkkitehtuuria, ja tietohallinnossa modernisoitiin tietoliikenteen ja perustietotekniikan ratkaisuja sekä laajennettiin tekoälyn käyttömahdollisuuksia 450 työntekijän käyttöön.

Strategiaohjauksessa keskityttiin tiedolla johtamisen prosessien selkeyttämiseen ja uusien tietotuotteiden, kuten

Muutoksen tuulet -katsauksen ja Popula AI -väestöennustetyökalun, kehittämiseen. Lisäksi toteutettiin Turun viestintä- ja brändiuudistus osana kaupungin 800-vuotisjuhlan valmisteluja. Edunvalvonnassa painopiste oli läntisten liikenneyhteyksien kehittämisessä ja EU-rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämisessä. Myös Saaristomeren tilan parantaminen oli tärkeä edunvalvonnan teema.

Yhteisvaikuttavassa ohjauksessa edistettiin segregaation ehkäisyä, palveluverkkosuunnittelua ja asiakasohjauksen kehittämistä. Verkkopalvelu-uudistus ja Turku Design System valmistuivat, ja asiakaspalvelun monikanavaisuutta kehitettiin. Osallisuuden ja hyvinvoinnin edistämisessä painotettiin alueellista toimintaa, ehkäisevää mielenterveys- ja päihdetyötä sekä asunnottomuuden ehkäisyä.

Elinvoiman palvelukokonaisuus

Elinvoiman palvelukokonaisuuden organisaatio vahvistettiin joulukuussa 2025, jolloin muodostettiin elinvoiman- ja työllisyyden palvelualueet.

Elinvoiman palvelualue muodostuu innovaatiot, osaaminen ja kasvu, sijoittumispalvelut, elinvoimahankkeet, suurtapahtumat, ilmasto, luonto ja kiertotalous sekä kaupalliset palvelut vastuualueista.

Työllisyyspalvelujen palvelualue muodostuu työllisyys- ja yrittäjyyspalvelut sekä työllisyysalueen keskitetyt substanssipalvelut vastuualueista.

Turun elinvoimapalveluiden tavoitteena oli muodostaa yksi, yhtenäinen kokonaisuus yhdessä mm. Business Turun ja Visit Turku Archipelago konserniyhtiöiden kanssa. Tavoite on saavutettu organisatorisesti mutta käytännön integraatiotyö jatkuu edelleen vuosien 2026–2027 aikana. Palvelutarjonnan uudistaminen on aloitettu ja osana sitä hyödynnetään tekoälyä ja digitalisaatiota laajasti.

Turun työllisyysalueen tavoitteena vuodelle 2025 oli siirtää työvoimapalvelut hallitusti ja häiriöttä Turun työllisyysalueelle ja vastuukuntaan Turkuun. Lisäksi vuoden 2025 aikana on kehitetty työllisyyspalvelujen toimintaa ja palveluprosesseja vastaamaan muuttuneen toimintaympäristön tarpeisiin. Palveluvelkana siirtyneet kotoutumiskoulutus- ja maksatusjonot on saatu purettua. Salon työllisyysalueen kanssa sovittiin tukia ja avustuksia koskevasta maksatusyhteistyöstä.

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus aloitti uutena organisaationa toimintansa 1.6.2025 ja jatkoi lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden muutoshankkeessa aloitettua yhteisvaikuttavaa kehittämistyötä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Uuteen palvelukokonaisuuteen kuuluvat suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, vapaa sivistystyö sekä nuorisotyö. Samalla käynnistyivät suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta ja ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta.

Kesällä päättyneen edellisen pormestariohjelman tavoitteet saavutettiin hyvin ja uuden palvelukokonaisuuden toiminnalle pormestariohjelmassa esitettyjä toimenpiteitä on edistetty yhteisvaikuttavasti sekä kaupungin muiden palvelukokonaisuuksien ja -alueiden että Varsinais-Suomen hyvinvointialueen, lastensuojelujärjestöjen ja Lounais-Suomen poliisin kanssa.

Palvelukokonaisuuden toimintaan ovat keskeisesti vaikuttaneet vuonna 2025 perusopetuksen ja esiopetuksen tuen uudistuksen toimeenpano, lasten ja nuorten palveluiden aluemallin kehittäminen, ammatillisen koulutuksen yhtiöittämisratkaisun selvitystyö, nuorisotyössä tehty organisaatio- ja palveluverkkouudistus.

Liikunnan palvelukokonaisuus

Vuonna 2025 otettiin käyttöön Boostii-etu: uusi tapa tukea lasten ja nuorten ohjattua liikuntaharrastamista. Boostii-edun tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten hyvinvointia, hillitä kotitalouksien harrastuskustannusten nousua sekä edistää sukupuolten, liikuntalajien ja asuinalueiden välistä tasa-arvoa. Boostii-etua käytti vuonna 2025 lähes 10.500 lasta ja nuorta, joka on n. 45 % 7–19 -vuotiaiden kohderyhmästä.

Liikunta- ja urheiluseurojen sekä liikuntaa järjestävien yhdistysten 7–19-vuotiaiden harrastajamäärä kasvoi n. 1.800 harrastajalla vuoteen 2024 verrattuna. Heistä n. 1.500 oli turkulaisia. Kaupungin liikuntapaikkojen kokonaiskävijämäärä kasvoi noin 9 % ja ylitti 1,9 miljoonaa käyntiä. Uimahallit olivat edelleen suosituin liikuntapaikka yli 975.000 käynnillä.

Liikuntapaikkaverkkoa kehitettiin merkittävästi. Vuoden 2025 keskeisiin investointeihin kuuluivat mm. Kupittaan tekojää ja monitoimikenttä, jotka parantavat ympärivuotisia omatoimiliikunnan mahdollisuuksia. Vuoden 2025 aikana valmistui myös 18 asukasbudjetin kautta toteutet-

tua liikuntakohdetta, jotka vastaavat suoraan kaupunkilaisten esittämiin toiveisiin ja vahvistavat lähipalveluverkon kattavuutta eri kaupunginosissa.

Liikunnan palvelukokonaisuus jatkoi yhteisvaikuttavaa tekemistä yhdessä muiden palvelukokonaisuuksien ja kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien kanssa mm. koulujen ja päiväkotien pihojen kehittämisessä, Harrastamisen Turun mallin toiminnoissa sekä eri ikäryhmien fyysisen aktiivisuuden lisäämisessä.

Kulttuurin palvelukokonaisuus

Vuosi 2025 oli kulttuurin palvelukokonaisuuden ensimmäinen kokonainen toimintavuosi uudella organisaatiolla, joka koostuu viidestä palvelualueesta: kirjastopalvelut, Turun kaupunginmuseo, WAM Turun kaupungin taidemuseo, Turun filharmoninen orkesteri ja kulttuurin edistämisen palvelualue. Johdonmukainen rakenne on selkeyttänyt johtamista ja vahvistanut perustaa palveluiden kehittämiselle jatkossa. Samalla on luotu rakenne verkostotapaamisille konserniin kuuluvien Kulttuurirannan, Taiteen talon, Forum Marinumin, Turun musiikkijuhlien ja Turku 2029 -säätiön kanssa.

Kirjastopalveluissa syntyi lainausennätys 3,4 miljoonaa, kasvua 3,2 %. Lasten ja nuorten kirja-aineistojen lainaus kasvoi peräti 10 %. Kirjastotyön tymärkeitä peruspilareita olivat lukutaitotyö sekä monikielisten asukkaiden tavoittaminen. Kirjastokäynnit ovat osa kotoutumiskoulutusta, ja yhteistyötä monikulttuurisuustoimijoiden kanssa vahvistettiin: hyvänä esimerkkinä siitä toimi Varissuon kirjaston toiminta. Pääkirjaston palautus- ja lajitteluautomaation uudistaminen käynnistyi ja jatkuu vuonna 2026.

Kaupunginmuseo ja WAM aloittivat toimintansa itsenäisinä palvelualueina. Kaupunginmuseon kohteissa oli vuoden aikana 330.000 kävijää. Turun linnan päänäyttelyiden uudistamista jatkettiin: loppuvuodesta avautui uusi Kaikuja ja varjoja -geopolitiikan kokonaisuus. Museokaupat tekivät erittäin hyvän tuloksen, ja myös tilavuokraus onnistui yli odotusten.

WAM puolestaan käynnisti määrätietoisen työn kansainvälisten verkostojen, brändin ja markkinoinnin kärkien kirkastamiseksi. Museorakennuksen peruskorjaus ja laajennus eteni aikataulussaan. Näyttelytoimintaa toteutettiin Taiteen talon Kilta Galleriassa. WAM solmi kolmivuotisen puitesopimuksen Tasavallan presidentin kanslian sekä Alfred Kordelinin säätiön kanssa Kultarannan puiston veistosnäyttelyiden järjestämiseksi vuosille 2026–2028.

Turun filharmonisen orkesteri on tehnyt järjestelmällisesti työtä laajemman yleisöpohjan saavuttamiseksi. Toimintavuotta värittivät lukuisat loppuunmyydyt konserttituotannot sekä TFO Leffassa -elokuvakonserttisarja. TFO järjesti kaikkiaan 250 tapahtumaa, jotka keräsivät yli 72.000 kävijää. Konserttitalon ulkopuolelle viedyt lasten- ja nuortentapahtumat nousivat 17.500 kävijällään ennätyslukemiin. Kiertävä Junioriklubi palkittiinkin Suomen Sinfoniaorkestereiden Helena Värri -yleisötyöpalkinnolla keväällä 2025.

Lastenkulttuurikeskus Färi liitettiin osaksi kulttuurin edistämisen palvelualuetta. Runosmäen entisen kirjaston ja nuorisotalon tyhjiin tiloihin toteutettiin Aikamatka 20360 -yhteisötaideteos, johon osallistui lähes 300 vapaaehtoista tekijää, ja joka tavoitti 52.000 kävijää. Lisäksi uudistettiin taide- ja kulttuuriavustusten periaatteita ja valmistauduttiin taiteen perusopetuksen lakiuudistukseen.

Kaupunginvaltuuston päätös Kokoelmakeskuksen ja kaupunginarkiston päätearkiston toteuttamisesta Aerotie 14:n tontille oli merkittävä päätös museotyölle. Kulttuuriinvestointien parissa tehtyä toimintamallien organisoimista jatkettiin tuloksekkaasti.

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

Vuosi 2025 jatkui Turussa voimakkaan väestönkasvun vuotena, mutta samalla rakentamisen suhdanne erityisesti asuntorakentamisen osalta jatkui, paradoksaalista kyllä, varsin alavireisenä. Keskeisiltä osilta toimintaympäristön muutokset liittyivät mainittuun suhdannetilanteeseen, valtion asuntopolitiikan linjauksiin sekä alaa koskeviin moniin eri vaiheissa oleviin lainsäädäntöuudistuksiin. Sisäisessä toimintaympäristössä keskeisin muutos oli kesän alussa toimenpantu organisaatiouudistus, jossa kaupunkirakentamisen palvelualue siirtyi uuteen Kaupunkirakentaminen ja tilat -palvelukokonaisuuteen.

Kaupunkikehityksen kannalta keskeisten Turun tiedepuiston, keskustan kehittämisen, Merellisen Turun ja Linnanniemen sekä liikkumisen osalta runkobussiuudistuksen, raitiotie- ja lähijunahankkeiden osalta edettiin isoin askelin. Elinkeinotonttien luovutukset ylittivät tavoitteen. Luonnon monimuotoisuuden eteen onnistuttiin tekemään olennaista parannusta. Myös asiakasnäkökulman edistäminen toteutui suunnitellusti ja prosesseja saatiin nopeutettua.

Hyväksytyissä asemakaavoissa osoitettiin uutta tai käyttötarkoituksenmuutoksen alaista kerrosalaa asuinkerrostaloille sekä elinkeinoille ja palveluille tavoitteet ylittäen. Kokonaisuudessaan kerrosalan lisäys oli 397.440 k-m2 (tavoite >239.000 k-m2). Elinkeinotontteja luovutettiin yli

kaksinkertaisesti tavoitteeseen nähden. Markkinatilanteen takia asuinrakennusten tonttien luovutusten osalta jäätiin tavoitteesta kaikkien eri talotyyppien osalta.

Rakentamislupien käsittelyajan keskiarvo oli 57 vrk (tavoite 30 vrk) vuonna 2025. Rakennusvalvonnan asiakkaat ovat kohtuullisen tyytyväisiä rakentamislupien käsittelyaikaan (3,3/5,0), hakuvaiheeseen (3,3/5,0) ja prosessiin (3,75/5,0) ja tyytyväisiä rakennusvalvonnan tarkastuspalveluiden toimintaan (4,1/5,0).

Vuonna 2025 Fölillä tehtiin 28,0 milj. matkaa kaupunkiseudulla (v. 2024 26,6 milj.), josta Turussa 24,4 milj. matkaa (v. 2024 matkoja 23,1 milj.). Runkolinjastouudistuksen mukainen liikenne alkoi 1.7.2025, ja matkamäärä ajalta 1.7.–31.12.2025 oli 14,2 miljoonaa matkaa. Vastaavana aikana 1.7.–31.12.2024 matkamäärä oli 13,3 miljoonaa matkaa, kasvua n. 1,0 miljoonaa matkaa.

Ympäristönsuojelussa jatkettiin luonnon monimuotoisuusohjelman (LUMO) toimenpiteiden toteuttamista. Muun muassa pähkinäpensaiden ja jalopuumetsien hoitotoimia toteutettiin vuoden 2025 aikana 43 eri kohteessa yhteensä vajaan 35 ha alueella. Vuoden aikana aloitettiin myös henkilökunnan keskuudessa suositut LUMO-kahvit osana henkilökunnan sisäistä koulutusta.

Kaupunkirakentaminen ja tilat -palvelu -kokonaisuus

Kaupunkirakentaminen ja tilat -palvelukokonaisuus aloitti toimintansa 1.6.2025. Palvelukokonaisuus muodostuu kahdesta palvelualueesta: infrapalvelu ja tilapalvelut.

Infrapalvelujen toiminnot siirtyivät uuteen palvelukokonaisuuteen kaupunkiympäristön palvelukokonaisuudesta ja tilapalvelut konsernihallinnosta.

Palvelukokonaisuus saavutti sille asetetut taloudelliset tavoitteet. Toimintatuottojen toteutuma oli 31,0 milj. euroa, joka ylitti talousarvion 1,1 milj. eurolla. Toimintakulut olivat yhteensä 134,5 milj. euroa ja alitti 4,6 milj. eurolla talousarvion, joten toimintakate oli noin 5,6 talousarviota parempi. Toteutuneiden infrainvestointien määrä oli 96,9 milj. euroa ja toimitilainvestointitaso oli 50,6 milj. euroa.

Kaupunkiympäristön laajeneminen jatkui erityisesti Infrapalveluiden osalta ja tästä aiheutui kunnossapitoalueiden kasvua. Esimerkkinä toimintaympäristön laajentumisesta ovat Herttuankulman ja Pukkilan ja Kirstinpuiston kaava-alueille rakentuneet katualueet ja aukiot sekä hulevesialtaat, Raunistulan pyörätiesilta sekä uusien rakennettujen alueiden kalusteet, varusteet, hulevesijärjestelmät ja puhtaanapito. Pyöräilyn, kävelyn ja oleilun alueet laajenivat ja tulivat niin ikään kunnossa- ja ylläpidon piiriin.

Vuoden 2025 alussa KOY Turun monitoimitilat aloitti toimintansa ja uudet toimitilahankkeet siirtyivät toteutettavaksi ko. yhtiön taseeseen. Yhtiön taseeseen toteutettavat hankkeet lähdettiin toteuttamaan yhteistyössä Koy Turun monitoimitilojen kanssa. Tilapalvelujen rooli Koy Turun monitoimitilojen toteutuksissa erillisen palvelusopimuksen mukaisesti haki käytännön toimintamalleja. Musiikkitalo Fuugan rakentaminen toteutuu aikataulun mukaisesti siten, että se on käyttöönotettavissa syksyllä 2026. Sote- ja pelastustoimen kiinteistöjen apporttiluovutus kaupungin tytäryhtiölle (Turun Vuokrakiinteistöt Oy) toteutui joulukuussa 2025 ja useampia yhtiömuotoisia omistuksia saatiin myyntivälitykseen, mutta myynnit toteutuvat vuoden 2026 puolella.

1.4 Kaupungin henkilöstö

Kaupungin henkilöstö

Henkilötyövuosina mitattu työvoiman käyttö (koko henkilöstö) aikajaksolla 1.1.–31.12.2025 oli 6.113,6. Työvoiman käyttö vuonna 2025 laskettuna ilman työllistettyjä, oppilaita ja harjoittelijoita, uudelleensijoituskokeilijoita ja ns. vajaakuntoisten työllistämistöissä olevia oli 5.970,4.

Koko henkilöstön työvoiman käyttö laski organisaatiomuutokset huomioituna 301,5 henkilötyövuodella (- 4,9 %) edeltävään vuoteen verrattuna. Työvoiman käyttö vuonna 2025 laskettuna ilman työllistettyjä, oppilaita ja harjoittelijoita, uudelleensijoituskokeilijoita ja ns. vajaakuntoisten työllistämistöissä olevia laski -66,7 henkilötyövuodella (-1,1 %).

Työvoiman käyttö (koko henkilöstö)	2024	2025	Muutos
Revisiotoimisto	4,0	3,9	-0,1
Konsernihallinto	468,5	447,7	-20,8
Elinvoiman palvelukokonaisuus	476,2	434,2	-42
Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus	4.337,8	4.302,5	-35,3
Kulttuurin palvelukokonaisuus	382,3	393,6	11,3
Liikunnan palvelukokonaisuus	114,1	110,8	-3,3
Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus	290	283,1	-6,9
Kaupunkirakentaminen ja tilat -palvelukokonaisuus	129,7	137,8	8,1
Työvoiman käyttö yhteensä	6.202,6	6.113,6	-89,0
Työvoiman käytön muutos edelliseen vuoteen organisaatiomuutokset huomioituna yhteensä			-301,5

Työvoiman käytön muutos -301,5 htv organisaatiomuutokset huomioituna.
Organisaatiomuutoksina huomioitu (yhteensä 212,5 htv):

- Työllisyyspalveluiden henkilöstön siirto TE-keskuksesta työllisyyspalveluiden henkilöstöksi (203 HTV)
- Kansainvälisen koulun siirto osaksi Turun kaupungin toimintaa 1.8.2025 lukien (9,5 HTV)

Vuoden 2024 palvelukokonaisuuksien vertailuluvuissa on lisäksi huomioitu seuraavat henkilöstösiirrot:

- Maahanmuuttajapalveluiden siirto konsernihallinnosta elinvoiman palvelukokonaisuuteen 1.1.2025 lukien
- Tilapalveluiden vastuualueen siirto konsernihallinnosta kaupunkirakentaminen ja tilat palvelukokonaisuuteen (huomioitu vuoden alusta lukien 2025 luvuissa talouden rakenteen mukaisesti, tosiasiallinen organisaatiomuutos 1.6.2026 lukien)
- Kaupunkirakentaminen palvelukokonaisuuden siirto kaupunkirakentaminen ja tilat palvelukokonaisuuteen (huomioitu vuoden alusta lukien 2025 talouden rakenteen mukaisesti, tosiasiallinen organisaatiomuutos 1.6.2026 lukien)
- Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden ja kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden yhdistyminen lasten ja nuorten palvelukokonaisuudeksi (huomioitu vuoden alusta lukien 2025 talouden rakenteen mukaisesti, tosiasiallinen organisaatiomuutos 1.6.2026 lukien)
- Seikkailupuiston henkilöstön siirto lasten ja nuorten palvelukokonaisuudesta kulttuuripalveluiden palvelukokonaisuuteen 1.1.2025 lukien.

Työvoiman käyttö on laskenut kaikissa palvelukokonaisuuksissa lukuun ottamatta kaupunkiympäristö ja tilat -palvelukokonaisuutta sekä kulttuurin palvelukokonaisuutta, joissa kasvu on henkilöstösuunnitelman mukaista.

Koko kaupungin henkilötyövoiman käyttöön vaikuttivat kaupunginhallituksen 18.11.2024 § 366 periaatepäätöksen mukaiset pysyvien henkilöstösäästöjen saavuttamiseksi aloitetut yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelujen päätteeksi kaupunginhallitus päätti 23.1.2025 § 26, että 2,5 milj. euron pysyvän henkilöstökuihin kohdentuvan säästön saavuttamiseksi voidaan irtisanoa tai osa-aikaistaa työnantajan esittämä määrä tuotannollisin tai taloudellisin perustein. Lopulta 15 henkilön palvelussuhde päättyi kokonaan irtisanomisen seurauksena, Irtisanomisten ja osa-aikaistamisten lisäksi työvoiman käyttöön vaikuttivat eläköitymiset, tehtävien täyttämättä jättämiset ja viivästyneet rekrytoinnit.

Turun kaupungin palveluksessa oli vuoden viimeisen päivän tilanteessa yhteensä 6.645 henkilöä, joista kokoaikaisia 5.598 ja osa-aikaisia 1.047.

Henkilöstökulut vuonna 2025 olivat yhteensä 346,3 milj. euroa, josta palkat ja palkkiot oikaistuna sairausvakuutus-, tapaturmavakuutus- ja muilla henkilöstömenojen korjauserillä olivat 279,6 milj. euroa ja henkilösivukulut

yhteensä 66,7 milj. euroa. Organisaatiomuutokset huomioituna henkilöstökulut nousivat 0,1 milj. euroa (0,1 %) edellisestä vuodesta. Palkat ja palkkiot laskivat 0,3 milj. euroa (-0,3 %).

Palkkamenojen kehitykseen vaikuttavat henkilötyövuosien muutosten lisäksi kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksissa määritellyt sopimuskorotukset. Vuonna 2025 sopimusratkaisujen palkankorotusten kustannusvaikutus on yhteensä 2,49 % eli n. 7,1 milj. euroa. Sivukuluineen kustannusvaikutus on n. 8,6 milj. euroa.

Sairauspoissaolot ja työtapaturmat

Sairauspoissaolojen määrässä oli hieman laskua vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024. Vuonna 2025 sairauspoissaoloja oli keskimäärin 14,9 päivää henkilötyövuotta kohden, kun vastaava luku vuodelta 2023 oli 15,7 päivää henkilötyövuotta kohden. Henkilöiden määrä, joilla ei ole lainkaan terveysperusteisia poissaoloja, oli lisääntynyt vuonna 2025 vuoteen 2024 nähden. Tapaturmapoissaoloprosentti oli pysynyt samana edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2025 poissaoloprosentti oli 0,13 %.

Henkilöstöstrategia

Henkilöstöstrategia on yksi kaupungin strategisista ohjausasiakirjoista, joka tukee koko kaupungin strategian ja vision toteuttamista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.4.2022 henkilöstöstrategian vuosille 2022–2025. Henkilöstöstrategia pyrkii selkiyttämään työnantajan ja koko henkilöstön tavoitteita ja vastuita siitä, minkälainen työpaikka Turun kaupunki on.

Henkilöstöstrategian visiona on: Turku on vetovoimainen työnantaja. Tätä visiota strategia toteuttaa kolmen painopisteen kautta:

1. Työ lisää hyvinvointia
2. Osaaminen ja uudistuminen
3. Parempi johtaminen

Kolmelle painopisteelle on määritelty alatavoitteita mittareineen. Näiden toteutumista ja kehittymistä seurataan vuosittaisen henkilöstöraportin yhteydessä sekä palvelukokonaisuuksittain henkilöstövastaavan ja palvelukokonaisuuksien johdon yhteistyönä.

Henkilöstöraportti

Turun kaupunki tekee erillisen vuotuisen henkilöstöraportin, jossa tarkastellaan henkilöstöstrategian toteutumisen lisäksi kattavasti keskeisimpien henkilöstöä koskevien tunnuslukujen toteutumista ja kehitystä.

1.5 Ympäristötekijät

Kohti johtavaa ilmasto- ja luontokaupunkia

Pormestariohjelma (Kv 9.6.2025 § 81) sisältää useita merkittäviä ilmasto- ja ympäristötoimenpiteitä, joiden toimeenpano on onnistunut hyvin. Erityisen merkittävä on ilmasto- ja kestävyysbudjetointi, jonka toimintamalli vakiinnutettiin. Turun kehittämä malli panostaa erityisesti ilmasto-, luonto- ja kiertotaloustavoitteiden toteuttamiseen sekä kaupunkiemon että konsernin investoinneissa.

Kaupunkistrategian (Kv 14.2.2022 § 20) mukaisesti Turku pyrkii kehittymään yhdeksi maailman johtavista ilmasto- ja luontokaupungeista. Tavoitteeseen sisältyy hiilineutraaliuden saavuttaminen, kestävä luonnonvarojen käyttö sekä luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen, sisältäen myös Saaristomeren. Toimintalinjat tavoitteen saavuttamiseen sisältyvät pääosin Turun kaupungin ilmastosuunnitelmaan 2029 (Kv 16.5.2022 § 103), Resurssiviisaan kiertotalouden tiekarttaan (Kh 22.11.2021 § 518) ja Luonnon monimuotoisuusohjelmaan (Kv 19.6.2023 § 145) sekä soveltuvin osin myös muihin strategisen tason ohjaaviin asiakirjoihin, kuten esimerkiksi Yleiskaavaan ja Itämeri-toimenpideohjelmaan. Vuonna 2025 asetettiin Luontopositiivinen Turku 2030 -tavoite ja käynnistettiin sidosryhmiä osallistava Turun luontopositiivisuuden tiekartan laadinta (Kh 24.3.2025 § 81).

Toimeenpanoa ohjataan käytännössä osana vuosijohtamista palvelukokonaisuuksien ja konserniyhteisöjen talouden ja toiminnan suunnitelmissa ja siihen on osallisina laajasti myös kaupunkikonsernin ulkopuolisia kumppaneita kuten korkeakouluja ja muita julkisyhteisöjä sekä erityisesti Turun alueen yrityksiä. Turun aktiivinen osallistuminen Euroopan Hiilineutraalien kaupunkien missioon on vahvistanut yhteistyötä entisestään.

Ilmastotoimet

Ilmastosuunnitelman toimeenpano eteni vuoden 2025 aikana hyvin. Vuonna 2024 Turun alueen kasvihuone-

kaasupäästöt olivat vähentyneet 69 % vuoden 1990 tasosta (Suomen ympäristökeskus, ennakkotieto) ja asukaskohtaisesti laskettu päästötaso (-76 %) on Turussa selkeästi alhaisin Suomen suurista kaupungeista. Vuonna 2025 päästöt jatkoivat edelleen laskua tavoitteena 75 prosentin vähennys vuoden 1990 tasosta. Tuorein päästölaskenta valmistuu osana Ilmastosuunnitelman päivitystä ja raportoidaan tarkemmin myöhemmin. Eniten ja nopeimmin päästöjä on onnistuttu vähentämään energiasektorilla. Erityisesti kaukolämmön osalta biomassalla, lämpöpumpuilla ja lämmön talteenotolla sekä sähkökattiloilla tuotetun energian osuus ylitti 95 %. Kehitys on Turussa kuitenkin pidemmällä aikavälillä ollut myönteistä kaikilla merkittävillä päästösektoreilla, vaikkakin erityisesti liikenteen päästöjen osalta tavoiteltua hitaampaa.

Euroopan Komission vuonna 2024 kiittävin arvioin hyväksymä Turun ilmastokaupunkisopimuksen kokonaisuus (sitoumukset, toimenpiteet ja investointisuunnitelma) vahvistui uusilla kumppanuuksilla. Ilmastokaupunkisopimukseen sisältyy kaupungin oman sitoumuksen lisäksi 46 alueellisen kumppanin (tilanne 2025) sekä valtion ja Euroopan Komission sitoumukset tavoitella yhteisillä ja kunkin omilla toimilla hiilineutraalia Turkua vuoteen 2029 mennessä. Kaupunkikonsernin osalta sopimuskokonaisuuteen kuuluva investointisuunnitelma ulottuu vuoden 2030 loppuun. Lisäksi lukuisat yhteiset kehityshankkeet ovat merkittävä resurssi vahvistaa ilmastotyön tietopohjaa, toimeenpanoa ja kumppanuuksia. Kaupungin osallistuminen ilmastomissioon on avannut myös alueen korkeakouluille uusia hankerahoitusmahdollisuuksia Horisontti 2020 -ohjelman erityisten missiohakujen kautta.

Kaupunkikonsernissa ilmastotoimia vahvistettiin edelleen. Uusiutuvan energian panostukset jatkuivat ja energiatehokkuustoimet etenivät. Kestävän liikkumisen toimia edistettiin mm. EU-työmallin mukaisella Kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelmalla (SUMP, Sustainable Urban Mobility Plan). Fölin runkolinjastoon perustuva liikennöinti aloitettiin 1.7.2025 ja matkamäärät kasvoivat ennätystasolle. Vähähiilisen liikenteen osuus Turun joukkoliikenteestä kasvoi 64 %:iin. Myös varautuminen ja sopeutuminen muuttuvaan ilmastoon ja riskeihin etenivät tietopohjaa vahvistavien hankkeiden sekä konsernin investointien kautta. Kehitystyö Ylioppilaskylän energiapositiivisen alueen kehittämiseksi jatkui laajassa yhteistyössä osana Horisontti 2020 Response -hanketta. Ilmastojoukkue laajeni käsittäen jo yli 130 paikallista toimijaa eri aloilta ilmastotekoineen.

Turku osallistui vuoden 2025 aikana vahvasti kansainväliseen yhteistyöhön. Pormestari Piia Elo valittiin ICLEI:n globaaliin hallitukseen ja myöhemmin ensimmäiseksi varapresidentiksi. Turku osallistui aktiivisesti useisiin merkittäviin globaaleihin ja eurooppalaisiin ilmastokokouksiin.

Itämeren suojelu ja luonnon monimuotoisuus

Turku toimii kaupunkistrategian mukaisesti aktiivisesti Itämeren ja Saaristomeren suojelussa. Vuonna 2024 aloitettiin toteuttamaan uutta päivitettyä Itämeri-toimenpideohjelmaa, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa marraskuussa 2023.

Vuonna 2025 Turun Itämeri-toimenpideohjelman toimenpiteet etenivät suunnitellusti. Ohjelman 25 toimenpiteestä 22 on käynnistetty, yksi on valmis ja kaksi aloittamatta. Turku eteni tavoitteellisesti ja konkreettisin toimin kohti Itämeren kuormituksen vähentämistä ja kaupunkikohtaisten ympäristötavoitteiden saavuttamista.

Toimia tehtiin muun muassa maankäytössä, hulevesien hallinnassa, luonnon monimuotoisuuden edistämisessä, merilukutaidon edistämisessä ja yhteistyöverkostojen vahvistamisessa Helsingin ja Itämerihaasteen laajan toimijaverkoston kanssa.

Lumo-ohjelman mukainen Jaaninojan kaupunkipuron hoitosuunnitelma valmistui ja odottaa toteutusta. Kuninkojan kaupunkipuron sivuhaarassa Kovasojassa toteutettiin elinympäristökunnostuksia kuudessa kohteessa ja lisäksi neljässä kohteessa tehtiin täydentäviä kunnostustoimia. Turun hulevesien laadun ja määrän seurantaa parannettiin kehittämällä kattavampaa ja reaaliaikaisempaa järjestelmää, joka palvelee paremmin kaupunkia. Rannikkovesien vedenlaadusta kerättiin arvokasta uudenlaista mittausdataa. Merilukutaitoa ja alueellista yhteistyötä lisättiin mm. järjestämällä jo seitsemättä kertaa Turun Itämeripäivä -yleisötapahtuma. Roskaantumisen hillinnän ohjelman valmistelutyö sekä Itämerikadun konseptointi aloitettiin. Vuoden aikana valmisteltu Itämerikadun konseptiluonnos liitettiin osaksi Merikorttelin kaavaprosessia. Kaikessa tekemisessä tehtiin laajaa yhteistyötä eri yksiköiden välillä osallistaen asukkaita ja muita sidosryhmiä. Esimerkiksi opiskelijayhteistyötä tehtiin neljän korkeakoulun kanssa. Iso Interreg-rahoitteinen ChemClimCircle2-hanke koskien julkisten hankintojen kestävyyttä alkoi.

Yhtenä keskeisenä teemana on ollut luotettavan vedenlaadullisen tietopohjan rakentaminen. Turun nopea kasvu lisää rakentamista, hulevesikuormitusta ja painetta rannikkovesille, mikä edellyttää ennakoivaa ja tietoon perustuvaa vesienhallintaa, jotta Saaristomeren tila ei heikkene. Ilman systemaattista dataa kaupunki ei voi arvioida

kuormituksen lähteitä, muutostrendejä eikä toimenpiteiden vaikuttavuutta. Tieto auttaa myös kohdentamaan vesiensuojelutoimia kustannustehokkaasti. Näihin tarpeisiin vastaa osaltaan käynnissä oleva Turun hulevesiseurannan kehittäminen -hanke (TUKHUK) ja Vesienhoitoresurssien optimoinnin innovatiivisesti muokkautuva alueellisen kehittämisen alusta saaristoseuduille (VOIMAKAS) konsortiossa tehtävä työ, joita molempia toteutetaan Turun ammattikorkeakoulun kanssa. Kun Turku saa käyttöönsä ajantasaista vedenlaatu- ja hulevesitietoa, sitä voidaan hyödyntää kaavoituksessa, luonnon monimuotoisuuden edistämisessä, investointien ja riskinhallinnan kohdentamisessa sekä päätösten vaikuttavuuden arvioinnissa. Hulevesien määrän ja laadun seurannan parantaminen on kriittistä ilmastonmuutoksen voimistamiin sään ääri-ilmiöihin varautumisessa.

Turku on kaupunkistrategiassa asettanut tavoitteekseen kehittyä yhdeksi maailman johtavista luontokaupungeista. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää luontoloikan tekemistä monimuotoisuuden huomioimisessa kaupungin toimissa. Yhtenä keinona tavoitteeseen pääsemiseksi hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa 2023 kaupunkistrategian mukainen luonnon monimuotoisuusohjelma vuosille 2023–2029. Ohjelman kuusi teemaa ovat suojelualueet, luonnonhoito ja ennallistaminen, monimuotoisuuden aktiivinen lisääminen, Turun arvokkaan lajiston elinolosuhteiden parantaminen, selvitykset sekä toimintamallit ja organisoituminen. Ohjelmassa on edellä olevien teemojen alla yhteensä 21 toimenpidettä, jotka on tarkoitus toteuttaa vuoteen 2029 mennessä. Ohjelman toimenpiteet ovat konkreettisia ja käytännönläheisiä toimia, joilla on selvät tavoitteet ja seuranta.

Vuoden 2025 loppuun mennessä Lumo-ohjelman mukaisia toimia on toteutettu kaikkien teemojen osalta. Luonnonhoidon piirissä on 35 ketoa, hoidettavan alueen pinta-alan ollessa 11,5 hehtaaria. Pähkinäpensaiden ja jalopuumetsien hoitotoimia on toteutettu vuoden 2025 aikana 43 eri kohteessa yhteensä 35 ha:n alueella. Kuninkojan vesistössä toteutettiin elinympäristökunnostuksia viidessä kohteessa yhteensä noin 170 metrin matkalla. Vieraslajitorjunnan osalta torjuntahehtaarit ovat kasvaneet Lumo-ohjelman aikana jättipalsamin osalta 9,5 ha ja komealupiinin osalta 5,9 ha. Tällä hetkellä torjunnan piirissä on jättipalsamikohteita 44,6 ha ja komealupiinikohteita 7,8 ha.

Luontotyyppikartoitukset ovat jatkuneet osana kaavoituksen luontoselvityksiä. Lisäksi vuonna 2025 kartoitettiin potentiaalisten luonnonsuojelualueiden luontotyyppejä ja toteutettiin ensimmäiset vedenalaisten luontotyyppien selvitykset kaupungin hallinnoimilla merialueilla. Jaaninojan hoitosuunnitelma valmistui ja Halistenkosken kunnostussuunnitelman laatiminen alkoi. Kaupungin henkilöstölle kohdennetut koulutustilaisuudet eli Lumokahvit alkoivat. Luonnonsuojelualueohjelman valmistelu käynnistyi vuoden 2025 aikana.

Kestävät investoinnit ja ympäristövastuun toteuttaminen

Turun kaupunki ja Euroopan Investointipankki (EIP) valmistelivat ja käynnistivät yhdessä 405 miljoonan euron ”Turku Education Infrastructure” -investointikokonaisuuden vuonna 2022. Rahoitettavat investoinnit kohdistuvat Turun kaupungin kouluihin, päiväkoteihin ja liikuntapaikkoihin. EIP on jo rahoittanut investointipakettia 190 miljoonalla eurolla. Rahoituslimiitin viimeinen erä 60 miljoonaa euroa nostettiin helmikuussa 2025. Turun kaupunki solmii vastaavan puitesopimuksen Pohjoismaiden investointipankin (NIB) kanssa tilainvestointien rahoittamiseksi 250 milj. eurolla. Rahoitussopimusta neuvoteltaessa keskeisiä kohtia pankin kannalta olivat kohteiden energiatehokkuus, kohteiden ilmastolliset vaikutukset (Climate Action) ja sosiaalinen ulottuvuus. Kaupungin eri yksiköt ovat osallistuneet kohteiden taustatietojen antamiseen. Rahoitusyhteistyö EIP:n ja NIB:n kanssa mahdollistaa Turulle merkittävät ilmastoinvestoinnit ja tukee merkittävästi kaupungin valmiutta arvioida, suunnitella ja perustella investointejaan ilmastonäkökulmasta.

Kupittaan kärjen kehitystyö on Turun lähivuosien merkittävimpiä kaupunkikehityskohteita. Kyseessä on yhteensä 200 miljoonan euron kokonaisuus, josta Taitokampuksen osuus on noin 94,8 miljoonaa euroa. Kampus on allianssihanke, joka toteutetaan yhtiömuotoisena investointikohteena: tilaajana on Turun kaupunki ja kohde rakennetaan kaupungin omistamalle Turun Taitokampus Oy:lle. Taito-kampus on Kuntarahoituksen rahoittama kohde. Kuntarahoituksen uudistuneissa vihreän rahoituksen lainaehdoissa on mahdollista saada 0–15 korkopiste-etu kestävyyden tason mukaan. Hanke täytti vihreän rahoituksen kriteerit ja edullisemmat rahoitusehdot ja sai tästä 11 korkopisteen rahoitushyödyn.

Pormestariohjelman ja ilmastosuunnitelman mukaisesti Turku on kehittänyt ja ottanut käyttöön ilmastobudjetoinnin, joka integroi ilmasto- ja ympäristötavoitteet kaupungin taloudellisiin päätöksiin, edistäen kestävää kehitystä ja tehokasta resurssien käyttöä. Ilmastobudjetin arviointikehikkona käytetään EU:n kestävän rahoituksen taksonomialuokitusta, joka mahdollistaa kaupunkistrategiaan kirjattujen ilmasto- ja kestävyystavoitteiden moniulotteisen tarkastelun ja vihreän rahoituksen hyödyntämisen.

Taksonomian mukaisuuden tarkempi arviointi aloitettiin vuoden 2023 alussa kaupunkiemon yli miljoonan euron

suuruisten toimitila- ja infrahankkeiden osalta ja ohjeistettiin konserniyhtiöille vuoden 2025 talousarvion laadinnan yhteydessä. Vuoden 2025 syyskuussa investointeja oli arvioitu peruskaupungin osalta 182 miljoonan euron edestä ja konserniyhtiöiden osalta 844 miljoonan euron edestä. Arvioinnissa on käytetty ilmastonmuutoksen hillinnän pääkriteeriä sekä muiden teemojen osalta Ei merkittävää haittaa (DNSH) -kriteereitä. Jotta hankkeiden taksonomian mukaisuus täyttyisi, tulee hankkeiden merkittävästi edistää ilmastonmuutoksen hillintää sekä olla aiheuttamatta merkittävää haittaa ilmastonmuutokseen sopeutumiselle, kiertotaloudelle, luonnon monimuotoisuudelle, vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävälle käytölle sekä ympäristön pilaantumiselle.

Toimitila- ja infrahankkeiden taksonomian mukaisuus on arvioitu hankkeiden suunnitteluvaiheessa ja raportoitu talousarvion yhteydessä. Teknisten arviointikriteerien toteutuma tarkastetaan ja tarvittaessa päivitetään hankkeiden valmistuttua. Suunnitteluvaiheen arvioinnissa havaittiin, että erityisesti ilmastonmuutoksen hillinnän ja ympäristön pilaantumisen ehkäisyn kriteerien vaatimukset täyttyivät lähes poikkeuksetta kaupungin toimitilahankkeissa. Sen sijaan sopeutumisen, kiertotalouden, biologisen monimuotoisuuden sekä vesivarojen kestävän käytön kriteereiden täyttymisessä havaittiin jonkin verran epävarmuutta. Näiden kriteerien vaatimukset ovat osittain haastavammin toteutettavissa, ja toisaalta niiden arvioimiseksi tarvittava tieto on ollut organisaatiossa rajallisempaa. Pääosassa hankkeita kriteereiden on kuitenkin arvioitu olevan kaikkien teemojen osalta täytettävissä. Infrahankkeiden suunnitteluvaiheen arvioinnin mukaan hillinnän, biologisen monimuotoisuuden, vesivarojen kestävän käytön ja ympäristön pilaantumisen kriteerit täyttyvät hyvin. Sen sijaan sopeutumisen ja kiertotalouden kriteerien täyttymisessä on enemmän epävarmuutta. Syyt kriteerien haastavuudelle infrahankkeissa ovat pitkälti samat kuin toimitilahankkeiden osalta. Sopeutumisen DNSH-kriteerien tulkinta ja täyttäminen vaatii kattavaa asiantuntemusta ja ilmastoriskien skenaariotarkastelua, samalla kun kiertotalouden kriteerien arvioinnissa on epävarmuutta jätevirtojen tietojen rajallisuuden vuoksi.
Turku käyttää EU-taksonomian arviointikriteerejä työkaluna arvioidessaan tarveselvityksen jälkeen tapahtuvaa hankkeiden suunnittelua ja toteutusta. Taksonomia ei ota kantaa siihen, olisiko ympäristön kannalta kestävämpää jättää hanke kokonaan toteuttamatta, eikä kaikilta osin kuvaa hankkeen tosiasiallisia ympäristövaikutuksia riittävän laajasti. Näin ollen Turun ilmastobudjetoinnin mallia on haluttu täydentää hankkeiden tosiasiallisia ympäristövaikutuksia kuvaavilla indikaattoreilla. Taksonomian kriteereiden mukaisuus ja indikaattorit yhdessä kuvaavat ovatko hankkeet linjassa Turun kaupungin ilmastotavoitteiden kanssa. Suunnitteluvaiheen arviointi indikaattoreista oltiin syyskuussa 2025 tehty kymmenen toimitilahankkeen ja 14 infrahankkeen osalta.

Strategiset konserniyhteisöt ovat vuodesta 2019 alkaen kirjanneet tuloskortteihin ilmastotavoitteet, joiden mukaan yhteisöt toteuttavat Turun ilmastosuunnitelmaa omilla toimillaan tavoitellen samalla myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä. Yhteisenä tavoitteena nämä yhteisöt ovat sitoutuneet kehittämään liikkumisratkaisunsa ja/tai työmaansa hiilineutraaleiksi jo vuoteen 2025 mennessä. Ilmastotavoitteiden lisäksi konserniyhteisöt ovat kirjanneet vuodesta 2024 alkaen tuloskortteihinsa myös luonto- ja kiertotaloustavoitteet. Vuodesta 2025 alkaen myös konserniyhtiöt ovat olleet investointien kestävyysraportoinnin piirissä ja raportoineet yli miljoonan arvoisten investointiensa taksonomianmukaisuuden.

Organisaation ilmastovastuuta ja henkilöstön osaamista vahvistettiin vuoden aikana useilla uusilla tavoilla. Ekotuki-verkoston toiminta muuttui merkittävästi, kun verkoston budjetti poistui kokonaan vuonna 2025, eikä peruskoulutuksia voitu enää järjestää. Euroopan Hiilineutraalien kaupunkien -mission (NetZeroCities, Enabling City Transformation Programme) kautta saatu rahoitus INTACT! -hankkeelle mahdollisti kuitenkin uudenlaisten koulutus- ja kehittämistoimien käynnistämisen. Kehitystyöstä ja toiminnan koordinoinnista vastaa ilmasto, luonto ja kiertotalous -vastuualue. Vuoden 2025 aikana käynnistettiin kaupungin ilmasto- ja luontoagenttien koulutusohjelma. Se sisältää Erätauko-dialogimenetelmän haltuunoton tiimien sisäisiä ilmasto- ja luontokeskusteluja varten sekä ratkaisutyöpajan, jossa tiimejä tuetaan löytämään oman työnsä ilmasto- ja luontoratkaisuja. Lisäksi aloitettiin henkilöstölle avoimet LUMO-kahvit yhteistyössä ympäristönsuojelun kanssa. Loppuvuodesta kilpailutettiin kestävän rakentamisen koulutuskokonaisuus, joka on suunnattu kaupunkirakentaminen ja tilat -palvelukokonaisuudelle ja toteutuu keväällä 2026. Myös agenttitoiminta ja LUMO-kahvit jatkuvat vuonna 2026.

Ympäristövahingot

Vuoden aikana ei tapahtunut merkittäviä ympäristövahinkoja kaupungin alueella.

1.6 Muut ei-taloudelliset asiat

Ihmisoikeudet, korruptio ja lahjonta sekä harmaa talous

Suomen perustuslain 6 §:ssä määritellään kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus sekä kielletään kaikenlainen syrjintä. Lisäksi Turun kaupungin erityiset velvoitteet edistää toiminnassaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta määritellään laissa miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta (1329/2014) sekä yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014). Sukupuolten välisen tasa-arvolain mukaan viranomaisen velvollisuus on kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Viranomaisen on lisäksi tehtävä asianmukaiset kohtuulliset mukautukset, jotta vammainen henkilö voi yhdenvertaisesti muiden kanssa asioida viranomaisissa sekä saada koulutusta, työtä ja yleisesti tarjolla olevia tavaroita ja palveluita samoin kuin suoriutua työtehtävistä ja edetä työuralla.

Turun kaupunki on myös sitoutunut eurooppalaiseen tasa-arvon peruskirjaan ja Turun pormestariohjelman mukaan Turku haluaa edistää kaikkien ihmisten yhdenvertaista kohtelua ja tasa-arvoa kaupunkilaisten keskuudessa ja kaupungin toiminnassa sisältäen valtuustoryhmien sitoumuksen rasismin vastaiseen työhön. Turun kaupunkistrategiaan ja pormestariohjelmaan vahvasti nojautuva tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma ”Turku kuuluu kaikille” -ohjelma päivitettiin alkuvuodesta 2024 toimenpiteiksi vuosille 2024–2025. Toimenpiteissä on määritelty tavoitteita koskien henkilöstöä, esteettömyyttä ja saavutettavuutta sekä palvelutuotantoa ja päätöksentekoa.

Heikommassa asemassa olevia väestöryhmiä on huomioitu suunnitelman mukaisesti monin tavoin erityisesti järjestöjen kanssa tehdyllä yhteistyöllä. Digitukea on tarjottu alueilla, alueolohuonetoimintaa on laajennettu ja tarjottavaa ohjelmaa kehitetty edelleen. Asumisneuvonnan kehittämistä on jatkettu ja vuoden 2025 aikana käynnistettiin Varhan kanssa yhdessä asunnottomuuden poistamiseksi oma hanke. Ruoka-aputoiminnan koordinaatiota on kehitetty ja hyvinvointikeskusten avointa toiminta ikääntyneille on kasvatettu järjestöyhteistyössä merkittävästi ns. ”testamenttivarojen” avulla. Osallisuuden uuden toimintamallin suunnittelua on jatkettu, myös kansalaispaneelia on edelleen hyödynnetty, jotta kuntalaisosallisuus toteutuisi eri väestöryhmien osalta yhdenvertaisemmin. Kaupunki on yhdessä muiden kuutoskaupunkien kanssa osana VNK:n Me puhumme teoin -kampanjaa tarjonnut henkilöstölle Ollaan yhdessä ihmisiksi -teams-koulutussarjan, jolla on pyritty edistämään syrjintään ja rasismiin liittyvää osaamista.

Turun kaupungilla voimassa olevat eettiset ohjeet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 25.3.2024 § 109. Eettisten ohjeiden tavoitteena on ohjata Turun kaupunkia toimimaan oikein. Rakennamme kaupunkina yhdessä kaupunkilaisten kanssa vakaata ja turvallista ympäristöä. Kunnioitamme asukkaiden ja henkilöstön oikeuksia sekä edistämme heidän hyvinvointiaan ja kestävää arkea. Hyvä maine on kaupungille tärkeä asia. Eettisiä periaatteita ohjaavat Turun kaupunkistrategiassa olevat arvot. Arvot ovat asukas- ja asiakaslähtöisyys, vastuullisuus ja yhdenvertaisuus sekä uudistuminen ja yhteistyö.

Lounais-Suomen poliisilaitos ja Turun kaupunki pilotoivat poliisikoordinaattorin tehtävää vuoden 2025 aikana. Tavoitteena oli luoda malli, jossa moniammatillista yhteistyötä ja laajoja verkostoja hyödyntäen voidaan aiempaa vaikuttavammin lisätä erityisesti alle 15-vuotiaiden hyvinvointia ja osallisuutta sekä vähentää rikollisuutta. Koordinaattori toimii poliisitoiminnan asiantuntijana ja koordinoijana sopijapuolten välillä hyödyntäen molempien organisaatioiden osaamista ja toimintatapoja. Koordinaattorin tehtävään kuuluu sisällön kehittäminen, erilaiset toiminnalliset kokeilut ja parhaiden toimintatapojen kuvaaminen ja hän on mukana muodostamassa seutukunnallista tilannekuvaa nuorten häiriökäyttäytymisen ja rikollisuuden ilmiöistä. Koordinaattori luo osana häiriötilanteiden ratkaisemista ja niiden juurisyihin puuttumista edistäviä verkostoja, joissa toimijoita voi olla sopijapuolten kaupungin lisäksi esimerkiksi järjestöistä ja alueisiin tai uskontoihin kiinnittyvistä yhteisöistä. Lisäksi poliisikoordinaattori toimii Turun ja sen ympäristökuntien kanssa poliisin yhteyshenkilönä kouluihin liittyvissä yksittäisissä häiriötilanteissa sekä poliisin edustajana erikseen osoitetussa seutukunnallisessa yhteistyössä. Poliisikoordinaattorin tehtävä sisältää myös toiminnan vaikutusten ja vaikuttavuuden mittaamista. Vuoden kestänyt pilotti oli onnistunut ja poliisikoordinaattoritoimintaa jatketaan vuonna 2026.

Turun kaupungin ilmoituskanava tarjoaa anonyymin keinon nostaa esiin kaupungin organisaatiossa ja kaupunkikonserniin kuuluvissa yhteisöissä havaittuja väärinkäytöksiä tai epäkohtia, jotka kuuluvat ilmoittajansuojelulain soveltamisalaan. Kanava antaa ilmoittajille mahdollisuuden ilmoittaa epäillyistä väärinkäytöksistä (mm. lahjonnasta, korruptiosta, virka-aseman väärinkäytöstä, varkauksista, kavalluksista, kaupungin tiedon ja omaisuuden väärinkäytöstä, eettisten periaatteiden noudattamatta jättämisestä) turvallisesti ja siten, että heidän henkilöllisyytensä on suojattu.

Turun kaupungin hankintastrategiasta laadittiin tarkennettu toimenpidesuunnitelma vuodelle 2025. Toimenpidesuunnitelmassa on strategian mukaisesti painotus hankintojen vastuullisuudessa sekä taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti vaikuttavissa hankinnoissa. Konkreettisia toteutettuja toimenpiteitä olivat muun muassa kustannushyötyanalyysityökalun käyttöönotto, tulos- ja vaikuttavuusperusteisten kriteerien kehittäminen ja käyttöönotto, sisäisen viestinnän kehittäminen, Hilman kilpailutuskalenterin käyttöönotto hankintasuunnitelmista viestimiseen ulkoisesti, ekologisen kestävyyden edistäminen osallistumalla Vauhti-verkoston kehittäjäryhmiin sekä EU:n CCC2 interreg -hankkeeseen, hankintojen vuosisuunnitteluprosessin uudistaminen ja yrittäjäyhteistyön vahvistaminen panostamalla entistä enemmän markkinavuoropuheluihin sekä aktiiviseen vuorovaikutukseen yrittäjäjärjestöjen kanssa.

Vuosi 2025 toi mukanaan uudistuksia ja varautumista tulevaan. Työllisyysalueuudistuksen myötä vuoden 2025 alusta lähtien hankintapalveluissa on kilpailutettu myös työllisyyspalveluhankintoja. Hankinnoissa on otettu käyttöön uusia hankintamenettelyjä kuten toimittajarekistereitä ja käyttämällä neuvottelumenettelyä näihin soveltuvissa hankinnoissa. Hankintalaki on uudistumassa ja tuo mukanaan uudenlaisia haasteita ja vaatimuksia hankintatoimeen. Hankintapalveluissa on varauduttu lakimuutokseen suunnitelmallisesti kehittämillä hankintatoimea niin, että hankintalain muutokset voidaan ottaa ennakoidusti huomioon käynnissä olevassa hankintastrategian päivityksessä, hankintaohjeistuksessa ja päivittäisessä toiminnassa.

Hankintapalvelut kehitti SAP-toiminnanohjausjärjestelmän prosesseja sekä tuki, ohjeisti ja koulutti käyttäjiä sähköisen kilpailutusjärjestelmän sekä toiminnanohjausjärjestelmän käytössä. Pienhankintojen toteuttamisessa avustettiin eri organisaatioyksiköitä. Tavoitteena on varmistaa tilaajavastuu- ja hankintalain periaatteiden toteutuminen hankinnan arvosta ja hankkivasta yksiköstä riippumatta. Hankintastrategian toteuttaminen, hankintaohjeiden uudistaminen ja päivittäminen sekä hankintaprosessin toteuttaminen järjestelmissä edesauttavat kaupungin varojen käytön seurantaa hankinnoissa sekä tehostavat hankintasopimusten valvontaa ja ohjausta.

Kaupungin tietohallintostrategiassa on linjattu, miten tietohallinto vastaa kaupungin ja kansallisen toimintaympäristön muutoksiin mm. tiedon saatavuuden, laadun ja yhteen toimivuuden näkökulmista vuosina 2022–2025. Turun kaupungin tietoturva- ja tietosuojaperiaatteiden mukaan tietoturvallisuus varmistetaan monella eri tasolla mm. noudattamalla ohjeistuksia, Turun kaupungin tietohallintostrategiaa ja periaatteita, sekä alan standardeja ja viitekehyksiä. Vuonna 2025 kaupungin tietoturvallisuutta uhkasi lähinnä erilaiset tietojenkalastelukampanjat. Tekoälyn käytön yleistyminen on luonut kyberrikollisille uuden tavan kehittää hyökkäyksiä ja varsinkin kalastelu-viestien kieliasu on kehittynyt huomattavasti. Kaupungin tietoturvapolitiikka, lokienhallintapolitiikka ja henkilöstön tietoturvaopas päivitettiin vuoden 2025 aikana. Tietoturvakoulutusta lähdettiin kehittämään ja lähijohtajat seuraavat koulutusten suorituksia omien alaistensa osalta.

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995, myöhemmin verotusmenettelylaki, VML) 15 b - d §:issä säädetään rakentamisen tiedonantovelvollisuudesta. Rakentamisen tiedonantovelvollisuudessa on kyse sivullisen antamista tiedoista, joita hyödynnetään rakennusalan yritysten ja työntekijöiden verovalvonnassa. Tietojen antamisen tarkoituksena on tehostaa harmaan talouden valvontaa. Turun kaupunki toimittaa verottajalle kuukausittain tiedot rakennusurakoista rakentamisen tiedonantovelvollisuuden vaatimusten mukaisesti.

1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeisten vuosien aikana niin kansainvälisellä kuin kansallisella tasolla, kuten TE-uudistus. Muutokset ovat lisänneet epävarmuutta ja heijastuneet kaupunkiin monin eri tavoin. Viime vuosien erittäin voimakas väestönkasvu on heijastunut kaupunkiin kohdistuvaan palvelutarpeeseen. Vuonna 2025 Turun väestö kasvoi noin 3700 henkilöllä. Vuonna 2025 tehdyn väestöennusteen mukaan väestönkasvu jatkuu vahvasti positiivisena kaikilla skenaarioilla vuoteen 2045 asti. Väestönkasvusta johtuva palvelutuotannon joustava skaalaavuus on talouden näkökulmasta tärkeää.

Venäjän käynnistämän hyökkäyssodan jatkuminen on lisännyt kansainvälistä epävarmuutta ja vaikuttanut yritysten toimintaedellytyksiin. Turun työllisyystilanne heikentyi muun maan tavoin vuoden 2025 aikana. Työllisyysaste aleni ja työttömyysaste nousi edellisestä vuodesta. Heikosta työllisyystilanteesta huolimatta Turun seudun yritysten liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys oli hieman koko maata paremmalla uralla vuoden 2025 aikana. Kaupungin tunnistetut investointitarpeet ovat lähivuosina edelleen suuret ja tästä syystä myös kansainvälisen tilanteen muutoksia tulee arvioida säännöllisesti. Yritysten tilanteen ja työllisyyden vaikutus on olennaista kaupungin tulevaisuuden kannalta, ja näkyy suoraan kuntataloudessa verotuloissa.

Julkisen talouden kantokyky on ollut kestopuheenaihe viime vuosina. Linjaukset ovat monilta osin siirtäneet rahoitusvastuuta kunnille, esimerkiksi kansalliseen perusinfraan kuuluvien ratahankkeiden rahoitusosuuden tai työllisyyspalvelujen rahoitusmallin suhdanneriskin kohdentuminen kunnille. Hyvinvointialueiden taloudelliset haasteet ja kertyneet alijäämät voivat heijastua kuntiin, mutta tilikaudella 2025 hyvinvointialueet ovat sopeuttaneet merkittävästi toimintaansa ja alustavien tilinpäätöstietojen mukaan tekevät koko maan tasolla 0,6 miljardin euron ylijäämän Hyvinvointialueyhtiö Hyvilin mukaan.

Kuntien valtionosuusuudistus ei toteutunut, eikä tule voimaan vielä aiemmin suunnitellusti 1.1.2027. Valtionosuusuudistuksen sisältöä ja aikataulua ei vielä tiedetä. Uudistuksen sisällöllä on todennäköisesti olennaista vaikutusta kuntatalouteen.

Kaupungin taloudellinen asema on viimeisten vuosien aikana ollut haastava ennen tilikautta 2025 toteutuneista ylijäämäisistä tilikauden tuloksista huolimatta. Toimintamenot ovat kasvaneet, mutta kaupungin taloudellinen puskuri kestää. Kertyneet ylijäämät ja nettovelka kestävät vertailun. Suhdanneherkkyyden kasvu on näkynyt arvioitua alemmalle tasolle jääneissä yhteisöverotuloissa ja kunnallisverotuloissa.

Tilikaudet 2023 ja 2024 ovat olleet ylijäämäisiä, mutta ylijäämään johtaneet tekijät ovat olleet kertaluontoisia. Kaupungin tavoitteena on saavuttaa kestävä talouden perusura, jonka edellytyksenä on toimintamenojen maltillinen ja hallittu kehitys sekä simulointi pitkälle tulevaisuuteen. Talouden haasteisiin voidaan vastata menokehityksen hillitsemisellä, tulokertymän kasvattamisella ja velkaantumisen hillitsemisellä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi tilikaudelle 2025 yhteensä 134 talousarviolauseketta. Lisäksi ”Talouden johtaminen – Talouden seuranta on kaikkien vastuulla” -liitteessä oli 25 lauseketta. Kaupungin talouteen liittyvien tavoitteiden valmistelua ohjataan pormestariohjelmaan kirjatuilla linjauksilla. Valmistelussa on kiinnitetty erityistä huomiota toimintakatteen ja oikaistun lainakannan kehitykseen.

1.8 Arvio kaupungin ja kaupunkikonsernin merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä

Kulunut vuosi ei tarjonnut riskienhallinnan osalta yllätyksiä. Turvallisuusympäristön edelleen kiristyminen seurannaisvaikutuksineen aiheuttaa kaupungin toimintaympäristöön epävarmuustekijöitä mikä lisää riskienhallinnan haastavuutta. Enenevässä määrin avainasemaan nousee strategisen riskienhallinnan ja ennakoinnin menetelmien vahvistaminen päätöksentekoa ja johtamista varten.

Riskien arvioinnissa käytetään riskienhallintasovellus Granite ERM -ohjelmaa. Ohjelma sisältää kokonaisvaltaisen riskienhallinnan, riskien tunnistaminen, riskien arvioinnin ja hallintakeinojen seurannan. Riskiarvioiden laatiminen on sidottu vuosikelloon siten, että se tulee tehdä vähintään kerran vuodessa. Riskien arvioijia on lisäksi ohjeistettu arvioimaan riskit uudelleen aina, kun toi-

mintaympäristössä tapahtuu muutoksia tai jokin riski, johon tulee reagoida, toteutuu. Riskien arvioinnin laativat kaupungin eri palvelukokonaisuudet ja vastuualueet sekä keskeiset strategiset yhteisöt. Riskienhallintaohjelmassa on oma osionsa toteutuneille riskeille, johon kirjataan muun muassa tiedot siitä milloin riski toteutui, mitä häiriöitä se aiheutti toiminnalle ja mitkä olivat riskin toteutumiseen johtaneet syyt. Riskien arvioinnin ohjeeksi on annettu, että toteutuneet riskit tulee kirjata ylös edellä mainituin tiedoin. Tavoitteena on riskienhallinnan parantaminen, toteutuneiden riskien toistumisen ehkäiseminen sekä vaikutusten minimoiminen. Vuoden 2025 aikana päivitettyjä toteutuneita riskejä oli ohjelmaan kirjattu yhteensä kahdeksan.

Kuten vuonna 2024, riskien arvioinneissa keskeisimpiä riskejä olivat henkilöstöön liittyvät riskit, kyberuhat, kiinteistöihin liittyvät riskit sekä taloudelliset riskit. Palvelukokonaisuuksien ja vastuualueiden arviointien lisäksi riskejä arvioitiin myös kaupunkitasolla.

Vuonna 2025 toteutettiin riskienhallinnan järjestämisen nykytilanteen kartoitus. Kartoituksen ja muun arviointityön perusteella todettiin tarve päivittää riskienhallinnan kokonaisprosessia ja -käytänteitä. Turvallisuus- ja riskienhallintajohtaja käynnisti syksyllä 2025 kehittämistoimenpiteiden toteutussuunnittelun ja toteutuksen. Suunniteltuja kehittämistoimenpiteitä ovat olleet mm. riskienhallinnan ohjeistuksen päivittäminen, riskienhallintajärjestelmä Granite ERM:n muutos- ja päivitystyöt, järjestelmän hallinnoinnin parantaminen, käytön kouluttaminen, käytön laajentaminen ja jalkauttaminen uusille käyttäjäorganisaatioille ja käyttäjille, riskienhallinnan konsernitasoinen yhteen sovittaminen sekä riskienhallinnan koordinaatioryhmän kokoonpanon, tehtävien ja roolin arviointi. Kehittämistoimenpiteiden toteutus on tilikauden 2025 päättyessä ollut vielä kesken, mutta toimenpiteiden arvioidaan valmistuvan kesäkuun 2026 loppuun mennessä.

Henkilöstö

Henkilöstön osalta arvioinneissa korostuu huoli osaavan henkilöstön saatavuudesta sekä toisaalta myös nykyisen henkilöstön pysyvyydestä ja ammattiosaamisesta. Henkilöstön vaihtuvuus voi aiheuttaa avainhenkilöriskin. Hallintakeinoina mainitaan mm. varahenkilöjärjestelmän luominen ja osaamisen jakaminen nykyistä tehokkaammin, rekrytointiin ja ulkoisen rahoituksen hankintaan panostaminen, urapolkujärjestelyjen ja kannustinpalkkiojärjestelmän kehittäminen sekä koulutusmäärien lisääminen.

Kiinteistöriskit

Toimitiloihin liittyvät riskit säilyttivät asemansa keskeisinä riskeinä. Toimitiloihin liittyviksi riskeiksi arvioitiin sisäilmaongelmat, tilojen määrällinen tai laadullinen riittämättömyys, peruskorjauksista tinkiminen vuosien ajan sekä väistötilojen vähäisyys. Hallintakeinoja ovat mm. hankesuunnittelun nopeuttaminen, kiinteistöjen kuntovalvonnan lisääminen ja korjausvelan syntymisen estäminen sekä oikea-aikainen ja vaikuttava reagointi sisäilmaongelmiin.

Kyberuhat

Digitaaliseen toimintaympäristöön kohdistuvat kyberuhat moninaisissa ilmenemismuodoissa arvioitiin vuoden 2025 riskien arvioinneissa merkittäviksi. Riskien toteutuessa seurauksena saattaa olla mm. häiriöitä palvelutuotantoon, tietojen saatavuuden, luottamuksellisuuden ja/tai eheyden vaarantuminen sekä taloudellisia menetyksiä. Hallintakeinoina ovat verkkoliikenteen aktiivinen suojaus, kriittisten toimintojen kahdentaminen, aktiivisten haittaohjelmistojen torjunta- ja havaitsemisjärjestelmät palvelimille ja päätelaitteille, ajantasaiset tietosuoja- ja lokienhallintapolitiikat sekä ohjeistukset, ja tietosuojaosaamisen kasvattaminen kaupungissa.

Operatiiviset riskit

Operatiivisista riskeistä keskeisimmiksi havaittiin osaavan henkilöstön saatavuus ja vaihtuvuus muuttuneessa ympäristössä sekä myös erityisosaamisen keskittyminen yksittäisille henkilöille ja ammattiosaamisen heikkeneminen. Seurauksina nähdään mm. palvelulupausten jääminen täyttämättä, kannattavuuden heikkeneminen, työnantajamielikuvan heikkeneminen sekä työkuorma lisääntyminen. Hallintakeinoja ovat mm. varahenkilöjärjestelmän luominen ja osaamisen jakaminen nykyistä tehokkaammin, rekrytointiin ja ulkoisen rahoituksen hankintaan panostaminen, urapolkujärjestelyjen ja kannustinpalkkiojärjestelmän kehittäminen sekä koulutusmäärien lisääminen.

Edellisvuoden tapaan myös tietojärjestelmien toimivuuteen ja tietoturvaan liittyvät riskit koetaan merkittäviksi. Toteutuessaan ne voivat aiheuttaa palveluiden saatavuuden häiriintymistä monin tavoin. Kyberuhkien osalta verkkoliikenteen aktiivinen suojaus, kriittisten toimintojen kahdentaminen, aktiivisten haittaohjelmistojen torjunta- ja havaitsemisjärjestelmät palvelimille ja päätelaitteille, ajantasaiset tietosuoja- ja lokienhallintapolitiikat sekä ohjeistukset, ja tietosuojaosaamisen kasvattaminen kaupungissa. Yleisinä toimivuuden varmistamisen keinoina mainitaan mm. osaamisen kehittäminen ja tietojärjestelmien pääkäyttäjien lisääminen toimialoilla, yhteistyön lisääminen järjestelmätoimittajien ja kaupungin tietohallinnon välillä sekä varakoneet.

Arvioinneissa korostuvat myös muut äkilliset toimintaan kohdistuvat häiriö- ja poikkeustilanteet. Riskeinä nähdään niin tulipalot ja lämmön-, sähkön- ja vedenjakeluhäiriöt kuin myös epidemiat ja pandemiat sekä kansainväliset kriisit ja sotatilat. Ne aiheuttavat pienimmilläänkin häiriöitä palveluissa ja toiminnan vaikeutumista ja niihin varautuminen kaupungin toimesta on mahdollista, mutta rajallista.

Konserniyhteisöjen keskeisissä riskeissä korostuu kunkin omaan toimintaan kohdistuvat operatiiviset ja taloudelliset riskit. Vuodesta 2022 asti jatkunut Ukrainan sota aiheuttaa edelleen epävakautta Euroopassa ja toimintaympäristöissä ja on lisännyt myös äkillisten toimintaan kohdistuvien häiriö- ja poikkeustilanteiden todennäköisyyttä.

Taloudelliset riskit

Kaupungin erilaiset sopeutustoimet tuottivat edellisvuoden tapaan tulosta, mutta mm. verokertymien hidas kasvu, yleinen heikko suhdannekehitys ja valtionosuusrahoitukseen kohdistuvat leikkaukset eivät riskien arvioinneista ole poistuneet. Myös hallintakeinot ovat pysyneet muuttumattomina; talouden sopeuttamisohjelman jatkuminen, talouden ennustettavuuden parantaminen, investointikohteiden priorisointi ja toteutusaikataulujen pidentäminen.

Toimitilojen heikko kunto sekä riittämättömät tilat ja niiden myötä uusien tilojen hankinta ja väistötilojen käyttö korostuu myös taloudellisten riskien arvioinneissa. Seurauksena on kustannusten kasvu sekä kuntien palveluiden ylläpidon vaarantuminen entisessä laajuudessa.

Sopimusriskit

Vuonna 2025 ei ollut tunnistettavissa merkittäviä sopimusriskejä. Edellisen vuoden aikana käyttöönotettu sopimushallintajärjestelmä on parantanut sopimushallintaa.

Vahinkoriskit

Turun kaupungin kaikki vahinkovakuutukset ovat olleet LähiTapiolassa 1.1.2021 alkaen. Kaupungin vahinkovakuutukset kilpailutettiin vuoden 2025 aikana. 1.1.2026 lähtien kaupungin henkilövakuutukset ovat LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiössä ja omaisuuden, ajoneuvojen ja toiminnan vakuutukset Pohjola Vakuutus Oy:ssä. Vuoden 2025 aikana ei tapahtunut merkittäviä vahinkoja, jotka olisi korvattu vahinkovakuutuksesta. Kaupungin vastuulle jäävien omaisuus- tai muiden vahinkojen korvaamisesta aiheutuvia menoja katetaan tarvittaessa kasvu- ja korvausrahastosta.

Näyttelyvakuudet ja keskeiset oikeudenkäynnit

Näyttelyvakuuksia kaupungilla oli yhteensä 499 148 euroa (841 748 euroa TP 2024) tilikauden lopussa. Kaupunginhallituksen päättämiä näyttelyvakuuksia oli vakuusarvoltaan 234 700 euroa, turvallisuus- ja riskienhallintajohtajan päättämiä 103 400 euroa, kulttuurijohtajan päättämiä 24 500 euroa ja vs. vapaa-aikajohtajan päättämiä 136 548 euroa. Näyttelyvakuudet eivät aiheuttaneet kustannuksia vuoden 2025 aikana Turun kaupungille.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa mahdollista korvausvastuuta vireillä olevista oikeudenkäynneistä 31.12. kaupungilla on 2,7 milj. euroa.

Rahoitusriskit

Korkoriskit

Kaupunki määrittää kaupunginvaltuuston hyväksymässä talousarviossa riskienhallinnan välineiksi tarkoitettujen konsernin pitkäaikaisten valuutan- ja koronvaihtosopimusten enimmäismäärän vuoden aikana. Johdannaisinstrumentteja käytetään pääasiassa konsernivelan riskienhallintaan. Kaupunginhallitus on asettanut rajat kaupungin korkosuojauksille (kiinteän koron osuudelle) eli kaupungin suojausaste pyritään pitämään 60–90 %:n vaihteluvälin sisällä suhteessa vuodenvaihteen pitkäaikaiseen lainakantaan. Kassavarojen pitkistä korkosijoituksista on luovuttu kokonaan, minkä vuoksi myös sijoituksiin liittynyt vastapuoli- ja korkoriski on pääosin poistunut kassavarannon osalta.

Valuuttariskit

Pääsääntöisesti kaikki kaupungin ottolainat nostetaan nykyisin euromääräisenä. Muita kuin euromääräisiä lainoja saa olla enintään kolmasosa pitkäaikaisesta lainakannasta ja kaikki muun valuutan määräiset lainat muutetaan koron- ja valuutanvaihtosopimuksilla euroiksi välittömästi lainan noston yhteydessä. Avointa valuuttariskiä ei ylläpidetä lainojen osalta.

Likviditeettiriskit

Likviditeettiriskiä valvotaan laatimalla konsernitilejä koskeva rullaava kuuden viikon pituinen kassaennuste, josta ilmenee periodin likviditeettitarve. Lisäksi likviditeetin hal-

lintaa pyritään parantamaan tehostamalla konsernitilijärjestelyjä sekä lisäämällä yhteistyötä tilijärjestelyssä mukana olevien yhtiöiden kanssa. Lyhytaikaisia rahoitustarpeita varten kaupungilla tulee olla käytettävissä riittävä määrä kotimaisia kuntatodistusohjelmia ja ei-sitovia luottolimiittejä.

Varainhankintariskit

Varainhankintariskiä hallitaan hajauttamalla nostettavia ottolainoja sekä ajallisesti että vastapuolittain. Lainojen erääntymisessä pyritään tasaiseen maturiteettijakaumaan eli erääntymisaikatauluun. Kaupunki hajauttaa rahoituslähteitä ja ylläpitää kaupungin hyvää nimeä pääomamarkkinoilla. Varainhankintariskiä hallitaan myös hajauttamalla kaupungin ottolainausta eri periodeihin eli lyhyeen varainhankintaan (alle vuoden, kuntatodistukset), keskipitkään varainhankintaan (1–10 vuotta) ja pitkään varainhankintaan (10–30 vuotta) mikäli tämä on markkinatilanne huomioiden perusteltua. Nykyisessä korkoympäristössä kaupungin varainhankintaa on toteutettu sekä kiinteäkorkoisena että vaihtuvakorkoisena markkinatilanne ja tuleva korkoennuste sekä suojausaste huomioiden. Tavoitteena on varmistaa kaupungin alhainen varainhankintakustannus ja -marginaali pitkälle tulevaisuuteen ja parantaa korkokustannusten ennakointia kaupungin talousarvioon.

Luottoriskit

Kaupungin sijoitusperiaatteet määrittävät sijoitusten osapuoliriskien enimmäismäärät sekä vaadittavat vähimmäisluottokelpoisuudet. Näitä periaatteita tarkennetaan vielä kaupunginhallituksen vuosittain hyväksymässä lainannosto- ja sijoitussuunnitelmassa. Kaupungin sijoitusomaisuuden luottoriskejä on alennettu merkittävästi luopumalla kassavarannon pitkistä korkosijoituksista kokonaan sekä luopumalla kaupungin rahastojen suorista osakesijoituksista kokonaan. Oman pääoman sijoitukset (osakesijoitukset) rahastoissa toteutetaan pääsääntöisesti kustannustehokkailla indeksiosuus tai ETF-rahastoilla, joilla pyritään myös lisäämään kansainvälistä hajautusta ja parantamaan rahastojen riski- ja tuottosuhdetta.

2. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko

Kuntalain mukaan valtuusto päättää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginhallituksen tehtävänä on kuntalain mukaan huolehtia kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Hallintosäännön mukaan kaupungin toiminnot on järjestettävä ja johtamistehtävät hoidettava siten, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sopimushallinta. Johtamansa toiminnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaa kunkin toimielimen tehtäväalueen johtava viranhaltija. Sisäisen valvonnan ohjaamisesta ja riskienhallinnasta vastaa keskitetysti kaupunginhallitus, joka antaa tarkempia ohjeita sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen toimeenpanoista.

Kaupunginvaltuuston 14.2.2022 § 28 hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaan konsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla tulee olla riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vastaa kaupunginhallitus, joka antaa tarkempia ohjeita sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen toimeenpanosta. Sisäisen valvonnan toteuttamisesta vastaavat kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kaupungin varojen käytössä tai jotka toimivat viranomaisina. Lautakuntien tulee valvoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanoa omalla vastuualueellaan. Kukin lautakunta vastaa oman vastuualueensa osalta riittävien ja toimivien menettelytapojen hyväksymisestä ja niiden toimeenpanon valvonnasta ja varmentamisesta. Palvelukokonaisuuksien johtavien viranhaltijoiden tulee toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueillaan.

Kaupunginhallituksen 7.2.2022§ 57 hyväksymässä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjeessa kuvataan tarkentavasti muun muassa sisäisen valvonnan vastuita, tavoitteita ja menettelytapoja.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä esitetään kappaleessa 6.4.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaan lautakunnat ja yhteisöjen hallitukset hyväksyvät omilta vastuualueiltaan sisäisen valvonnan selonteot ja riskiarviot. Sisäisen valvonnan toimeenpano dokumentoidaan vuosittain palvelukokonaisuuksien, -alueiden sekä joidenkin toimintayksiköiden itsearviointina laatimissa sisäisen valvonnan selonteoissa. Pääosin selonteot on laadittu Granite-tietojärjestelmässä sisäisen tarkastuksen laatimaa selontekopohjaa käyttäen. Selonte-

kopohjassa on huomioitu Kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaoston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevan yleisohjeen sisäisen valvonnan selonteon sisältövaatimukset. Lisäksi pohjassa on huomioitu sisäisen valvonnan COSO-viitekehyksen sisältöä. Itsearviointeina laadituissa selonteoissa käydään läpi sisäisen valvonnan toteuttamista osa-alueittain. Laatijoita on pyydetty kirjaamaan tietojärjestelmään varsinaisen selonteon lisäksi sisäisessä valvonnassa havaittujen puutteiden korjaustoimenpiteet sekä muut suunnitellut sisäisen valvonnan kehitystoimenpiteet aikatauluineen ja vastuuhenkilöineen. Moni laatijoista on näin tehnytkin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaan kaupungin eri toiminnot ja konserniin kuuluvat yhteisöt suorittavat vuosittain kokonaisvaltaisen riskienhallintaan liittyvän arvion, joka sisältää keskeisten riskien tunnistamisen, arvioinnin riskien seurauksista ja merkittävyydestä, riskienhallintakeinojen määrittämisen ja niiden toteuttamisen seurannan. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjeen mukaan kaupungin eri toiminnot ja keskeiset strategiset yhteisöt käyttävät arvioinneissaan yhtenäistä ennalta sovittua riskienhallintaohjelmaa. Toimintaympäristöä ja siihen kohdistuvia riskejä tulee lisäksi arvioida säännöllisesti ja käydä läpi johtoryhmässä.

Riskienhallinnan arviot tehdään Granite-järjestelmän ERM kokonaisvaltainen riskienhallinta -moduulia käyttäen. Arvioitavat riskit on jaettu operatiivisiin, taloudellisiin, strategisiin ja vahinkoriskeihin. Myös toteutuneita riskejä kirjataan järjestelmään. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä on esitetty toimintakertomuksen kohdassa 1.8.

Kaupungilla on käytössä 1.1.2023 voimaan astuneen ilmoittajansuojelulain (Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta 1171/2022) mukainen ilmoituskanava. Ilmoituskanava edistää kaupungin toiminnan läpinäkyvyyttä sekä luotettavuutta. Ilmoitukset auttavat kaupungin toiminnan kehittämisessä, väärinkäytösten havaitsemisessa ja niiden ehkäisemisessä. Ilmoituksia käsittelevät kaupunginhallituksen maaliskuussa 2023 päättämät tahot, päätöstä on täydennytty vuonna 2024. Ilmoituskanavaan voi tehdä myös anonyymejä sekä ilmoittajansuojelulain soveltamisalaan kuulumattomia ilmoituksia. Kanavan tavoitteena on, että ilmoittaminen on turvallista, eikä ilmoittajaan kohdisteta vastatoimia. Vuonna 2025 ilmoituskanavassa vastaanotettiin yhteensä 95 ilmoitusta. Ilmoituskanavaa on siis käytetty yhä aktiivisemmin ja edellisten vuosien tapaan sitä on myös hyödynnetty rikkomusten ilmoittamisessa. Ilmoitukset ovat olleet pääosin aiheellisia, mutta vain osa niistä kuului ilmoittajansuojelulain soveltamisalaan. Ilmoitusten aiheet ovat vaihdelleet kohtalaisen vakavista rikkomusepäilyistä varsin pieniin asioihin. Kaikki vastaanotetut ilmoitukset on käsitelty määritellyn toimintamallin mukaisesti ja useampi ilmoitus on johtanut myös tilikaudella 2025 sisäisen valvonnan kehittämistoimenpiteisiin. Osa ilmoitetuista asioista on tehdyn selvitystyön jälkeen edennyt tutkintapyyntönä poliisille.

Henkilöstön ja luottamushenkilöiden sisäisen valvonnan osaamista on pyritty syventämään sisäisellä ohjeistuksella, sisäisellä koulutuksella ja perehdytyksillä. Epäillyistä väärinkäytöksistä raportoidaan kaupungin sisäisten ohjeiden mukaisesti lähijohtajalle tai tarvittaessa tämän lähijohtajalle. Esihenkilö ilmoittaa epäilystä palvelualueen tai yksikön johtajalle, joka ilmoittaa edelleen palvelukokonaisuuden johtajalle. Epäillyissä rikosasioissa esihenkilön tulee olla yhteydessä kaupungin lakipalveluihin. Väärinkäytösepäilyistä voi myös ilmoittaa kaupungin ilmoituskanavan kautta. Johto toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi. Ohjeistuksissa ja toimintaprosesseissa on pyritty huomioimaan väärinkäytöksiä ehkäisevät menettelytavat, kuten esimerkiksi vaarallisten työyhdistelmien estäminen, talouden seuranta, kilpailutettujen hankintapaikkojen käyttäminen ja työntekijöiden pääsy vain työtehtävissä tarvittaviin tietojärjestelmiin.

Kaupunginhallitus hyväksyi 25.3.2024 Turun kaupungin eettiset ohjeet. Eettisten ohjeiden tavoitteena on ohjata Turun kaupunkia toimimaan oikein. Eettisiä periaatteita ohjaavat Turun kaupunkistrategiassa olevat arvot. Arvot ovat asukas- ja asiakaslähtöisyys, vastuullisuus ja yhdenvertaisuus sekä uudistuminen ja yhteistyö. Kaupungin eettisten ohjeiden neljä eettistä periaatetta ovat: toimimme asiakaskeskeisesti, yhteistyö kansamme on vastuullista ja avointa, edistämme hyvää hallintoa ja emme salli korruptiota ja väärinkäytöksiä. Eettisten periaatteiden vastaiseen toimintaan puuttuminen on jokaisen vastuulla. Eettiset ohjeet koskevat kaupungin viranhaltijoita, työntekijöitä ja luottamushenkilöitä.

Sisäisen valvonnan järjestämistä koskeva raportointi kaupungin johdolle tapahtuu pääosin hyödyntäen aiemmin mainittuja itsearviointeina tehtyjä selontekoja. Muu tiedonvälitys sisäisestä valvonnasta on tapauskohtaista, harkintaan ja tarpeeseen perustuvaa.

Palvelukokonaisuuksien, -alueiden sekä toimintayksiköiden itsearviointina laatimien selontekojen 2025 perusteella tunnistettiin joitakin keskeisiä sisäisen valvonnan puutteita ja kehittämiskohteita. Puutteet ja kehittämiskohteet ovat pitkälti samoja kuin edellisellä tilikaudella, mutta

korjaavien toimenpiteiden osalta on pääosin edistytty tilikauden 2025 aikana:

- Sisäinen valvonta konkretisoituu prosesseissa erilaisina kontrollipisteinä ja toimintamalleina. Kontrollien avulla varmistetaan, että toimitaan organisaation tavoitteiden mukaisesti. Toimintaprosessien kuvaaminen ja keskeisten sisäisen valvonnan kontrollipisteiden sisällyttäminen näihin kuvauksiin tai toimintaohjeisiin vaihtelee edelleen. Osa palvelukokonaisuuksista, -alueista ja toimintayksiköistä on kirjannut selontekoonsa, että keskeiset prosessit valvontakeinoineen on jo kuvattu. Osalla prosessikuvausten laatiminen, nykyisten kuvausten päivittäminen tai valvontatoimenpiteiden sisällyttäminen kuvauksiin tai toimintaohjeisiin on tunnistettu vuoden 2024 tapaan edelleen kehittämiskohteeksi ja nostettu kehittämistoimenpiteisiin myös itsearvioinneissa 2025. Prosessien kuvaamisessa on kuitenkin edistytty. Kaupunki on ottanut tilikauden aikana käyttöön uuden Arkkutiedonhallintajärjestelmän ja järjestelmän käytöstä prosessien kuvaamisessa on annettu ohjeistusta. Tilikauden aikana tehtyjä tai päivitettyjä prosessikuvauksia on jo ryhdytty tallentamaan Arkku-järjestelmään. Kuvauksia on tallennettu myös muihin järjestelmiin. Prosessien säännöllisen kuvaamisen, arvioinnin ja päivittämisen sekä laadittujen prosessikuvausten noudattamisen tärkeys on tunnistettu aikaisempaa paremmin ja Arkun laajempaa käyttöönottoa jatketaan tilikaudella 2026. Prosessijohtamista kehitetään loppuvuodesta 2025 alkaneella yhteishankkeella (ESR+ rahoitteinen Proto-hanke).

- Työntekijöille on myönnetty käyttöoikeuksia eri järjestelmiin eri esihenkilöiden toimesta eri ajankohtina. Palvelussuhteen päättyessä tai tehtävien muuttuessa saattavat henkilön käyttöoikeudet jäädä poistamatta tai päivittämättä. Pääosa käyttövaltuuksista poistuu kuitenkin palvelussuhteen päättymisen yhteydessä ADTurku -tunnusten poistuessa, mutta varsinaista kokonaiskuvaa henkilöiden käyttöoikeuksista ei ole. Käyttövaltuushallinnan järjestelmän tekninen ympäristö on muuttumassa uuden palveluntuottajan myötä ja tällä muutoksella on vaikutusta myös käyttövaltuushallinnan prosesseihin. Roolipohjaisen käyttövaltuushallinnan konseptityön käynnistys on suunniteltu tilikaudelle 2026. Tavoitteena on valmistella nykyistä tarkemmin määritelty käyttövaltuuksien hallinnan prosessi.

- Kaupungin sopimushallintaa, sopimusten löydettävyyttä ja tiedolla johtamista tukee sopimushallinnan tietojärjestelmä. Kaupunki on ottanut käyttöön sopimushallinnan pääjärjestelmänä Cloudia Sopimus -järjestelmän tilikaudella 2024. Joissakin yksiköissä käytetään rinnalla myös muita sopimushallinnan järjestelmiä. Laadukas ja aktiivinen sopimushallinta on tärkeää kaupungin toiminnallisen ja taloudellisen edun turvaamiseksi. Voimassa olevien sopimusten siirtäminen sovitusti uuteen järjestelmään on edennyt tilikaudella, mutta joiltakin osin sopimuksia on edelleen siirtämättä. Vastuuhenkilöitä on muistutettu sopimusten ajantasaisesta viemisestä järjestelmään ja työ jatkuu tilikaudella 2026 niiltä osin, kun sopimuksia ei ole vielä siirretty. Cloudia Sopimus -järjestelmän on odotettu parantavan sopimushallintaa ja tehostavan sopimusten valvontaa sekä edistävän yhtenäisiä käytäntöjä ja läpinäkyvyyttä. Osassa itsearviointeja on todettu, että järjestelmä onkin tuonut parannusta sopimushallintaan.

- Irtaimiston hallinta- ja rekisteröintiohjeen päivitystyö on aloitettu tilikaudella 2025 ja päivitetty ohje tulee voimaan alkuvuonna 2026. Aiempi irtaimistojärjestelmä korvattiin tilikauden 2024 aikana uudella Turku PLM -järjestelmällä. Organisaatio PLM-järjestelmässä on ollut vielä vanhan organisaation mukainen tilikaudella, päivitys on siirtynyt alkuvuoteen 2026. Tilikauden 2025 päättyessä, kaikki irtaimistoluettelot eivät siis ole olleet vielä ajan tasalla, joidenkin toimintojen osalta omaisuuseriä on siirtämättä ja inventointeja ei ole juurikaan vielä tehty. Omaisuuserien siirrot jatkuvat, kun organisaatiotiedot on päivitetty järjestelmään. Käyttäjät ovat saaneet ja saavat opastusta ja koulutusta PLM-irtaimistojärjestelmän käytöstä.

- Granite-järjestelmän ERM kokonaisvaltainen riskienhallinta -moduulia ei ole vielä tilikaudella päivitetty vastaamaan muuttunutta organisaatiorakennetta. Tämä on hankaloittanut mm. riskien arviointia ja seurantaa joissakin palvelukokonaisuuksissa, palvelualueilla ja toiminnoissa. Myös järjestelmän käyttöoikeuksissa on ollut puutteita. Osa riskeistä on tunnistettu sellaisiksi, joiden osalta riskienhallintatoimenpiteiden omistajuus on muualla organisaatiossa. Näiden riskien osalta tulisi selvittää, miten hallintatoimenpiteiden omistaja on varautunut kyseisiin riskeihin. Osasta selontekoja käy ilmi, että tämä on koettu haasteelliseksi, eikä näin käytännössä aina toimita. Puutteiksi ja kehittämiskohteiksi oli tunnistettu lisäksi mm. riskien hallintakeinojen toteutuksen ja tehokkuuden seuranta, riskien luokittelu, puutteellinen osaaminen sekä ohjeistus järjestelmän käytön osalta. Organisaatiossa on tunnistettu laajemmin riskienhallinnan harmonisoinnin tarve, joka edellyttää kaupunkitasoisen riskienhallinnan toimintamallin ja ohjeistuksen päivittämistä. Muutamissa itsearvioinneissa on todettu, että riskienhallintaa ollaan ottamassa osaksi säännöllistä johtoryhmätyöskentelyä ja järjestelmän kirjauksia päivitetään jatkossa tarpeen mukaan myös tilikauden aikana.

Hallintosäännön mukaan kaupungin konsernihallinnossa toimii sisäinen tarkastus, joka konsernihallinnon hallinnon järjestämispäätöksen mukaisesti toteuttaa sisäisen

valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointia ja tarkastusta hyväksytyn toimintasuunnitelmansa sekä kansliapäällikön antamien erillistoimeksiantojen ja tehtävien mukaisesti. Sisäinen tarkastus toimii kansliapäällikön suorassa ohjauksessa ja sitä johtaa tarkastusjohtaja. Kansliapäällikkö hyväksyy vuosittain sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman, joka sisältää riskiperusteisen vuosisuunnitelman tehtävästä tarkastustyöstä. Tarkastukset kohdennetaan aihealueiden mukaan joko yksittäisiin toimintoihin tai laajempiin kokonaisuuksiin. Valmistuneiden tarkastusten lukumäärä vaihtelee vuosittain niiden laajuuden mukaan. Tarkastushavainnoista ja toimenpidesuosituksista raportoidaan tarkastuskohteille ja kansliapäällikölle. Jälkiseurannan avulla varmistetaan, että annetut toimenpidesuositukset ovat johtaneet korjaaviin toimenpiteisiin. Pääsääntöisesti annettujen toimenpidesuositusten toteuttamiseen on ryhdytty. Sisäinen tarkastus raportoi toimintansa tulokset yhteenvetona kaupunginhallitukselle kerran vuodessa.

Vuonna 2025 tehdyt tarkastukset ja arvioinnit koskivat muun muassa omaisuuden hallintaa, sisäisen valvonnan hallintakeinojen riittävyyttä eri prosesseissa, hankintoja, maksettuja avustuksia, riskienhallinnan järjestämistä sekä sovittujen toimintatapojen noudattamista läpikäydyissä prosesseissa. Keskeiset tarkastushavainnot liittyivät muun muassa ohjeistuksen tai kuvatun toimintaprosessin ajantasaisuuteen ja kattavuuteen, riittävään jalkautukseen, noudattamiseen ja noudattamisen seurantaan. Toiminta ei edelleenkään aina vastaa esimerkiksi valvonnan osalta prosessikuvauksessa tai ohjeistuksessa esitettyä. Lisäksi puutteita oli havaittavissa sisäisen valvonnan riittävyydessä ja valvontakeinojen sisällyttämisessä joihinkin prosesseihin.

Varsinaisten tarkastusten ja palvelukokonaisuuksien, -alueiden ja joidenkin yksiköiden selonteoissa esiin nousseiden huomioiden lisäksi sisäinen tarkastus teki joitakin havaintoja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen osalta:

- Vuonna 2025 toteutettiin riskienhallinnan järjestämisen nykytilanteen kartoitus. Kartoituksen ja muun arviointityön perusteella todettiin tarve päivittää riskienhallinnan kokonaisprosessia ja -käytänteitä. Tavoitteena on mm. varmistaa nykyistä parempi riskienhallinnan kokonaiskuva organisaatiossa sekä kokonaisprosessin sitominen kaikki organisaatiotasot käsittävään ja niitä velvoittavaan vuosikelloon, jolloin riskienhallinnasta tulee osa arkipäiväistä käytännön työtä, johtamista ja turvallisuuskulttuuria. Käytänteiden muuttamisella pyritään siihen, että ne jatkossa nykyistä tehokkaammin vahvistavat ja yhdenmukaistavat kaupungin hyvää hallintoa ja johtamista, asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi sekä tukevat strategian toteuttamista. Riskienhallinnan seurantaa sekä ajantasaista ja luotettavaa riskiraportointia on katsottu tarpeelliseksi kehittää riskienhallintaan liittyvien prosessien lisäksi Granite ERM -riskienhallintajärjestelmään tehtävillä muutoksilla. Vanhentunut organisaatiorakenne sekä puutteet tietosisällössä, tietojen kattavuudessa, raportoinnissa ja käytön ohjeistuksessa ovat edelleen olleet eräitä järjestelmän käytön suurimpia haasteita tilikaudella 2025.

- Turvallisuus- ja riskienhallintajohtaja käynnisti syksyllä 2025 kehittämistoimenpiteiden toteutussuunnittelun ja toteutuksen. Suunniteltuja kehittämistoimenpiteitä ovat olleet mm. riskienhallinnan ohjeistuksen päivittäminen, riskienhallintajärjestelmä Granite ERM:n muutos- ja päivitystyöt, järjestelmän hallinnoinnin parantaminen, käytön kouluttaminen, käytön laajentaminen ja jalkauttaminen uusille käyttäjäorganisaatioille ja käyttäjille, riskienhallinnan konsernitasoinen yhteen sovittaminen sekä riskienhallinnan koordinaatioryhmän kokoonpanon, tehtävien ja roolin arviointi. Kehittämistoimenpiteiden toteutus on tilikauden 2025 päättyessä ollut pääosin vielä kesken tai vasta suunnitteluvaiheessa, mutta toimenpiteiden on arvioitu valmistuvan kesäkuun 2026 loppuun mennessä.

- Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjeen mukaan kaupunkikonsernin riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa arvioi ja kehittää kansliapäällikön nimeämä riskienhallinnan koordinaatioryhmä, jonka puheenjohtaja raportoi riskienhallinnasta kaupungin johdolle. Riskienhallinnan koordinaatioryhmän puheenjohtajana toimii turvallisuus- ja riskienhallintajohtaja. Vuoden 2025 aikana on tarkasteltu koordinaatioryhmän roolia ja tehtäviä sekä kokoonpanoa. Ryhmän tehtävänä on jatkossa kehittää kaupunkitasoista riskienhallintaa koko organisaation läpileikkaavasti ja mahdollistaa palvelukokonaisuus- ja toimialakohtaisten tilannekuvien välittyminen sekä konsernitasoisen, yhteisen, tilanneymmärryksen luominen. Palvelukokonaisuuksia ja strategisia yhteisöjä koordinaatioryhmässä edustavat vastuujohtajien nimeämät yhteyshenkilöt. Yhteyshenkilöjärjestelmän tarkoituksena on tehostaa ja arkipäiväistää tiedottamista sekä tiedonvaihtoa ja -välitystä myös varsinaisen kokoustyöskentelyn ulkopuolella. Uutta koordinaatioryhmää ei ole vielä nimetty eikä se ole kokoontunut tilikaudella 2025.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallinnan järjestämistä tulee kehittää taloussuunnittelukaudella palvelukokonaisuuksien, -alueiden ja yksiköiden itsearvioinneissa tunnistamat heikkoudet ja puutteet sekä yllä mainitut sisäisen tarkastuksen havainnot huomioiden. Itsearviointina tehtävien selontekojen tietosisällön syventämisessä ja yhdenmukaistamisessa on edistytty myös tilikaudella 2025 ja tätä työtä tulee jatkaa edelleen vuonna 2026. Selontekojen laatiminen toimii myös palvelukokonaisuuksien, -alueiden ja yksiköiden johdon työkaluna, jonka avulla ymmärrys sisäisestä valvonnasta ja sen kehittämistarpeista jokapäiväisessä toiminnassa lisääntyy.

3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	**244 201**	**226 054**
Myyntituotot	97 584	75 217
Maksutuotot	30 624	30 705
Tuet ja avustukset	21 960	24 208
Vuokratuotot	63 225	61 512
Muut toimintatuotot	30 809	34 412
Valmistus omaan käyttöön	**1 756**	**1 923**
Toimintakulut	**-826 432**	**-760 648**
Henkilöstökulut	-346 288	-335 621
Palkat ja palkkiot	-279 564	-271 022
Henkilösivukulut	-66 724	-64 599
Eläkekulut	-57 772	-56 910
Muut henkilösivukulut	-8 952	-7 689
Palvelujen ostot	-307 383	-275 901
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 421	-42 824
Avustukset	-79 002	-46 794
Vuokrakulut	-53 829	-51 609
Muut toimintakulut	-5 510	-7 899
Toimintakate	**-580 474**	**-532 671**
Verotuotot	**490 589**	**489 603**
Kunnan tulovero	322 324	317 376
Kiinteistövero	80 927	79 003
Osuus yhteisöveron tuotoista	87 338	93 224
Valtionosuudet	**106 633**	**73 706**
Rahoitustuotot ja -kulut	**32 051**	**36 132**
Korkotuotot	21 582	23 340
Muut rahoitustuotot	28 238	29 732
Korkokulut	-17 468	-16 633
Muut rahoituskulut	-301	-307
Vuosikate	**48 798**	**66 770**
Poistot ja arvonalentumiset	**-57 701**	**-60 376**
Suunnitelman mukaiset poistot	-57 215	-56 272
Arvonalentumiset	-485	-4 104
Tilikauden tulos	**-8 903**	**6 394**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	1 703	1 703
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	-2 800
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	-5 212
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-7 200**	**85**

Tuloslaskelman tunnusluvut	**2025**		**2024**
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	29,6		29,8
Vuosikate / Poistot, %	84,6		110,6
Vuosikate € / asukas	233		324
Asukasmäärä	209 809	*	206 035

* ennakkotieto

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista
= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Turun kaupungin vuoden 2025 tilikauden tulos oli -8,9 milj. euroa. Tilikauden tuloksesta on kirjattu poistoeron vähennystä 1,7 milj. euroa, jonka jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui -7,2 milj. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna tulos heikkeni 15,3 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 7,3 milj. euroa.

Turun työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025. Turku toimii alueen vastuukuntana. Uusi tehtävä vaikuttaa vuosien 2024 ja 2025 väliseen vertailukelpoisuuteen. Liitetiedoissa on esitetty vertailukelpoinen tuloslaskelma. Ilman Työllisuusaluelautakunnan toimintatuottoja ja -kuluja sekä muutoksen rahoitukseen saatua valtionosuutta kaupungin tilikauden tulos oli -21,2 milj. euroa ja tilikauden alijäämä 19,5 milj. euroa.

Kaupungin vuosikate oli 48,8 milj. euroa. Se väheni edellisvuoteen verrattuna 26,9 prosenttia. Asukaskohtainen vuosikate oli 233 euroa eli se pieneni 91 euroa. Vuosikate ei kata vuotuisia 57,7 milj. euron käyttöomaisuuden poistoja ja arvonalentumisia. Tunnusluku vuosikate prosenttia poistoista oli 84,6 %, kun se vuonna 2024 oli 110,6 %. Ilman Turun työllisyysalueen vaikutusta vuosikate oli 36,5 milj. euroa.

Toimintakatetta kertyi -580,5 milj. euroa, edellisvuonna vastaava luku oli -532,7 milj. euroa. Toimintatuotoilla katettiin toimintakuluista 29,6 prosenttia, jolloin verotuloilla ja valtionosuuksilla jäi rahoitettavaksi 70,4 prosenttia kuluista. Toimintakate oli -556,8 milj. ilman työllisyyslautakunnan lukuja.

Tuotot

Toimintatuottoja kertyi 244,2 milj. euroa, mikä on 18,1 milj. euroa ja 8,0 % edellisvuotta enemmän. Toimintatuottojen kasvu johtuu pääasiassa Työllisyysaluelautakunnan 17,7 milj. euron myyntituotoista. Ilman Työllisyysaluelautakuntaa toimintatuotot olivat 226,3 milj. euroa eli kasvua edellisvuoteen vain 0,2 milj. euroa.

Myyntituotot kasvoivat 22,4 milj. euroa eli 29,7 %, mitä selittää Työllisyysaluelautakunnan muut yhteistoimintakorvaukset kunnilta. Ilman työllisyysaluetta myyntituotot olivat 79,9 milj. euroa ja kasvua viime vuodesta 4,7 milj. euroa. Maksutuotot pysyivät edellisvuoden tasolla.

Tuet ja avustukset 22,0 milj. euroa vähenivät edellisvuoteen verrattuna 2,2 milj. euroa. Vuokratuotot kasvoivat 1,7 milj. euroa ollen 63,2 milj. euroa. Muut toimintatuotot pienenivät 3,6 milj. euroa, mikä johtui pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen pienemisestä.

Verotuloja toteutui yhteensä 490,6 milj. euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli vain 1,0 milj. euroa eli 0,2 %. Kunnallisveroa toteutui 322,3 milj. euroa ja muutos edelliseen vuoteen oli 1,6 %. Yhteisöveroa toteutui 87,3 milj. euroa ja muutos oli -6,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kiinteistöveroa kertyi 80,9 milj. euroa ja muutos edelliseen vuoteen oli 2,4 %.

Verotuloja kertyi 19,2 milj. euroa talousarviota vähemmän. Kunnallisveron kertymä alittui talousarviosta 11,5 milj. euroa. Yhteisöveron tuotto alittui 3,7 milj. euroa ja kiinteistöverotulot alittuivat 4,0 milj. euroa talousarvioon merkitystä.

Verotulojen tilitykset ja niiden kehitys tilinpäätösten mukaan vuosina 2021–2025:

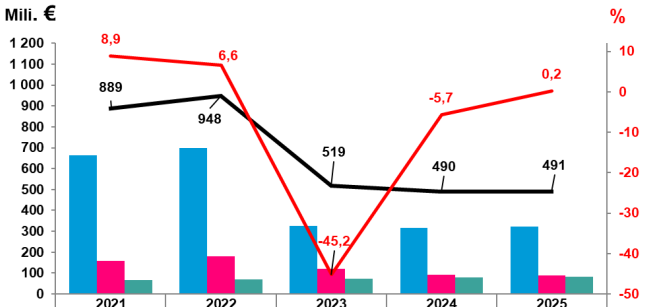

	2021	2022	2023	2024	2025
Kunnan tulovero	665	698	326	317	322
Yhteisövero	159	181	120	93	87
Kiinteistövero	65	70	73	79	81
Yhteensä	889	948	519	490	491
Muutos-%	8,9	6,6	-45,2	-5,7	0,2

Vuonna 2023 toteutettiin hyvinvointialueuudistus (sote). Kunnallisveron tuotosta siirrettiin hyvinvointialueelle 12,64 %-yksikön tuottoa vastaava osuus noin 369 milj. euroa. Yhteisöveron tuotosta siirrettiin hyvinvointialueelle 33,3 %-yksikön tuottoa vastaava osuus noin 60 milj.

euroa. Kiinteistöveron tuotto säilyi kunnilla täysimääräisesti, eikä sitä otettu huomioon soten siirtolaskelmissa.

Valtionosuustuloja toteutui yhteensä 106,6 milj. euroa ja lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 32,9 milj. euroa eli 44,7 %, mikä selittyy TE-uudistuksen rahoitukseen maksetusta valtionosuudesta 36,0 milj. euroa.

Peruspalvelujen valtionosuus oli 34,7 milj. euroa ja olisi 1,0 milj. euroa negatiivinen ilman siihen sisältynyttä TE-uudistuksen valtionosuutta.

Opetus- ja kulttuuritoimen muita valtionosuuksia kertyi 49,2 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös valtionosuudesta oli 48,8 milj. euroa, kun talousarvion laadintavaiheessa arvioitiin valtionosuuden olevan 46,5 milj. euroa.

Verotulomenetysten korvaukset olivat talousarviossa 22,0 milj. euroa ja toteuma oli valtiovarainministeriön lopullisen päätöksen mukaisesti 24,6 milj. euroa.

Turku maksoi verotulotasausta muille kunnille 2,2 milj. euroa ja vähennystä edelliseen vuoteen oli 0,1 milj. euroa.

Valtionosuustulot ja niiden kehitys tilinpäätösten mukaan vuosina 2021–2025:

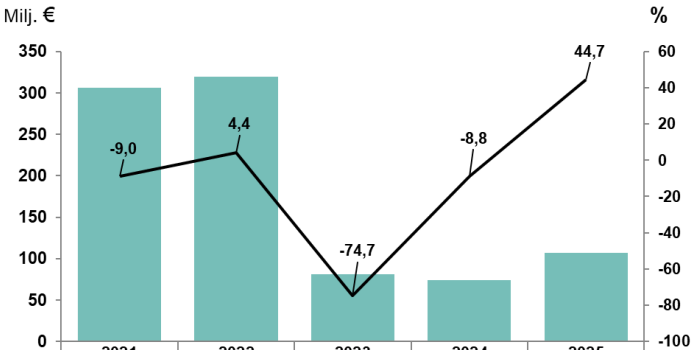

	2021	2022	2023	2024	2025
Valtionos.yht.	306	320	81	74	107
Muutos-%	-9,0	4,4	-74,7	-8,8	44,7

Vuoden 2023 sote-uudistuksen yhteydessä peruspalveluiden valtionosuudesta siirrettiin hyvinvointialueelle 96,2 % eli kaupungille jäi valtionosuudesta 3,8 % kattamaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen menoja.

Rahoitustuottoja 49,8 milj. euroa kertyi 3,3 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Antolainojen, kassavarojen ja kasvu- korvausrahaston korkotuottoja saatiin yhteensä 21,6 milj. euroa, mikä on 1,8 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Korkotuottojen lasku johtui pääasiassa antolainasaamisten vähenemisestä sekä laskeneesta korkotasosta kassavarojen korkotuottojen osalta vuoden 2025 aikana.

Muita rahoitustuottoja saatiin yhteensä 28,2 milj. euroa, josta osinkotuottojen osuutta oli 25,5 milj. euroa. Muut rahoitustuotot pienenivät edelliseen vuoteen verrattuna 1,5 milj. euroa. Suurin yksittäinen 20 milj. euron osinko saatiin Oy Turku Energialta. Lisäksi kasvu- ja korvausrahaston arvonalentumisten palautuksia ja luovutus- ja kurssivoittoja oli yhteensä 2,6 milj. euroa.

Tuottojen jakauma, 891 milj. €

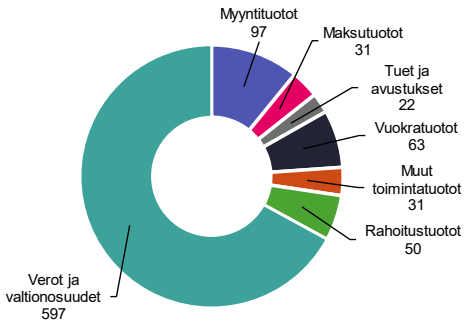

Kulujen jakauma, 844 milj. €

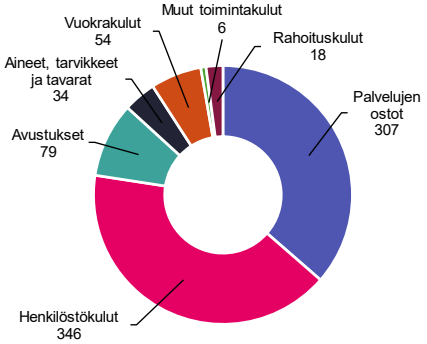

Kulut sisältävät myös valmistus omaan käyttöön -erän (2 milj.€)

Kulut

Toimintakuluja 826,4 milj. euroa kertyi 65,8 milj. euroa, eli 8,6 prosenttia, enemmän kuin edellisenä vuonna. Toimintakulut oikaistuna valmistuksella omaan käyttöön olivat 824,7 milj. euroa. Ilman Työllisyysaluelautakuntaa toimintakulut olivat 784,9 milj. euroa.

Koko kaupungin henkilötyövoiman käyttöön vaikuttivat kaupunginhallituksen 23.1.2025 § 26 päätöksen mukaiset pysyvät 2,5 milj. euron henkilöstökulusäästöt. Henkilöstökulut olivat 346,3 milj. euroa. Ne kasvoivat 10,7 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstökulujen kasvuun vaikuttivat kunta-alan sopimusratkaisut ja palkankorotukset. Sivukuluineen niiden kustannusvaikutus oli 8,6 milj. euroa. Lisäksi julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisen yhteydessä kaupungille siirtyi 1.1.2025 lukien 203 henkilötyövuotta. Uuden työllisyysaluelautakunnan henkilöstökulut olivat 13,2 milj. euroa.

Palvelujen ostoihin käytettiin 307,4 milj. euroa. Turun työllisyysalueen osuus palvelujen ostoista oli 15,0 milj. euroa eli vertailukelpoista palvelujen kasvua oli 16,5 milj. euroa. Asiakaspalvelujen ostot olivat 55,5 milj. euroa ja muiden palveluiden ostot olivat 251,9 milj. euroa. Taseen pysyviin vastaaviin on aktivoitu muiden palveluiden ostoja 151,2 milj. euroa.

Aineiden ja tarvikkeiden ostot 34,4 milj. euroa vähenivät 8,4 milj. euroa eli 19,6 % verrattuna edelliseen vuoteen. Taseen pysyviin vastaaviin on aktivoitu aineita ja tarvikkeita 3,8 milj. euroa. Avustuksia annettiin 79,0 milj. euroa. Kasvua edellisvuoteen oli 32,2 milj. euroa, jota selittää työllisyyden tuet ja avustukset.

Korkokulut olivat yhteensä 17,5 milj. euroa. Siitä 21,4 milj. euroa oli pitkäaikaisten lainojen ja niiden suojauskustannuksien korkokuluja ja 4,0 milj. euroa johdannaissopimusten korkotuottoja. Edellisvuonna korkokulut yhteensä olivat 16,6 milj. euroa eli kasvua 5,0 prosenttia. Kasvu johtui korollisen kokonaisvelan kasvusta. Muut rahoituskulut 0,3 milj. euroa olivat vuoden 2024 tasolla.

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma 1.1.2025 - 31.12.2025

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta	**29 559**	**44 265**
Vuosikate	48 798	66 770
Tulorahoituksen korjauserät	-19 238	-22 505
Investointien rahavirta	**-173 401**	**-145 724**
Investointimenot	-212 838	-182 299
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 711	7 898
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	29 725	28 677
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-143 842**	**-101 459**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	**15 340**	**1 274**
Antolainasaamisten lisäykset	-3 527	-19 809
Antolainasaamisten vähennykset	18 867	21 083
Lainakannan muutokset	**194 952**	**62 637**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	160 000	120 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-46 633	-4 240
Lyhytaikaisten lainojen muutos	81 584	-53 123
Muut maksuvalmiuden muutokset	**-41 108**	**27 922**
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-275	1 021
Vaihto-omaisuuden muutos	250	-198
Saamisten muutokset	-50 079	31 249
Korottomien velkojen muutokset	8 995	-4 149
Rahoituksen rahavirta	**169 183**	**91 833**
Rahavarojen muutos	**25 342**	**-9 625**
Rahavarojen muutos	**25 342**	**-9 625**
Rahavarat 31.12.	101 607	76 266
Rahavarat 1.1.	76 266	85 891

Rahoituslaskelman tunnusluvut	**2025**		**2024**
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., 1000 €	-379 438		-238 008
Investointien tulorahoitus, %	24,0		38,3
Laskennallinen lainanhoitokate	0,4		0,6
Kassan riittävyys, pv	34		28
Asukasmäärä	209 809	*	206 035

* ennakkotieto

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €
Toiminnan ja investointien rahavirta -välitulos kuvaa investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Kertymään lasketaan mukaan tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden rahavirrat.
Investointien tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno.
Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.
Laskennallinen lainanhoitokate
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset).
Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa.
Kassan riittävyys, pv
= 365 * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Rahoituslaskelmassa esitetään kaupungin tilikaudenaikaiset rahanlähteet ja rahan käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa toiminnan vaikutusta rahavaroihin. Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi vuoden 2025 alusta kunnille. Turun työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025. Uusi tehtävä heikentää vuosien 2024 ja 2025 välistä vertailukelpoisuutta.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan rahavirta kuvaa, kuinka paljon tuloslaskelmassa esitetty varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja lainanlyhennyksiin. Tilikauden toiminnan rahavirraksi muodostui 29,6 milj. euroa, joka on 14,7 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Tulorahoituksen heikkenemiseen vaikutti vuosikatteen edellisvuotta 18,0 milj. euroa heikompi kehitys. Ilman Turun työllisyysalueen vaikutusta vuosikate oli 36,5 milj. euroa eli 30,3 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Tulorahoituksen korjauserissä oikaistaan investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja -tappiot sekä pakollisten varausten muutokset. Tulorahoituksen korjauserät olivat yhteensä -19,2 milj. euroa.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja omaisuuden myynnistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin. Investointien rahavirta kasvoi edellisvuodesta 27,7 milj. euroa ollen -173,4 milj. euroa. Kaupungin investointimenot olivat 212,8 milj. euroa ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot 29,7 milj. euroa. Edellisvuoteen verrattuna investointitaso kasvoi. Investointien omahankintamenoksi jäi rahoitusosuuksien jälkeen 203,1 milj. euroa. Investointien tulorahoitusprosentti oli 24,0. Se heikkeni edellisvuodesta 14,3 prosenttiyksikköä. Pääomarahoituksella jäi katettavaksi 76,0 % investointien omarahoitusosuudesta.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli -143,8 milj. euroa. Rahavirta toteutui 42,4 milj. euroa edellisvuotta heikommin. Vuosien 2021–2025 toiminnan ja investointien toteutunut rahavirran kertymä oli -379,4 milj. euroa, kun se edellisvuonna oli -238,0 milj. euroa.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta kuvaa, millaisia rahavirtoja on tarvittu varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirta oli 169,2 milj. euroa. Vuotta aiemmin se oli 91,8 milj. euroa.

Antolainoja myönnettiin tytäryhtiöille 3,5 milj. euroa ja lyhennettiin 18,9 milj. euroa. Uusia antolainoja myönnettiin vain TVT Asunnot Oy:lle. Lyhennyksistä suurin osa eli 12,3 milj. euroa saatiin myös TVT Asunnoilta.

Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset olivat 46,6 milj. euroa ja uusia lainoja nostettiin yhteensä 160,0 milj. euroa. Pitkäaikaisten lainojen määrä lisääntyi nettona vuoden aikana yhteensä 113,4 milj. euroa. Lyhytaikaiset lainat kasvoivat 81,6 milj. euroa, josta suurin osa oli joukkovelkakirjalainojen nostoja. Laskennallinen lainanhoitokate oli 0,4. Tunnusluku pieneni vuodesta 2024 0,2 yksikköä. Se kuvaa tulorahoituksen riittävyyttä laskennallisten lainojen hoitoon.

Muissa maksuvalmiuden muutoksissa saamiset vähenivät 50,1 milj. euroa, jolla oli negatiivinen vaikutus rahoituksen rahavirtaan.

Kaupungin rahavarojen muutos oli 25,3 milj. euroa. Kassan riittävyyttä kuvaava tunnusluku kertoo, että tilinpäätöshetken rahavaroilla olisi kyetty kattamaan kaikki kassasta maksut 34 päivän ajan. Tunnusluku parani vertailuvuodesta kuudella päivällä rahavarojen kasvun seurauksena.

Suurimmat investoinnit ja omaisuuden luovutustulot

Kaupungin investointimenot olivat 212,8 milj. euroa vuonna 2025 (182,3 milj. euroa TP 2024). Rahoitusosuuksia investointikohteille kirjattiin 9,7 milj. euroa (7,9 milj. euroa TP 2024). Omaisuuden luovutustuloja toteutui 29,7 milj. euroa (28,7 milj. euroa TP 2024). Investointimenot alittivat muutetun talousarvion 19,7 milj. eurolla. Rahoitusosuudet ylittivät talousarvion 0,4 milj. eurolla ja luovutustulot alittivat muutetun talousarvion 4,2 milj. eurolla.

Suurimmat edelleen jatkuvat rakennuttamiskohteet olivat Turun ratapihat ja Kupittaan kaksoisraide -infrahanke, Satama-infrastruktuurihanke sekä Musiikkitalo Fuuga -tilahanke. Vuoden 2025 aikana rakenteilla olevia merkittäviä aluerakennuttamiskohteita ovat mm. Itä-Skanssin, Skanssin keskuspuiston ja Pihlajaniemen kaava-alueet. Rakenteilla oli useita tilahankkeita, kuten Musiikkitalo Fuuga, Wäinö Aaltosen museon peruskorjaus ja Nummen koulutalon tekninen peruskorjaus.

Kaupunki on varautunut Logomon siltahankkeen oikeudenkäyntiin ja mahdolliseen taloudelliseen riskiin.

Omaisuuden luovutustulojen ja rahoitusosuuksien toteutuminen

Kaupunki sai kiinteistöomaisuuden, osakkeiden ja kaluston luovutustuloja yhteensä 29,7 milj. euroa. Kaupunginvaltuuston päätöksellä alennettiin luovutustulojen tuloarviota 42,5 milj. euroa (TA 76,4 milj. euroa) ja luovutusvoittojen (TA 24,5 milj. euroa) tuloarviota 2,4 milj. eurolla (Kv 16.6.2025 § 238). Omaisuuden myynneistä saatu investointiosan luovutustulojen toteutuma alitti 4,2 milj. euroa muutetun talousarviotavoitteen (TAM 33,9 milj. euroa). Omaisuuden luovutusvoittoja kirjattiin 22,9 milj. euroa (28,1 milj. euroa TP 2024). Maaomaisuuden ja rakennusten myynneistä saatiin luovutusvoittoa 21,1 milj. euroa (27,7 milj. euroa TP 2024) ja osakkeista 1,0 milj. euroa (0,4 milj. euroa TP 2024). Kiinteän omaisuuden ja osakkeiden myyntitappioita kirjattiin yhteensä 1,8 milj. euroa (0,5 milj. euroa TP 2024). Luovutusvoittojen ja -tappioiden nettotulo 21,1 milj. euroa alitti 8,9 milj. euroa muutetun talousarviotavoitteen (TAM 30,0 milj. euroa). Järjestelyn ulkopuolelle jäi osa sote- ja pelastustoimen kohteista, joiden yhtiöittäminen tehdään vuoden 2026 loppuun mennessä. Luovutusvoittojen poikkeamaan vaikutti olennaisesti sote- ja pelastustoimen kohteista saatava luovutusvoiton jaksottuminen kahdelle vuodelle suunnitellun yhden vuoden sijaan.

Investointihankkeiden rahoitusosuuksia kirjattiin yhteensä 9,71 milj. euroa, kasvua 0,35 milj. euroa talousarvioon verrattuna (TA 9,36 milj. euroa). Infrahankkeille kirjattiin rahoitusosuuksia yhteensä 8,1 milj. euroa. Euroopan Unionin CEF Liikenne -rahoitustukea kirjattiin Turun ratapihat ja Kupittaan kaksoisraide -hankkeelle 3,2 milj. euroa vuonna 2025. Eurooppalainen kaupunkialoite EUI kestävän kaupunkikehityksen rahoitustukea kirjattiin Skanssin biodiversiteettipuistolle 0,1 milj. euroa. Ympäristöministeriön infra-avustusta kaava-alueiden kunnallistekniikan rakentamiseen kirjattiin 4,9 milj. euroa. Raunistulan silta ja pyörätie -hankkeelle kirjattiin Traficomin kävelyn ja pyöräilyn investointitukea 0,5 milj. euroa sekä oikaistiin aiemmin liikaa kirjattua Itäisen Rantakadun jalankulku- ja pyöräväylän laadun parantaminen hankkeen rahoitusosuutta -0,7 milj. euroa. Aluehallintoviraston avustusta ulkoliikuntapaikkahankkeille kirjattiin tukea 0,1 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustusta kirjattiin yhteensä 1,5 milj. euroa, josta Musiikkitalo Fuugan uudisrakentamiselle 0,8 milj. euroa ja Wäinö Aaltosen museon peruskorjaushankkeelle 0,7 milj. euroa.

Maankäyttösopimuskorvauksia kirjattiin yhteensä 13,2 milj. euroa (13,6 milj. euroa TP 2024). Maankäyttösopimustulojen osuus ylittyi talousarviosta 4,2 milj. euroa (TA 9,0 milj. euroa). Uusissa maankäyttösopimuskorvaustuloista 25 prosenttia saadaan kuuden kuukauden kuluttua asemakaavan saatua lainvoiman. Loppuosa sopimuskorvauksesta maksetaan vaiheittain rakennushankkeen edetessä, kuitenkin siten, että koko sopimuskorvaus tulee olla maksettuna viimeistään 9 vuoden kuluttua. Vanhoja maankäyttösopimuksia on edelleen noin 20 kappaletta, joissa ei ole 9 vuoden takarajaa. Sopimuskorvausten erääntymistä ei pysty ennustamaan tarkalleen, koska se on riippuvainen rakennushankkeiden käynnistymisestä.

Infrainvestointiohjelman toteutuminen

Kaupunkiympäristön rakennuttamisen investointimenojen toteutuma 96,9 milj. euroa oli 4,5 milj. euroa suurempi verrattuna edellisen vuoden tilinpäätökseen (92,4 milj. euroa TP 2024). Investointimenoista kohdistui strategisiin hankkeisiin 50 %. Kiinteistökehityskohteiden osuus investointimenoista oli 31 %. Korjausvelkaa alentavien infran saneerauskohteiden osuus investointimenoista oli 13 %. Asukasviihtyvyyttä parantaviin kohteisiin, kuten puistoihin, ulkoliikuntapaikkoihin ja leikkipuistoihin kohdistui 4 % investointimenoista. Toimintoja tukeviin investointeihin, kuten kaupungin maamassojen läjitysalueisiin, kohdistui 1 % investointimenoista. Liikenteen toimivuuteen ja turvallisuuteen kohdistui 1 % investointimenoista, jotka sisälsivät muun muassa liikennevaloihin ja liikenneverkon toimivuuteen tehdyt investoinnit.

Merkittävimmät talousarviopoikkeamat olivat strategisissa kohteissa ja kiinteistökehityskohteissa. Strategiset hankkeet -kokonaisuus alitti 27,0 milj. euroa muutetun talousarvion (TAM 75,5 milj. euroa), josta merkittävä osuus oli sataman infrastruktuurihankkeiden ajoitusmuutosten vaikutus. Kiinteistökehitys-kokonaisuus alitti muutetun talousarvion 7,0 milj. euroa johtuen kaava-alueiden ajoitusmuutoksista.

Kaupungin yleisten alueiden peruskorjaus- ja korvausinvestointitaso ei kattanut infraomaisuuden suunnitelman mukaisten poistojen 27,2 milj. euron osuutta (25,7 milj. euroa TP 2024). Infran kunnossapidossa tehdään investointien lisäksi korjausvelkaa alentavia toimenpiteitä. Arvonalennuksia kirjattiin 0,4 milj. euroa keskeneräiselle infrakohteelle.

Tilainvestointiohjelman toteutuminen

Tilapalveluiden hallinnassa oleva toimitilakanta on yhteensä 890.811 m^2 per 31.12.2025, josta suoraan omistettu ala 72 %, osakeomistukset 10 % ja kaupungin käyttöön vuokrattu ala 18 %.

Kaupungin toimitilojen rakennuttamisen investointimenojen toteutuma 50,6 milj. euroa oli edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna 10,7 milj. euroa pienempi (61,3 milj. euroa TP 2024). Uudistuotannon kohteita on lisäksi tehty hyödyntämällä Turku-konsernin toteutusratkaisuja. Kaupunki voi antaa rakennusaikaisen väliaikaisen rahoituksen yhtiöiden hankkeille konserttitilin limiitin kautta tai antaa hankkeiden rahoitukselle omavelkaisen takauksen.

Tilainvestointiohjelman alkuperäiseen talousarvioon (TA 90,7 milj. euroa) tehtiin määrärahamuutoksia yhteensä 35,0 milj. euroa. Rahan käytön jaksotus painottuu arvioitua enemmän seuraavalle vuodelle, koska aikataulumuutokset ovat vaikuttaneet talousarviomäärärahan suunnitteluun mm. hankeprosessin ja päätöksenteon viivästymisen vuoksi tai hankkeen lähtötietojen tarkastamisen ja laajuuden muutosten takia. Tilainvestointimenojen alitus muutettuun talousarvioon oli yhteensä 5,1 milj. euroa (TAM 55,7 milj. euroa). Nimetyt investointihankkeet -kokonaisuus alitti 3,2 milj. eurolla muutetun talousarvion (TAM 2025 49,5 milj. euroa). Osassa hankkeita rahan käytön jaksotus painottuu arvioitua enemmän seuraavalle vuodelle esim. Kaupungintalon pihapiirin rakennusten osittaisen peruskorjaushankkeen yhteydessä arkeologiset kaivaukset ovat vaikuttaneet hankkeen viivästymiseen. Osa hankkeista on toteutunut arvioitua edullisemmin kuten Nummen Koulutalon tekninen peruskorjaus. Pienet hankkeet -kokonaisuudesta (TAM 2025 5,7 milj. euroa) jäi käyttämättä 1,5 milj. euroa. Osa hankkeista toteutui arvioitua edullisemmin, osassa hankkeita aikataulumuutokset ovat vaikuttaneet rahankäytön siirtymiseen eteenpäin mm. suunnittelutyön laajentumisen tai hankinnasta tehdyn valituksen vuoksi. Energiatehokkuusinvestoinnit-kokonaisuudesta (TAM 2025 0,5 milj. euroa) jäi käyttämättä 0,4 milj. euroa. Merkittävimpänä yksittäisenä kohteena Impivaaran uimahallin jätevesilämmön talteenotto -hanke, jonka toteutus siirtyy vuodelle 2026.

Kaupungin palvelurakennusten peruskorjaus- ja korvausinvestointitaso kattoi rakennusten suunnitelman mukaisten poistojen 20,5 milj. euron osuuden (20,4 milj. euroa TP 2024). Arvonalennuksia tehtiin lisäksi yhteensä 0,1 milj. euroa (0,6 milj. euroa TP 2024), johtuen suurimmaksi osaksi käytöstä poistetuista rakennuksista, jotka odottavat purkua tai myyntiä, ja arvioitu markkina-arvo alittaa nykyisen tasearvon. Investointien lisäksi toimitilojen kunnossapidossa tehdään korjausvelkaa alentavia toimenpiteitä.

Muut investoinnit

Muihin investointeihin kaupunki käytti yhteensä 65,3 milj. euroa (34,1 milj. euroa TP 2024). Muista investoinneista 51,6 milj. euroa muodosti osakkuusyhteisöjen osakkeiden hankintamenot, sijoitukset tytäryhtiöosakkeisiin ja muihin osakkeisiin (16,0 milj. euroa TP 2024). Budjetoimaton hankintameno ylitti talousarvion 29,4 milj. euroa (TA 22,3 milj. euroa).

Maanhankinnan osuus oli 4,4 milj. euroa, (2,2 milj. euroa maanhankintaan TP 2024), poikkeama talousarviosta 0,9 milj. euroa (TA 3,5 milj. euroa). Tietojärjestelmiin ja toiminnan kehittämiseen panostettiin 5,5 milj. euroa (5,5 milj. euroa TP 2024). Hankintameno alitti talousarvion 0,8 milj. euroa (TA 6,4 milj. euroa). Koneiden ja kaluston sekä muiden aineellisten hyödykkeiden hankintameno oli yhteensä 3,7 milj. euroa (4,6 milj. euroa TP 2024). Hankintameno alitti talousarvion 2,5 milj. euroa (TA 6,2 milj. euroa), josta ensikertaisen kalustamisen investointimenojen toteutuma 1,1 milj. euroa alitti 1,9 milj. euroa suunnitellun vuonna 2025 (TA2025 3,0 milj. euroa). Uuteen tai peruskorjattuun tilaan hankittava irtokalusteet, av-laitteet ja teknisen työn isoimmat laitteet ja työkalukaapit työkaluineen sisältyvät suunnittelun käsikirjojen liitteenä oleviin kalustekonsepteihin. Tilapalveluiden toimitilajohtaminen vastaa ensikertaisen kalustamisen toimintamallista. Uusi keskitetty toimintamalli, jossa ensikertaisen varustamisen määrärahat erotettiin ensikertaisen kalustamisen määrärahoista talousarviossa, vaikeutti rahankäytön suunnittelua. Lisäksi hankkeiden viivästyminen on siirtänyt rahankäyttöä seuraaville vuosille. Ensikertaisen kalustamisen keskittämisellä on saatu huomattavia säästöjä, vaikka vertailua on tehty vasta kohdetasolla ja vaikutusten laajuus selviää tarkemmin, kun saadaan enemmän seurantatietoa

Suunnitelman mukaisia poistoja tilikaudella tehtiin tietojärjestelmistä ja muista pitkävaikutteisista menoista yhteensä 4,8 milj. euroa (5,0 milj. euroa TP 2024) ja koneista ja kalustosta 4,7 milj. euroa (5,0 milj. euroa TP 2024).

4. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kaupungin maksuvalmius säilyi vuoden aikana hyvänä. Kaupungin kassavaranto ilman omien rahastojen sijoituksia oli vuoden 2025 lopussa 50,6 milj. euroa (29,6 milj. euroa TP 2024). Kassavaranto lisääntyi 21,0 milj. euroa vuoden 2025 aikana. Kassavaranto koostui käteisvaroista, maksuliiketilinen talletuksista ja muista talletuksista sekä sijoituksesta yhteen lyhyen koron rahamarkkinarahastoon. Alimmillaan kassavaranto oli vuoden aikana 21,2 milj. euroa ja ylimmillään 99,5 milj. euroa keskimääräisen kassavarannon ollessa 54,5 milj. euroa. Konsernirahoitus ja tytäryhtiöiden maksuliikenne ovat lisänneet kassavarannon vaihteluita kaupungin omien rahoitustapahtumien lisäksi.

Vuoden lopussa kaupungin pitkäaikaisten lainojen määrä, sisältäen seuraavan vuoden lyhennykset, oli 920,7 milj. euroa (807,3 milj. euroa TP 2024). Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset olivat 46,6 milj. euroa ja uusia lainoja nostettiin yhteensä 160,0 milj. euroa. Pitkäaikaisten lainojen määrä lisääntyi nettona vuoden aikana yhteensä 113,4 milj. euroa. Lisäksi lyhytaikaiseen korolliseen kokonaisvelkaan kuuluvat tytäryhtiöiden talletukset 95,2 milj. euroa vuoden lopussa (88,6 milj. euroa TP 2024) eli talletukset kasvoivat 6,6 milj. euroa vuonna 2025.

Lyhytaikaisia kuntatodistuksia käytettiin talousarvion ja kaupunginhallituksen lainannostosuunnitelman mukaisesti tasoittamaan kassavarannon vaihteluita vuoden aikana. Lyhytaikaisia kuntatodistuslimiittejä tai muita ei-sitovia limiittejä kaupungilla oli voimassa vuoden lopussa 400 milj. euroa. Kuntatodistuksia oli laskettu liikkeeseen vuoden lopussa yhteensä 105,0 milj. euroa (30,0 milj. euroa TP 2024). Lainakanta eli korollisen kokonaisvelan määrä oli siten 1 120,8 milj. euroa vuoden 2025 lopussa (925,7 milj. euroa TP 2024) eli velka kasvoi 195,1 milj. euroa vuoden aikana. Kasvu johtui sekä lyhyt että pitkäaikaisen velan lisääntymisestä.

Pitkäaikaisten lainojen (ml. suojauskustannukset) ja kuntatodistusten suoriteperusteiset korkokulut olivat 15,8 milj. euroa (13,6 milj. euroa TP 2024) eli vuoden kasvu oli 2,2 milj. euroa. Vastaavan lainasalkun efektiivinen keskikorko oli 1,72 % vuonna 2025 (1,68 % TP 2024). Tuloslaskelman korkokulut yhteensä olivat 17,5 milj. euroa (16,6 milj. euroa TP 2024), sisältäen konserniyhtiöiden talletusten korkokulut. Kaupunki on suojannut pitkäaikaisia lainoja korkojen nousulta kiinteäkorkoisten lainojen lisäksi koronvaihtosopimuksilla, joita oli voimassa yhteensä 425 milj. euroa vuoden lopussa. Suojausaste oli vuoden vaihteessa 70 % pitkäaikaisissa lainoissa (ml. liikkeelle lasketut kuntatodistukset), minkä johdosta kaupungin korkomenot eivät merkittävästi nouse korkojen noustessa, eivätkä merkittävästi laske korkojen laskiessa. Suojausasteen laskennassa kaikki maturiteetiltaan alle vuoden mittaiset koronvaihtosopimukset ja kuntatodistukset ovat mukana lyhytaikaisessa korkositoumuksessa.

Yhteensä kaikkien solmittujen koronvaihtosopimusten nimellisarvo oli 475 milj. euroa. Suojauksiin liittyvien koronvaihtosopimusten käypäarvo oli vuoden lopussa 60,7 milj. euroa (39,3 milj. euroa TP 2024). Vuoden 2025 aikana koronvaihtosopimusten nimellismäärä nousi 50 milj. euroa yhden voimassa olevan koronvaihtosopimuksen pääoman noustessa vastaavan määrän. Uusia koronvaihtosopimuksia ei tehty. Kaikki transaktiot tehtiin suojaustarkoituksessa ja kaupungin suojausasteen pitämiseksi halutulla tasolla.

Pitkäaikainen antolainakanta oli vuoden vaihteessa 536,0 milj. euroa (551,3 milj. euroa TP 2024) eli kaupungin antolainat tytär- ja osakkuusyhtiöille vähenivät nettomääräisesti 15,4 milj. euroa. Kaupungin antolainaus lisääntyi 3,5 milj. euroa ja vähentyi 18,9 milj. euroa vuoden 2025 aikana. Uusia antolainoja myönnettiin vain TVT Asunnot Oy:lle 3,5 milj. euron verran. Lyhennyksistä suurin osa eli 12,3 milj. euroa tuli TVT Asunnoilta. Muu lyhennykset johtuivat normaalista, velkakirjojen mukaisista lyhennysohjelmista. Lyhytaikainen konsernitiliin liitetty luottolimiittivelka tytäryhtiöille oli 87,7 milj. euroa (46,2 milj. euroa TP 2024) eli lyhytaikainen velka yhtiöille kasvoi 41,5 milj. euroa. Pitkäaikaisiin antolainoihin on saatu kuntalain mukaiset riittävät ja turvaavat vastavakuudet tai yhtiöt ovat sitoutuneet ne kaupungille vaadittaessa toimittamaan.

Takausvastuut olivat yhteensä 232,2 milj. euroa eli kasvoivat vuoden aikana 5,3 milj. euroa (226,9 milj. euroa TP 2024). Suurimmat takausvastuut ovat Turun Seudun Vesi Oy:lle 80,9 milj. euroa ja Turun Seudun Puhdistamo Oy:lle 84,7 milj. euroa. Takausvastuiden vähennys johtui normaalista lainapääomien lyhennyksistä, joille takaus on alun perin myönnetty. Leasingvastuut vuoden 2025 lopussa olivat yhteensä 50,9 milj. euroa eli vähennystä yhteensä 4,2 milj. euroa. (55,1 milj. euroa TP 2024).

Kaupungin rahastojen tuotto oli hyvä johtuen pääosin hajautettujen osakesijoitusten kehityksestä Euroopassa ja globaalisti sekä korkojen laskujen aiheuttamista emissiovoitoista sekä juoksevista korkotuotoista. Kasvu- ja korvausrahaston kirjanpidollinen pääoma oli vuoden lopussa 62,9 milj. euroa (58,3 milj. euroa TP 2024) ja tulos

4,6 milj. euroa positiivinen (5,2 milj. euroa TP 2024). Kirjanpidollisessa tuloksessa ei huomioida mahdollisia realisoitumattomia arvonnousuja. Vastaavasti rahaston markkina-arvo oli 68,5 milj. euroa (62,8 milj. euroa TP 2024) vuoden lopussa. Kasvu- ja korvausrahaston käypä eli markkinatuotto oli 6,2 milj. euroa positiivinen, mikä vastasi noin 9,8 %:n positiivista vuosituottoa. Lahjoitusrahastojen kirjanpidollinen pääoma oli 36,1 milj. euroa ja tulos 4,0 milj. euroa positiivinen. Lahjoitusrahastojen markkina-arvo vuoden lopussa oli 40,2 milj. euroa ja markkinatuotto oli 5,2 milj. euroa positiivinen, mikä vastasi noin 10,7 %:n vuosituottoa. Lahjoitusrahastojen tulosta ei yhdistellä kaupungin emon tulokseen.

Kasvu- ja korvausrahaston allokaatio vuoden lopussa oli seuraava: osakerahastot, ETF-sijoitukset ja hybridilainat 40,6 % ja korkosijoitukset 59,4 % rahaston markkina-arvosta. Lahjoitusrahastojen vastaava allokaatio oli seuraava: osakerahastot, ETF-sijoitukset ja hybridilainat 41,8 % ja korkosijoitukset 58,2 % rahaston markkina-arvosta. Käytännössä molemmissa rahastoissa on luovuttu suorista osakesijoituksista ja siirrytty passiivisten ja kustannustehokkaiden pörssinoteerattujen osakeindeksirahastojen eli ETF tuotteiden käyttöön.

Kaupungin omien ja lahjoitusrahastojen sijoitustoiminnassa noudatetaan kaupunginvaltuuston 12.5.2025 hyväksymiä Turun kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteita ja erityisesti rahastojen sijoitustoimintaa ohjaavaa kohtaa 4. Erityiskatteisten rahastojen varojen hoidon periaatteet. Lisäksi kaupunginhallitus hyväksyi vuoden 2024 lopussa lainannosto- ja sijoitussuunnitelman vuodelle 2025, mikä ohjasi tarkemmalla tasolla rahastojen allokaatiota ja sijoitusinstrumenttien valintaa. Lähtökohtaisesti kaupungin rahastojen osakeinstrumenttien maksimipaino salkuissa saa olla enintään 50 % rahaston pääomasta. Lisäksi rahastojen sijoitustoiminnan ohjaamista varten on perustettu sijoitustoimikunta, jonka tehtävänä on antaa suosituksia muun muassa rahastojen allokaatiosta ja riskiprofiilista. Sijoitustoimikunta on kokoontunut säännöllisesti vuoden 2025 aikana.

Taseen analyysi

VASTAAVAA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	**1 925 971**	**1 804 509**
Aineettomat hyödykkeet	**26 812**	**19 977**
Aineettomat oikeudet	2 174	1 778
Muut pitkävaikutteiset menot	12 588	8 244
Ennakkomaksut	12 050	9 955
Aineelliset hyödykkeet	**1 033 453**	**951 215**
Maa- ja vesialueet	198 237	154 008
Rakennukset	219 761	222 875
Kiinteät rakenteet ja laitteet	363 540	340 795
Koneet ja kalusto	9 423	10 342
Muut aineelliset hyödykkeet	4 296	4 073
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	238 196	219 122
Sijoitukset	**865 706**	**833 317**
Osakkeet ja osuudet	329 578	281 849
Muut lainasaamiset	535 962	551 302
Muut saamiset	165	165
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**42 942**	**40 454**
Valtion toimeksiannot	8 497	10 256
Lahjoitusrahastojen varat	34 444	30 198
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**245 579**	**168 610**
Vaihto-omaisuus	**1 342**	**1 592**
Aineet ja tarvikkeet	362	306
Keskeneräiset tuotteet	974	1 236
Ennakkomaksut	6	50
Saamiset	**142 630**	**90 752**
Pitkäaikaiset saamiset	115	518
Lainasaamiset	98	175
Muut saamiset	17	342
Lyhytaikaiset saamiset	142 514	90 234
Myyntisaamiset	14 575	12 306
Lainasaamiset	87 607	46 172
Muut saamiset	12 815	16 616
Siirtosaamiset	27 518	15 141
Rahoitusarvopaperit	**54 799**	**50 245**
Osakkeet ja osuudet	21 250	20 398
Joukkovelkakirjalainasaamiset	33 548	29 847
Rahat ja pankkisaamiset	**46 809**	**26 021**
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**2 214 491**	**2 013 573**

VASTATTAVAA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	**848 768**	**855 968**
Peruspääoma	**574 083**	**574 083**
Muut omat rahastot	**5 235**	**5 235**
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	**276 650**	**276 565**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-7 200**	**85**
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	**26 928**	**28 631**
Poistoero	23 453	25 155
Vapaaehtoiset varaukset	3 475	3 475
PAKOLLISET VARAUKSET	**26 595**	**24 733**
Eläkevaraukset	1 026	1 368
Muut pakolliset varaukset	25 569	23 365
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**44 565**	**42 352**
Valtion toimeksiannot	8 497	10 256
Lahjoitusrahastojen pääomat	36 068	32 096
VIERAS PÄÄOMA	**1 267 635**	**1 061 889**
Pitkäaikainen	**857 845**	**774 644**
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	844 018	760 650
Saadut ennakot	0	815
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	13 224	13 178
Lyhytaikainen	**409 790**	**287 245**
Joukkovelkakirjalainat	105 000	30 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	76 633	46 633
Lainat muilta luotonantajilta	95 168	88 583
Saadut ennakot	331	289
Ostovelat	64 627	61 717
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	7 263	6 946
Siirtovelat	60 768	53 077
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**2 214 491**	**2 013 573**

Taseen tunnusluvut	**2025**	**2024**
Omavaraisuusaste, %	39,5	44,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	150,6	134,4
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	269 450	276 650
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 284	1 342
Lainakanta 31.12., 1000 €	1 120 818	925 866
Lainakanta 31.12., €/asukas	5 342	4 493
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	1 384 091	1 166 730
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 597	5 662
Lainasaamiset, 1000 €	535 962	551 302
Asukasmäärä	209 809 *	206 073

* ennakkotieto

Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)
Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot
Lainakanta 31.12.
= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta
Lainat ja vuokravastuut
= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä
+ Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut
Lainasaamiset 31.12.
= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Kaupungin tase kuvaa tilikauden päättymishetken taloudellista asemaa. Taseessa Turun kaupungin varallisuus ja rahoituksen rakenne on ryhmitelty luonteensa mukaisiin omaisuus- ja pääomaeriin. Kaupungin taseen loppusumma oli 2.214,5 milj. euroa tilikauden lopussa. Tase kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 200,9 milj. euroa eli 10,0 prosenttia.

Tilikauden 2025 tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee huomioida työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen Turun työllisyysalueelle 1.1.2025 alkaen. Aloittavaan taseeseen on kirjattu velkaeriin lisäyksenä valtiolta siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelka 1,8 milj. euroa.

Vastaavaa

Taseen vastaavaa kuvaa kaupungin varallisuutta. Pysyviä vastaavia ovat erät, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa tai vaikuttavat tuotannontekijöinä jatkuvasti useana tilikautena. Kaupungin pysyvät vastaavat sisältävät aineellisia hyödykkeitä 1.033,5 milj. eurolla, sijoituksia 865,7 milj. eurolla ja aineettomia hyödykkeitä 26,8 milj. eurolla.

Pysyvät vastaavat kasvoivat 121,5 milj. euroa eli 6,7 %. Suurimmat aineellisten lisäykset olivat maa- ja vesialueet 44,2 milj. euroa, kiinteät rakenteet ja laitteet 22,7 milj. euroa sekä ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat 19,1 milj. euroa.

Kaupungin sijoitukset eli osakkuusyhteisöjen osakkeiden hankintamenot, sijoitukset tytäryhtiöosakkeisiin ja muihin osakkeisiin kasvoivat 32,4 milj. euroa. Suurimmat lisäykset olivat yhtiöihin Turun Satama Oy, Turun Vuokrakiinteistöt Oy ja Kiinteistö Oy Turun Toripaviljongit.

Vaihtuvat vastaavat kuvaavat kaupungin lyhytaikaista omaisuutta. Vaihtuvat vastaavat olivat 245,6 milj. euroa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen 77,0 milj. euroa eli 45,6 %. Kasvu selittyy suurelta osin lainasaamisilla sekä rahoilla ja pankkisaamisilla. Lyhytaikaisia lainasaamisia oli 41,4 milj. euroa sekä rahoja ja pankkisaamisia 20,8 milj. euroa enemmän kuin vertailuvuonna. Lainasaamiset ovat lyhytaikaiseen konsernitiliin liitettyä luottolimiittivelkaa tytäryhtiöille. Tunnusluku lainasaamiset oli 535.962 milj. euroa.

Vastattavaa

Taseen vastattavaa kuvaa varojen rahoituslähdettä. Taseen oma pääoma oli tilikauden lopussa 848,8 milj. euroa. Oma pääoma väheni 7,2 milj. euroa tilikauden alijäämällä. Kertynyt ylijäämä oli 269.450 milj. euroa ja asukasta kohden 1.284 euroa.

Kertyneisiin yli-/alijäämiin sisältyy aikaisemmilta tilikausilta poikkeuksellisia kertaluonteisia eriä, joiden vaikutus yhteensä on 173,8 milj. euroa. Näistä olennaisimmat ovat seuraavat erät:

- Turun Puhelimen liiketoiminnan myynnistä vuonna 1997 kertyi myyntivoittoa 45,5 milj. euroa.
- Liittymismaksurahasto lakkautettiin vuonna 2004 ja kertyneet yli-/alijäämät lisääntyivät 13,1 milj. euroa.
- Vuonna 2008 rahoitusarvopaperimarkkinoiden kriisin takia kirjattiin arvonalennuksia 31,9 milj. euroa vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista.
- Turku Science Park Oy konsernin fuusion yhteydessä vuonna 2010 pysyvien vastaavien sijoituksista kirjattiin arvonalennusta 14,1 milj. euroa.
- Turun Sataman liiketoiminnan yhtiöittämisestä saatiin myyntivoittoa 30,9 milj. euroa vuonna 2013.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen yhtiöittämisestä vuonna 2015 saatiin myyntivoittoa 87,5 milj. euroa.
- Turun Vesiliikelaitoksen yhtiöittämisestä vuonna 2017 saatiin myyntivoittoa 23,7 milj. euroa.

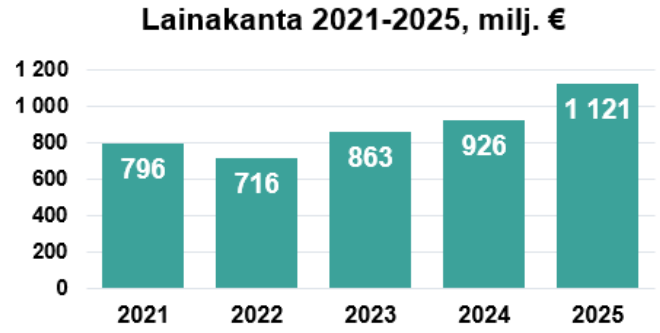

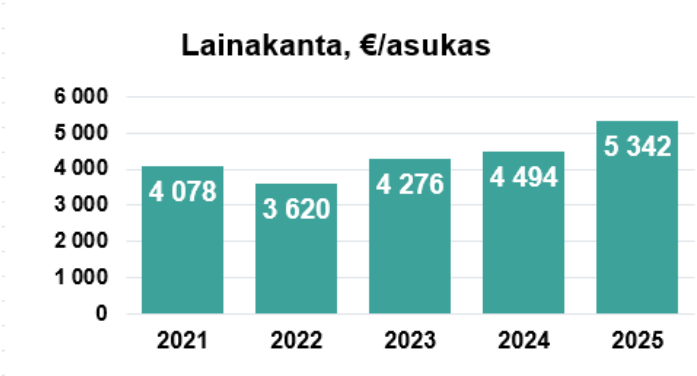

Lainakanta vuoden lopussa oli 1.120,8 milj. euroa. Lainakannan 195,0 milj. euron lisäys johtui pääasiassa pitkäaikaisten velkojen nettomuutoksesta 113,4 milj. euroa ja lyhytaikaisten kuntatodistuslainojen muutoksesta 75 milj. euroa. Vieraan pääoman kasvun seurauksena myös asukaskohtainen lainakanta kasvoi 5.342 euroon.

Tunnusluvussa lainat ja vuokravastuut huomioidaan lainakannan lisäksi myös vuokra- ja leasingvastuut, jolloin investointien rahoituksen vertailukelpoisuus paranee. Lainat ja vuokravastuut olivat yhteensä 1.384,1 milj. euroa. Asukasta kohden laskettuna tunnusluku oli 6.597 euroa. Asukaskohtaiset lainat ja vastuut olivat 1.255 euroa suuremmat kuin lainakanta. Erotus merkitsee, että kaupunki on käyttänyt leasingrahoitusta lainanoton rinnalla.

Suhteellinen velkaantuneisuus kuvaa, mikä osuus käyttötuloista eli toimintatuotoista, verotuloista ja valtionosuuksista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus heikkeni 16,2 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Tunnusluvun ollessa 150,6 prosenttia vuoden käyttötulot eivät riitä kattamaan kaupungin vieraan pääoman takaisinmaksua.

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osa kunnan varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Kaupungin omavaraisuusaste oli 39,5 prosenttia. Se heikkeni 4,4 prosenttiyksiköllä edellisvuodesta. Viitteellisen ohjearvon perusteella kaupungin omavaraisuus oli tyydyttävällä tasolla.

5. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma sisältää vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistuloissa on esitetty rahanlähteinä toimintatuotot ja investointitulot sekä antolainasaamisten vähennykset ja uusien pitkäaikaisten lainojen nostot. Kokonaismenoissa rahankäyttönä on esitetty toimintakulut ja investointimenot sekä antolainasaamisten lisäykset, pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ja lyhytaikaisten lainojen vähennykset. Kokonaistulot olivat 66,4 milj. euroa kokonaismenoja suuremmat.

KOKONAISTULOT JA -MENOT 2025

TULOT	€
Toiminta	
Toimintatuotot	244 201 333
Verotulot	490 588 528
Valtionosuudet	106 632 525
Korkotuotot	21 581 833
Muut rahoitustuotot	28 237 567
Satunnaiset tuotot	0
Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-22 948 856
Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 711 452
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	29 725 332
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	18 867 063
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	160 000 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	81 584 153
Oman pääoman lisäykset	
Kokonaistulot yhteensä	1 168 180 931

MENOT	€
Toiminta	
Toimintakulut	826 432 291
- Valmistus omaan käyttöön	-1 756 495
Korkokulut	17 467 638
Muut rahoituskulut	300 505
Satunnaiset kulut	0
Tulorahoituksen korjauserät	
Pakollisten varausten muutos	
- Pakollisten varausten lis. +, väh. -	-1 861 897
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-1 848 495
Investoinnit	
Investointimenot	212 838 066
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten lisäykset	3 527 205
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	46 632 619
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman vähennykset	
Kokonaismenot yhteensä	1 101 731 438

6. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Turun kaupungin määräysvaltaan kuluu 65 tytäryhteisöä, joista 58 on yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Yhdistellyistä tytäryhteisöistä 3 on säätiöitä ja 31 on asunto- ja kiinteistöyhtiöitä. Osakkuusyhteisöjä on yhdistelty 27 ja kuntayhtymiä 1. Yhdistelemättä on jätetty osakkuusyhteisöistä 2 ja kuntayhtymistä 1.

Yksityiskohtainen luettelo konsernitilinpäätöksen yhdistellyistä tai yhdistelemättä jätetyistä yhteisöistä on kaupungin tilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa 19.–21. omistukset muissa yhteisöissä.

6.2 Konsernissa tapahtuneet muutokset

Koneteknologiakeskus Turku Oy purkautui selvitysmenettelyn jälkeen 17.12.2025. Turun kaupunki omisti osakkeista 18.82 % ja konsernin määräysvalta oli 58,09 %.

Turku City Data Oy:n koko osakekanta myytiin FCG Oy:lle 31.8.2025.

Arkea Oy:n nimi vaihdettiin Turun Vuokrakiinteistöt Oy:ksi ja yhtiölle luovutettiin 31.12.2025 apporttiomaisuutena kaupungin omistamia sote- ja pelastustoimen kiinteistöjä.

Turun kaupunki merkitsi Turun Teknologiakiinteistöt Oy:n osakkeita osakeannissa yhteensä 6 349 156 osaketta. Kaupungin omistusosuudeksi osakeannin jälkeen tuli 38,83 % ja konsernin määräysvallaksi 47,51 % Turun Ammattikorkeakoulun omistaessa 8,68 % yhtiön osakkeista.

Turun kaupunki myi Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle Kaarea Oy:n osakkeita kansliapäällikön päätöksellä 20.5.2025. Osakeomistuksia tarkastettiin osakassopimuksen mukaisesti vastaamaan liikevaihto-osuuksia. Osakekaupan jälkeen Turun kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 31,67 %.

6.3 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuuston 13.12.2021 § 286 hyväksymää konserniohjetta sekä Turun kaupungin omistajapolitiikkaa 2022–2025 koskevaa asiakirjaa (päivitetty 13.2.2023 § 30) on noudatettu vuoden 2025 ajan.

Kaupunkikonsernia johtaa ja ohjaa kaupunginhallitus. Kaupunginhallituksen konsernijaosto huolehtii kaupunkikonsernin konserniohjauksen ja -valvonnan täytäntöönpanosta sekä niiden toimivuudesta. Konsernijaosto tekee esityksiä omistajapolitiikan linjauksista ja konserniohjauksen periaatteista, tytäryhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä muista yhteisöjen sekä säätiöiden toimintaan ja talouteen liittyvistä asioista. Lisäksi konsernijaosto ohjaa, seuraa ja valvoo kaupungin tytäryhteisöjen ja -säätiöiden toimintaa sekä niille asetettujen tavoitteiden toteutumista. Omistajaohjausjohtaja tukee kansliapäällikköä vastaten osaltaan erityisesti konserniyhteisöjen omistajaohjauksesta ja valvonnasta.

Konsernin tytäryhteisöt on jaettu strategisiin ja operatiivisiin tytäryhteisöihin.

Strategiset yhteisöt vuoden 2025 lopussa ovat:

Tytäryhteisöt

Blue Industry Park Oy
Business Turku Oy
Forum Marinum -säätiö
Kiinteistö Oy Turun Monitoimitilat
Kulttuuriranta Oy
Oy Turku Energia - Åbo Energia Ab
Kuntec Oy
Turun Konservatorio Oy
Turun seudun puhdistamo Oy
Turun Seudun Vesi Oy
Turun Vesihuolto Oy
TVT Asunnot Oy

Turun Aikuiskoulutussäätiö
Turun ammattikorkeakoulu Oy
Turun Kaupunkiliikenne Oy
Turun Satama Oy
Visit Turku Archipelago Oy
Turun Ylioppilaskyläsäätiö
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy
Turku 2029 –säätiö sr.
Turun Taiteen talo Oy

Osakkuusyhteisöt
Turun Teknologiakiinteistöt Oy
Kaarea Oy
Lounais-Suomen Jätehuolto Oy

Konsernijaosto nimeää strategisten yhteisöjen hallitusten jäsenet eli toimii hallitusten strategisten yhtiöiden nimitysvaliokuntana. Jaosto myös antaa ennakkonäkemyksensä strategisten yhtiöiden toimitusjohtajien ottamisesta sekä toimitusjohtajasopimuksista. Jaosto ohjaa ja valvoo strategisia tytär- ja osakkuusyhtiöitä. Strategisissa yhteisöissä yhteiskuntapoliittisilla näkemyksillä on merkittävä rooli yhteisön ohjauksessa ja päätöksenteossa. Muut tytäryhteisöt, eli operatiiviset yhteisöt, toteuttavat pääosin saamaansa toiminnallista tehtävää ja niiden tavoitteena on hoitaa tehtävänsä tehokkaasti ja taloudellisesti.

Valtuuston yhtiöille asettamien toimintaa ja taloutta koskevien tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu kaupunginvaltuustolle, kaupunginhallitukselle ja tarkastuslautakunnalle kerran talousarviovuoden aikana eli tilanteesta 30.6.2025. Asetettujen tavoitteiden toteutuminen 1.1.–31.12.2025 esitetään kaupungin tilinpäätökseen sisältyvissä yhtiöiden tuloskorteissa eli toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisvertailussa.

Kuntalain (410/2015) 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohdon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Konsernijohto vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

Konserniohjauksen järjestäminen

Kaupungin omistajapolitiikka vuosille 2022–2025 hyväksyttiin 14.2.2022 § 24 kaupunginvaltuustossa (päivitys 13.2.2023 § 30) ja noudatettiin vuonna 2025. Kaupunginvaltuuston hyväksymät omistajapoliittiset linjaukset ovat osa kaupunkistrategiaa. Omistajapolitiikan mukaisesti kaupunkikonsernin keskitetyt tukipalvelut perustuvat toiminnoille, joista saadaan yhteisen käytön kautta synergioita. Tukipalvelut ja niiden käyttö määritellään konserniohjeissa 13.12.2021 § 286, kuten myös konsernijaoston valvontavastuu kaupunkikonserniin kuuluvasta ja muun yhteisön ja säätiön valvontavastuusta.

Strategisten yhteisöjen osalta konsernijaosto valvoo ja ohjaa sitä, että yhteisöt toimivat kaupunginvaltuuston toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden, kaupunkistrategian sekä omistajapoliittisten linjausten mukaisesti. Konserniohjeessa todetaan edelleen, että keskitettyjen konsernitoimintojen osalta noudatetaan konsernijohdon ohjeistusta. Kaupunkikonsernin keskitettyjä yhteisiä tukipalveluja ovat rahoitus- ja sijoitustoiminta, maksuvalmiuden hoito, palvelussuhdeneuvonta, hankinnat, vakuuttaminen, konserniyhtiöiden tuottamat palvelukokonaisuudet ja IT-toiminnot. Konserniyhtiöillä ei ole velvollisuutta käyttää keskitettyjä IT-palveluita.

Tytäryhteisön hallituksen tulee huolehtia siitä, että yhteisö noudattaa Turun kaupunginvaltuuston päättämiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita sekä soveltuvin osin sopimushallinnan ohjeita. Hallitus ohjaa, tukee ja valvoo yhteisön sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan toteuttamista. Riskienhallinta sisältää riskien tunnistamisen, analysoinnin ja priorisoinnin, hallinnan toimenpiteiden määrittelyn ja valvonnan sekä tuloksellisuuden arvioinnin. Strategisilla yhteisöillä tulee olla hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet.

Strategiset yhteisöt raportoivat toimintansa ja taloutensa kehityksestä kaupungin toiminnan ja talouden raportoinnin yhteydessä kaupunginhallituksen konsernijaostolle ja edelleen kaupunginvaltuustolle. Näiden yhteisöjen toiminnasta ja taloudesta raportoidaan vähintään kerran vuodessa tilinpäätöksen lisäksi sekä aina kun yhteisön toimintaan tai talouteen liittyy olennaisia poikkeamia jaoston määrittämistä tavoitteista. Operatiivisten yhteisöjen toiminnan ja talouden raportointi tapahtuu yhteisön valvontavastuuhenkilölle.

Toiminnan ja talouden seurantatiedot raportoidaan kaupunginvaltuustolle kaksi kertaa vuodessa, ajalta 1.1–30.6.2025 raportointi tapahtui strategisten yhteisöjen osalta 2. osavuosikatsauksen yhteydessä 22.9.2025 § 149.

Strategisille yhteisöille asetettujen tavoitteiden seurantatiedot esitetään kohdassa Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen/Strategiset yhteisöt.

Tytäryhteisöille annettiin tilikauden aikana konserniohjeita mm. yhtiökokouksia varten sekä yhteisöjen hallituksissa päätettävistä asioista ennakkonäkemyksen muodossa. Käytettävissä olevien tietojen mukaan konserniohjeita ja ennakkonäkemyksiä on noudatettu.

6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohdon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seurantaa. Konsernijohto vastaa kaupunkikonsernin omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan kaupunkikonsernin omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaavaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, konsernijaosto, rakentamis- ja tilajaosto, pormestari ja kansliapäällikkö.

Valtuusto päättää kuntalain mukaan kaupungin strategiasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Valtuuston hyväksymät omistajapoliittiset linjaukset ovat osa kaupunkistrategiaa. Omistajapolitiikassa linjataan missä yhteisöissä kaupunki on mukana omistajana ja mitä kaupunki omistajuudellaan tavoittelee. Valtuusto päättää myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginhallitus huolehtii sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupungin toiminnot on järjestettävä ja johtamistehtävät hoidettava siten, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sopimushallinta.

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto huolehtii kaupunkikonsernin konserniohjauksen ja -valvonnan täytäntöönpanosta sekä niiden toimivuudesta. Konsernijaosto tekee esityksiä omistajapolitiikan linjauksista ja konserniohjauksen periaatteista, tytäryhteisöille ja säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä muista yhteisöjen sekä säätiöiden toimintaan ja talouteen liittyvistä asioista. Konsernijaosto ohjaa, seuraa ja valvoo kaupungin tytäryhteisöjen ja -säätiöiden toimintaa sekä niille asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Kansliapäällikön erityiseen toimivaltaan konsernihallinnossa ja koko kaupungin tasolla omistajaohjausasioissa kuuluu hallintosäännön 46 §:n mukaan:

- vastata omistajaohjauksen toimeenpanosta konserniohjeeseen ja omistajapolitiikkaan perustuen;
- päättää kaupungin edustuksesta yhtiökokouksessa tai yhteisön kokouksessa;
- antaa kaupungin edustajalle ohjeita kaupungin näkemyksestä yhteisöissä ja säätiöissä esille tuleviin asioihin, ellei kaupunginhallitus, konsernijaosto tai pormestari ole päättänyt asiasta;
- antaa kaupungin ennakkonäkemyksen tai yksittäisen konserniohjeen yhteisöille, joissa kaupunki on osakkaana, ellei kaupunginhallitus tai konsernijaosto ole päättänyt asiasta;
- antaa muun ohjeistuksen yhteisöille, joissa kaupunki on osakkaana, ellei kaupunginhallitus tai konsernijaosto ole päättänyt asiasta; sekä
- päättää valvontavastuuhenkilöt, joiden tehtävänä on valvoa kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön toimintaa ja taloutta konserniohjeiden mukaisesti.

Konsernihallinnon hallinnon järjestämispäätöksen mukaan omistajaohjauksen tehtävänä on tukea kaupungin johtoa omistajaohjauksessa sekä kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen koordinoinnissa ja valvonnassa. Omistajaohjaus edustaa kaupunkia tytär- ja osakkuusyhtiöiden yhtiökokouksissa ja viranomaisissa. Omistajaohjausta johtaa omistajaohjausjohtaja.

Omistajaohjausjohtajalla on oikeus:

- vastata omistajaohjauksen toimeenpanosta konserniohjeeseen ja omistajapolitiikkaan perustuen (hallintosääntö 46 § 1 kohta);
- edustaa itse tai päättää kaupungin edustuksesta yhtiökokouksessa tai yhteisön kokouksessa (hallintosääntö 46 § 2 kohta);
- antaa kaupungin edustajalle ohjeita kaupungin näkemyksestä yhteisöissä ja säätiöissä esille tuleviin asioihin, ellei kaupunginhallitus, konsernijaosto, pormestari tai kansliapäällikkö ole päättänyt asiasta (hallintosääntö 46 § 3 kohta); sekä
- antaa muun ohjeistuksen yhteisöille, joissa kaupunki on osakkaana, ellei kaupunginhallitus, konsernijaosto tai kansliapäällikkö ole päättänyt asiasta (hallintosääntö 46 § 5 kohta).

Konserniohjeen mukaan Kaupunkikonsernin strategisten ja operatiivisten yhteisöjen valvontavastuuhenkilönä toimii omistajaohjausjohtaja. Mikäli omistajaohjausjohtaja

kuuluu joidenkin yhteisöjen hallitukseen tai muuhun toimielimeen, valvontavastuuhenkilönä toimii kansliapäällikkö. Valvontavastuuhenkilö tai hänen valtuuttamansa edustaa kaupunkia yhtiökokouksessa ja toteuttaa hänelle annettua konserniohjetta kokouksissa. Valvontavastuuhenkilö edustaa omistajaa yhteisöön nähden. Valvontavastuuhenkilö huolehtii siitä, että omistajan kannanotot toimitetaan yhtiöille ja, että kannanotot tehdään konserniohjeissa säädetyllä tavalla.

Konserniohjeiden tavoitteena on kaupunkikonsernin ohjauksen määrämuotoinen yhdenmukaistaminen siten, että konsernia ohjataan yhtenäisillä toimintaperiaatteilla kaupunkikonsernin kokonaisetu huomioiden. Ohjeistuksella pyritään toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, Turun kaupungin yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen. Ohjeilla pyritään luomaan yhteiset menettelytavat ja sitouttamaan konserniyhteisöt kaupunkikonsernin yhteisiin tavoitteisiin. Kaupungin konserniohjeiden mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto huolehtii kaupunkikonserniin kuuluvan ja muun yhteisön ja säätiön valvontavastuusta. Konsernijaosto ohjaa ja valvoo kaupungin strategisia yhteisöjä sekä kaupungin sidosyksiköinä toimivia yhtiöitä kuten omia toimipaikkojaan.

Tytäryhteisön hallituksen tulee huolehtia konserniohjeen mukaisesti siitä, että yhteisö noudattaa kaupunginvaltuuston päättämiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita. Hallitus ohjaa, tukee ja valvoo yhteisön sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan toteuttamista. Strategisilla yhteisöillä tulee olla hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet ja ne tulee toimittaa konsernijohdolle. Yhteisön hallitus käsittelee ja hyväksyy osana tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen hyväksymistä selonteot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, havaituista puutteista, merkittävimmistä riskeistä ja kehittämistarpeista. Hallituksen tulee raportoida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehokkuudesta ja toimivuudesta vuosittain konsernijohdolle ja sisäiselle tarkastukselle.

Konserniohjaus on toteutettu käytännössä seuraavasti:
- valvontavastuuhenkilöt huolehtivat keskusteluyhteydestä ja toiminnan seurannasta tytäryhteisöissä
- omistajaohjausyksikkö vastaa osaltaan talouden suunnittelun ja seurannan koordinoinnista sekä konsernijaostossa käsiteltävien asioiden valmistelusta. Strategisille tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä
- strategisten tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta ja taloudellista asemaa seurataan osavuosikatsauksissa, jotka tuodaan säännöllisin väliajoin kaupunginhallituksen konsernijaoston käsiteltäväksi
- strategisten tytäryhteisöjen yhteiset omistajapoliittiset linjaukset on määritelty kaupungin omistajapolitiikassa, yhtiöiden toiminnallisten linjausten täytäntöönpanoa seurataan vuosittain toiminnan ja talouden raportoinnin yhteydessä
- omistajan ennakkonäkemystä edellytetään mm. yhteisön toimialaan ja liikevaihtoon nähden merkittävistä hankkeista ja muutoksista

Lähtökohtana on, että strategiset tytäryhteisöt ja niiden tytäryhteisöt hyödyntävät ensisijaisesti konsernin omia tukipalveluita ja toissijaisesti konsernin ulkopuolisia palveluntuottajia keskinäisten synergioiden hyödyntämiseksi. Mikäli strateginen tytäryhteisö kilpailuttaa jonkun keskitetyksi määritellyistä tukipalveluista, tulee tytäryhteisön pyytää tarjous konsernin sisäiseltä palveluntuottajalta ennen kuin se hankkii palvelun konsernin ulkopuoliselta taholta. Tytäryhteisöillä ei ole varsinaista sisäistä tarkastusta omana toimintana, mutta konserniohjeen mukaan niiden tulee järjestää toiminnan laajuuden edellyttämä sisäinen valvonta ja tarkastus. Lisäksi tytäryhteisöt voivat hyödyntää sisäisessä tarkastuksessa kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikköä. Keskitettyjä yhteisiä palveluita, joissa on pyritty yhtenäisiin linjauksiin, ovat mm. rahoitus- ja sijoitustoiminta, maksuvalmiuden hoito, hankinnat ja vakuuttaminen. Kaupungin hankintapalveluilla on säännölliset kokoukset yhtiöiden asiantuntijoiden kanssa. Kokouksissa käydään läpi esimerkiksi tulevia kilpailutuksia ja seuraavan vuoden hankintasuunnitelmia. Strategiset yhteisöt ovat pääsääntöisesti irtautuneet kaupungin IT-palvelujen käytöstä. Keskitettyjen tukipalveluiden osalta ei ole käynnistetty uusia kehityshankkeita vuonna 2025, eikä tiedossa ole merkittäviä muutoksia vuodelle 2026.

Sidosyksikköjä koskeva lainsäädäntö on uudistumassa. Kaupungin sidosyksikköjen ohjauksessa huomioidaan muuttuvan lainsäädännön asettamat vaatimukset. Sidosyksiköiden tavoitteena on tuottaa kustannustehokkaasti kaupunkikonsernin tarvitsemia palveluita. Tämän takia yhtiöiltä odotetaan maltillista tuottoa, joka käytetään ensisijaisesti yhtiön toiminnan kehittämiseen.

Toimivallan ja vastuun jako konserniohjauksessa on toiminut asianmukaisesti. Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanossa ja nimittämisessä on noudatettu konserniohjeita sekä kuntalain 47 § 2. momentin asettamia vaatimuksia. Yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus on huomioitu, kuten myös sen toiminnan luonne, koko ja kehitysvaihe. Omistajaohjaus on laatinut vuonna 2025 poliittisten ryhmien käyttöön kattavan kirjallisen koonnin yhteisöistä hallitus-

ten jäsenten valintaa varten. Koonnissa poliittisille ryhmille on saatettu kunkin yhteisön osalta tieto yhtiöjärjestykseen ja osakassopimukseen kirjatuista hallituksen valintaa koskevista ehdoista sekä yhteisökohtaisesti kunkin yhteisön toiminnan kannalta hallitukseen esitettävien henkilöiden osaamissuosituksista. Lisäksi omistajaohjaus on laatinut ryhmien tekemiä ehdotuksia varten täydennettävän formaatin valintaprosessin systematisoimiseksi esimerkiksi tasa-arvolain näkökulmasta. Kuntavaalien jälkeen yhteisöjen hallitusvalinnat tehdään pääsääntöisesti kevään 2026 sääntömääräisissä yhtiökokouksissa ja säätiöiden vuosikokouksissa. Omistajaohjaus on käynyt yhdessä luottamuselintoimikunnan kanssa läpi yhteisöjen toimielimiin esitettävien henkilöiden valintakriteereitä ja konserniohjeisiin kirjattuja suosituksia ennen kevään 2026 valintaprosessin käynnistymistä.

Tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja toteuttamista koskeva raportointi perustuu samoihin periaatteisiin, aikataulutukseen ja itsearviointeihin kuin emokaupungissa. Yhteisöt laativat selonteot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, havaituista puutteista, merkittävimmistä riskeistä ja kehittämistarpeista itsearviointina pääosin Granite-järjestelmän selontekomoduulilla. Vain osa strategisista yhteisöistä raportoi keskeisiä riskejään Granite-järjestelmän ERM kokonaisvaltainen riskienhallinta -moduulia käyttäen. Järjestelmään kirjataan keskeisistä riskeistä mm. riskien todennäköisyys ja toteutumisen seuraus sekä riskien hallintakeinot vastuutahoineen ja toteutusaikatauluineen. Myös toteutuneita riskejä kirjataan järjestelmään.

Sisäisen valvonnan selonteon laatiminen on pääsääntöisesti ollut yhteisöjen toimitus-, talous- ja hallintojohtajien vastuulla. Selonteot on viety yhteisöjen hallituksiin hyväksyttäväksi. Laadittu selonteko on viimeistään hallituskäsittelyn jälkeen toimitettu konsernihallinnon sisäisen tarkastuksen käyttöön. Sisäinen tarkastus sai selonteot vuoden 2025 osalta kaikilta niiltä konserniyhteisöiltä, joilta sitä pyydettiin. Joidenkin yhteisöjen ilmoituksen mukaan sisäisen valvonnan toimivuutta on tarkastettu joiltakin osin myös tilintarkastusyhteisön, laatujärjestelmän auditoijan tai muun ulkopuolisen tahon toimesta tilikauden aikana. Tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja toteuttamista koskevaa muuta laajempaa raportointia ei ole pääsääntöisesti tilikauden aikana ollut.

Itsearviointien perusteella ei ole havaittu merkittäviä puutteita yhteisöjen sisäisen valvonnan asianmukaisuudessa. Yhteisöt tunnistivat itsearviointina laadituissa selonteoissa mm. seuraavia kehittämistarpeita: riskienhallintakeinojen tehokkuuden säännöllinen arviointi, prosessikuvausten säännölliset katselmoinnit ja ajantasaisuuden varmistaminen, valvonnan kontrollipisteiden täsmentäminen prosessikuvauksiin ja ohjeistuksen kehittäminen. Yhteisöjen itsearvioinneista käy ilmi, että aiempien vuosien selonteoissa tunnistettuja sisäisen valvonnan kehityskohteita on toteutettu tilikauden 2025 aikana; esimerkiksi vastuita on täsmennetty, ohjeistuksia päivitetty ja raportointia kehitetty.

Useat strategiset yhteisöt laativat tilikauden 2024 aikana konserniohjeessa edellytetyt yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ohjeet ja tilikauden 2025 aikana tätä työtä on jatkettu useammassa yhteisössä. Omissa ohjeissaan yhteisöt huomioivat muun muassa toimialansa erityispiirteet, lainsäädännön vaatimukset sekä konsernin antaman konserni- ym. ohjeistuksen.

Konsernin riskienhallinnan ja seurannan vastuutus on kuvattu kaupungin sisäisessä ohjeistuksessa. Kaikki strategiset yhteisöt eivät käytä riskienhallinnan työvälineenä ja raportoinnissa Granite -järjestelmän ERM kokonaisvaltainen riskienhallinta -moduulia. Näin ollen moduulista ei ole suoraan raportoitavissa konsernijohdolle kaikkia kaupunkikonsernin toimintaan liittyviä keskeisiä riskejä hallintakeinoineen. Merkittävimmistä riskeistä on kuitenkin raportoitu tarpeen mukaan ajantasaisesti muulla tavoin. Granite - järjestelmän ERM kokonaisvaltainen riskienhallinta -moduulin käytön laajentamista useamman strategisten yhteisön käyttöön on tarkasteltu tilikaudella 2025 ja toteutuksen on suunniteltu tapahtuvan vuoden 2026 aikana. Tytäryhteisöissä ei ole toteutunut sellaisia ennakoimattomia riskejä, joista ei olisi raportoitu viivytyksettä omistajaohjaukselle. Emokaupungin uusi turvallisuus- ja riskienhallintajohtaja aloitti virassa vuoden 2025 alussa. Yhteisöille ei ole annettu vuoden 2025 aikana varsinaista ohjeistusta riskiarviointien päivittämisestä Granite -järjestelmään ja joidenkin yhteisöjen osalta järjestelmään kirjatut riskit ovat päivittämättä. Turvallisuus- ja riskienhallintajohtajan vetämä riskienhallinnan koordinaatioryhmä, jossa strategisia yhteisöjä edustavat nimetyt yhteyshenkilöt, ei ole kokoontunut tilikauden 2025 aikana.

Konsernivalvonnan osalta ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuonna 2025. Johdon digitaalinen raportointijärjestelmä saatiin täysimääräisesti käyttöön vuonna 2024. Järjestelmää käytetään pääasiallisesti omistajaohjauksen vastuualueella päätösten valmistelun tukena sekä yhteisöjen talouden seurannassa ja valvonnassa. Järjestelmään kerätään yhtiökohtaisesti tiedot tuloskorteista, tilinpäätösluvuista, hallituksen kokoonpanosta, yhtiöjärjestyksistä ja osakassopimuksista sekä konsernitilin

kehittymisestä kuukausittain. Tilikaudella 2025 järjestelmää on edelleen kehitetty ja tietosisältöä on laajennettu kaikkiin kaupunkikonsernin tytäryhteisöihin.

Tytäryhteisöjen ilmoittajansuojelulain mukaisiin ilmoituskanaviin lähetettyjen ilmoitusten käsittelyprosessista on annettu konserniohje tilikaudella 2024. Ohjeella on pyritty yhdenmukaistamaan toimintatapoja ja raportointia. Muutama tytäryhteisöistä hyödyntää ostopalveluna emokaupungin käytössä olevaa ilmoituskanavaa. Muut tytäryhteisöt, joilla lain mukaan tulee olla ilmoituskanava, ovat hankkineet käyttöönsä omat ilmoituskanavat.

6.5 Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut

Konsernituloslaskelma

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	**853 313**	**856 730**
Myyntituotot (+)	724 404	723 943
Maksutuotot (+)	29 177	29 386
Tuet ja avustukset (+)	26 039	27 004
Vuokratuotot (+)	48 515	46 845
Muut toimintatuotot (+)	25 178	29 552
Valmistevarastojen muutos	**-8**	**8**
Valmistus omaan käyttöön (+)	**12 689**	**9 255**
Toimintakulut	**-1 386 095**	**-1 322 654**
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot (-)	-401 042	-391 910
Henkilösivukulut		
Eläkekulut (-)	-78 295	-77 865
Muut henkilösivukulut (-)	-11 068	-11 252
Palvelujen ostot (-)	-310 610	-274 472
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-326 952	-344 620
Avustukset (-)	-71 989	-39 374
Vuokrakulut (-)	-67 467	-64 065
Muut toimintakulut (-)	-118 674	-119 097
Osuus osakkuusyhtiön voitosta/tappiosta	**7 177**	**26 946**
TOIMINTAKATE	**-512 925**	**-429 714**
Verotulot	**483 848**	**483 318**
Valtionosuudet (+)	**177 329**	**140 879**
Rahoitustuotot- ja kulut	**-22 964**	**-17 146**
Korkotuotot (+)	6 175	8 083
Muut rahoitustuotot (+)	8 683	9 322
Korkokulut (-)	-36 104	-33 486
Muut rahoituskulut (-)	-1 719	-1 065
VUOSIKATE	**125 288**	**177 337**
Poistot ja arvonalentumiset	**-151 684**	**-143 653**
Suunnitelman mukaiset poistot (-)	-149 968	-143 396
Omistuksen eliminointierot	-141	1 734
Arvonalentumiset	-1 574	-1 991
TILIKAUDEN TULOS	**-26 396**	**33 684**
Tilinpäätössiirrot	0	-5 212
Tilikauden verot	-3 118	-3 062
Laskennalliset verot	-2 652	-2 962
Vähemmistöosuudet	-695	-813
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-32 861**	**21 635**

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2025		2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	62,1		65,2
Vuosikate/Poistot, %	82,7		122,0
Vuosikate, euroa/asukas	597		861
Asukasmäärä	209 809	*	206 073
*ennakkotieto			

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)
Vuosikate prosenttia poistoista
= 100 * Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + arvonalentumiset

Konsernin tilikauden tuloksen muodostuminen

Konsernituloslaskelma osoittaa kaupungin ja sen konserniyhteisöjen yhteenlasketun kannattavuuden sekä taloudellisen tuloksen. Yhteenlasketusta tuloksesta vähennetään konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, sisäiset katteet sekä vähemmistöosakkaiden osuudet toiminnan tuloksesta.

Emokaupungin edellisvuosien vertailukelpoisuutta heikentää Turun työllisyysalueen perustaminen vuoden 2025 alussa. Turku toimii Turun työllisyysalueen vastuukuntana, jolle on keskitetty alueen yhteiset palvelut ja tehtävät. Liitetiedoissa on esitetty emon vertailukelpoinen tuloslaskelma.

Konsernin tilikauden alijäämä oli 32,9 milj. euroa. Edellisvuonna ylijäämää kertyi 21,6 milj. euroa. Tilikausien väliseen muutokseen vaikuttavat eniten emokaupungin alijäämä ja kertaluonteinen Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n (TSE) kivihiilivaraston arvon alenemiseen liittyvä 28,9 milj. euron kustannus.

Konsernin vuosikate oli 125,3 milj. euroa, joka jäi juoksevien menojen jälkeen käytettäväksi konsernin investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Se heikkeni edellisvuodesta 52,0 milj. euroa. Vastaavasti konsernin vuosikate asukasta kohden heikkeni 264 eurolla ollen 597 euroa. Ilman kivihiilivaraston alenemiskustannusta vuosikate oli 154,2 milj. euroa ja asukasta kohden 735 euroa.

Vuosikatteen osuus poistoista ja arvonalennuksista heikkeni 39,3 prosenttiyksikköä ja oli 82,7 %. Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n kertaluonteisen kustannuksen oikaisun jälkeen vuosikatteen osuus poistoista ja arvonalentumisista oli 101,7 %. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa ne.

Konsernin toimintakate heikkeni 83,2 milj. euroa vertailuvuodesta, mikä johtui pääasiassa toimintakulujen 63,4 milj. euron kasvusta ja osakkuusyhtiöosuuksien voiton vähenemisestä 19,8 milj. eurolla. Osakkuusyhteisöosuuksien voiton pienemisen taustalla ovat Turun Teknologiakiinteistöt Oy:n tuloksen heikkeneminen ja Turku Energia -konsernin osakkuusyhteisöosuuksien voiton pieneneminen sekä kivihiilivaraston arvon alenemisen kustannus.

Kasvua toimintakuluissa oli palveluiden ostoissa 36,1 milj. euroa, avustuksissa 32,6 milj. euroa ja henkilöstökuluissa 9,4 milj. euroa. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat puolestaan vähenivät 17,7 milj. euroa. Valtaosa toimintakulujen muutoksista selittyy emokaupungin toimintamuutoksella ja tilikauden toteumalla, sekä kertaluonteisella kivihiilivaraston kustannuksella.

Toimintatuotot konsernissa vähenivät edellisestä vuodesta 3,4 milj. euroa. Myyntituotot muodostivat tilikaudella 84,9 prosenttia konsernin toimintatuloista. Myyntituottoja kertyi erityisesti Turku Energia -konsernista ja Turun kaupungilta. Toimintatuotot kattoivat toimintakuluista 62,1 % eli 3,1 prosenttiyksikköä edellisvuotta vähemmän. Ilman Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n kivihiilivaraston kertaluonteista kirjausta tunnusluku oli 63,5 %.

Konsernin toiminnan rahoitus ja investoinnit

Konsernin rahoituslaskelma kuvaa kaupunkikonsernin tilikauden aikaista varojen hankintaa ja käyttöä. Rahoituslaskelmasta on eliminoitu konsernin keskinäisten liiketapahtumien rahavirtavaikutukset.

Toiminnan rahavirta osoittaa, miten konsernin tilikauden aikaisen toiminta on kerryttänyt rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun. Konsernin tuloslaskelman vuosikatteen heikkeneminen 52,0 milj. eurolla edellisvuodesta vaikuttaa myös konsernin rahoituslaskelman toiminnan rahavirran heikkenemiseen.

Investointien rahavirta kuvaa konsernin rahavarojen käytön investointihyödykkeisiin. Konsernin investointimenot olivat yhteensä 473,9 milj. euroa. Ne kasvoivat

115,0 milj. euroa edellisvuodesta. Konsernin investointimenoista on eliminoitu konsernin sisäisiä eriä 62,3 milj. euroa. Merkittävimmät yhteisöjen erillistilinpäätöksiin sisältyvät investoinnit konsernissa olivat

- Turun kaupunki 167,2 milj. euroa
- TVT Asunnot Oy konserni 125,9 milj. euroa
- Turku Energia Oy konserni 34,1 milj. euroa
- Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy 63,8 milj. euroa

TVT Asunnot Oy konsernille valmistui tilikauden 2025 aikana uudiskohteisiin yhteensä 475 asuntoa Mäntymäkeen, Iso-Heikkilään, Kärsämäkeen, Koivulaan sekä Vähäheikkilään. Vuoden 2025 lopussa TVT Asunnoilla oli rakenteilla 624 asuntoa Kaerlassa, Kärsämäessä, Mäntymäessä, Koivulassa, Pernossa, Ilpoisissa ja Hirvensalossa. Peruskorjauksia valmistui tilikauden 2025 aikana Kurjenmäkeen ja Ilpoisiin yhteensä 144 asuntoa. 2025 lopussa keskeneräisiä peruskorjauksia oli yhteensä 237 asunnossa Lausteella ja Varissuolla.

Turku Energia Oy konsernin investoinnit kohdistuivat pääosin verkostojen siirtokyvyn sekä toimintavarmuuden parantamiseen ja ylläpitämiseen.

Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy (Vaso) investoi tilikauden aikana uudisrakentamiseen Turussa, Raisiossa ja Liedossa.

Turun kaupungin investointeja on selvitetty toimintakertomuksen kohdassa 3.2. Toiminnan rahoitus.

Investointien omahankintameno oli 464,2 milj. euroa ja toiminnan rahavirta 120,8 milj. euroa. Toiminnan rahavirta ei riittänyt investointien omahankintamenon kattamiseen. Investointien tulorahoitusprosentiksi muodostui 27,0. Muutosta edellisvuoteen oli 23,5 prosenttiyksikköä. Investoinneista jäi rahoitettavaksi pääomarahoituksella 73,0 %. Turku Energian kertaluonteinen kirjaus oikaistuna investointien tulorahoitusprosentti oli 33,2.

Omaisuuden luovutustuloja kertyi 33,8 milj. euroa. Kasvua edelliseen tilikauteen oli 6,8 milj. euroa. Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta oli 309,6 milj. euroa negatiivinen. Se heikkeni 122,5 milj. euroa vuodesta 2024. Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden yhteenlaskettu konsernin toiminnan ja investointien rahavirran kertymä oli -857,2 milj. euroa. Kertymä heikkeni edellisvuodesta 265,1 milj. euroa ja investointimenoja on jouduttu kattamaan joko kassavaroja vähentämällä, ottamalla lisää lainaa tai omaisuutta myymällä. Turku Energian kertaluonteinen kirjaus oikaistuna tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden yhteenlaskettu kertymä oli -828,3 milj. euroa.

Rahoituksen rahavirta toteutui 329,2 milj. euroa positiivisena pääasiassa pitkäaikaisten lainojen lisäyksen seurauksena. Konsernin pitkäaikaisia lainoja nostettiin tilikauden aikana 376,0 milj. euroa. Eniten lainoja nostivat emokaupunki ja TVT Asunnot Oy. Pitkäaikaisia lainoja vähennettiin 94,8 milj. eurolla. Lyhytaikaiset lainat kasvoivat 63,2 milj. euroa, mikä johtui pääosin emokaupungin joukkovelkakirjalainojen lisäyksistä.

Laskennallinen lainanhoitokate oli 0,5. Se laski 0,3 yksikköä vuoden takaisesta. Tunnusluku kuvaa kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n (TSE) kivihiilivaraston kertaluonteinen kirjaus oikaistuna tunnusluku oli 0,6.

Rahavarojen muutos oli tilikaudella 19,7 milj. euroa. Tilinpäätöshetken rahavaroilla olisi katettu 31 päivän ajan kaikki toiminnan aiheuttamat kassasta maksut. Kassan riittävyys päivissä pysyi edellisvuoden tasolla. Ilman Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n kivihiilivaraston kertaluonteista kustannusta kassa olisi riittänyt 33 päivää.

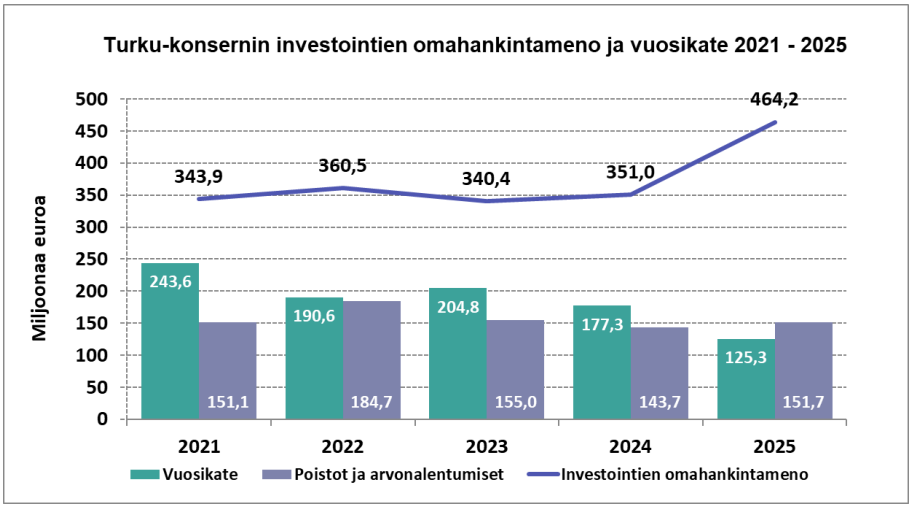

Konsernin rahoituslaskelma

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	125 288	177 337
Tilikauden verot	-3 118	-3 062
Tulorahoituksen korjauserät	-1 381	-37 352
	120 789	136 922
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-473 877	-358 887
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 711	7 898
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	33 820	27 005
	-430 346	-323 983
Toiminnan ja investointien rahavirta	-309 557	-187 061
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-112	-100
Antolainasaamisten vähennys	910	426
	797	326
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	376 001	233 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-94 784	-31 597
Lyhytaikaisten lainojen muutos	63 231	-35 987
	344 448	165 916
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutokset	3 095	567
Muutokset vähemmistön osuudessa	6 585	1 550
	9 680	2 116
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-275	2 100
Vaihto-omaisuuden muutos	748	93
Saamisten muutos	-18 443	17 241
Korottomien velkojen muutos	-7 741	-19 982
	-25 712	-549
Rahoituksen rahavirta	329 213	167 810
Rahavarojen muutos	**19 656**	**-19 252**
Rahavarojen muutos	**19 656**	**-19 252**
Rahavarat 31.12.	166 816	147 161
Rahavarat 1.1.	147 161	166 412

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	**2025**	**2024**
Investointien tulorahoitus, %	27,0	50,5
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,8
Kassan riittävyys, pv	31	31
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., 1000 €	-857 168	-592 060

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €
Toiminnan ja investointien rahavirta -välitulos kuvaa investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Kertymään lasketaan mukaan tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden rahavirrat.
Investointien tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno.
Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.
Laskennallinen lainanhoitokate
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset).

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa.
Kassan riittävyys, pv
= 365 * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernin rahoitusasema ja sen muutokset

Konsernitase kuvaa kaupunkikonsernin taloudellista asemaa esittämällä konserniyhteisöjen varat ja velat. Konsernitase 31.12.2025 yhteensä oli 3.856,1 milj. euroa, jossa oli kasvua edellisvuoteen 350,0 milj. euroa. Pysyvät vastaavat muodostivat 90,2 % taseen vastaavaa-puolen loppusummasta. Kasvusta pysyvien vastaavien osuus oli 299,6 milj. euroa.

Taseen vastattavaa-puoli kertoo konsernin oman ja vieraan pääoman määrän, vähemmistöosuudet, pakolliset varaukset sekä toimeksiantojen pääomat. Konsernitaseen oma pääoma oli 1.204,2 milj. euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen oli 27,4 milj. euroa. Konsernin kertynyt ylijäämä oli 509,7 milj. euroa. Asukasta kohden kertynyt ylijäämä oli 2.429 euroa, jossa vuoden takaiseen verrattuna vähennystä oli 204 euroa. Ilman Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n kivihiilivaraston arvon alenemiseen liittyvää 28,9 milj. euron kertaluonteista kirjausta kertynyt ylijäämä oli 538,6 milj. euroa ja asukasta kohden 2.567 euroa.

Turku-konsernin vieras pääoma oli tilikauden päättyessä yhteensä 2.468,8 milj. euroa. Vieras pääoma kasvoi vuoden aikana 341,0 milj. euroa, josta pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäystä oli 254,5 milj. euroa. Konsernin omavaraisuusasteeksi muodostui 33,7 % ja se heikkeni edellisvuodesta. Tunnusluku mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Suhteellinen velkaantuneisuus 162,6 % lisääntyi edellisvuodesta. Konsernin yhden tilikauden käyttötulot eivät riitä konsernin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Konsernin lainakannaksi muodostui 2.107,6 milj. euroa. Lainakanta kasvoi tilikaudella 344,4 milj. euroa. Lainat asukasta kohden olivat 10.045 euroa väestömäärästä vuodelle 2025 annetun ennakkotiedon mukaan laskettuna. Asukaskohtainen laina kasvoi 1.489 euroa edellisvuodesta.

Konsernin lainojen ja vuokravastuiden määrä oli 2.599,9 milj. euroa. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä esitetty lainojen ja vuokravastuiden määrä on oikaistu, oikea luku on 2.240,8 milj. euroa. Asukasta kohden lainat ja vuokravastuut olivat 12.392 euroa. Tunnusluvun laskennassa vuokra- ja leasingvastuut rinnastetaan lainoihin, jolloin investointien rahoituksen vertailukelpoisuuteen ei vaikuta investoinnin rahoitustapa. Lainat ja vastuut olivat asukasta kohden 2.346 euroa suuremmat kuin lainakanta. Leasingrahoitusta on käytetty investointien rahoittamiseen lainanoton rinnalla.

Konsernin lainakannasta kohdistuu kiinteistö- ja asuntoliiketoimintaan 40 % ja muuhun elinkeino- ja liiketoimintaan 11 %. Turun kaupungin osuus lainakannasta on 49 %. Turun kaupungin velkaosuuteen sisältyy kaupungin tytäryhteisöille edelleen myönnettyjä antolainoja 535,6 milj. euroa.

Kun kaupungin antolainasaamisia vastaava määrä tytäryhteisöille ja kuntayhtymille oikaistaan Turun kaupungin konsernin velkaosuudesta, jää Turun kaupungille konsernivelasta noin 490,1 milj. euroa ja konsernin tytäryhteisöille 1.617,5 milj. euroa. Tytäryhteisöjen osuus oikaistusta lainakannasta on kasvanut 141,5 milj. euroa ja kaupungin osuus 202,9 milj. euroa edellisestä vuodesta.

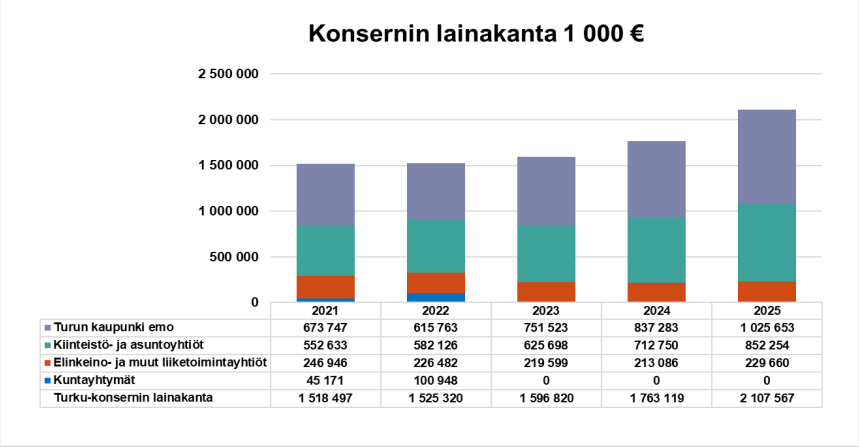

	2021	2022	2023	2024	2025
Turun kaupunki emo	673 747	615 763	751 523	837 283	1 025 653
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	552 633	582 126	625 698	712 750	852 254
Elinkeino- ja muut liiketoimintayhtiöt	246 946	226 482	219 599	213 086	229 660
Kuntayhtymät	45 171	100 948	0	0	0
Turku-konsernin lainakanta	1 518 497	1 525 320	1 596 820	1 763 119	2 107 567

Konsernitase

VASTAAVAA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	**3 478 198**	**3 178 610**
Aineettomat hyödykkeet	**35 731**	**31 042**
Aineettomat oikeudet	3 392	3 333
Muut pitkävaikutteiset menot	20 289	17 689
Ennakkomaksut	12 050	10 020
Aineelliset hyödykkeet	**3 168 672**	**2 877 138**
Maa- ja vesialueet	301 152	260 502
Rakennukset	1 459 526	1 369 817
Kiinteät rakenteet ja laitteet	691 771	656 304
Koneet ja kalusto	67 523	69 757
Muut aineelliset hyödykkeet	106 014	109 339
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	542 685	411 421
Sijoitukset	**273 795**	**270 429**
Osakkuusyhteisöosuudet	158 455	156 236
Osakkeet ja osuudet	87 628	85 571
Joukkovelkakirjasaamiset	3 219	3 295
Muut lainasaamiset	24 171	25 005
Muut saamiset	322	322
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**42 725**	**38 370**
Valtion toimeksiannot	3 447	4 148
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	34 444	30 198
Muut toimeksiantojen varat	4 834	4 025
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**335 182**	**289 122**
Vaihto-omaisuus	**13 285**	**7 241**
Aineet ja tarvikkeet	5 801	5 913
Keskeneräiset tuotteet	974	1 250
Valmiit tuotteet	32	27
Muu vaihto-omaisuus	6 473	0
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	6	50
Saamiset	**155 080**	**134 721**
Pitkäaikaiset saamiset	1 804	2 082
Lainasaamiset	1 298	1 375
Laskennalliset verosaamiset	480	356
Muut saamiset	26	351
Lyhytaikaiset saamiset	153 276	132 639
Myyntisaamiset	79 795	82 399
Lainasaamiset	126	312
Muut saamiset	32 195	23 914
Siirtosaamiset	41 161	26 014
Rahoitusarvopaperit	**83 076**	**83 942**
Osakkeet ja osuudet	27 650	26 545
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	392	392
Joukkovelkakirjalainasaamiset	34 145	31 066
Muut arvopaperit	20 888	25 939
Rahat ja pankkisaamiset	**83 741**	**63 218**
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**3 856 105**	**3 506 102**

VASTATTAVAA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	**1 204 205**	**1 231 612**
Peruspääoma	**574 083**	**574 083**
Säätiöiden peruspääomat	**29 003**	**29 003**
Muut omat rahastot	**91 414**	**85 960**
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	**542 566**	**520 931**
Tilikauden yli-/alijäämä	**-32 861**	**21 635**
VÄHEMMISTÖOSUUDET	**94 895**	**81 207**
PAKOLLISET VARAUKSET	**43 759**	**25 108**
Eläkevaraukset	1 026	1 368
Muut pakolliset varaukset	42 733	23 740
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**44 418**	**40 338**
Valtion toimeksiannot	3 447	4 148
Lahjoitusrahastojen pääomat	36 137	32 166
Muut toimeksiantojen pääomat	4 834	4 025
VIERAS PÄÄOMA	**2 468 828**	**2 127 837**
Pitkäaikainen	1 980 956	1 726 433
Lainat rah. ja vak.laitoksilta	1 878 364	1 622 143
Lainat julkisyhteisöiltä	14 697	19 213
Saadut ennakot	12	12
Liittymismaksut ja muut velat	54 389	54 430
Siirtovelat	942	50
Laskennalliset verovelat	32 551	30 585
Lyhytaikainen	487 872	401 404
Joukkovelkakirjalainat	105 000	30 000
Lainat rah. ja vak.laitoksilta	104 986	85 304
Lainat julkisyhteisöiltä	4 516	6 459
Lainat muilta luotonantajilta	3	0
Saadut ennakot	6 013	13 855
Ostovelat	98 494	91 007
Liittymismaksut ja muut velat	50 836	66 998
Siirtovelat	95 512	85 925
Laskennalliset verovelat	22 512	21 856
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**3 856 105**	**3 506 102**

Konsernitaseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	33,7	37,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	162,6	142,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	509 705	542 566
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 429	2 633
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	2 107 567	1 763 119
Konsernin lainakanta., €/asukas	10 045	8 556
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	2 599 872	2 240 751
Lainat ja vuokravastuut, euroa / asukas	12 392	10 874
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	27 390	28 300
Asukasmäärä	209 809*	206 073

Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)
Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot
Konsernin lainakanta 31.12.
= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta
Lainat ja vuokravastuut 31.12.
= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut
Konsernin lainasaamiset 31.12.
= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

6.6 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen

Kaupunginhallitus päätti 2.2.2026 § 28 yhteiskunnallisen yrityksen perustamistoimenpiteiden käynnistämisestä. Yhtiö tullaan perustamaan strategisena yhteisönä, johon on tarkoitus siirtää nykyisen Työkeskuksen toiminnot liikkeenluovutuksena vuoden 2026 aikana.

Kaupunginhallitus päätti kahden keskinäisen kiinteistöyhtiön perustamisesta 9.2.2026 § 54. Koy P-Tiedepuisto perustettiin pysäköintilaitoksen toteuttamista varten ja Koy Tiedepuisto infrahankkeen muiden tilojen toteuttamista varten Turun Tiedepuiston alueella. Molemmat yhtiöt perustettiin operatiivisina yhteisöinä.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Ei tiedossa olevia merkittäviä muutoksia. Hankintalainsäädännön uudistuksessa tulee mahdollisesti muutoksia kaupungin sidosyksiköihin ja niiden omistusjärjestelyihin.

7. Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen -8.902.753,70 euron käsittelystä seuraavaa:

- kertynyttä poistoeroa vähennetään investointivarauksilla toteutettujen investointien hankintamenosta tehtyjen suunnitelmapoistojen määrällä, yhteensä 1.702.926,93 euroa,
- kaupungin vuoden 2025 alijäämä 7.199.826,72 euroa siirretään kaupungin taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämäriville.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertynyttä ylijäämää. Taloussuunnitelmakauden 2024–2027 talouden tasapainottamista on käsitelty kohdassa 1.7.

8. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan ja talouden seuranta 1.1. – 31.12.2025 -raportissa annetaan kuntalain mukainen selvitys kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Talousarvion sitovuus

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Tällä hetkellä voimassa olevan hallintosäännön 78 §:n mukaan kaupunginvaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset siitä, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupungin viranomaisia. Kaupunginhallitus antaa määräykset siitä, miten strategisiin sopimuksiin kirjatut tavoitteet ja toimenpiteet sitovat kaupungin viranomaisia.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita ovat kaikki toimintasuunnitelmakirjassa olevat lausekkeet ja toimielimen tavoitteet sekä toimintakate, ellei alla toisin ole määrätty.

Toimielinten kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet ovat mukana kaupunginhallituksen ja toimielimen välisissä toimintasuunnitelmissa. Ne toimintasuunnitelman tavoitteet ja kohdat, jotka eivät ole kaupunginvaltuustoon nähden sitovia, ovat kaupunginhallitukseen nähden sitovia tavoitteita tai tiedoksi annettavia tietoja.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita eivät ole kaupunginvaltuuston vahvistaman talousarvion yleisperustelut, toimielimen kokonaiskuva toimialan kehittämisen suunnasta ja palvelun tarvetta tai toimintaa kuvaavat tunnusluvut.

Kaupunginvaltuuston, keskusvaalilautakunnan ja tarkastuslautakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet esitetään palvelukokonaisuuskohtaista toimintasuunnitelmaa suppeammassa muodossa osana kaupungin toimintasuunnitelmaa. Näiden toimielinten kuvaus toiminnasta ja sen kehittämisestä sekä toimintaympäristön muutostekijät eivät ole sitovia tavoitteita.

Toimielimen käyttötalousosan määrärahat ja tuloarviot ovat nettositovia (toimintakate) ja kohdistettu talousarviossa sovittuihin käyttötarkoituksiin. Toimintakatteen positiivinen poikkeama ei anna toimielimelle oikeutta päättää uusista toiminnoista/käyttötarkoituksista, joista ei ole talousarviossa päätetty.

Nettomäärärahan korottamista tai nettotuloarvion alittamista koskeva muutospäätös on tehtävä valtuustossa riippumatta siitä, aiheutuuko poikkeama arvioitua suuremmista bruttomenoista vai arvioitua pienemmistä bruttotuloista.

Investoinneista kaupunginvaltuustoon nähden sitovia ovat talousarviokirjaan merkityt investointimenot, rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien luovutustulot.

Toimielimen käyttötalousosan määrärahat ja investointiosan määrärahat ovat erikseen sitovia. Määrärahan säästöä käyttötalousosassa ei voi käyttää investointiosan määrärahan ylityksen katteena tai päinvastoin.

Kaupungin tilahankkeiden tarveselvityksissä ja hankesuunnitelmissa noudatetaan hallintosäännön määräyksiä. Hallintosäännössä on määrätty myös päätösvallasta investoinneissa ja muissa pitkävaikutteisissa menoissa.

Rahoituslaskelmaosan ainoa sitova erä on lainakannan muutos. Kaupungin tuloslaskelmaosan rahoitustulot ja -menot yhteensä ovat nettositovia eriä.

Kaupunginvaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta.

Toimintakertomuksen vertailuvuoden lukujen esittämisessä käytetyt lyhenteet:

TP	Tilinpäätös
TA	Talousarvio
TAM	Talousarvio muutoksin

Kaupunginvaltuusto

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-564		-564	-392	172
TOIMINTAKATE	-564		-564	-392	172

Käyttötalouden toimintatulot ja -menot yhteensä, 1 000 € (ulkoiset ja sisäiset erät)

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-1 034		-1 034	-698	336
TOIMINTAKATE	-1 034		-1 034	-698	336

Tarkastuslautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: Kaupunginreviisori Kari Koivuluhta

Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Tarkastuslautakunnan tehtäväkenttään vaikuttavat vaatimukset talouden tasapainottamisesta, tasapainottamista koskevien suunnitelmien sisällön ja toimenpiteiden toteutuksen ja riittävyyden arvioinnin tarve.

Toimintaan vaikuttavat myös kuntakonsernin toiminnan ja palvelutuotannon organisointi, järjestämistapa ja johtaminen sekä näissä tapahtuvat muutokset.

Lisäksi lautakunnan toiminnassa tulee ottaa huomioon kulloinkin voimassa olevien ohjausasiakirjojen rakenne ja sisältö sekä ne muutostekijät, jotka vaikuttavat kaupunkikonsernin ja sen eri osien toimintaan ja tulokseen. Toimintaympäristössä tapahtuu jatkuvia muutoksia muun muassa lainsäädännöstä sekä lisääntyvästä kuntarajat ylittävästä yhteistyöstä johtuen.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Ei olennaisia poikkeamia.

Tarkastuslautakunta jatkoi arviointia ja tarkastusta laaditun arviointisuunnitelman pohjalta.

Kuntalain 121 §:n mukaan ”Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta”.

Keväällä 2025 tarkastuslautakunta järjesti johdon kuulemis- ja keskustelutilaisuuksia vuoden 2024 arviointia varten. Tilaisuuksissa kaupungin johdon edustajia kuultiin vuoden 2024 tilinpäätöksestä ja talousarviotavoitteiden toteutumisesta sekä henkilöstötavoitteiden toteutumisesta ja raportoinnista. Tarkastuslautakunta hyväksyi vuoden 2024 arviointikertomuksen 22.5.2025. Arviointikertomuksessa 2024 käsiteltiin erityisesti kaupunkikonsernin johtamista, tilinpäätöstä, taloudellista tilannetta ja investointeja, jätehuoltoa, perusopetuksen varhaisen tuen tarvetta, oppilashuollon henkilöstövajetta sekä sisäistä valvontaa, riskienhallintaa ja konsernivalvontaa. Kaupunginvaltuusto käsitteli arviointikertomuksen 9.6.2025. Kaupunginhallitus antoi lausunnon vuoden 2024 arviointikertomukseen 20.10.2025. Vuoden 2025 aikana tarkastuslautakunnan edustajat kuulivat arviointia varten yhteensä 46 henkilöä.

Kaupungin tilintarkastaja KPMG Oy Ab on keväällä 2025 tehnyt lakisääteistä vuoteen 2024 kohdistunutta tilintarkastusta. Tilintarkastaja on raportoinut tarkastustyön etenemisestä. Tarkastuslautakunta käsitteli vuotta 2024 koskevan tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen 7.5.2025. Tilintarkastuskertomus oli valtuuston käsittelyssä 9.6.2025.

Tilintarkastajan raportti kaupungin vuoden 2024 tilinpäätöksen tilintarkastuksesta käsiteltiin tarkastuslautakunnassa 7.5.2025. Tarkastuslautakunta päätti 22.5.2025 lähettää Turun kaupungin tilinpäätöksen 2024 tilintarkastusta koskevan tilintarkastajan raportin kaupunginhallitukselle tiedoksi ja toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus antoi 20.10.2025 selvityksen tilintarkastajan raportin aiheuttamista toimenpiteistä tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta on vuonna 2025 kilpailuttanut kaupunkikonsernin tilintarkastuspalvelujen hankinnan vuosien 2025–2028 (optio 2029–2030) tilintarkastuspalveluista sekä kestävyysraportointiyhteisöjen kestävyysraportointi- varmennuspalvelusta. Kaupunginvaltuusto on 25.8.2025 päättänyt valita Turun kaupungin ja kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen ja säätiöiden tilintarkastuspalveluiden sekä kestävyysraportoinnin varmennuspalvelujen palveluntuottajaksi/toimittajaksi vuosille 2025–2028 (optio 2029–2030) KPMG Oy Ab:n.

Vuoden 2025 aikana tarkastuslautakunta on raportoinut kaupunginvaltuustolle kuntalain 84 §:n mukaisista sidonnaisuuksista. Sidonnaisuusraportit on käsitelty kaupunginvaltuuston kokouksissa 9.6.2025 ja 17.11.2025.

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-484	-2	-486	-402	84
TOIMINTAKATE	-484	-2	-486	-402	84

Käyttötalouden toimintatulot ja -menot yhteensä, 1 000 € (ulkoiset ja sisäiset erät)

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-533	-2	-534	-448	87
TOIMINTAKATE	-533	-2	-534	-448	87

Keskusvaalilautakunta

Tilivelvolliset viranhaltijat: Keskusvaalilautakunnan sihteerit, kaupunginjuristi Noora Syysvirta ja juristi Henna Saanakorpi

Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Keskusvaalilautakunta on vaalilakiin perustuva lakisääteinen toimielin. Sen toimintaympäristöön vaikuttavat muutokset ovat vaalilaissa (714/1998) ja kuntalaissa (410/2015). Keskusvaalilautakunnan tulee ottaa toiminnassaan huomioon voimassa oleva lainsäädäntö ja oikeusministeriön antamat ohjeistukset vaalijärjestelyihin liittyen.

Keskusvaalilautakunnan keskeisin tehtävä on järjestää kulloinkin toimitettavat vaalit Turun kaupungissa. Vuonna 2025 toimitettiin samanaikaisesti alue- ja kuntavaalit. Alue- ja kuntavaaleissa kunnan keskusvaalilautakunta huolehti molempia vaaleja koskien kaikista vaalijärjestelyistä kunnassa. Vaalilain 188 §:n mukaan hyvinvointialueet korvaavat kunnille pelkästään aluevaaleista aiheutuneet kustannukset. Oikeusministeriön valtiollisissa vaaleissa suorittamaa kuntakorvausta ei suoriteta alue- ja kuntavaaleissa.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Kunnan keskusvaalilautakunta huolehti sekä alue- että kuntavaalien kaikista käytännön järjestelyistä vuonna 2025, mukaan lukien ennakkoäänten vastaanottamisesta, vaalipäivän järjestelyistä ja äänten laskennasta.

Turun kaupungin hallintosäännön 185 §:n mukaan keskusvaalilautakunnan, vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajien, sihteereiden ja muiden jäsenten palkkio maksettiin 50 prosentilla korotettuna, kun samana päivänä toimitettiin samanaikaisesti kahdet vaalit.

Aluevaalien osalta hyvinvointialue korvasi kunnalle ne kustannukset, jotka aiheutuivat aluevaaleista. Varsinais-Suomen hyvinvointialue korvasi kunnille aluevaaleista aiheutuvia kuluja 1,40 euroa kutakin kunnan äänioikeusrekisteriin merkittyä henkilöä kohden.

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	0	0	0	240	240
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-833	0	-833	-800	34
TOIMINTAKATE	-833	0	-833	-560	274

Käyttötalouden toimintatulot ja -menot yhteensä, 1 000 € (ulkoiset ja sisäiset erät)

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	0	0	0	240	240
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-910	0	-910	-887	24
TOIMINTAKATE	-910	0	-910	-647	264

Lisätietoja:
2025 Alue- ja kuntavaalit
2026 Vaaliton vuosi, ei säännönmukaisia vaaleja
2027 Eduskuntavaalit
2028 Vaaliton vuosi, ei säännönmukaisia vaaleja
2029 Alue- ja kuntavaalit, europarlamenttivaalit

Konsernihallinto

Kaupunginhallitus
Kaupungin yhteiset toiminnot

Tilivelvollinen viranhaltija: Kansliapäällikkö Tuomas Heikkinen

Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Konsernihallinnon organisaatio

Keväällä 2025 muodostettiin konsernihallinnon organisaatioon kolme palvelualuetta: resurssiohjaus, strategiaohjaus ja yhteisvaikuttava ohjaus.

Resurssiohjauksen vastuualueet ovat hankintapalvelut, henkilöstöpalvelut, talouspalvelut, tietohallinto ja yleishallinto. Lisäksi kaupunginsihteeristö, lakipalvelut, omistajaohjaus, sisäinen tarkastus sekä turvallisuus ja riskienhallinta toimivat suoraan kansliapäällikön alaisuudessa.

Strategiaohjauksen vastuualueet ovat strategiaohjauksen johto, kansainvälinen yhteistyö ja protokolla-asiat, strateginen tieto ja vaikuttaminen sekä viestintä- ja markkinointipalvelut.

Yhteisvaikuttavaan ohjaukseen kuuluvat vastuualueet ovat asiakasohjaus, asiakaspalvelu, kehittämispalvelut, palvelujen hallinta ja toiminnanohjaus, palveluverkon hallinta sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, osallisuus ja verkkopalvelut.

Resurssiohjaus

Kaupungin toimintaympäristö on viime vuosina muuttunut voimakkaasti ja taloudellisten vaikutusten arviointi on ollut haastavaa. Talousohjauksen tavoitteena on ollut keskittää huomio tekijöihin, joihin voimme itse vaikuttaa. Ennustetarkkuuden parantamiseksi **kehitettiin kuukausiennusteen valmistelua** ja syvennettiin yhteistyötä palvelualueiden kanssa. Toimenpiteet onnistuivat hyvin ja ennustetarkkuutta kyettiin parantamaan laaja-alaisesti.

Vuosi 2025 oli henkilöstöpalveluiden näkökulmasta poikkeuksellinen. **Vuoden 2025 aikana käytiin YT-neuvottelut**, joilla haettiin 2,5 milj. euroa pysyviä säästöjä, ja jotka johtivat lopuksi 15 hengen irtisanomiseen – tämä loi painetta tehtävien uudelleen järjestelyyn koko kaupungissa.

Samaan aikaan säästöjen hakemisen kanssa luotiin uutta, kun Turun työllisyysalueen toiminta aloitti vuodenvaihteessa. Näiden lisäksi KVTES:n ja OVTES G-osion kohdalla **siirryttiin uuteen valtakunnallisesti sovittuun tasopalkkausjärjestelmään** sekä neuvoteltiin ja jaettiin sopimuksen mukaiset järjestelyerät.

HR-palveluissa kilpailutettiin uusi HR-järjestelmä, jonka käyttöönottoprojekti aloitettiin jo vuoden 2025 puolella. **Tavoitteena on luoda nykyaikainen tietopohja kaikelle HR-tiedolle** jatkossa hyödynnettäväksi.

Yleishallinnossa edistettiin vuoden 2025 aikana useita merkittäviä kokonaisuuksia osana laajempia käynnissä olevia muutoksia. Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen kokonaisarkkitehtuuria päivitettiin, ja arkistoaineiston siirtämisen toteutuksen suunnittelua uuteen kokoelmakeskukseen jatkettiin yhteistyössä muiden hanketoimijoiden kanssa. Työllisyysalueuudistuksen valmistelussa ja toimeenpanossa yleishallinto vastasi tiedonohjaussuunnitelmien laatimisesta ja päivittämisestä sekä tietosuojan organisointiin liittyvien rakenteiden ja toimintatapojen kehittämisestä. Tavoitteena oli varmistaa toiminnan lainmukaisuus ja sujuvuus uudella työllisyysalueella.

Yleishallinto koordinoi edelleen koko kaupungin tasolla mm. matkustamisen ja matkahallinnan ohjeistusta sekä käytännön järjestelyjä. **Matkustamisen kustannusten hallintaa tehostettiin** yhtenäistämällä prosesseja ja toimintatapoja. Vuoden aikana tapahtuneet henkilöstömuutokset edellyttivät uusia ja joustavia tehtäväjärjestelyjä sekä toimintamallien ja prosessien kehittämistä. Lisäksi **tekoälyn hyödyntämistä laajennettiin ja vakiinnutettiin osaksi päivittäistä työtä** ja hallinnon tukitoimintoja.

Tietohallinnon vuonna 2025 käynnistynyt **tietoliikenneuudistus** päivittää kaupungin tietoliikenteen moderniksi ja tulevaisuuden tietoturvavaatimuksia vastaavaksi. Kaupunki käynnisti myös **perustietotekniikan uudistuksen**, koskien konesali-, tietoturva-, loppukäyttäjä- ja servicedesk-palveluita. Uudistus lähti liikkeelle laajalla kilpailutuksella, joka on tarkoitus saada valmiiksi

vuoden 2026 aikana. Viime vuonna on modernisoitu nykyistä konesalia, ja kaupunki on siirtynyt monilta osin **pilvipalvelujen käyttäjäksi**. Kaikki sekä hallinnon että opetuksen puolella käytössä olevat työasemat **päivitettiin Windows-11 käyttöjärjestelmään** ja lisäksi mahdollistettiin jokaiselle käyttäjälle **salasanojen hallinnan helpottamiseksi** Windows Hello -palvelu.

Tekoäly käyttöönotto ollut keskeisenä tietohallinnon tavoitteena viime vuoden aikana. Turulla on nyt **450 tietotyöntekijää, jotka käyttävät Microsoft Copilot -tekoälyavustajaa**. Käyttöönotto jatkuu tulevina vuosina vaiheittain, jotta se olisi mahdollisimman hallittua ja hyödyllistä. Tekoälyn käytöstä ja sen hyödyistä on järjestetty vuoden aikana **tekoälytyöpajoja ja hyötyjä on arvioitu** mm. viestinnän, työllisyyspalveluiden, asiakaspalauteprosessin tarpeisiin. Alkuvuonna otettiin käyttöön myös **kuntalaisille suunnattu Boostii-etu**, jonka avulla kannustetaan lapsia ja nuoria liikkumaan säännöllisesti. Sähköisessä järjestelmässä kaupungin kustantama rahallinen tuki välittyy yksinkertaisesti käyttäjältä kaupungin kautta liikuntaseuralle. Tietohallinnolla oli keskeinen rooli tietojärjestelmän käyttöönotossa.

Työllisyyspalvelu-uudistuksen myötä **hankintapalveluiden tehtäväksi tuli työllisyyspalveluhankintojen kilpailuttaminen.** Uudistus vaatii myös ohjeistuksen päivittämistä. Hankintapalveluissa **varauduttiin myös hankintalain uudistuksen** ja valmisteilla olevan hankintatietovarantolain tuleviin vaikutuksiin hankintatyössä. Hankintastrategian päivitystyö käynnistyi. Lisäksi hankintapalvelut osallistui EU:n Interreg-hankkeeseen (CCC2), jonka tavoitteena on edistää ilmastoystävällisyyttä, kemikaaliviisautta ja kiertotaloutta hankinnoissa.

Strategiaohjaus

Strategiaohjauksen toiminnassa painottui **strategisen tietoperustan vahvistaminen** vuonna 2025. Alkuvuonna käynnistettiin **tiedolla johtamiseen liittyvien prosessin jäsentäminen ja selkiyttäminen,** jonka aikana tehtiin suunnitelmallista tiedonkeruuta (haastattelut ja kyselyt) palvelukokonaisuuksilta ja –alueilta sekä kerättiin kokemuksia muilta suurilta kaupungeilta. Tiedolla johtamisen prosessissa painotettiin niin tiedon hallintaan kuin tiedon hyödyntämiseen liittyviä näkökulmia.

Tietoperustan vahvistamisessa keskityttiin erityisesti **datalähtöisten uusien tietotuotteiden luomiseen ja tiedon levittämiseen.** Syksyllä lanseerattiin Muutoksen tuulet-toimintaympäristökatsaus ja aloitettiin valmistelu Alueellisen talouskatsauksen tuottamiseksi. Molempiin tietotuotteisiin liitettiin henkilöstölle tarkoitetut avoimet webinaarit. Tietotuotteiden lisäksi panostettiin uusien tilastojen ja tietokantojen tuottamiseen tunnistetuilla tiedon katvealueilla.

Vuoden 2025 aikana tuotettiin kaupungin suunnittelun, markkinoinnin, edunvalvonnan, päätöksenteon ja johtamisen tueksi useita **tutkimuksia ja selvityksiä** ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Tutkimusten kautta saatavan tiedon ja datan avulla pureuduttiin muun muassa Turun asemaan opiskelijakaupunkina ja muuttohalukkuuskohteena sekä imagon näkökulmasta. Turun kaupunkiseudun saavutettavuutta ja liikenteellistä kilpailukykyä selvitettiin erikseen kaikkien kulkumuotojen osalta. Lisäksi selvitettiin osana läntisten yhteyksien vahvistamista Helsinki-Turku-Tukholma välistä kiinteää yhteyttä ja kiinnittymistä laajempaan Pohjois-Euroopan kasvukolmioon. Vuoden aikana seurattiin EU:n Itämeristrategian toimintaohjelman uudistusta sekä pyrittiin vaikuttamaan siihen Turun kannalta olennaisissa prioriteeteissa.

Tulevaisuuden ennakoinnin varmistamiseksi vakiinnutettiin Turku City Data Oy:n ja Turun kaupungin yhteiskehittämä **Popula AI-väestöennustetyökalu.** Ennustetyökalua hyödynnettiin monipuolisesti kaupungin suunnittelussa sekä erilaisten arvioiden ja selvitysten tekemisessä niin seutu-, kaupunki- kuin osa-aluetasolla. Tulevan kehityksen ennakoimiseksi tilattiin väestöennusteen rinnalle työkaluksi **Turun kaupunkiseudun ja Turun kaupungin alueellinen työpaikkaprojektio** vuoteen 2040 saakka. Työpaikkaprojektion avulla on mahdollista ennakoida tulevaa työpaikkakehitystä toimialoittain ja alueittain. Väestö- ja työpaikkaennusteita voidaan hyödyntää niin tilannekuvajohtamisessa kuin erilaisissa kaupunkikehityshankkeissa.

Vuonna 2025 toteutettiin uusi lasten ja nuorten aluemalli, jossa Turun alueet jaettiin ilmansuunnan mukaan neljään alueeseen. Turun **tilastollisen aluejaon muuttamiseksi käynnistettiin tilastoalueuudistus** jossa nykyisen yhdeksän suuralueen ja 129 pienalueen välille on tavoitteena muodostaa noin 30 alueen “välimalli”. Muutos lisää aluetietoon liittyvää ymmärrystä ja palvelee paremmin tutkimuksellisia intressejä. Uutta mallia pilotoitiin yksittäisissä hankkeissa vuonna 2025 ja pilotointia jatketaan vuonna 2026. Tavoitteena on, että uuteen neljään suuralueeseen ja 30 uuteen tilastoalueeseen perustuva tilastollisen aluejaon malli otetaan käyttöön yhteistyössä Tilastokeskuksen kanssa alkuvuonna 2027.

Vuonna 2025 toteutettiin **Turun viestintä- ja brändiuudistus** sekä aloitettiin strategiaohjauksen sisällä v**iestinnän ja markkinoinnin muutosprosessi.** Viestintä-

ja brändiuudistus liittyi kiinteästi Turun 800-vuotisjuhlan 2029 valmisteluun. Uudistuksen keskeisenä elementtinä luotiin Turulle uusi tarina ja teema, visuaalinen tunnus ja visuaalinen ilme. Uudistus näkyy erityisesti **Turku Design System** –tyylikirjastossa, jossa on graafinen ohjeisto väreille, typografialle, graafisille elementeille, logokäytön säännöille ja muulle viestinnälle. Viestintä- ja brändiuudistuksen rinnalla toteutettiin Turun kaupungin verkkosivujen uudistus. Loppuvuonna 2025 aloitettiin Strategiaohjauksen **viestinnän ja markkinoinnin muutosprosessi**, jonka tavoitteena on erityisesti vahvistaa päätöksentekoviestinnän ja markkinoinnin roolia osan viestinnän ja markkinoinnin keskitettyä palvelua.

Strategisen tiedon ja vaikuttamisen keskeinen painopiste vuonna 2025 oli läntisten liikenneyhteyksien kehittäminen. **Länsirata-hankkeen osalta osakassopimusneuvottelut** etenivät ja ensimmäistä vaihetta koskeva osakassopimus tuotiin kuntien päätöksentekoon marraskuussa, hankeyhtiö valmistautui siirtymään päätösten jälkeen rakentamisen suunnitteluun. Samalla jatkettiin vaikuttamistyötä hankkeen EU-rahoituskelpoisuuden varmistamiseksi sekä hankkeen seuraavan vaiheen sisällyttämiseksi tuleviin hallitusohjelmatavoitteisiin. Lisäksi **Helsinki–Turku–Tukholma -kiinteän yhteyden edistämisessä** saavutettiin edistysaskel, kun eduskunta osoitti rahoituksen kansallisen selvityksen käynnistämiseen.

Vuonna 2025 Turku osallistui aktiivisesti **EU:n seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen (2028–2034) valmisteluun liittyvään edunvalvontaan**. Tavoitteena oli varmistaa, että EU:n rahoitusohjelmat säilyvät kaupunkien hyödynnettävissä ja että kaupunkien rooli kilpailukyvyn, innovaatioiden ja kestävän kaupunkikehityksen toteuttajina tunnistetaan rahoituskehyksen valmistelussa. Samalla pyrittiin varmistamaan, että Länsirata-hanke on rahoituskelpoinen EU:n seuraavassa Verkkojen Eurooppa -ohjelmassa, joka on EU:n keskeinen liikennerahoitusohjelma. Joulukuussa 2025 saavutettiin edunvalvontaonnistuminen, kun jäsenmaat sisällyttivät Helsinki–Turku–Tukholma-yhteyden omaan Verkkojen Eurooppaa -koskevaan yleiskantaansa.

Saaristomeren tilan parantaminen oli yksi edunvalvonnan keskeisistä teemoista. Työssä edistettiin Saaristomeri-ohjelman toimeenpanoa sekä vaikutettiin siihen, että alueen vesiensuojelutoimenpiteille turvataan riittävä rahoitus.

Kuntatalouteen liittyvässä edunvalvonnassa seurattiin aktiivisesti **valtionosuusuudistuksen valmistelua** sekä vaikutettiin kuntarahoituksen tulevaisuutta koskevaan keskusteluun. Valtio päätti kuitenkin loppuvuodesta 2025 keskeyttää valtionosuusuudistuksen valmistelun kuluvalla hallituskaudella.

Vuoden aikana panostettiin myös **edunvalvontatyön jalkauttamiseen kaupunkiorganisaatiossa**. Tavoitteena oli vahvistaa edunvalvonnan kytkeytymistä osaksi kaupungin normaalia toimintaa sekä erityisesti johdon ja keskijohdon valmistelua, verkostotyötä ja sidosryhmäyhteistyötä.

Yhteisvaikuttava ohjaus

Vuonna 2025 kaupunki edisti **segregaation ja sen vaikutusten vähentämisen** kaupunkitasoista toimintamallia osana yhteisvaikuttavan ohjauksen palvelualuetta. Vuoden aikana selkeytettiin kokonaisuuden johtamista, täsmensimme rooleja ja vastuita sekä vahvistimme omistajamallia ja päämääräkohtaista poikkialaista valmistelua. Työssä painottuivat yhteisen tilannekuvan rakentaminen sekä olemassa olevan tiedon ja mittareiden hyödyntäminen ohjauksen tukena. Tehty työ vahvisti edellytyksiä pitkäjänteiselle ja vaikuttavalle segregaation ehkäisylle.

Kaupunkitasoista **palveluverkkosuunnittelu**työtä kehitettiin osallisuuden ja vaikutusten arvioinnin prosessien näkökulmasta. Pansio-Pernon ja Varissuon alueiden palveluverkkoselvityksiä valmisteltiin laajassa yhteistyössä, kirjastoverkon osalta ratkaistiin Nummi-Halinen alueen palvelun sijainti ja lasten ja nuorten palveluihin liittyen tehtiin merkittäviä päätöksiä palveluverkkoinvestoinneista. Kaupungin tilaresurssin hallinnan uudistukseen liittyvät periaatteet valmisteltiin hyväksyttäväksi ja käynnistettiin linjausten toteutumista tukevat kehittämisprojektit kaupungin tilojen avaamisen ja yhteiskäyttöisyyden mahdollistamiseksi.

Palvelujen hallinnan ja toiminnanohjauksen vastuualueet yhdistettiin maaliskuun alusta. Kaupungin johtamista tukevalla palvelutiedon hallinnalla ja toiminnanohjauksella tuettiin mm. palveluverkkosuunnittelua, tilaresurssinhallinnan periaatteiden edistämistä, toiminnan- ja talousohjauksen kehittämistä sekä turku.fi verkkosivujen palvelutiedon ylläpitoa.

Asiakasohjauksessa mallinnettiin kolmen poikkihallinnollisen asiakasryhmän: nuorten, yritysasiakkaiden ja yleisen neuvonnan asiakasohjaus ja asiakkuuksien hallintaprosessit. Asiakasohjauksessa työstettiin kaupunkitason asiakkuuksien hallinnan arkkitehtuuria ja tietosuojan mahdollisuuksia. Kaupunkisovelluksen ensimmäinen versio valmistui. Kaupunkitason asiakkuuksien hal-

linnan järjestelmän vahvistettiin ja aloitettiin uuden kehittäjäkumppanin kilpailutus. Asiakasymmärryksen tiedonhallintaa parannettiin ja otettiin käyttöön kaksi yhtenäistä palautekysymystä koko organisaatioon. Lisäksi otettiin käyttöön asiakkaiden ohjautumista helpottavia välineitä, mm. elämänhallintaan liittyvä kartoitus ZekkiPro ja asiointipalveluihin ohjaava väline ReChanneld.

Verkkopalvelu-uudistus ja projektin tuotokset: turku.fi-emosivusto, turku.fin varasivusto, WordPress-tuoteperhe ja Turku Design System valmistuivat helmikuussa 2025. Lähtökohtana oli uudenlainen turku.fi-verkkopalvelu, jossa asiakkaan on helppo navigoida ja päästä palvelun äärelle. WordPress-tuoteperheellä haettiin ketterää mallia Turun kaupungin hanke-, kampanja- ja markkinointisivustojen kehittämiseksi ja perustamiseksi. Verkkopalvelu-uudistuksen aikana lähdettiin muodostamaan myös pala palalta Turku Design System -kokonaisuutta. Se on kattava ja yhtenäinen kokoelma suunnitteluperiaatteita, komponentteja ja työkaluja, joilla helpotetaan ja yhtenäistetään digitaalisten palveluiden suunnittelua ja toteutusta.

Asiakaspalvelun vastuualue siirtyi maaliskuussa organisaatiomuutoksen myötä yhteisistä palveluista yhteisvaikuttavaan ohjaukseen. Kauppatorin Monitorissa asioi vuoden 2025 aikana vuoronumerolaitteiden kautta noin 160 000 asiakasta, joiden lisäksi on ns. Walk-in asiakkaat. Puhelin- ja chatasioinnissa hoidettiin noin 55 000 asiointia. Asiakaspalvelun toiminnan ja resurssien suunnittelun tueksi hyödynnettiin entistä enemmän raportointitietoja eli tiedolla johtamista. Monikanavaisen asiakaspalvelun kehittämisessä yksi painopiste oli työllisyyspalveluiden asiointikanavien käyttöönotto.

Syyskuussa 2025 päätettiin **uudesta kehittämismallista**, kehittämissalkkujen rakenteesta ja kustannuspaikkaperiaatteesta. Tavoitteena oli vahvistaa kaupunkitasoista, kaupungin johtamista tukevaa, tietoon pohjaavaa, läpinäkyvää ja ajantasaista kehittämisprosessia, ja samalla tukea kyvykkyyttä ennakoida ja analysoida kehittämistarpeet paremmin yhteisvaikuttavasti.

Vuoden aikana käytiin läpi laaja toiminta-analyysi ja huomioitiin kaupungin organisaatiouudistukset ja niiden tarpeet kehittämiselle. Palvelutuotannon laatua halutiin parantaa kaupunkitasolla kustannusneutraalisti ja lisätä kaupunkitasoisten kehittämistarpeiden identifiointia, priorisointia ja optimointia.

Vuonna 2025 tapahtui muutoksia ulkoiseen rahoituksen lähteisiin ja valtionavustuksiin, joilla oli merkitys erityisesti Lasten ja nuorten palvelukokonaisuuteen. Muutoksiin pyrittiin reagoimaan ja löytämään korvaavia rahoituksia.

Osallisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Osallisuuden toimintamallin arviointi ja päivitys toteutettiin vuoden aikana ja se siirtyi päätöksentekoon alkuvuodesta 2026. Asukasbudjetin prosessi päivitettiin ja uusi kierros käynnistettiin joulukuussa. Käynnistettiin Voxit-keskustelualustan pilotointi. Luotiin vaikutusten ennakkoarvioinnin kaupunkitasoinen malli, jonka jalkautus toteutetaan vuoden 2026 aikana. **Aluetyössä** on vahvistettu alueolohuonetoimintaa tuomalla olohuoneisiin hyvinvointia edistävää toimintaa niin kulttuurin, liikunnan kuin mielen hyvinvoinnin ja ehkäisevän päihdetyön alueilta. Alueolohuoneiden kävijämäärät ovat nousseet ja toiminta monipuolistunut.

Ehkäisevässä päihde- ja mielenterveystyössä on edistetty kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla mm. mahdollisuutta ennaltaehkäisevään mielen hyvinvoinnin keskusteluun walk-in terapian kautta. Ehkäisevässä päihdetyössä Selvästi JEES!-projektin lopputuloksena uusi päihde- ja laillisuuskasvatusmalli valmistui perusopetuksen koulujen ja nuorisopalveluiden käyttöön. Ikärajavalvonnan ostokokeita on jatkettu yhteistyössä kysyntä - ja tarjontatyöryhmien kanssa.

Ikääntyneille suunnattujen hyvinvointikeskusten toimintaa ja avustuksia on kehitetty aktiivisesti yhteistyössä järjestöjen kanssa. Harrasteiden, tapahtumien sekä käyntien määrät (käyntikertoja n. 51 100) lisääntyivät huomattavasti vuonna 2025.

Yhdenvertaisuuden edistämiseksi henkilökunnalle on tarjottu koulutuksia kuutoskaupunkien kanssa osana valtioneuvoston rasisminvastaista kampanjaa.

Ruoka-aputoimintaa on valmisteltu kohti inhimillisempää, yhteisöllisempää ja tehokkaampaa palvelukokonaisuutta, jossa nykyisiä jonotuskäytäntöjä korvattaisiin ohjatummalla ja arkea sekä osallisuutta tukevalla toimintatavalla. Lisäksi Turun kaupunki koordinoi THL:n avustuksella alueellista ruoka-aputoimintaa, vahvisti viestintää sekä edisti uusia ratkaisuja, kuten logistiikan kehittämistä, digitaalisia työkaluja ja hävikkiruoan hyödyntämistä, jotta apu tavoittaisi ihmiset tasapuolisemmin ja kestävämmällä tavalla.

Asunnottomuutta ja häätöjä ehkäisevänä toimenpiteenä Turun kaupunki on tarjonnut ostopalveluna osittaisen Varke-rahoituksen turvin maksutonta asumisneuvontaa kaikille turkulaisille asumismuodosta riippumatta. Pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi Turku ja Varha toteuttivat yhteistä TurVa- hanketta, joka käynnistyi keväällä 2025 ja vuoden lopussa valmistui

seudullinen asunnottomuuden poistamisen toimintasuunnitelma.

Laajassa hyvinvointikertomuksessa keväällä 2025 nostettiin esille turkulaisten hyvinvoinnin kannalta erityisesti eri asuinalueiden suuret erot terveydessä ja hyvinvoinnin kokemisessa. Hyvinvoinnin tilannekuvan ja pormestariohjelman pohjalta on syksystä 2025 alkaen valmisteltu hyvinvointia ja terveyttä edistävän tiimin johdolla yhdessä palvelualueiden kanssa valtuustokauden ajalle hyvinvointisuunnitelmaa, mikä menee päätöksentekoon kaupunginvaltuustolle toukokuussa 2026. Suunnitelmalla edistetään asukkaiden hyvinvointia, lisätään elinvoimaa ja turvataan asuinalueiden tasapainoinen kehitys.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Konsernihallinnon määrärahojen käyttö toteutui 5,3 milj. euroa talousarviota vähäisempänä (TAM25 toimintakate -38,9 milj. euroa). Talousarvioalitusta muodostui henkilöstökuluista -1,8 milj. euroa (TAM25 -28,6 milj. euroa) ja palvelujen ostoista 3 milj. euroa (TAM25 7,6 milj. euroa). Yhteisvaikuttavan ohjauksen ja resurssiohjauksen palvelualueilla henkilöstön vaihtuvuus ja rekrytointien viivästäminen tai siirtäminen myöhempään ajankohtaan ovat vaikuttaneet työvoiman käytön lukuihin. Palvelujen ostojen säästöistä merkittävin osa muodostui asiantuntijapalveluista, joiden osalta talousarvioalitus oli 2 milj. euroa.

Kaupungin yhteisten määrärahojen käyttö toteutui toimintakatteen osalta talousarvion mukaisesti (TAM25 toimintakate -36,5 milj. euroa). Toimintatuotot ylittivät talousarvion 1,6 milj. eurolla (TAM25 53,0 milj. euroa). Kotoutumislain kuntakorvaukset ylittivät talousarvion 3,4 milj. eurolla ja omaisuudenhallinnan tuotot alittavat talousarvion 2,3 milj. eurolla. Muihin toimintatuottoihin sisältyy vuoden 2025 tilinpäätöksessä työllisyysalueuudistukseen liittyvä kertaluonteinen korvaus 1,1 milj. euroa koskien ennen vuotta 2025 valtion tehtäväksi kuuluneita Turulle siirtyneitä tehtäviä. Toimintakulut ylittivät talousarvion 1,7 milj. eurolla (TAM25 -89,6 milj. euroa). Talousarvioylitystä muodostui muun muassa työttömyysturvan kuntaosuusmaksuista 3 milj. euroa (TAM25 33,5 milj. euroa) sekä omaisuudenhallinnan luovutustappioista 1,8 milj. euroa, johon ei ollut talousarviossa varauduttu. Määrärahakäyttö toteutui 1,5 milj. euroa suunniteltua vähäisempänä henkilöstökulujen tasausmaksujen (TAM25 10,8 milj. euroa) sekä 2,6 milj. euroa omaisuudenhallinnan palvelujen ostojen (TAM25 8,9 milj. euroa) osalta.

Talousarviolausekkeet

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Maanmyyntitulojen kasvattaminen - kaupunkiympäristö toteuttaa. (-3 000 000 €)	Tavoite on toteutunut osittain huonosta markkinatilanteesta johtuen.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Henkilöstösuunnitelman tarkistaminen. (-600 000 €)	Tavoite on toteutunut. Konsernihallinnon htv jäi myös alle suunnitteluluvun ja palkat alle sopeutetun talousarvion
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Osallistuvan budjetoinnin toimintamallin arviointi. (0 €)	Toimintamalli arvioitu ja hyväksytty kaupunginhallituksessa 20.10.2025
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Tyky rannekkeen käyttö pelkästään kaupungin omiin palveluihin. (-200 000 €)	Toimenpide muutettu: Teatterin käyttö edelleen mahdollista, mutta lipun hinnasta maksetaan vain puolet.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Matkustusohjeita tarkennetaan kaupunkitasolla ja ohjataan edullisimpien vaihtoehtojen suosimiseen. (-150 000 €)	Matkustamista ja liikkumista virka- ja työtehtävissä koskeva ohje on uusittu vuonna 2025. Matkavaraajille on järjestetty koulutusta ja suunnitteilla on tilaisuus yhteistyössä matkapalveluita tarjoavien sidosryhmien kanssa. Matkustamisen kustannukset jäivät edellistä vuotta alhaisemmalle tasolle, joskin yleinen hintojen nousu, työntekijämäärän kasvu (työllisyyspalvelut) ja muutamat loppuvuonna ulkomaille suuntautuneet ryhmämatkat näkyvät lopullisissa kustannuksissa. Matkatoimistopalvelujen osalta muutos on - 2 % ja euromääräinen säästö 11 600 euroa. Raportoinnin täsmennyttyä kävi ilmi, että junamatkustaminen lisääntyi kaupunkitasolla edelliseen vuoteen verrattuna + 9 %. Kokonaissäästö hotellien, lentojen ja junamatkojen osalta oli 5 750 euroa. Matkustamisen

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
		ohjeistusta tarkennetaan edelleen ja tehostetaan siitä tiedottamista. Matkustamiseen liittyvät prosessit on tarkoitus kuvata vuoden 2026 aikana.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Henkilöstösidonnaisten erien vähennys. (-43 000 €)	Toteutuu konsernihallinnon talousarviossa. Kaupunkitasolla kuitenkin henkilöstön matkakulut, henkilöstökoulutus, tyky-toiminta ja majoitus- ja ravitsemuskulut ylittävät talousarvion n. 100 000 eurolla.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Toteutettu aktiivinen menorakenteen tarkastelu (ICT). (-500 000 €)	Toteutettu vuoden 2024 aikana.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Oppilaiden laitteiden elinkaaren pidentäminen ja/tai käytön aloituksen viivästyttäminen. (-100 000 €)	Perusopetuksen vuosiluokalla 5 jaetaan henkilökohtaiset laitteet aiemman 4. vuoden sijaan vuonna 2025. Toteutuu tavoitteen mukaisesti.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	SAP SF järjestelmän käytön lopettaminen. (-50 000 €)	Järjestelmä irtisanottu, toteutuu IT-budjetissa. Säästö n. 30 000 euroa vuonna 2025. Toteutuu kokonaisuudessaan vuonna 2026
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Monitorin puhelinvaihteen ohjelmistosta luopuminen. (-5 000 €)	Säästöä ei synny, koska ei ole erillistä ohjelmistokustannusta. Perusmaksu on 30 €/välittäjä/kk eli kustannussäästö on pieni suhteessa siihen, että ohjelmistosta luovuttaisiin ja hakuominaisuudet heikkenisivät
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Työpaikkailmoitusten painopiste sähköisissä kanavissa. (-50 000 €)	Toteuma palvelukokonaisuuksien omissa budjeteissa. Rekrytointipalvelut muistuttaa palvelukokonaisuuksia. Lehti-ilmoituksista sirrytty someilmoituksiin. Säästö/lehti-ilmoitus on n. 1000 €
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Ekotuelle ulkoinen rahoitus. (-50 000 €)	Toteutunut. Ulkoinen rahoitus saatu. Toiminta siirtynyt ilmastotiimin vastuulle.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Lippumyynnin komission periminen. (-20 000 €)	Teatterin, Musiikkijuhlien ja Emma teatterin kanssa on tehty määräaikaiset sopimukset välityspalkkioista. Välityspalkkioista kertyy suunniteltua pienempi summa sopimusten määräaikaisuuksien vuoksi ja tyky-rannakkeelle tehty muutos vaikuttaa lipunmyynnin kokonaismäärään, koska kaupunginteatterin lipuista tyky-rannekkeella voi maksaa vain 50 %.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Kaupungin yhteisten koulutusten järjestelykustannukset (ulkopuoliset tilat, tarjoilut). (-35 000 €)	Toteutuu osin palvelukokonaisuuksien omissa budjeteissa. Muutosturvavalmennukset tuovat lisäkustannuksia. Tilakuluissa säästetty keskitetyn koulutuksen osalta 26183
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Integraatiotoiminnan sopeuttaminen ulkoisista ostoista. (-153 000 €)	Toteutunut. Ulkoista rahoitusta haetaan.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Henkilöstömenojen vähentäminen kaupunkitasoisesti. (-5 000 000 €)	Muutettu 2,5 miljoonaan euroon.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Sijoitetun vapaan pääoman (SVOP) jaksotusten muutokset vuosille 2025–2027. (-12 395 000 €)	Tarvittavat muutokset on hyväksytty 3. osavuosikatsauksen yhteydessä.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Turun kaupunki edistää yhteistyössä valtion kanssa Itäharjun ja Kupittaan yhdistävän joukkoliikenneyhteyden toteuttamista. Infrainvestoinnit rahoitusosuus (MAL-sopimus). (2 900 000 €)	Joukkoliikennekannen toteutus tapahtuu vuosien 2026-28 aikana ja rahoitus mahdollistuu toteutuksen edistyttyä.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	VR-ratapiha-alueen pysyvien vastaavien luovutustulojen lisäys. (44 894 000 €)	Kh myöntänyt lisäaikaa kaupan toteuttamiselle ja tulot toteutuvat vasta vuonna 2026.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	VR-ratapiha-alueen pysyvien vastaavien luovutustulojen myyntivoiton osuus (korkotulot). (-2 409 000 €)	Kh myöntänyt lisäaikaa kaupan toteuttamiselle ja tulot toteutuvat vasta vuonna 2026.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Kohdentamattomien henkilöstösäästöjen pienentäminen. Kaupunginhallitus päättää lopullisesta säästöjen kohdennuksesta. (2 500 000 €)	YT-prosessi käyty, löydetty pysyvät säästöt vuodelle 26, vuodelle 25 ohjeistettu määräaikaisten säästöjen saavuttamiseksi. Vuonna 2025 henkilökulut alittavat talousarvion 5,9

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
		milj. euroa ja palkat ja palkkiot 1,3 milj. euroa. Sopeuttamistavoite on huomioitu talousarviossa.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Varaus yökahvilatoiminnan jatkamiseen ja mahdollisiin kolmannen sektorin tarpeisiin. (200 000 €)	Sopimus Yökahvilatoiminnan toteuttamisesta vuosille 2026-27 on tehty Turun Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys ry:n, Valo-Valmennusyhdistys ry:n ja Varsinais-Suomen Sininauha ry:n kanssa. Sopimuskausi päättyy 31.12.2027. Yökahvilan rahoituksesta tehtiin päätös vuoden 2026 talousarvioon. Kävijämäärät ovat kasvaneet ja toiminta tällä hetkellä tavoittaa noin 250-300 nuorta viikonlopun aikana.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Yökahvila toiminnan jatkuvuus turvataan joka tapauksessa, ensisijaisesti samoin ehdoin kuin nyt, ulkoisella rahoituksella. (0 €)	Kulttuuri- ja nuorisolautakunnassa päätettiin maaliskuussa 2025 käynnistää myönnettävän rahoituksen osalta ehdollisena Yökahvilatoiminnan järjestämisen kilpailutus. Neljän vuoden ajaksi vuosille 2026-2029, joista kaksi viimeistä vuotta olisivat optiovuosia. Vuoden 2026 talousarvioon on tehty esitys rahoituksesta.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	Tuetaan kaupunginteatterin lippujen hankintaa tyky-rannekkeella puolet lipun hinnasta. (0 €)	Toteutuu. Toimintamalli käytössä. Vuonna 2026 korvataan kaupunginteatterin lippu kuitenkin täysimääräisesti. Pysyvää säästöä ei saavuteta
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	**2024 toimenpide:** Kehittäminen ja digitalisaatio; Digitalisaatiohankkeiden tuottavuuslisäys. (menojen vähennys, -250 000 €)	Toteutunut. Menojen vähennys tehty uudistamalla digitaalisia palveluita ja sovellussäästöistä: QPR, M-Files, Joutsenet, Sarkki sekä konesalikapasiteetin optimoinnilla.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	**2024 toimenpide:** Kehittäminen ja digitalisaatio; Työajanseurannan uudistaminen kaupunkitasolla. (menojen vähennys, -200 000 €)	Työajan seurannan uudistus toteutettiin vuoden 2024 aikana ja Flexim-järjestelmän seuraaja Promid on otettu käyttöön. Projektien tuntiseurannan käyttöönotto tehdään vuoden 2025-2025. Työajankohdentamisjärjestelmä otetaan käyttöön syksyllä 2025 ja jatkuu v 2026. Varsinaiset hyödyt kohdentuvat vuodelle 2026 jolloin järjestelmä on käytössä kaupunkitasolla suunnitellusti. Kustannusvaikutus vuositasolla 1 htv.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	**2024 toimenpide:** Kehittäminen ja digitalisaatio; Sisäisten kehittämishankkeiden karsinta. (menojen vähennys, -1 000 000 €)	Hankkeiden läpikäynti ja priorisointi on aloitettu.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	**2024 toimenpide:** Matkailuneuvonnan lakkauttaminen. (menojen vähennys, -100 000 €)	Matkailuneuvonnan toiminnan kehittäminen on yhä selvittelyssä. Menojen vähennystä ei tapahdu vuoden 2025 aikana, koska kustannukset ovat pääsääntöisesti henkilöstökustannuksia.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	**2024 toimenpide:** Kehittäminen ja digitalisaatio; Lisenssi- ja ylläpitomaksujen vähennys palvelualueilla. (menojen vähennys, -500 000 €)	Toteutettu vuoden 2024 aikana.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	**2024 toimenpide:** Valtion rahoituksen ja hankerahoituksen rahoitusosuuksien kotiuttaminen kaupunkitasolla. (tulojen lisäys, 1 000 000 €)	Toimenpide toteutunut ja jatkuu 2026
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	**2024 toimenpide:** Henkilöstöpalvelujen palveluostojen vähentäminen. (menojen vähennys, -300 000 €)	Toteutuu yhteenlaskettuna työterveydestä ja Sarastia ostoista.
Kaupunginhallitus, konsernihallinto	**2024 toimenpide:** Henkilöstö; Koulutuskorvausten lisääminen. (tulojen lisäys, 130 000 €)	Nyt tehdyt muutokset vaikuttaisivat vuoden 2026 tuloihin. Hallitus on esittänyt koulutuskorvauksen lakkauttamista, mutta vuonna 2026 maksetaan vielä korvaus vuoden 2025

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
		koulutusten perusteella. Toteuma 2025 (vuoden 2024 koulutusten perusteella): 262 000 (-38 000 tavoitteesta).

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Kaupunginhallitus yhteensä

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	88 778	-2 709	86 069	90 115	4 045
Valmistus omaan käyttöön	1 830		1 830	1 673	-157
Toimintamenot	-300 704	5 875	-294 829	-281 531	13 298
TOIMINTAKATE	-210 096	3 166	-206 930	-189 743	17 186

Kh, Konsernihallinto

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	1 142		1 142	1 498	356
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-40 971	964	-40 006	-35 030	4 976
TOIMINTAKATE	-39 829	964	-38 864	-33 532	5 332

Kh, Elinvoiman palvelukokonaisuus

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	2 001		2 001	2 973	972
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-26 084	19	-26 065	-20 660	5 405
TOIMINTAKATE	-24 083	19	-24 064	-17 687	6 377

Kh, Kaupunkirakentaminen ja tilat -palvelukokonaisuus

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	29 883		29 883	31 021	1 139
Valmistus omaan käyttöön	1 830		1 830	1 672	-158
Toimintamenot	-139 148	-21	-139 169	-134 524	4 644
TOIMINTAKATE	-107 436	-21	-107 456	-101 832	5 625

Kh, Kaupungin yhteiset toiminnot

(sisältää kaupungin yhteisiä menoja sekä maa-, tila- ja infraomaisuuteen liittyvät menot ja tulot)

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	55 753	-2 709	53 044	54 622	1 579
Valmistus omaan käyttöön				2	2
Toimintamenot	-94 501	4 912	-89 589	-91 317	-1 728
TOIMINTAKATE	-38 748	2 203	-36 545	-36 693	-148

Käyttötalouden toimintatulot ja -menot yhteensä, 1 000 € (ulkoiset ja sisäiset erät)

Kaupunginhallitus yhteensä

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	88 778	-2 709	86 069	90 565	4 496
Valmistus omaan käyttöön	1 830		1 830	1 673	-157
Toimintamenot	-179 954	6 545	-173 409	-164 048	9 361
TOIMINTAKATE	-89 345	3 835	-85 510	-71 810	13 701

Kh, Konsernihallinto

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	1 142		1 142	1 532	390
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-50 347	1 037	-49 310	-39 733	9 577
TOIMINTAKATE	-49 205	1 037	-48 168	-38 201	9 967

Kh, Elinvoiman palvelukokonaisuus

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	2 001		2 001	3 335	1 334
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-28 571	616	-27 955	-22 751	5 204
TOIMINTAKATE	-26 570	616	-25 954	-19 416	6 538

Kh, Kaupunkirakentaminen ja tilat -palvelukokonaisuus

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	29 883		29 883	31 073	1 191
Valmistus omaan käyttöön	1 830		1 830	1 672	-158
Toimintamenot	-38 816	-21	-38 837	-53 256	-14 419
TOIMINTAKATE	-7 104	-21	-7 124	-20 511	-13 387

Kh, Kaupungin yhteiset toiminnot

(sisältää kaupungin yhteisiä menoja sekä maa-, tila- ja infraomaisuuteen liittyvät menot ja tulot)

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	55 753	-2 709	53 044	54 625	1 581
Valmistus omaan käyttöön				2	2
Toimintamenot	-62 219	4 912	-57 307	-48 308	8 999
TOIMINTAKATE	-6 466	2 203	-4 263	6 318	10 581

Investointien määrärahat ja tuloarviot, 1 000 €

Kaupunginhallitus yhteensä

Investointiosa sitovuustaso brutto	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Investointimenot	-328 388	99 000	-229 388	-210 587	18 801
Rahoitusosuudet	9 100		9 100	9 589	489
Luovutustulot	76 394	-42 485	33 909	29 711	-4 198
NETTO	-242 894	56 515	-186 378	-171 286	15 092

Kh, Konsernihallinto

Investointiosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Investointimenot	-6 350		-6 350	-5 841	509
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					
NETTO	-6 350		-6 350	-5 841	509

Kh, Kaupunkirakentaminen ja tilat -palvelukokonaisuus

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	-20		-20		20
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot					
TOIMINTAKATE	-20		-20		20

Kh, Kaupungin yhteiset toiminnot

(sisältää kaupungin yhteisiä menoja sekä maa-, tila- ja infraomaisuuteen liittyvät menot ja tulot)

Investointiosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Investointimenot	-322 018	99 000	-223 018	-204 746	18 272
Rahoitusosuudet	9 100		9 100	9 589	489
Luovutustulot	76 394	-42 485	33 909	29 711	-4 198
NETTO	-236 524	56 515	-180 008	-165 445	14 563

Kaupungin yhteiset toiminnot, omaisuuden hallinnan talousarviomäärärahaehdotukseen sisältyy kaupunkiympäristön rakennuttamiseen liittyvät infran, tilojen ja kiinteän omaisuuden hankinnan ja pysyvien vastaavien myynteihin liittyvät käyttötalouden ja investointien määrärahat vuodelle 2025. Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuden toimintasuunnitelmaan on lisätty kaupunginhallituksen palvelutilaus, mikä pitää sisällään talousarviomäärärahan kohdistamisen kaupunginhallituksen omaisuudenhallinnan tulosyksiköiltä (1602 KH/Maaomaisuus, 1603 KH/Tilaomaisuus, 1604 KH/Infraomaisuus) kaupunkiympäristön palvelukokonaisuudelle. Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus vastaa edellä mainittujen kokonaisuuksien toteutuksesta ja raportoinnista. Kaupungin yhteiset, omaisuuden hallinnan talousarviomäärärahoihin sisältyy lisäksi kaupungin osakkeiden ja osuuksien hankintaan liittyvät investointimäärärahat, joiden toteutuksesta ja raportoinnista vastaa konsernihallinto.

Elinvoiman palvelukokonaisuus

Tilivelvollinen viranhaltija: Elinvoimajohtaja Vesa Palander

Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Työllisyyspalvelujen toimintaympäristössä keskeiset muutostekijät ovat olleet järjestöavustus, yhteiskunnallinen yritys, yhteistyö elinvoiman, Business Turun ja työllisyyspalvelujen kanssa, kv-seteli, Ohjaamon vakiinnuttaminen ja kehittäminen yhteisvaikuttavasti nuorispalvelujen kanssa, uusi toiminto maahanmuuttajapalvelut työllisyydessä - maahanmuuttajien määrän kasvu. Kotoutumisajan lyheneminen kahteen vuoteen tuli voimaan 1.1.2025. Muuttoliike Turkuun (vieraskieliset). Elinvoimapalveluiden organisaatio muodostettiin vasta 1.12.2025, mikä tulee vaikuttamaan muun muassa merkittävästi elinvoimapalveluiden ja työllisyyspalveluiden yhteistyöhön ja rajapintaan.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Elinvoiman palvelukokonaisuuden määrärahojen käyttö toteutui 6,4 milj. euroa talousarviota vähäisempänä (TAM 25 toimintakate -24,1 milj. euroa). Elinvoimapalvelut toteutuivat liki talousarvion mukaisesti, mutta Työllisyyspalvelujen osalta talousarvioalitusta muodostui henkilöstökuluista 3,2 milj. euroa, palvelujen ostoista 0,6 milj. euroa, aineista ja tarvikkeista 0,5 milj. euroa, avustuksista 0,6 milj. euroa sekä muista toimintakuluista 1,2 milj. euroa. Elinvoimapalveluiden uusille vastuualueille ei ole budjetoitu henkilöstömenojen lisäksi muuta vuodelle 2026, mikä aiheuttaa epävarmuutta toiminnalle jatkossa.

Toiminnan tavoitteet

Pormestariohjelman toimenpiteet

Pormestarien Turku – toiminnan vuosikymmen, vuosien 2021–2025 pormestariohjelman raportti on käsitelty kaupun-ginvaltuustossa 14.4.2025 § 55.

Talousarviolausekkeet

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
Kaupunginhallitus, elinvoiman palvelukokonaisuus	Henkilöstösidonnaisten erien sopeuttaminen, säästö 80 €/HTV. (-10 000 €)	Toteutunut.
Kaupunginhallitus, elinvoiman palvelukokonaisuus	AI työkalu TE-erityisasiantuntijoiden käyttöön. (-200 000 €)	Ensimmäiset pilotit ovat valmiina vasta maaliskuussa 2026.
Kaupunginhallitus, elinvoiman palvelukokonaisuus	BTKU yritysneuvonnan järjestelyt ja tekoälykeskuksen rahoituksen muutos. (-275 000 €)	Toteutunut.
Kaupunginhallitus, elinvoiman palvelukokonaisuus	Yhteistyöverkostojen tarkastelu. (-20 000 €)	Toteutunut.
Kaupunginhallitus, elinvoiman palvelukokonaisuus	Kärkihankkeiden käyttötalouden väheneminen (ei sis. palkkoja). (-732 000 €)	Toteutunut
Kaupunginhallitus, elinvoiman palvelukokonaisuus	Kaupunkitutkimus. (-50 000 €)	Toteutunut.
Kaupunginhallitus, elinvoiman palvelukokonaisuus	Fraunhofer yksikön päättyminen. (-160 000 €)	Toteutunut.
Kaupunginhallitus, elinvoiman palvelukokonaisuus	Lahjoitus 100-vuotiaalle Turun yliopistolle loppuu. (-240 000 €)	Toteutunut.
Kaupunginhallitus, elinvoiman palvelukokonaisuus	Työpisteen palvelutuotannon tarkastelu. (-2 000 000 €)	Toteutunut
Kaupunginhallitus, elinvoiman palvelukokonaisuus	Konserniyhtiöiden palvelusopimusten sopeuttaminen (-2 160 000 €)	Toteutunut

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
Kaupunginhallitus, elinvoiman palvelukokonaisuus	**2024 toimenpide:** Työllisyyden palvelualue: yksittäisen henkilön työllistymisprosessin tehostaminen. (menojen vähennys, (-1 000 000 €)	Vuoden 2024 tavoite on saavutettu. Sosiaalisen yrityksen perustamisen ja järjestöille suunnatun työllisyyden erityistuen valmistelu on aloitettu. verkostoyhteistyötä on tehty mm. Varhan kanssa työllisyyden hoidon verkoston kautta. Verkostosuunnitelma on tehty vuosille 2024-2025, TYM-sopimus on allekirjoitettu. Työnantajayhteistyötä on jatkettu ja kasvatettu yrityskäyntien ja rekrytointitapahtumien kautta.

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Kh, Elinvoiman palvelukokonaisuus yhteensä

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	2 001	0	2 001	2 973	972
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-26 084	19	-26 065	-20 660	5 405
TOIMINTAKATE	-24 083	19	-24 064	-17 687	6 377

Kh, Elinvoima

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	638	0	638	1 529	891
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-14 354	616	-13 737	-14 435	-698
TOIMINTAKATE	-13 716	616	-13 100	-12 907	193

Työllisyyspalvelut

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	1 363		1 363	1 444	81
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-11 730	-597	-12 328	-6 224	6 103
TOIMINTAKATE	-10 367	-597	-10 965	-4 780	6 184

Käyttötalouden toimintatulot ja -menot yhteensä, 1 000 € (ulkoiset ja sisäiset erät)

Kh, Elinvoiman palvelukokonaisuus yhteensä

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	2 001	0	2 001	3 335	1 334
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-28 571	616	-27 955	-22 751	5 204
TOIMINTAKATE	-26 570	616	-25 954	-19 416	6 538

Kh, Elinvoima

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	638	0	638	1 529	891
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-14 582	616	-13 966	-14 908	-942
TOIMINTAKATE	-13 944	616	-13 328	-13 379	-52

Työllisyyspalvelut

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	1 363		1 363	1 806	443
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-13 989	-1	-13 990	-7 843	6 147
TOIMINTAKATE	-12 626	-1	-12 627	-6 037	6 590

Työllisyysaluelautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: Työllisyysaluejohtaja Jukka Varonen

Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Turun työllisyysalueen tavoitteena vuodelle 2025 oli siirtää työvoimapalvelut hallitusti ja häiriöttä Turun työllisyysalueelle ja vastuukuntaan Turkuun. Lisäksi vuoden 2025 on kehitetty työllisyyspalvelujen toimintaa ja palveluprosesseja vastaamaan muuttuneen toimintaympäristön tarpeisiin.

Palveluvelkana siirtyneet kotoutumiskoulutus- ja maksatusjonot on saatu purettua. Salon työllisyysalueen kanssa solmittiin tukia ja avustuksia koskevasta maksatusyhteistyöstä. Myös työllisyysstrategian valmistelu käynnistettiin vuonna 2025. Työnantaja- ja yrityspalvelut on käynnistetty alueella onnistuneesti.

Keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Kasvava työttömyys on näkynyt jo valmiiksi heikossa työmarkkina-asemassa olevien ryhmien tilanteessa, mutta työllisyyden heikkeneminen on koskenut myös muita väestöryhmiä. Uutena ongelmana on voimakkaasti kasvanut korkeakoulutettujen työttömyys. Myös nuorten ja naisten työttömyys on lisääntynyt voimakkaasti, mutta erityisen rankasti suhdanne on koetellut pitkäaikaistyöttömiä.

Loppuvuodesta Uudenkaupungissa sijaitsevan Valmet Automotiven lomautukset ja irtisanomiset heijastuivat erityisesti Vakka-Suomen työllisyystilanteeseen, mutta sillä oli vaikutuksia myös Turun ja Raision tilanteeseen. Uudenkaupungin tilanteen vuoksi käynnistettiin ÄRM-yhteistyö ja siihen liittyvien toimenpiteiden suunnittelu. Muutosturvaneuvottelujen määrässä ei tapahtunut vuoden 2025 aikana rauhoittumista.

Turun seudulle merkittävistä toimialoista meriteollisuudella, lääketeollisuudella ja ICT:llä työllisyystilanne on kuitenkin edelleen melko hyvä ja alojen tulevaisuusnäkymätkin kohtuulliset. Muilla toimialoilla, kuten rakennusteollisuudessa sekä sosiaali- ja terveydenhoidossa, tilanne on haastavampi ja kehitysnäkymät epävarmempia.

Palkkatuen kysyntä yksityisellä sektorilla laski merkittävästi. Samoin välityömarkkinoiden tilanne vaikeutui erityisesti STEA-rahoituksen leikkausten, kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelujen ja vähäisessä määrin palkkatuen käytön rajoituksista, jotka koskivat sekä määrää että työssäoloehdon kertymistä.

Uutena lakisääteisenäpalveluna käynnistyi maahanmuuttajille kohdennettu yhteiskuntaorientaatio-koulutus.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Toimintakulut alittuivat 8,5 milj. eurolla. Tämä aiheutui pääosin tukien ja avustusten alittumisella (3,8 milj. euroa), koulutusten ja valmennusten alittumisella (3,1 milj. euroa) sekä henkilöstökustannusten alittumisella (1,3 milj. euroa). Toimintakulujen alitus aiheutui osin siksi, että pysyvän organisaatio ja sen toiminta ei ollut vielä vuoden vaiheessa valmiina. Palkkatukien osalta suhdannetilanne vaikutti tukien kysyntään. Lisäksi palkkatuen ehtojen muutos vaikutti palkkatuen myöntämisen määrää järjestöille.

Toimintatuotot alenivat 2,6 milj. eurolla. Toimintatuottojen poikkeamiin vaikuttivat työllisyysalueen kuntien alitukset tukien ja avustusten, koulutusten ja valmennusten sekä lähipalvelujen toteutumassa.

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	12 306	8 161	20 467	17 876	-2 591
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-40 037	-9 955	-49 991	-41 513	8 478
TOIMINTAKATE	-27 730	-1 794	-29 524	-23 637	5 887

Käyttötalouden toimintatulot ja -menot yhteensä, 1 000 € (ulkoiset ja sisäiset erät)

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	12 306	8 161	20 467	17 876	-2 591
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-40 567	-10 624	-51 191	-43 425	7 767
TOIMINTAKATE	-28 261	-2 463	-30 724	-25 549	5 175

Kaupunkirakentaminen ja tilat -palvelukokonaisuus

Rakentamis- ja tilajaosto

Tilivelvollinen viranhaltija: Kaupunkirakentamispalveluiden johtaja Kimmo Suonpää

Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Kaupunkirakentamisen palvelukokonaisuus saavutti pääosin toiminnalliset tavoitteet. Länsiradan edellyttämä Kupittaa-Turku (KUTU) -hanke valmistui pääosin vuoden 2025 aikana. Viimeistelyjä tehdään vuoden 2026 aikana. Lähiliikuntapaikkojen suunnittelussa ja toteutuksessa ikäihmiset huomioiva toimintatapa on vakiinnutettu toimintatapana osaksi leikkipaikkojen suunnittelua. Runkobussien käyttöönottoa varten tarvittavat liikenneratkaisut toteutettiin 1.7.2025 mennessä. Muutosta kulkutapajakautumaan on edistetty toteuttamalla hyväksyttyä investointiohjelmaa pyöräteiden osalta. Investointien tehokasta ajallista ja taloudellista hallintaa sekä osaavaa ja huolellista rakennuttamista on kehitetty erityisesti Prodigial-projektissa ja sitä jatketaan vuoteen 2028 saakka. Musiikkitalo Fuugan rakentaminen toteutuu aikataulun mukaisesti siten, että se on käyttöönotettavissa syksyllä 2026.

Sote ja pelastustoimen kiinteistöjen apporttiluovutus kaupungin tytäryhtiölle (Turun Vuokrakiinteistöt Oy) toteutui joulukuussa 2025 ja useampia yhtiömuotoisia omistuksia saatiin myyntivälitykseen, mutta myynnit toteutuvat vuoden 2026 puolella. Tilojen kunnossapidon karsimistavoitteesta jäätiin mm. Wäinö Aaltosen museon tavaroiden puhdistuksen vuoksi (-1milj. €). Tietohallinnon ulkoisten vuokratilojen osalta on tehty luopumispäätös, joka toteuttaa tavoitetta ulkoisesta vuokratilasta luopumisesta ja tuotti vuodelle 2025 vuokrasäästön. Muilta osin ulkoisista vuokratiloista luopumistoimenpiteet ovat edelleen valmistelussa. Halistenkosken säännöstelypadon omistuksen ja kunnossapidon siirto TSV:lle viivästyi siten, että sopimus kunnossapitokustannusten siirtämisestä saatiin allekirjoitettua vasta vuoden 2026 alussa. Pakkaavien roska-astioiden hankinta vähensi tyhjennyskertoja, mutta jätteen vastaanottokustannus vastaavasti kallistui. SUP korvaus 387 000 euroa muutti kuitenkin hoitokustannustaseen positiiviseksi.

Kaupunkirakentamisen palvelukokonaisuus saavutti taloudelliset tavoitteet. Toimintatuottojen toteutuma oli 31,0 milj. euroa, joka ylitti talousarvion 1,1 milj. eurolla. Toimintakulut olivat yhteensä 134,5 milj. euroa ja alitti 4,6 milj. eurolla talousarvion, joten toimintakate oli noin 5,6 milj. euroa talousarviota parempi.

Keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä tilapalvelut sisältyi konserninhallintoon ja kaupunkirakentamisen palvelualue oli osana kaupunkiympäristön palvelukokonaisuutta. 1.6. 2025 alkaen palvelualueet muodostivat yhteisen palvelukokonaisuuden. Myös vastuualueiden nimet tarkentuivat ja toimitilojen rakennuttaminen siirtyi tilapalveluiden palvelualueelle ollen aiemmin kaupunkirakentamisen palvelualueella.

Vuoden 2025 alussa KOY Turun monitoimitilat aloitti toimintansa ja uudet toimitilahankkeet siirtyivät toteutettavaksi ko. yhtiön taseeseen. Tilapalvelujen rooli Koy Turun monitoimitilojen toteutuksissa erillisen palvelusopimuksen mukaisesti haki käytännön toimintamalleja. Yhtiön taseeseen toteutettavat hankkeet lähdettiin toteuttamaan siis yhteistyössä Koy Turun monitoimitilojen kanssa.

Toimintaympäristön laajeneminen jatkui erityisesti Infrapalveluiden osalta. Tämän vuoksi kaupunkiympäristössä tapahtui kunnossapitoalueiden kasvua. Esimerkkinä toimintaympäristön laajentumisesta ovat Herttuankulman ja Pukkilan ja Kirstinpuiston kaava-alueille rakentuneet katualueet ja aukiot sekä hulevesialtaat, Raunistulan pyörätiesilta sekä uusien rakennettujen alueiden kalusteet, varusteet, hulevesijärjestelmät ja puhtaanapito. Pyöräilyn, kävelyn ja oleilun alueet laajenivat ja tulivat niin ikään kunnossa- ja ylläpidon piiriin.

Uusi palvelukokonaisuus aloitti toimintansa 1.6.2025. Palvelukokonaisuuden muokkautumisen lisäksi saatiin uusi pormestariohjelma ja johtamisjärjestelmä, jossa yhteisvaikuttavat johtoryhmät aloittivat toimintansa. Palvelukokonaisuudella on edustus Hyvinvoinnin yhteisvaikuttavassa johtoryhmässä ja Ympäristön yhteisvaikuttavassa johtoryhmässä.

Infrarakentamisen volyymi on ollut vuonna 2025 jälleen ennätyksellisellä tasolla. Toteutuneiden infrainvestointien määrä oli noin 96,9 milj. euroa ja toimitilainvestointitaso oli 50,6 milj. euroa. Toimitilaninvestointitasossa on huomioitava, että vuonna 2025 uusia toimitilainvestointeja alettiin tehdä KOY Turun Monitoimitilat

taseeseen. Infrainvestointien toteutuminen jäi noin 41,6 milj. euroa alhaisemmalle tasolle muutettuun talousarvioon verrattuna, jossa suurimpana selittävinä tekijöinä oli Sataman yhteisterminaalialueen ja siihen liittyvien katualueiden rakentamisen kustannusten kohdentuminen arvioitua enemmän jatkovuosille.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Kaupunkirakentaminen ja tilat -palvelukokonaisuuden nettomenot vuonna 2025 olivat -101,8 milj. euroa, mikä tarkoittaa 5,6 milj. euroa muutettua talousarviota parempaa tulosta (TAM -107,5 milj. euroa).

Tilainvestointimenojen toteutuma 50,6 milj. euroa oli edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna 10,7 milj. euroa pienempi (TP2024 61,3 milj. euroa). Tilainvestointiohjelman alkuperäiseen talousarvioon (Kh TA 90,7 milj. euroa) määrärahamuutoksia tehtiin vuonna 2025 yhteensä 35,0 milj. euroa, koska hankkeiden talousarviomäärärahan jaksotus toteutusajalle tai hankkeiden toteutusmuoto oli muuttunut suunnitellusta. Tilainvestointimenojen alitus muutettuun talousarvioon oli yhteensä 5,1 milj. euroa (Kh TAM 55,7 milj. euroa).

Infrainvestointimenojen toteutuma 96,9 milj. euroa oli 4,5 milj. euroa suurempi verrattuna edellisen vuoden tilinpäätökseen (TP2024 92,4 milj. euroa). Infrainvestointiohjelman alkuperäiseen talousarvioon (Kh TA 202,5 milj. euroa) määrärahamuutoksia tehtiin vuonna 2025 yhteensä 64,0 milj. euroa. Merkittävimmät määrärahamuutokset kohdistuivat strategisiin kärkihankkeisiin (53,5 milj. euroa). Infrainvestointimenojen alitus muutettuun talousarvioon oli 41,6 milj. euroa (Kh TAM 138,5 milj. euroa). Strategiset kärkihankkeet -kokonaisuus alitti muutetun talousarvion 27,0 milj. euroa ja Kiinteistökehitys-kokonaisuus alitti muutetun talousarvion 7,0 milj. euroa.

Toiminnan tavoitteet

Pormestariohjelman toimenpiteet

Pormestarien Turku – toiminnan vuosikymmen, vuosien 2021–2025 pormestariohjelman raportti on käsitelty kaupunginvaltuustossa 14.4.2025 § 55.

Talousarviolausekkeet

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
Kaupunginhallitus, kaupunkirakentaminen ja tilat	Sotekiinteistöjen myynti omalle yhtiölle. (-12 500 000 €)	Sote- ja pelastuskiinteistöjen apporttiluovutus kaupungin tytäryhtiölle (Turun Vuokrakiinteistöt Oy) toteutui joulukuussa 2025. Tavoitteesta vuodelle 2025 kohdistui 4,385 milj. luovutusvoitto, netto. Sote- ja pelastuskohteista osan myynnit toteutuvat 2026 puolella.
Kaupunginhallitus, kaupunkirakentaminen ja tilat	Uusien kiinteistöjen ja osakkeiden myynti. (-1 000 000 €)	Useampia yhtiömuotoisia omistuksia myyntivälityksessä, mutta myynnit toteutuvat 2026 puolella.
Kaupunginhallitus, kaupunkirakentaminen ja tilat	Tilojen kunnossapidosta karsitaan. (-500 000 €)	Huomioitu kilpailutuksissa, mutta tavoitetta ei saavuteta mm. Wäinö Aaltosen museon tavaroiden puhdistuksen vuoksi. (-1 milj. €)
Kaupunginhallitus, kaupunkirakentaminen ja tilat	Ulkoisesta vuokratilasta luopuminen / toiminnan tiivistäminen omiin tiloihin. (-300 000 €)	Tietohallinnon ulkoisten vuokratilojen osalta on tehty luopumispäätös, joka tuottaa vuodelle 2025 kohdistuvan noin 50 000 euron vuokrasäästön. Muilta osin toimenpiteet valmistelussa.

Kaupunginhallitus, kaupunkirakentaminen ja tilat	Infrainvestointimenojen vähennys (Kiinteistökehitys hankkeet, kh) muutokset vuosille 2025–2026. (-500 000 €)	Tekninen korjaus talousarvion yhteydessä
Kaupunginhallitus, kaupunkirakentaminen ja tilat	Infrainvestointimenojen vähennys (Korjausvelkaa alentavat hankkeet, kh) muutokset vuosille 2026–2028. (0 €)	Tekninen korjaus talousarvion yhteydessä
Kaupunginhallitus, kaupunkirakentaminen ja tilat	Infrainvestointimenojen vähennys (Asukasviihtyvyyttä tukevat hankkeet) muutokset vuosille 2025–2026. (-560 000 €)	Tekninen korjaus talousarvion yhteydessä
Kaupunginhallitus, kaupunkirakentaminen ja tilat	Tilainvestointimenojen (Nimetyt hankkeet > 3 milj. euroa) jaksotusten muutokset vuosille 2025–2026. (5 000 000 €)	Tekninen korjaus talousarvion yhteydessä
Kaupunginhallitus, kaupunkirakentaminen ja tilat	Pysyvä kunnossapitomenojen vähennys - Halisten padon siirto TSV:lle. (-100 000 €)	Ei ole toteutunut tavoitteen mukaisesti. Sopimus allekirjoitettu tammikuussa 2026, jonka jälkeen kaikki ylläpitomenot ovat siirtyneet TSV:n vastuulle ja kustannussäästö on huomioitu talousarviossa 2026. Omaisuus siirtyy samassa yhteydessä, kun TSV:n varavesilaitos valmistuu.
Kaupunginhallitus, kaupunkirakentaminen ja tilat	Pysyvä kunnossapitojen vähennys - pakkaavien roskisten käyttöönotto, tyhjennyskertojen vähennys. (-100 000 €)	Ei toteutunut tavoitteen mukaisesti. Tyhjennyskerrat on vähentynyt, mutta mm. jätehuollon kustannukset ovat lisääntyneet. SUP korvaus 387 000 euroa muutti hoitokustannusten kokonaisuuden positiiviseksi.
Kaupunginhallitus, kaupunkirakentaminen ja tilat	Pysyvä menojen vähennys - selvitys kunnossapidon sopeuttamispotentiaalista. (-100 000 €)	Toteutunut tavoitteen mukaisesti. Katujen kunnossapidon alitus 0,379 milj. vuonna 2025. Tulokseen vaikuttaa kunnossapidon kannalta helppo talvi.
Kaupunginhallitus, kaupunkirakentaminen ja tilat	Suunniteltujen palvelutasoparannusten siirtäminen eteenpäin. (-60 000 €)	Toteutunut tavoitteen mukaisesti. Tehostettuun pyöräilyn kunnossapitoon ei lisärahoitusta vuodelle 2025.
Kaupunginhallitus, kaupunkirakentaminen ja tilat	LUMO-toimenpiteiden menoja ei kasvateta. (-100 000 €)	Toteutunut tavoitteen mukaisesti. Lumorahoitusta ei ole kasvatettu vuodelle 2025.

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	29 883		29 883	31 021	1 139
Valmistus omaan käyttöön	1 830		1 830	1 672	-158
Toimintamenot	-139 148	-21	-139 169	-134 524	4 644
TOIMINTAKATE	-107 436	-21	-107 456	-101 832	5 625

Käyttötalouden toimintatulot ja -menot yhteensä, 1 000 € (ulkoiset ja sisäiset erät)

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	29 883		29 883	31 073	1 191
Valmistus omaan käyttöön	1 830		1 830	1 672	-158
Toimintamenot	-38 816	-21	-38 837	-53 256	-14 419
TOIMINTAKATE	-7 104	-21	-7 124	-20 511	-13 387

Investointien määrärahat ja tuloarviot, 1 000 €

Investointiosa sitovuustaso brutto	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Investointimenot	-20		-20		20
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					
NETTO	-20		-20		20

Infrainvestoinnit (Palvelutilaus Kh/Infraomaisuus 1604), 1 000 €

Tunnusluku	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama %
Strategiset kärkihankkeet, kh	128 990	-53 500	75 490	48 455	-35,8
Kiinteistökehitys, kh	37 032	0	37 032	30 018	-18,9
Toimintoja tukevat, kh	4 385	-1 400	2 985	1 164	-61,0
Korjausvelkaa alentavat, kh	16 815	-2 700	14 115	12 650	-10,4
Liikenteen toimivuutta ja turvallisuutta parantavat, kh	8 150	-6 200	1 950	1 291	-33,8
Asukasviihtyvyyttä parantavat, kh	6 900	-200	6 700	3 305	-50,7
Aikaistettu toteutussuunnittelu, kh	250	0	250	51	-79,5
Yhteensä	202 522	-64 000	138 522	96 932	-30,0

Tilainvestoinnit (Palvelutilaus Kh/Tilaomaisuus 1603), 1 000 €

Tunnusluku	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama %
Suunnitellut hankkeet > 3 M€ (toteutusmuotoa ei ole päätetty)	13 200	-13 200	0	0	0
Nimetyt investointihankkeet > 3 M€, kh	65 300	-15 800	49 500	46 337	-6,4
Pienet hankkeet < 1 M€, kh	11 200	-5 500	5 700	4 194	-26,4
Energiatehokkuusinvestoinnit, kh	1 000	-500	500	85	-83,0
Yhteensä	90 700	-35 000	55 700	50 615	-9,1

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

Kaupunkiympäristölautakunta
Rakennus- ja lupalautakunta
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta
Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: Kaupunkisuunnittelujohtaja Timo Hintsanen

Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Vuonna 2025 jatkui Turussa voimakkaan väestönkasvun vuotena, mutta samalla rakentamisen suhdanne erityisesti asuntorakentamisen osalta jatkui paradoksaalista kyllä varsin alavireisenä. Rakennusalan matalasuhdanne on vaikuttanut hyvin monin tavoin kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuden toimintaan.

Silti useimpia tavoitteita on saavutettu varsin onnistuneesti. Kaupunkikehityksen kannalta keskeisten Turun tiedepuiston, keskustan kehittämisen, Merellisen Turun ja Linnanniemen sekä liikkumisen osalta runkobussiuudistuksen, raitiotie- ja lähijunahankkeiden osalta edettiin isoin askelin. Elinkeinotonttien luovutukset ylittivät tavoitteen. Luonnon monimuotoisuuden eteen onnistuttiin tekemään olennaista parannusta.

Myös asiakasnäkökulman edistäminen toteutui suunnitellusti ja prosesseja saatiin nopeutettua.

Keskeisiltä osilta toimintaympäristön muutokset liittyivät aiemmin mainittuun suhdannetilanteeseen, valtion asuntopolitiikan linjauksiin sekä alaa koskeviin moniin eri vaiheissa oleviin lainsäädäntöuudistuksiin. Sisäisessä toimintaympäristössä keskeisin muutos oli kesän alussa toimenpantu organisaatiouudistus.

Vuoden 2025 aikana hyväksyttiin Kupittaan kärjen 1-vaiheen asemakaava sekä Kupittaan kärjen allianssiin liittyvät kiinteistökaupan esisopimukset sekä toteutusvaiheen tilaukset. Sopimusten pohjalta allianssihankkeelle syntyi edellytykset rakentamisen käynnistymiseen vuoden 2026 alussa. Lisäksi Tiedepuiston alueella edistettiin Kupittaan kärjen 2-vaiheen, Itäharjun liittymän sekä Voimakadun kaavahankkeita.

Linnanniemen osalta hyväksyttiin tarkennetut suunnitteluperiaatteet, joiden avulla kokonaisuuden talousvaikutuksia pyritään parantamaan. Samalla sovittiin alueen kehittämisestä useampien hankekehityskilpailujen kautta. Sataman uuden terminaalin sekä satamakentän rakentaminen käynnistyi satamayhtiön toimesta. Uuden satamaraiteen rakentamissuunnittelu käynnistyi kaupungin ja Väylän yhteishankkeena. Tavoitteena on, että rakentaminen käynnistyisi vuoden 2026 syksyllä ja hanke valmistuisi vuoden 2028 alussa.

Merellisen Länsi-Turun vision pohjalta käynnistettiin alueen osayleiskaavan valmistelu. Lisäksi MAL-sopimuksen toimenpiteenä käynnistyi kaupunkiseutusuunnitelman laadinta.

Vuonna 2025 hyväksyttiin 19 asemakaavaa, joka vastaa 63 % kaavoitusohjelmassa hyväksymiskäsittelyyn ohjelmoiduista asemakaavoista (tavoite >80 %). Osa hyväksymiskäsittelyyn ohjelmoiduista kaavoista edellyttää maankäyttösopimusta, joiden sopimusneuvotteluissa ei päästy tulokseen vuoden 2025 aikana.

Hyväksytyissä asemakaavoissa osoitettiin uutta tai käyttötarkoituksenmuutoksen alaista kerrosalaa asuinkerrostaloille sekä elinkeinoille ja palveluille tavoitteet ylittäen. Kokonaisuudessaan kerrosalan lisäys oli 397.440 k-m^2 (tavoite >239.000 k-m^2). Pientaloille kaavoitettiin kerrosalaa 11.000 k-m^2, kun tavoite oli 40.000 k-m^2. Tavoitteesta jäätiin, koska Harkkionmäen pientaloalueen kaavan hyväksymispäätös jouduttiin kumoamaan ELY-keskuksen oikaisukehotuksen vuoksi. Konserniyhtiöiden omistamalle maalle kaavoitettiin lisäkerrosalaa Kuralankatu 2 -nimisellä asemakaavanmuutoksella yhteensä 13.050 k-m^2.

85 % asemakaavoitetusta asuinkerrosalasta sijoittui tavoitteen mukaisesti tiivistyvälle kaupunkirakenteen vyöhykkeelle kaupungin ilmastotavoitteita toteuttaen. Voimassa olevissa asemakaavoissa on kaavavarantoa yhteensä noin 1,49 milj. k-m^2, josta 87 % kerrostaloissa, 6 % rivitaloissa ja 7 % erillispientaloissa – yli 29.000 asukkaalle (50 k-m^2/asukas).

Hyväksyttyjen asemakaavojen osalta ainoastaan M-kokoisten asemakaavojen kesto (mediaani) käynnistämisestä hyväksymiseen toteutui hyvin tavoitteeseen nähden. Kuitenkin kaikissa muissa kaavojen kokoluokissa asemakaavoituksen kesto (mediaani) käynnistämisestä

hyväksymiseen ylittyi vähäisesti tavoitteeseen nähden. Kaavoituksen esiselvitykset laadittiin tavoitteet alittaen käsittelyajan mediaanin ollessa 1,29kk (tavoite < 3 kk). Vuonna 2025 käynnistettyjen M-, L- ja XL-kokoisten asemakaavojen odotusaika (mediaani) aloitteen jättämisestä toteutui hyvin tavoitteeseen nähden ollen 28,02 kk (tavoite < 39 kk), S-kokoisten kaavojen odotusaika kaavoituksen käynnistämiseen esiselvityspäätöksestä ylittyi tavoitteeseen nähden 2,74 kk ollen 8,74 kk (tavoite < 6 kk).

Elinkeinotontteja luovutettiin yli kaksinkertaisesti tavoitteeseen nähden. Markkinatilanteen takia asuinrakennusten tonttien luovutusten osalta jäätiin tavoitteesta kaikkien eri talotyyppien osalta. Myöskään konserniyhtiöille (TVT ja Vaso) ei luovutettu yhtään tonttia vuoden 2025 aikana, koska Ruusukorttelin tontinluovutus viivästyi korvaavan päiväkodin hankintamenettelystä tehdyn valituksen vuoksi eikä päiväkotitoiminta voinut siirtyä tontilta uusiin tiloihin alkuperäisessä aikataulussa.

Poikkeamispäätöksiä tehtiin 71 kpl. Käsittelyajan mediaani oli 4,3 kk (tavoite < 6 kk) ja se lyheni 1,3 kuukaudella edellisvuodesta.

Rakentamislupien käsittelyajan keskiarvo oli 57 vrk (tavoite 30 vrk) vuonna 2025. Rakennusvalvonnan asiakkaat ovat kohtuullisen tyytyväisiä rakentamislupien käsittelyaikaan (3,3/5,0), hakuvaiheeseen (3,3/5,0) ja prosessiin (3,75/5,0) ja tyytyväisiä rakennusvalvonnan tarkastuspalveluiden toimintaan (4,1/5,0).

Vuonna 2025 Fölillä tehtiin 28,0 milj. matkaa kaupunkiseudulla (v. 2024 26,6 milj.), josta Turussa 24,4 milj. matkaa (v. 2024 matkoja 23,1 milj.). Runkolinjastouudistuksen mukainen liikenne alkoi 1.7.2025, ja matkamäärä ajalta 1.7.–31.12.2025 oli 14,2 miljoonaa matkaa. Vastaavana aikana 1.7.–31.12.2024 matkamäärä oli 13,3 miljoonaa matkaa, kasvua n. 1,0 miljoonaa matkaa. Joukkoliikenteen kustannukset asukasta kohti olivat Turussa 142 euroa (v. 2024 97 euroa), kasvu johtui runkolinjastouudistuksesta, jonka myötä palvelutarjonta parani merkittävästi. Kausikorttimatkoja asukasta kohti tehtiin 69 (v. 2024, 59) ja suurinta myynnin kasvu on ollut juuri kausituotteissa. Tämä kuvastaa kasvanutta sitoutuneisuutta joukkoliikenteen käyttöön.

Turun kaupunkipyörillä eli föllärеillä ajettiin vuonna 2025 ennätysmäärä matkoja, yhteensä yli 425.000 kappaletta. Asiakkaat olivat edelleen hyvin tyytyväisiä pyöriin ja pyöräjärjestelmään. Ajojen jälkeen annettujen arvosanojen keskiarvo oli edellisvuoden tapaan 4,5/5,0.

Liikkumisen työryhmä (liikenneturvallisuustyöryhmä) on toiminut aktiivisesti ja liikenneturvallisuustyötä on käynnistetty kaikissa kaupungin palvelukokonaisuuksissa. Esimerkiksi Pääskyvuoren koulun ympäristössä on toteutettu saattoliikenteen rauhoittamiskokeilu läheisessä vuorovaikutuksessa eri sidosryhmien kanssa. Kokeilu on myös kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelman (SUMP) mukainen tapa lisätä kestävien kulkumuotojen osuutta koulumatkoilla.

Valokuitukaapelien sijoittamisen paine kasvoi Turussa vuoden 2025 aikana merkittävästi. Kaivu- ja aitaamislupatoiminnoissa tehtiin kuntayhteistyötä Naantalin ja Raision kanssa yhtenäistämällä kaivu- ja aitaamislupaprosesseja sekä taksarakennetta. Tavoitteena on varmistaa rakennetun ympäristön turvallisuus, terveellisyys ja viihtyisyys noudattamalla samoja pelisääntöjä yli kuntarajojen. Kaivu- ja aitaamislupaprosessia saatiinkin hyvin tehostettua kuluneen vuoden aikana.

Ympäristönsuojelussa jatkettiin luonnon monimuotoisuusohjelman (LUMO) toimenpiteiden toteuttamista. Muun muassa pähkinäpensaiden ja jalopuumetsien hoitotoimia on toteutettu vuoden 2025 aikana 43 eri kohteessa yhteensä vajaan 35 ha:n alueella. Kuninkojan vesistössä toteutettiin elinympäristökunnostuksia viidessä kohteessa yhteensä noin 170 metrin matkalla. Vieraslajitorjunnan osalta torjuntahehtaarit ovat kasvaneet Lumo-ohjelman aikana jättipalsamin osalta 9,5 ha ja komealupiinin osalta 5,9 ha. Tällä hetkellä torjunnan piirissä on jättipalsamikohteita 44,6 ha ja komealupiinikohteita 7,8 ha. Vuoden aikana aloitettiin myös muun muassa henkilökunnan keskuudessa suositut LUMO-kahvit osana henkilökunnan sisäistä koulutusta.

Keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuudessa tehtiin 1.6.2025 voimaan tullut organisaatiomuutos. Muutoksen tavoitteena oli parantaa toiminnan vaikuttavuutta, selkeyttää vastuunjakoa sekä tukea palvelukokonaisuuden strategisten tavoitteiden toteutumista. Organisaatiomuutoksen yhteydessä perustettiin kaupunkikehitysjohtajan, liikennekehitysjohtajan sekä asunto- ja kehittämisjohtajan strategiset johtotehtävät. Tehtävien tavoitteena on vahvistaa kokonaisvaltaista strategista ohjausta, varmistaa kaupunkikehityksen, liikennejärjestelmän ja asuntopolitiikan yhteensovittaminen sekä tukea kaupungin pitkän aikavälin kestävää kasvua ja kehittämistä.

Kaupunki kasvaa ja kansainvälistyy. Turun väestönkasvu on 2020-luvulla noussut ennätykselliselle tasolle. Kaupungin asukasmäärä kasvoi yli 2 % vuosina 2023 ja

2024 ja noin 1,8 %:lla viime vuonna. Marraskuun 2025 lopulla Turussa oli 209.787 asukasta, joista 18 % monikielisiä. Väestöennusteen mukaan Turku kasvaa 40.000–59.000 asukkaalla vuoteen mennessä, mikä olisi viime vuosien väestönkasvua maltillisempi (1–1,5 %). Ennusteen mukaan monikielisten osuus kasvaa

Rakentamisen suhdannetilanne on ollut heikko usean vuoden ajan ja rakentaminen jatkui edelleen vuonna 2025 alavireisenä. Rakennushankkeita aloitettiin Turussa noin 188.000 m2:n verran, mikä on noin 10 % vähemmän kuin vuonna 2024 mutta noin 7 % enemmän kuin vuonna 2023. Uusia rakentamislupia myönnettiin 220.700 m2 (1.025.000 m3), mikä on vajaat 12 % vähemmän kuin vuonna 2024 ja vajaat 16 % vähemmän kuin vuonna 2023. Myönnettyjen lupien määrä on jatkanut hienoista laskua myös kappalemäärissä mitattuna. Vuonna 2025 myönnettiin 922 rakentamislupaa, eli noin 20 % vähemmän kuin vuonna 2024. Myönnettyjen rakentamislupien määrään vaikuttaa rakentamisen huonon suhdanteen lisäksi myös vuoden 2025 alusta voimaan tullut rakentamislaki, jonka perusteella rakentamisluvanvaraisuuden kynnys on kasvanut. Tämä tarkoittaa, että nykyisin entistä enemmän rakennushankkeita voidaan toteuttaa ilman rakentamislupaa ja rakennusvalvontaviranomaisen valvontaa.

Asuntorakentaminen on Turussa jäänyt selvästi pitkän aikavälin keskiarvon (1 696 asuntoa/v, 2013–2025) alapuolelle. Vuonna 2025 valmistui 1.460 asuntoa, joista 97 % kerrostaloihin. Turun asuntokanta on edelleen kerrostalovaltaistunut. Viime vuosina on lisäksi valmistunut suuri määrä pienikokoisia yksiöitä ja kaksioita. Turun asuntotarjonnassa on kysyntävajetta; kysyntää olisi enemmän rivitaloille ja pientaloille sekä isoimmille asunnoille.

Rakentamisen suhdannetilanteessa ei ole näkyvissä nopeaa piristymistä, joka heijastuu asuintonttien luovutukseen ja asuntotuotantoon. Viime vuonna on käynnistynyt 877 asunnon rakentaminen ja rakennuslupa on myönnetty 1.210 asunnolle. Rakenteilla olevien ja rakennusluvan saaneiden asuntojen alhaisen määrän vuoksi vuonna 2026 valmistuvien asuntojen määrän ennakoidaan jäävän vuotuisesta tavoitteesta. Rakentamisen odotetaan elpyvän 2026 mutta hitaasti. Asuntotuotannon määrä on riippuvainen vapaarahoitteisen asuntotuotannon aloituksista samaan aikaan, kun valtion tukeman asuntotuotannon määrä laskee.

Vuonna 2025 toteutunut asuntotuotanto on ollut pitkälti julkiseen tuotantoon keskittynyttä. Turkuun on vuonna 2025 valmistunut yhteensä 1.210 valtion tukemaa asuntoa, 83 % kaikista valmistuneista asunnoista. Vapaarahoitteisen asuntotuotannon osuus on ollut alhainen johtuen rakentamisen suhdannetilanteen haasteista. Valtion tukeman asuntotuotannon määrällinen vaje on kuitenkin ollut Turussa suurin kaupunkiseudulla, mikä korostaa tarvetta edunvalvontatyölle riittävän korkotukivaltuuden varmistamiseksi yli hallituskausien sekä kehittää uusia ratkaisuja myös vapaarahoitteisen kohtuuhintaisen asuntotuotannon tukemiseksi ja edistämiseksi.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) on lakkautettu ja toiminnot on siirretty 1.3.2025 lukien Ympäristöministeriön alaiseen Valtion tukeman asuntorakentamisen keskukseen (Varke). Uusien asumisoikeusasuntojen valtion rahoitus on päättynyt vuoden 2025 lopulla ja valtion asuntorahasto on vuoden 2026 alusta sulautettu osaksi valtion talousarvioita. Korkotukilainavaltuutus valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon on vähenemässä merkittävästi vuonna 2026 ja 2027. Valtakunnallisesti valtion tuki on laskemassa vuoden 2025 tasosta (8.500 asuntoa) 4 500 asuntoon vuonna 2026 ja 2.500 asuntoon vuonna 2027. Valtion tuki erityisryhmien asumiseen on myös sulautettu osaksi valtion talousarviota. Erityisryhmien asumisen avustuksia on vähennetty 120 miljoonasta eurosta (2023) 15 miljoonaan euroon vuositasolla, mikä uhkaa opiskelijoiden, vammaisten, päihdekuntoutujien ja asunnottomien asumisen tukirakenteita. On selvää, että kaikille hankkeille ei tule riittämään rahoitusta. Tässä vaiheessa ei myöskään ole tiedossa millaisia valtion asuntopolitiikan instrumentteja on käytettävissä ja millainen rahoituksen taso on vuonna 2028 ja siitä eteenpäin.

Useita lakiuudistuksia on valmisteilla, jotka tulevat vaikuttamaan merkittävästi toimintaympäristöön tulevina vuosina. Lunastuslain elokuussa 2025 voimaan tulleen muutoksen myötä kohteen- ja haitankorvauksille maksetaan kiinteä 25 prosentin korotus. Uudistuksen arvioidaan vaikuttavan vapaaehtoisten kauppojen vaikeutumisena sekä lunastusten lisääntymisenä, jolloin kaava-alueiden toteutuminen voi hidastua. Lisäksi muutoksella voi tulevaisuudessa olla maanhankintamenoja kasvattava vaikutus. Vaikutuksia on vaikea ennakoida ja tilannetta käydään säännöllisesti läpi yhdessä muiden kuntien maapolitiikan asiantuntijoiden kanssa.

Joukkoliikenteessä otettiin käyttöön vuonna 2025 runkolinjauudistus, joka toimii joukkoliikennejärjestelmän runkona pitkälle tulevaisuuteen. Uuden järjestelmän myötä joukkoliikenne pystyy vastaamaan entistä paremmin tuleviin kaupunkirakenteen muutoksiin sekä tarjoaa osaltaan keinoja kaupungin monipuoliseen kehittämiseen tukien niin monimuotoista asumisrakentamista, yritystoimintaa kuin matkailunkin edellytyksiä. Vuonna

2025 merkittävästi edennyt ja vuonna 2026 päätöksentekoon tuleva raitiotiejärjestelmän toteuttamispäätös luo pohjan joukkoliikennejärjestelmän seuraavalle suurelle uudistukselle 2030-luvulla.

Joukkoliikenteen toimintaympäristössä on nähtävissä muutamia keskeisiä muutoksia, joista merkittävin on alan pääomavaltaisuuden kasvaminen kaupunkijoukkoliikenteen sähköistyessä. Nämä rajusti kasvaneet investointitarpeet ovat osaltaan kiihdyttäneet toimialan keskittymistä ja tarjoajien määrän putoamista järjestettävissä tarjouskilpailuissa. Sähköisen linja-autokaluston osalta on käynnissä merkittävä siirtymä kohti kiinalaista kalustoa. Myös Turkuun tuli vuonna 2025 yhteensä 35 uutta kiinalaisvalmisteista sähköbussia. Tämä on asia, joka liikenteen tilaajaviranomaistenkin on syytä huomioida ja johon voitaneen odottaa EU-tasoisia lainsäädännöllisiä tai kauppapoliittisia toimia tulevaisuudessa.

Vuoden 2025 aikana odotettiin hankintalain uudistusten etenemistä, mutta tämä uudistus on siirtynyt vuoteen 2026. Sillä voi olla vaikutuksia niin kilpailukokonaisuuksien muodostamiseen sekä palveluhankintaan kaupungin sidosryhmäyksiköiltä kuten Turun kaupunkiliikenne Oy:ltä ja Waltti Solutions Oy:ltä

Merkittävä muutos vuonna 2025 oli myös valtion virastorakenteen muutos ja Föli -alueen ulkopuolisen seudullisen joukkoliikenteen suunnitteluvastuun ja hankinnan siirtyminen toimintansa päättäneeltä ELY-keskukselta Traficomille vuoden 2025 lopussa.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuden vuoden 2025 nettomenot (=toimintakate) vuonna 2025 oli -11,0 milj. euroa, mikä tarkoittaa 1,4 milj. euroa suunniteltua heikompaa tulosta talousarvioon verrattuna (TAM –9,6 milj. euroa). Toimintakate heikkeni edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna 8,4 milj. euroa.

Palvelukokonaisuuden lautakuntakohtaiset merkittävimmät toteumat ja poikkeamat muutettuun talousarvioon ja edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna olivat:

- Kaupunkiympäristölautakunnan nettotulo 22,9 milj. euroa oli 4,1 milj. euroa parempi tulos talousarvioon verrattuna (TAM 18,8 milj. euroa). Toimintakate oli edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna 1,6 milj. euroa parempi (TP2024 21,3 milj. euroa).
- Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta nettomeno -33,9 milj. euroa oli 5,6 milj. euroa heikompi talousarvioon verrattuna (TAM -28,3 milj. euroa). Toimintakate oli edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna 10,1 milj. euroa heikompi (TP2024 -23,8 milj. euroa).

Kaupunginhallituksen omaisuudenhallinnan tulosyksiköille on varattu investointiosaan ja käyttötalousosaan talousarviomäärärahat investointien ja kiinteän omaisuuden myyntitavoitteiden toteutusta varten (1602 KH/Maaomaisuus, 1603 KH/Tilaomaisuus, 1604 KH/Infraomaisuus). Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus vastaa maanhankinnan, kiinteän omaisuuden myynnin, maankäyttösopimuskorvausten sekä pilaantuneiden maa-alueiden puhdistusten toteutuksesta ja raportoinnista.

- Kaupunginhallituksen talousarviossa omaisuuden hallinnan tulosyksikölle asetettu nettotulotavoite (Kh TAM 30,1 milj. euroa), jonka toteutuksesta yllä olevien tulosyksiköiden osalta kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus vastaa, alittui 1,8 milj. euroa.

Toiminnan tavoitteet

Pormestariohjelman toimenpiteet

Pormestarien Turku – toiminnan vuosikymmen, vuosien 2021–2025 pormestariohjelman raportti on käsitelty kaupunginvaltuustossa 14.4.2025 § 55.

Talousarviolausekkeet

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
Kaupunkiympäristölautakunta	Henkilöstösidonnaisten erien vähennys. (-30 000 €)	Ei toteutunut. Raportoidaan kaupunkitasolla
Kaupunkiympäristölautakunta	Pysyvä menojen vähennys - Vähäisessä käytössä olevista pysäköintimittareista luopuminen. (-10 000 €)	Päätöstä valmistellaan, toteutuu viimeistään 06/2026.
Kaupunkiympäristölautakunta	Pysyvä tulojen lisäys - Korotettua pysäköintivirhemaksua (80 €) koskevan alueen laajentaminen. (-50 000 €)	Asian valmistelussa selvinneen mukaisesti alueen laajentamiselle ei ole liikenteellisiä perusteita. Toimenpide ei toteudu suunnitellusti.
Kaupunkiympäristölautakunta	Uusi pysäköinnin tarkastajan virka – nettotulo. (-130 000 €)	Rekrytointi on toteutunut. Tavoiteltu nettotulo vuodelle 2025 jää alle tavoitetason, koska rekrytointi on viivästynyt muun muassa ytmenettelyjen vuoksi.
Kaupunkiympäristölautakunta	Pysyvä menojen vähennys - Vähäisessä käytössä olevien tai vanhentuneista Trimble-sovelluksista luopuminen. (-10 000 €)	Vähäisessä käytössä olevat Trimble-sovellukset selvitettiin. Irtisanottaviksi löytyi yksi sovellus, josta saatiin pysyvää säästöä n. 3200 € vuositasolla vuodesta 2026 alkaen. Säästösumma jäi tavoitellusta.
Kaupunkiympäristölautakunta	HTV-luvun sopeuttaminen, - 2,5 htv henkilöstösuunnitelmaa tarkentamalla. (-137 000 €)	Toteutui suunnitellusti
Kaupunkiympäristölautakunta	Maanvuokratulojen lisäys, uusien asuintonttien maanvuokrasopimukset. (-100 000 €)	Tavoite on toteutunut
Kaupunkiympäristölautakunta	Kiinteistökehitysalueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden vähennys. (-30 000 €)	Tavoite on toteutunut
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	Joukkoliikenteen liikennöintikustannusten vähennys. (-150 000 €)	Turun Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa tehtävä uusi liikennöintisopimus pienentää kustannuksia, huom. edellyttää uuden sopimuksen tekemistä. Sopimusvalmistelu on käynnissä.
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	Vanhojen fölikuntien kausikorttimatkustuksen lisäys. (-10 000 €)	Fölin kausikorttimatkat asukasta kohti Turku (kuvastaa sitoutuneisuutta joukkoliikenteen käyttöön) on kasvanut edellisestä vuodesta 59 -> 69
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	Suunniteltujen palvelutasoparannusten siirtäminen eteenpäin. (-65 000 €)	Palvelutasonparannukset on siirretty vuoteen 2027.
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	Koululaislipputulot ja koululaisten ilmaiset kuljetukset koulupäivän aikana, siirretään sisäiseksi eräksi. (1 000 000 €)	Sisäinen erä, toteutunut 865 000 euroa. Siirto sisäiseksi eräksi toteutunut.

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Kaupunkiympäristölautakunta

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	45 551		45 551	48 132	2 581
Valmistus omaan käyttöön	80		80	68	-12
Toimintamenot	-26 880	41	-26 839	-25 285	1 554
TOIMINTAKATE	18 751	41	18 792	22 915	4 123

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	487		487	446	-41
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-453	-2	-454	-411	43
TOIMINTAKATE	34	-2	33	35	2

Rakennus- ja lupalautakunta

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-99		-99	-80	20
TOIMINTAKATE	-99		-99	-80	20

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	45 656		45 656	41 250	-4 406
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-73 871	-93	-73 964	-75 162	-1 198
TOIMINTAKATE	-28 214	-93	-28 307	-33 912	-5 604

Käyttötalouden toimintatulot ja -menot yhteensä, 1 000 € (ulkoiset ja sisäiset erät)

Kaupunkiympäristölautakunta

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	46 151		46 151	48 191	2 040
Valmistus omaan käyttöön	80		80	68	-12
Toimintamenot	-32 078	41	-32 037	-30 584	1 452
TOIMINTAKATE	14 153	41	14 194	17 675	3 481

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	487		487	446	-41
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-487	-2	-488	-449	40
TOIMINTAKATE	-0	-2	-2	-3	-1

Rakennus- ja lupalautakunta

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-100		-100	-84	16
TOIMINTAKATE	-100		-100	-84	16

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	46 656		46 656	42 409	-4 247
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-74 362	-93	-74 455	-75 664	-1 209
TOIMINTAKATE	-27 705	-93	-27 798	-33 255	-5 456

Investointien määrärahat ja tuloarviot, 1 000 €

Kaupunkiympäristölautakunta

Investointiosa sitovuustaso brutto	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Investointimenot	-343		-343	-47	296
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot				14	14
NETTO	-343		-343	-33	310

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Investointiosa sitovuustaso brutto	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Investointimenot	-440		-440	-382	58
Rahoitusosuudet	260		260	21	-239
Luovutustulot					
NETTO	-180		-180	-362	-182

Palvelutilaus Kh/Maaomaisuus 1602, 16020, Kh/Tilaomaisuus 1603 ja Kh/Infraomaisuus 1604, 16040, 16041 1 000 €

Tunnusluku	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama
Pysyvien vastaavien luovutustuloista saatavat myyntivoitot (Kh/maaomaisuus) ja -tappiot, netto	18 909	-2 409	16 500	16 504	4
Pysyvien vastaavien luovutustuloista saatavat myyntivoitot (Kh/tilaomaisuus) ja -tappiot, netto	13 500	0	13 500	5 235	8 265
Maankäyttösopimuskorvaukset (Kh/maaomaisuus)	9 000	0	9 000	13 233	4 233
Pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus-kustannukset (Kh/maaomaisuus ja Kh/infra-omaisuus)	8 850	0	8 850	6 256	2 594

Kiinteän omaisuuden hankinnat (Palvelutilaus Kh/Maaomaisuus 1602), 1 000 €

Tunnusluku	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama
Maaomaisuus, kh	-3 500	0	-3 500	-4 414	-914

Pysyvien vastaavien luovutustulot (Palvelutilaus Kh/Maaomaisuus 1602 ja Kh/Tilaomaisuus), 1 000 €

Tunnusluku	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama
Maanmyyntitulot, kh	62 894	-42 485	20 409	16 704	-3 706
Tilaomaisuuden myyntitulot, kh	13 500	0	13 500	9 742	-3 758

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus

Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta
Ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: Anu Parantainen

Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus aloitti uutena organisaationa toimintansa 1.6.2025. Palvelukokonaisuuteen kuuluvat suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, vapaa sivistystyö sekä nuorisotyö. Samalla käynnistyivät suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta ja ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta.

Kaupungin monikulttuuristuminen ja -kielistyminen näkyy vahvasti palvelukokonaisuuden kaikilla palvelualueilla. Vuonna 2025 perusopetuksessa olevista lapsisista ja nuorista 25 % oli monikielisiä, ennusteiden mukaan määrä kasvaa tulevien vuosien aikana 30 prosenttiin. Lisäksi perusopetuksessa olevien oppilaisen määrä jatkoi kasvuaan. Uusia peruskoululaisia tuli lähes 200. Muutos edellyttää palvelukokonaisuudessa uudenlaisten toimintamallien ja -tapojen oppimista ja käyttöönottoa. Erityisesti huomiota kiinnitetään lasten, nuorten ja aikuisten perustaitojen, joista lukutaito on keskeisin, oppimiseen. Toisaalta on huomioitava opinnoissaan edistyvät oppijat. Palveluiden kohderyhmä on monimuotoistunut ja riski eriytymiseen kasvaa. Tämän vuoksi lasten ja nuorten palveluissa kiinnitetään erityistä huomiota segregaation vaikutusten vähentämiseen esimerkiksi hyödyntämällä positiivista diskriminaatiota resurssien suuntaamisessa.

Perusopetuksessa ja esiopetuksessa käynnistynyt tuenuudistus vaikutti monin tavoin opetuksen kentällä, koska tuen antamisen muodot uudistuivat. Yhä useampi lapsi ja nuori siirtyi ryhmäkohtaisentuen piiriin ja tämän järjestäminen vaatii uusien toimintamallien käyttöönottoa.

Vuonna 2025 käynnistettiin lasten ja nuorten palveluissa aluemallin kehittäminen. Varhaiskasvatus, perusopetus ja nuorisotyö organisoituivat neljäksi yhdenmukaisiksi alueellisiksi kokonaisuuksiksi, joissa lähdetään pilotoimaan yhteisvaikuttavaa johtamista. Tavoitteena on tuottaa aikaisempaa paremmin tarvetta vastaavia palveluita lapsille, nuorille ja lapsiperheille sekä ohjata olemassa olevia resursseja tehokkaammin. Ruotsinkieliset palvelut ovat oma, viides, alue.

Kansainvälinen koulu siirtyi kaupungin palveluiksi ja sai uuden koulurakennuksen vuodenvaihteessa. Tämä vahvistaa englanninkielisten palveluiden tarjontaa kaupungin palveluna. Myös lukiokoulutus haki englanninkielisen opetuksen järjestämislupaa, mutta ei sitä saanut. Valmistelu sen osalta jatkuu.

Ammatillisen koulutuksen osalta käynnissä on mahdollisen yhtiöitymisratkaisun selvitys ja valmistelu. Ammatillisen koulutuksen osalta taloutta tullaan tarkastelemaan selvityksen aikana omana tulosyksikkötyyppisenä kokonaisuutena. Ammatillinen koulutus haki mukaan kansalliseen toiminnanohjauskokeiluun, mutta ei ollut valittujen koulutuksenjärjestäjien joukossa. Tämä ei vaikuta nykyisten koulutusten järjestämiseen.

Nuorisotyössä tehtiin organisaatiouudistus, johon sisältyi palveluverkkouudistus koskien alueellisia palveluita, pajatoiminnan kehittäminen sekä uusien palvelumuotojen kehittäminen. Nuorten ohjausta keskitettiin yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa yhteiseen ohjauspisteeseen. Kouluissa aloitti työnsä kuusi uutta nuorisotyöntekijää.

Perusopetuksessa olevista opiskelee väistötiloissa 23,5 % oppilaista (3.542 / 14.837). Määrä on aiempien vuosien tasolla ja kääntyy merkittävään laskuun vasta vuonna 2028. Lukiokoulutus ei toimi tällä hetkellä väistötiloissa. Ammatillisessa koulutuksessa 100 opiskelijaa (kokonaismäärä 4000) on väistötiloissa.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Toimintaympäristössä keskeistä oli kustannustason nousu, palvelukysynnän kasvu perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa sekä ammatillisen koulutuksen palvelualueen järjestämä Taitaja 2025 -kilpailu. Varhaiskasvatuksessa lasten määrä on pysynyt viimeisten vuosien aikana samalla tasolla. Kuitenkin palveluseteliä käyttävien lasten määrä on vähentynyt ja kaupungin omissa

päiväkodeissa lasten määrä on vastaavasti kasvanut. Lisäksi tuen uudistus esi- ja perusopetuksessa lisäsivät henkilöstön käyttöä ja nosti kustannuksia.

Henkilötyövuosimäärä lasten ja nuorten palvelukokonaisuudessa väheni 31 edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 4289 vuonna 2025. Henkilötyövoiman käyttöön vaikuttavat laskevasti talouden sopeuttamistoimenpiteet erityisesti ammatillisen koulutuksen palvelualueella. Toisaalta työvoiman käyttöä nosti kansainvälisen koulun henkilöstön siirtyminen Turun kaupungin työntekijöiksi 1.8.2025 alkaen. Nuorisotyön vuonna 2025 toteutuneet henkilöstökulut olivat talousarviota pienemmät. Tähän vaikutti erityisesti se, että koulun nuorisotyöhön saatiin määräraha vuodelle 2025, mutta työn aloitus viivästyi yt-neuvottelujen takia.

Toiminnan tavoitteet

Pormestariohjelman toimenpiteet

Pormestarien Turku – toiminnan vuosikymmen, vuosien 2021–2025 pormestariohjelman raportti on käsitelty kaupunginvaltuustossa 14.4.2025 § 55.

Talousarviolausekkeet

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta ja ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Esiopetuskokeilun päättyminen. (-500 000 €)	Esiopetus on huoltajille maksuton palvelu, joten osittain maksuton varhaiskasvatus ei ole enää mahdollista viisivuotiaille lapsille.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta ja ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Harkinnanvaraisten koulutusten, matkojen ja tilaisuuksien vähentäminen. (-200 000 €)	Harkinnanvaraisia koulutuksia, matkoja ja tilaisuuksia on vähennetty.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta ja ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Perusopetuksen ryhmäkokojen tarkastelu. (-1 100 000 €)	Oppilasmäärä perusopetuksessa on kasvanut kuluvana lukuvuonna lähes 200:lla oppilaalla, ryhmäkokoja tarkastellaan koko lukuvuoden aikana.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta ja ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen tarkastelu. (-750 000 €)	Varhaiskasvatuksessa jatketaan avustavan henkilöresurssien arviointia. Johtamisjärjestelmän kehittämistyö jatkuu
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta ja ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Varhaiskasvatuksen käyttöasteen kasvattaminen ja huoltajien parempi poissaoloista ilmoittaminen. (-400 000 €)	Päivittäinen sijaistarpeen arviointi kaikissa päiväkodeissa, henkilöstövuokrauksen tarve on näin ollen vähentynyt. Huoltajia tiedotetaan ja heidän kanssa keskustellaan tarpeesta ilmoittaa ennakolta poissaolot.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta ja ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Varhaiskasvatuksen täyttöasteen kasvattaminen, ml. palvelusetelikäytön väheneminen. (-400 000 €)	Toimintavuoden aikana varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä kasvaa toukokuuhun asti, näin on tapahtunut myös vuonna 2025. Joulukuussa kaupungin omissa päiväkodeissa oli noin 112 lasta enemmän kuin vuoden 2024 joulukuussa. Vastaavasti palveluseteliä käyttävien lasten määrä oli samalla tasolla vuonna 2025 kuin 2024 joulukuussa.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta ja ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Temporelta hankittujen palveluiden vähentäminen. (-600 000 €)	Tilattuja tunteja yhteensä 134 583,60 vuonna 2023 ja vuonna 2024 82 684,72, joten tuntien määrä väheni näiden vuosien osalta 51 898,88 tuntia. Vuonna 2025 tunteja oli 66 328,10 tuntia, joten tuntien määrä on edelleen vähentynyt 16 356,62 tunnilla.

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Palvelusetelin indeksijäädytys. (-500 000 €)	Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti 27.5.2025 tehdä indeksitarkistuksen puolitetun indeksin mukaisesti. Tavoitetta ei saavutettu talousarvion puitteissa.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta ja ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Varhaiskasvatuksen tukitoimintojen järjestelytavan tarkastelu. (-300 000 €)	Kaupunginhallitus on 2.6.2025 § 4 päättänyt käynnistää liikkeenluovutuksen valmistelun, liikkeen luovutuksesta ei tehty päätöstä vuoden 2025 aikana.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Palvelusetelien käytön väheneminen ikäluokkien pienentyessä alle 3-vuotiaiden osalta. (-400 000 €)	Alle 3-vuotiaiden lasten määrässä ei ole merkittävää muutosta varattaessa joulukuuta 2024 ja 2025
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta ja ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Kunnallisen päivähoidon käytön väheneminen ikäluokkien pienentyessä erityisesti alle 3-vuotiaiden osalta. (-900 000 €)	Alle 3-vuotiaiden lasten määrässä (+13) ei ole merkittävää muutosta varattaessa joulukuuta 2024 ja 2025
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta ja ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Henkilöstösidonnaisten erien vähennys. (-150 000 €)	Henkilöstökustannukset ovat laskeneet tavoitteen mukaisesti
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	TAI / Taitaja 2025 -kilpailuihin osallistumisessa ulkoisen rahoituksen hyödyntäminen toimintakuluja vähentäen. (-250 000 €)	Kumppanuussopimukset vaikuttavat siten, että tavoite on toteutumassa.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	TAI / hankintojen vähentäminen. (-230 000 €)	Investointeja on vähennetty ja vähennetään edelleen myös käyttötalouden osalta.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	TAI / palvelujen ostojen vähentäminen. (-180 000 €)	Tavoite toteutuu
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	TAI / opetuksen vähentäminen. (-150 000 €)	Toteutuu syyskaudella 2025, tunti/osaamispiste
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Suomenkielisen varhaiskasvatuksen toimintarakenteen tarkastelu. (-200 000 €)	Tehty muutoksia päiväkotien johtamiskokonaisuuksiin ja perustettu apulaisjohtajan vakansseja
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Suomenkielisen perusopetuksen toimintarakenteen tarkastelu. (-200 000 €)	On toteutettu
Ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintarakenteen tarkastelu. (-50 000 €)	On toteutettu
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Suomenkielisen lukiokoulutuksen toimintarakenteen tarkastelu. (-50 000 €)	On toteutettu
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Ammatillisen koulutuksen toimintarakenteen tarkastelu. (-400 000 €)	On toteutettu
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Koululaislipputulot ja koululaisten ilmaiset kuljetukset koulupäivän aikana, siirretään sisäiseksi eräksi. (-1 000 000 €)	Talousarviosiirto tehty
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Opetusresurssin vahvistamiseen ja oppilaiden tukeen +1,5 M€. Pitää sisällään perusopetuksen valinnaisainerakenteen käyttöönoton (0,1 M€) jatkamisen, erityisesti eriytyneimmillä alueilla. (1 500 000 €)	Valinnaisainerakenne otettiin käyttöön elokuussa 2025, oppilaiden tuen uudistus toteutuu siirtymäkautena 2025-2026. Oppilasmäärä on kasvanut yli väestöennusteen, joten säästöjä on vaikea löytää. Kansallisen tuntijaon minimitason alle ei ole mahdollista mennä.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Ammatillisen koulutuksen lähiopetuksen turvaaminen. (400 000 €)	Lähiopetus on edelleen riittävä ja hyvin vertailukelpoinen muihin koulutuksen järjestäjiin verrattuna.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Haetaan yhdelle uudelle etsivälle nuorisotyöntekijälle avustusta (AVI) (kriteerit täyttyvät). (-25 000 €)	AVIn avustuspäätökset tuli huhtikuussa.

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Ulosvuokrauksen hinnastojen päivitys ja tuotemyynti, mm kohdennettu nuorisotyö. (-15 000 €)	Nuorisopalveluiden hinnasto päivitetty, joka astui voimaan 1.4.2025. Hinnaston päivityksen tavoitteena oli täyttää sopeuttamistavoite.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Toiminnan aukioloaikojen tarkastelu. (-100 000 €)	Toiminnan aukioloaikoja tarkasteltu. Sopeuttamistavoite täytettiin luopumalla sunnuntaiaukioloajoista.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Toimintamenojen vähentäminen. (-71 000 €)	Huomioitu vuosisuunnittelussa.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Henkilöstösidonnaisten erien vähennys. (-8 000 €)	Huomioitu vuosisuunnittelussa.
Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta	Peruskouluissa tehtävään nuorisotyöhön, joka koordinoidaan lasten ja nuorten muutoshankkeen kautta huomioiden yhteisvaikuttavuus. (300 000 €)	Kuusi uutta koulunuorisotyöntekijää aloitti työnsä touko-kesäkuussa. Lukuvuoden 2025-26 aikana arvioidaan työn vaikuttavuutta.
Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus	**2024 toimenpide:** Varhaiskasvatuksen henkilöstökulujen vähentäminen päiväkotien käyttöasteita nostamalla. (menojen vähennys, -1 200 000 €)	Käyttöaste koko vuoden osalta 2022 75 %, 2023 76 %, 2024 80 % ja 2025 78 %.
Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus	**2024 toimenpide:** Perusopetuksen henkilöstökulujen vähentäminen siten, että se huomioi koulujen nykyisen tilanteen ja tarpeet yhteisölliseen tukeen. (menojen vähennys, -900 000 €)	Henkilöstökulujen vähentämiseen tähtäävä erikoissuunnittelu toimeenpantu.

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	28 638	-83	28 555	34 005	5 450
Valmistus omaan käyttöön				15	15
Toimintamenot	-338 447	-4 661	-343 107	-347 591	-4 484
TOIMINTAKATE	-309 809	-4 744	-314 552	-313 571	981

Ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	2 450	1 200	3 650	4 231	581
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-18 380	-190	-18 570	-18 487	83
TOIMINTAKATE	-15 930	1 010	-14 920	-14 256	664

Käyttötalouden toimintatulot ja -menot yhteensä, 1 000 € (ulkoiset ja sisäiset erät)

Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	28 718	-83	28 635	34 349	5 714
Valmistus omaan käyttöön				15	15
Toimintamenot	-428 902	-4 581	-433 483	-435 265	-1 782
TOIMINTAKATE	-400 184	-4 664	-404 848	-400 900	3 947

Ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	2 450	1 200	3 650	4 231	581
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-25 659	-190	-25 849	-26 327	-478
TOIMINTAKATE	-23 209	1 010	-22 199	-22 095	104

Investointien määrärahat ja tuloarviot, 1 000 €

Suomenkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta

Investointiosa sitovuustaso brutto	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Investointimenot	-1 210		-1 210	-867	343
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					
NETTO	-1 210		-1 210	-867	343

Ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta

Ruotsinkielisen palvelualueen investoinnit sisältyvät suomenkielisen lasten ja nuorten palveluiden lautakunnan investointeihin

Kulttuurin palvelukokonaisuus

Kulttuurilautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: Kulttuurijohtaja Anu Laitila

Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Kaupunkien monikielistyminen, sosioekonominen eriarvoisuus ja segregaatio näkyvät kulttuurin palveluissa eri tavoin. Kirjastojen kävijä- lainamäärät ovat nousseet vuosi vuodelta. Samanaikaisesti pääsymaksullisten palveluiden kävijämäärät ovat paikoin laskeneet.

Vuonna 2025 alussa siirrettiin merkittävä määrä taiteen ja kulttuurin avustuksia kaupunginhallituksen alaisuudesta kulttuurilautakunnalle, jotta niitä voitaisiin tarkastella pitkällä aikajänteellä yhteismitallisesti. Taiteen ja kulttuurin alan toimijoihin kohdistuneet valtionavustusten leikkaukset kohdistuivat myös turkulaisiin toimijoihin.

Epävarmuutta kolmannelle sektorille toi taiteen perusopetuksen lakiuudistus, joka eteni kesällä 2025 lausuntakierrokselle. Vuoden 2027 voimaan tuleva lakiuudistus tulee aiheuttamaan muutoksia Turun taiteen perusopetuksen tarjontaan.

Yksi suurimmista muutoksista kulttuurin palvelukokonaisuudessa oli Turun kaupunginmuseon ja WAM Turun kaupungin taidemuseon eriytyminen omiksi palvelualueiksi. Vuonna 2025 avoinna oleviin vakansseihin tehtiin rekrytointeja ja henkilöstöresursointi vakiintui. Taidemuseolla ja kaupunginmuseolla on edelleen paljon yhteisiä tehtäviä, mikä edellyttää palvelualueilta läheistä yhteistyötä.

TE-uudistus ja palkkatukityövoiman päättyminen oli suuri muutos sekä museo- että kirjastopalveluille. Kirjastopalvelut tekivät merkittäviä logistisia uudistuksia, johon sisältyi mm. palautus- ja lainausautomaattien uudistaminen sekä aineistoja kuljettavien robottien hankinta. Kaupunginmuseo ottivat käyttöön uuden asiakaspalveluassistenttien toimintamallin korvaamaan aikaisemman työllistämisen kautta saadun työpanoksen. Mallilla pystyttiin vastaamaan haastavaan toimintaympäristömuutokseen, ja museokohteet pystyttiin pitämään avoinna yleisölle.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Kulttuurilautakunnan ulkoisten erien toimintakate ylittyi vuoden 2025 talousarvioon nähden 43.861 eurolla. Kulttuuripalvelujen henkilöstökulut alittuivat talousarviosta 304.275 euroa, kun huomioidaan kirjaston talousarvioon tehty lisäys. Poikkeamasta 171.000 euroa selittyy hankehenkilöstön budjetoimattomilla henkilöstömenoilla. Budjetoimattomat henkilöstömenot katettiin suunniteltua suuremmalla hanke- ja projektirahoituksella. Hankkeisiin ja projekteihin saadut tuet ja avustukset ylittyivät suunnitellusta 0,3 miljoonaa euroa.

Viime vuonna koko kulttuurin palvelukokonaisuuden henkilötyövuodet olivat 387,4. Kulttuuripalvelujen henkilötyövuodet kasvoivat edellisen vuoden tasoon verrattuna 15. Lastenkulttuurikeskus Färi kasvatti kulttuurin edistämisen palvelualueen henkilötyövuosia 4,8. Työvoiman käyttö nousi palkkatuen lakkaamisen seurauksena 11 henkilötyövuotta.

Toiminnan tavoitteet

Pormestariohjelman toimenpiteet

Pormestarien Turku – toiminnan vuosikymmen, vuosien 2021–2025 pormestariohjelman raportti on käsitelty kaupunginvaltuustossa 14.4.2025 § 55.

Talousarviolausekkeet

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
Kulttuurilautakunta	Museopalveluiden pääsylippuhintojen korotus Luostarinmäki ja Turun linna. (-90 000 €)	Korotus tehtiin Kaupunginmuseossa ja säästö toteutui. Kävijämäärissä oli noin 10 % laskua verrattuna edelliseen vuoteen, joten lipunmyynnin kokonaistulos ei parantunut. Turun linnan ja Luostarinmäen lipunhintojen korotuksella kerättiin 153 00 € enemmän tuloja kuin olisi tullut ilman korotusta.
Kulttuurilautakunta	Kirjastopalveluiden maksujen korotus. (-30 000 €)	Vaski-kirjastojen muistutusmaksuja on korotettu 1.1.2025 alkaen.
Kulttuurilautakunta	Orkesterin lipunhintojen korotus ja konserttitalon vuokrahintojen korotus. (-135 000 €)	Tulotavoitteen nosto vietiin talousarvioon. Lippuhintoja korotettiin vuoden 2025 alusta ja lisäksi syyskauden erikoistuotantojen hintoihin on tehty korotuksia. Myös konserttitalon vuokrahintoja on tarkistettu ylöspäin. Sopeutustavoite toteutuu, ja toimintatuotot ylittyvät merkittävästi talousarviotason, 110 000 €.
Kulttuurilautakunta	Sijaistusten vähentäminen museossa ja kirjastossa. (-75 000 €)	Kirjastossa vähennetty sijaisia ja tavoite toteutui. Kaupunginmuseo jätti osan sijaisista palkkaamatta koko tarvittavalle ajalle. Tavoite on toteutunut kokonaan. WAM on jättänyt osan sijaisista palkkaamatta koko tarvittavalle ajalle.
Kulttuurilautakunta	Orkesterin tilapäisen työvoiman ja muiden palkkioiden vähennys. (-40 000 €)	Sopeutustavoitteet viety talousarviotileille. Sopeutustavoitteeseen ei päästy täysin. Tilapäisen työvoiman ja muiden palkkioiden yhteistoteuma ylittää talousarviotason n. 13 000 €:lla.
Kulttuurilautakunta	Museopalvelut vähentää tilapäisen työvoiman palkkausta. (-60 000 €)	Kaupunginmuseo: työllistämisen päättyminen korvattiin museon talousarvioon vain osittain ja sen vuoksi oli pakko palkata enemmän tilapäistä työvoimaa. Ei toteudu.
Kulttuurilautakunta	Tarkastellaan museopalveluiden aukioloaikoja. (-25 000 €)	Kaupunginmuseon kohteiden aukioloaikoja supistettiin ja museot olivat kiinni maanantaisin myös kesäaikana. Tämä vähensi työvoimatarvetta osittain ja voitiin kompensoida työllistämisen loppumisen aiheuttamaa työvoimavajetta.
Kulttuurilautakunta	Henkilöstösidonnaisten erien vähennys. (-30 000 €)	Ei toteutunut
Kulttuurilautakunta	Pääkirjaston kuljettimen huoltosopimuksen irtisanominen. (-50 000 €)	Huoltosopimus irtisanottu 1.6.2025 alkaen.
Kulttuurilautakunta	Kirjaston tarvikehankinnat. (-35 000 €)	Kirjastoaineiston hankinta ylitti budjetoidun, joten kokonaisuutenaan säästötavoite ei toteutunut.
Kulttuurilautakunta	Asiantuntijapalveluiden, markkinoinnin ja majoituspalveluiden käytön vähentäminen ja muita pienempiä leikkauksia. (-112 000 €)	Sopeutukset vietiin talousarviotileille. Sopeutustavoitteeseen ei ole päästy. Markkinointi, posti- ja kuriiripalvelut, asiantuntijapalvelut, majoituspalvelut, muut kuljetuspalvelut sekä muut toimintakulut ylittävät talousarviotason yhteensä n. 115 000 €:lla ja toteuma on viime vuoden tilinpäätöstasoa jonkin verran korkeampi.

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
Kulttuurilautakunta	Museopalveluiden hankinnat ja matkustuskulut. (-70 000 €)	Kaupunginmuseo rajoitti matkat minimiin ja teki hankinnat suunnitellusti. Kyseessä ensimmäinen talousarviokausi, kun Kaupunginmuseo ja WAM ovat erilliset organisaatiot. Hankintojen volyymin arvioiminen talousarviota valmisteltaessa oli vaikeaa, koska asiasta ei ollut pohjatietoja. WAM on tehnyt hankintoja suunnitelmien mukaan ja sopeuttaminen huomioon ottaen.
Kulttuurilautakunta	Palvelukokonaisuuden yhteisten menojen leikkaaminen, kaupunginteatterin osuus 200 000 €. (-250 000 €)	Toteutettu
Kulttuurilautakunta	Palkkatukityöllistettyjen työpanoksen korvaaminen. (400 000 €)	Kirjastopalvelut käytti suunnitellusti sille varatun osuuden. Kaupunginmuseo käytti suunnitellusti sille varatun osuuden.

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	5 531	105	5 636	5 523	-113
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-35 659	-911	-36 570	-36 501	69
TOIMINTAKATE	-30 127	-806	-30 934	-30 977	-44

Käyttötalouden toimintatulot ja -menot, 1 000 € (ulkoiset ja sisäiset erät)

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	5 531	105	5 636	5 729	93
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-45 521	-991	-46 512	-46 172	340
TOIMINTAKATE	-39 990	-886	-40 876	-40 443	433

Investointien määrärahat ja tuloarviot, 1 000 €

Investointiosa sitovuustaso brutto	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Investointimenot	-700	0	-700	-420	280
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					
NETTO	-700	0	-700	-420	280

Liikunnan palvelukokonaisuus

Liikuntalautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: Liikuntapalvelujohtaja Markus Kalmari

Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Vuonna 2025 otettiin käyttöön Boostii-etu: uusi tapa tukea lasten ja nuorten ohjattua liikuntaharrastamista. Jokainen 7–19-vuotias turkulainen saa kaupungilta vuosittain Boostii-edun. 160–260 euron arvoinen etu käytetään ohjattuun säännölliseen liikuntatoimintaan turkulaisessa liikuntaa järjestävässä seurassa tai yhdistyksessä. Boostii-edun tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten hyvinvointia, hillitä kotitalouksien harrastuskustannusten nousua sekä edistää sukupuolten, liikuntalajien ja asuinalueiden välistä tasa-arvoa. Boostii-etua käytti vuonna 2025 lähes 10.500 lasta ja nuorta, joka on n. 45 % kohderyhmästä. Kaupunki tuki Boostii-edulla liikuntaharrastamista yli kahdella miljoonalla eurolla.

Boostii-edun lisäksi osana liikunnan avustusuudistusta korotettiin liikuntaolosuhteiden käytön avustusta 50 prosentista 70 prosenttiin. Turkulaiset seurat saivat olosuhdeavustusta n. 1,9 miljoonaa euroa, joka on yli 860.000 euroa enemmän vuoteen 2024 verrattuna. Osana liikuntaolosuhteiden käytön tasavertaisempaa tukemista kaupungin tilojen käytön hinnoittelua uudistettiin. Suurin muutos oli 7–19-vuotiaiden käyttäjien varatuilla vuoroilla, jotka olivat vuoteen 2024 asti maksuttomia. Uudistuksen myötä tiettyjen liikuntaolosuhteiden varauskäytöstä tuli maksullista myös 7–19-vuotiaiden toiminnassa. Näin kaupungin tuki on 70 % riippumatta siitä, käyttääkö kunnallisia vai yksityis- tai seuraomisteisia liikuntatiloja.

Liikunta- ja urheiluseurojen sekä liikuntaa järjestävien yhdistysten 7–19-vuotiaiden harrastajamäärä kasvoi n. 1.800 harrastajalla vuoteen 2024 verrattuna. Heistä n. 1.500 oli turkulaisia. Kaupungin liikuntapaikkojen kokonaiskävijämäärä kasvoi noin 9 % ja ylitti 1,9 miljoonaa käyntiä. Uimalaitokset olivat edelleen suosituin liikuntapaikka yli 975.000 käynnillä.

Liikuntapaikkaverkkoa kehitettiin merkittävästi. Vuoden 2025 keskeisiin investointeihin kuuluivat Kupittaan tekojää ja monitoimikenttä, jotka parantavat ympärivuotisia omatoimiliikunnan mahdollisuuksia. Vuoden 2025 aikana valmistui myös 18 asukasbudjetin kautta toteutettua liikuntakohdetta, jotka vastaavat suoraan kaupunkilaisten esittämiin toiveisiin ja vahvistavat lähipalveluverkon kattavuutta eri kaupunginosissa.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Toimintakate toteutui 0,707 miljoonaa euroa suunniteltua parempana. Henkilöstökulut jäivät 0,1 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi, kun ulkoisella rahoituksella toteutuneet palkkaukset otetaan huomioon. Boostii-edun käyttö 2.039.880 euroa, joka oli 606.120 euroa vuodelle 2025 budjetoitua (2.646.000 euroa) vähemmän.

Olosuhdeavustuksen lisämäärärahatarve (310.000 euroa) perustui liikuntaseurojen tekemiin ilmoituksiin toiminnan ja kustannusrakenteen muutoksista talousarviovuoden aikana. Valtuusto myönsi lisämäärärahaa olosuhdeavustuksiin 123.190 euroa.

Ulkoliikuntapaikkojen rakentamis- ja kunnossapitopalveluissa toteutuneet menot olivat 0,325 miljoonaa euroa talousarviota pienemmät. Lauha sää alensi ulkojääkenttien alueurakoiden kustannuksia, ja lisäksi osaa alueurakoiden tehtävistä on voitu korvata omalla työllä.

Sähkökustannusten toteuma oli selvästi arvioitua alhaisempi, yhteensä 338.000 euroa.

Toiminnan tavoitteet

Pormestariohjelman toimenpiteet

Pormestarien Turku – toiminnan vuosikymmen, vuosien 2021–2025 pormestariohjelman raportti on käsitelty kaupunginvaltuustossa 14.4.2025 § 55.

Talousarviolausekkeet

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
Liikuntalautakunta	Uudet tilahinnat 7-19v. (-1 100 000 €)	Toteutui osittain: Timmi-tilavarausjärjestelmän raportoinnin mukaan tavoite ollaan saavutettu. Tilinpäätöksessä raportoidut summat ovat verottomia, hyvityslaskut huomioitu koko vuoden osalta sekä muut kuin Timmin kautta laskutetut vuokratulot huomioitu. Lisäksi tilahinnoittelu-uudistuksen myötä seurat tehostivat toimintaansa ja sen seurauksen vuoroja vapautui viime vuotta enemmän.
Liikuntalautakunta	Liikuntalautakunnan kokouskustannuksista säästäminen. (-20 000 €)	Toteutui suunnitellusti
Liikuntalautakunta	Varsinais-Suomen Urheilugaalan kustannuksien vähentäminen. (-15 000 €)	Toteutui suunnitellusti
Liikuntalautakunta	Avantouintisaunasopimuksen tarkistaminen/ päättyminen. (-18 000 €)	Toteutui suunnitellusti
Liikuntalautakunta	Lasten ja nuorten kerhotoiminnan uusi visio. (-40 000 €)	Toteutui suunnitellusti
Liikuntalautakunta	Impivaaran uimahallin aurinkopaneelit, energiakustannusten säästö. (-10 000 €)	Toteutui suunnitellusti
Liikuntalautakunta	Henkilöstösidonnaisten erien vähennys. (-9 000 €)	Ei toteutunut. Henkilöstökulut kokonaisuudessaan toteutuivat todellisuudessaan suunniteltua pienempinä.
Liikuntalautakunta	Kausituotteet ja sarjarannekkeet (myyntituottojen kasvu). (-115 000 €)	Toteutui osittain, kausituotteiden myynti ylitti tavoitteet, mutta rannekemyyntien osalta jäätiin tavoitteesta
Liikuntalautakunta	Lintulan voimistelutilasta luopuminen (sisäisen vuokran osuus suuri). (-5 000 €)	Ei toteutunut / viivästynyt
Liikuntalautakunta	Seniorirannekkeen myynnin lisäys. (-27 000 €)	Toteutui osittain
Liikuntalautakunta	Lauhdelämmön hyödyntäminen (Kupittaan jäähallit – Veritas nurmen lämmitys). (-50 000 €)	Ei toteutunut / viivästynyt
Liikuntalautakunta	Paavo Nurmi Keskus erityisavustus (jää avustettavaa 25 000 €). (-5 000 €)	Toteutui suunnitellusti
Liikuntalautakunta	Koulutusavustus (jää avustettavaa 59 000 €). (-14 000 €)	Toteutui suunnitellusti
Liikuntalautakunta	Liikunta- ja urheiluseurojen toiminta-avustus aikuiset (jää avustettavaa 111 000 €). (-30 000 €)	Toteutui suunnitellusti
Liikuntalautakunta	Muun yhdistystoiminnan toiminta-avustus (jää avustettavaa 38 000 €). (-2 000 €)	Toteutui suunnitellusti
Liikuntalautakunta	Nuoren urheilijan stipendiavustus (jää avustettavaa 12 000 €). (-2 000 €)	Toteutui suunnitellusti
Liikuntalautakunta	Koululiikunnanohjaus. (-5 000 €)	Toteutui suunnitellusti
Liikuntalautakunta	Rajattomasti liikuntaa kuntakumppanuussopimus päättäminen pois lukien seudulliseen	Toteutui suunnitellusti

Toimielin	Lauseke	Toteutunut 31.12.2025
	koulutukseen osallistuminen. Keskitytään ensisijaisesti Turun kaupunkiseutuyhteistyöhön. (-30 000 €)	
Liikuntalautakunta	Alueurakkojen kustannusten pienentyminen. (-50 000 €)	Toteutui suunnitellusti
Liikuntalautakunta	Varmistetaan ulkojääkenttien jäädytys laajemmin aikatauluin. (0 €)	Toteutui suunnitellusti

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Käyttötalousosa sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	6 553		6 553	6 589	36
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-17 214	-222	-17 436	-16 766	670
TOIMINTAKATE	-10 661	-222	-10 883	-10 177	707

Käyttötalouden toimintatulot ja -menot yhteensä, 1 000 € (ulkoiset ja sisäiset erät)

Käyttötalousosa	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatulot	6 553		6 553	6 856	303
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-32 477	-222	-32 699	-31 195	1 504
TOIMINTAKATE	-25 924	-222	-26 146	-24 339	1 807

Investointien määrärahat ja tuloarviot, 1 000 €

Investointiosa sitovuustaso brutto	Talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksineen 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama
Investointimenot	-500		-500	-535	-35
Rahoitusosuudet				101	101
Luovutustulot					
NETTO	-500		-500	-433	67

Blue Industry Park Oy

Toimitusjohtaja: Tero Lahti

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Blue Industry Park Oy:n toiminta painottui alueen kehittämiseen, tonttikauppojen ja -luovutusten edistämiseen sekä alueen vetovoiman vahvistamiseen yhteistyössä yhteistyökumppanien ja Turun kaupungin kanssa. Toimintaympäristö oli edelleen vaativa, mutta yhtiö onnistui vahvistamaan asemaansa teollisen ja logistisen toiminnan kehittäjänä Turun alueella. Alueen kiinnostavuus kasvoi selvästi, mikä näkyi korkeana varausasteena: vapaista tonteista valtaosa oli varattuna ja useita tontteja oli jo luovutettu edelleen. Kaikki kovapohjaiset tontit oli saatu varattua, ja vain rajallinen määrä tontteja jäi vapaaksi jatkokehitystä varten. Tämä kehitys osoitti alueen markkinakelpoisuuden sekä yhtiön tekemän pitkäjänteisen kehitystyön tuloksellisuuden.

Yhtiö vahvisti rooliaan aktiivisena aluekehittäjänä tiiviissä vuoropuhelussa Turun kaupungin sekä keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa, erityisesti maankäytön, kaavoituksen ja infrastruktuurin kehittämisen osalta. Tavoitteena oli luoda edellytykset hallitulle ja markkinaehtoiselle kasvulle sekä varmistaa alueen toiminnallinen ja taloudellinen kehitys tulevina vuosina. Taloudellinen asema kehittyi myönteisesti, ja kassatilanne vahvistui. Maksuvalmius säilyi hyvällä tasolla, ja toteutuneet tontinluovutukset sekä lukitut tulevat järjestelyt loivat yhtiölle taloudellista liikkumavaraa ja ennustettavuutta. Yhtiö kykeni hoitamaan velvoitteensa suunnitellusti ja varautumaan tuleviin kehityshankkeisiin hallitusti.

Vuodelle 2026 kohdistuu myönteisiä odotuksia. Alueen useiden suurempien hankkeiden odotetaan käynnistyvän, mikä tukee Blue Industry Park -alueen kokonaiskehitystä ja vahvistaa yhtiön toiminnan näkymiä. Yhtiö jatkaa alueen kehittämistä hallitusti ja markkinaehtoisesti yhteistyössä Turun kaupungin ja yhteistyökumppanien kanssa, tavoitteenaan luoda pitkäjänteisiä edellytyksiä kasvulle ja alueen elinvoimalle.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Rakennettavissa olevien tonttien saatavuus Merilinja sekä Yard Park kaava-alueilla

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Valmiit tontit Merilinja (max. 11)	8	9	9	9
Valmiit tontit Yard Park (max. 6)	6	6	6	6

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisunsa ja/tai b) työmaansa hiilineutraaleiksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Päästötön työmaa	1	0	2	1

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Pansion alueelle lähi-istutuksia.

Business Turku Oy

Toimitusjohtaja: Minna Arve

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Business Turku – Toimintakatsaus 2025

Business Turku -konserni vastaa Turun seutukunnan yrityspalveluiden koordinoinnista ja toteutuksesta. Huomioitavaa on kuitenkin, että alkavan yrityksen neuvontapalvelut siirtyivät Turun työllisyysalueelle vuoden 2025 alusta.

Palvelumme tukevat yritysten kasvua, kansainvälistymistä, investointeja, toimintaympäristön kehittämistä sekä korkeakoulu- ja innovaatioyhteistyötä.

Vuoden 2025 syksyn keskiössä on ollut uudistusten toimeenpano – tavoitteena mitattava vaikuttavuus, selkeämpi fokus, ketteryys ja reagointikyky muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kevään ja kesän aikana toimintaa johdettiin siirtymävaiheessa: edellinen toimitusjohtaja päätti tehtävässään 7.4.2025 ja uusi toimitusjohtaja aloitti 4.8.2025. Johtajanvaihdos käynnisti strategisen tarkastelun, jonka tuloksena syksyn aikana uudistettiin Business Turun strategia ja sen pohjalta myös organisaatiorakenne.

Uusi toimintamalli ja uudistettu johtoryhmä aloittivat 1.1.2026.

Strategiauudistuksen tavoitteena oli toiminnan selkeyttäminen, vaikuttavuuden vahvistaminen sekä resurssien kohdentaminen aiempaa systemaattisemmin kasvua ja investointeja synnyttäviin toimenpiteisiin.

Vuoden 2025 muutoksen painopisteet

1. Kasvupotentiaalin vahvistaminen ja palvelutarjonnan selkeyttäminen
Palveluiden kohdentaminen kasvuhakuisiin yrityksiin ja lupaaviin yritysaihioihin.
Kasvusparraus ja rahoitusneuvonta ovat tukeneet erityisesti TKI-intensiivisiä ja kansainvälistymishakuisia yrityksiä. Palvelukokonaisuutta on jäsennetty asiakaslähtöisemmäksi. Tavoitteena on ollut uusien asiakkaiden osuuden kasvattaminen ja selkeämpi viestintä Business Turun roolista seudun kasvun mahdollistajana.

2. Kansainvälisen kasvun tuki
World Trade Center Turku ja Enterprise Europe Network ovat vahvistaneet yritysten kansainvälisiä verkostoja ja markkinoillepääsyä. World Trade Center toiminta yhdistyy Business Turun perustekemiseen vuoden 2026 aikana ja samalla myös alueen kansainvälistymispalveluiden kokonaisuus selkiytyy. Yhteistyö Turun kauppakamarin ja Varsinais-Suomen Yrittäjien kanssa jatkuu myös tulevaisuudessa tiiviinä.

3. Organisaatiouudistus ja kustannustehokkuus

Uusi toiminta- ja organisaatiomalli on tehostanut toimintaa:

- Päällekkäisiä toimintoja on karsittu
- Roolit ja vastuut on selkeytetty
- Resursseja on kohdennettu uudelleen

Tämä on lisännyt kustannustehokkuutta ja parantanut toiminnan läpinäkyvyyttä. Kustannustehokkuutta tarkastellaan vielä erityisesti vuoden 2026 aikana.

Syksyllä 2025 uudistettu strategia jäsentää Business Turun palvelut neljään selkeään kokonaisuuteen:

1. Toimintaympäristön kehittäminen
Ekosysteemi on teemallinen kokonaisuus, joka kokoaa alleen vaikuttavat verkostot. Verkostotyö tavoitteena on tuoda arvoketjun eri toimijat yhteen tutkimuksen kanssa ja synnyttää uusia TKI-hankkeita ja kasvua. Verkostoista voidaan ohjata yrityksiä suoraan kasvupalveluihin. Strategisina teemoina seuraaville vuosille tulee painottumaan Naisten terveys sekä sininen talous.

Women's Health Hub Finland kokoaa tutkimuksen, yritykset sekä tavoitteellisen startup-kasvutyön yhteen. Tavoitteena on lisätä tutkimusta sekä TKI-hankkeita, kasvua yritysten kansainväliseen liiketoimintaan, vientiin ja uusien yritysten syntyä, sekä synnyttää alan osaamiskeskus ja luoda globaali verkosto.

Sinisen talouden pääteemana on meriteollisuuden uudistuminen investointien kautta sekä meriteollisuuden kaksoiskäyttömarkkinan tukeminen.

Vaikuttava ekosysteemikehittäminen tapahtuu kaiken kaikkiaan seuraavilla aloilla:

- Terveys ja biotieteet
- Meriteollisuus ja sininen talous
- Turvallisuus ja kaksoiskäyttö
- Puhdas siirtymä
- Elintarvike ja ravitsemus
- Visuaalinen kokemus

2. Kasvupalvelut
Kasvupalvelut kokoavat yhteen kasvusparrauksen, rahoitusneuvonnan ja kansainvälistymispalvelut: autamme yrityksiä kirkastamaan kasvusuuntansa, löytämään oikeat rahoitusratkaisut ja etenemään valituille markkinoille kumppaniverkostojen ja konkreettisten toimenpiteiden kautta, jotta kasvu muuttuu investoinneiksi ja uusiksi työpaikoiksi seudulla.

3. Invest in -toiminto
TKI-intensiivisten yritysten houkuttelu Turun seudulle sekä strategisten investointien fasilitointi. Tuemme alueelle sijoittuneita yrityksiä yhdessä seudun kuntien kanssa myös investointipäätöksen jälkeen, jotta kasvu juurtuu seudulle, laajenee ja synnyttää pysyviä työpaikkoja.
Invest in pitää sisällään Länsi-Suomen elokuvakomission työn, jonka tavoitteena on houkutella elokuva- ja TV-tuotantoja Turun seudulle.

4. Startup Hub
Startup Hubin tavoitteena on rakentaa Turun seudulle systemaattinen ja vaikuttava startup-ekosysteemi, joka kokoaa yhteen perustajat, rahoittajat, korkeakoulut ja yritykset yhteiseen kasvupolkuun. Tavoitteena on kasvattaa Turun seudun startup-yritysten määrä nykyisestä 110:stä 250:een vuosikymmenen loppuun mennessä, vahvistaa tiimien kaupallistamisvalmiuksia ja varmistaa, että lupaavat ideat etenevät rahoituskelpoisiksi ja kansainväliseen kasvuun tähtääviksi yrityksiksi.

Toiminnan rahoitus ja mittarit

Turun kaupungin konsernijaosto ja yhtiökokous ovat edellyttäneet kertyneiden kassavarojen käyttöä vuoden 2025 toimintaan ja näin on toimittu.

Mittarit uudistuvat vuodelle 2026 uuden strategian mukaisina.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Toimintaympäristön kehittyminen (*mittaristoa tarkennettu 2024 alkaen*)

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Alueelle sijoittuneet uudet suuryritykset			1	2
Alueelle sijoittuneet pk-yritykset		13	15	7
Alueelle BTKU:n tuella saatava ulkoisen rahoituksen määrä, milj. euroa	35	25	60	9,3

Selitys poikkeamista:

- Invest in -työ ei ole toteutunut kaikissa tiimeissä suunnitelman mukaisesti alkuvuoden aikana. Henkilöstömuutoksilla on ollut vaikutusta alhaiseen tulokseen.
- CH Bioforcen 50 milj. euron tehdasinvestointi ei ole vielä toteutunut.

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Hiilijalanjälkemme - oman toimintamme hiilijalanjälki, tavoite pienentää 10 % edellisestä vuodesta	Ei mitattu	71 %	-10 %	-1 %
Hiilikädenjälkemme - seutukunnan hiilijalanjäljen pienenemistä edistävä osuus toiminnastamme	Ei mitattu	15 %	≥ 25 %	25 %

Selitys poikkeamista:

- Hiilijalanjälki: Datan keräämisessä siirrytty osin palveluntarjoajien tarjoamaan automatiikkaan. Luku ei ole kaikilta osin vertailukelpoinen edellisen vuoden luvun kanssa. Datan laatua ja laskentaprosessia kehitetään.

- Hiilikädenjälki: Laskennassa vihreää siirtymää edistävien hankkeiden suhde koko ulkoisen rahoituksen hankekantaan. Luku vaihtelee hankkeiden määrän ja aikataulujen mukaisesti.

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Yhtiöllä ei ole suunnitelmissa mitään merkittäviä investointeja	-	-	-	-

Selitys poikkeamista:

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Forum Marinum -säätiö

Toimitusjohtaja: Ulla Teräs

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Vuosi 2025 oli Forum Marinum -säätiölle sopeutumisen vuosi. Julkisen talouden leikkaukset pakottivat Merikeskuksen karsimaan ohjelmistoa, supistamaan aukioloaikoja ja vähentämään henkilöstöä. Tästä huolimatta asiakastulokset olivat hyvät ja kävijämäärät asettuivat edellisen ennätysvuoden jälkeen vakiintuneelle tasolla. Kaikkiaan 107 000 museovierailulla Forum Marinum oli alueen toiseksi suosituin kohde heti Turun linnan jälkeen. Ohjelmiston kohderyhmistä keskiössä olivat erityisesti perhekävijät ja elokuussa lanseerattiin uusi, jatkossa toistuva Meri tulee kaupunkiin -tapahtumakonsepti. Säätiön talous jää hiukan alijäämäiseksi johtuen pääosin sopeutustoimien hitaudesta ja omien palvelutulojen jäädessä hiukan asetetuista tavoitteista.

Turun kaupungin kanssa päästiin pitkien neuvottelujen jälkeen sopimukseen yhteistyösopimuksen sisällöistä ja uusi palvelusopimus tulee voimaan vuonna 2026. Uusista yhteistyösopimuksista ja -malleista neuvoteltiin myös Sotamuseon ja Rikosseuraamuslaitoksen kanssa. Loppuvuoden onnistumiset apurahahauissa antavat seuraavalle vuodelle edellytyksiä myös sisältöjen uudistamiseen.

Strategiset hankkeet ja kehittämistavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti – museolaiva Sigynin selvityshankkeen jatkona käynnistyi konseptia ja kuivanmaan säilytysratkaisua tutkiva jatkohanke. Merikorttelin kaavoitus käynnistyi ja säätiö aloitti oman alueensa, tilaohjelmansa ja toimintojensa tarkastelun osana kehittämistyötä ja tulevaa Kruununmakasiinin kunnostusta. Suomen Joutsenen peruskunnostus on edennyt pääosin suunnitelmien mukaisesti ja aikataulussa, joskin kunnostustarpeisiin sopivan puutavaran hankkiminen on osoittautunut vaikeaksi ja voi viivästyttää työtä.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Säätiön suosio ja houkuttelevuus paikallisena ja valtakunnallisena matkailukohteena

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Alueen kävijämäärä/vuosi, henkilöä	239 000	323 724	240 000	223 175
Oman tuoton osuus kaikista tuotoista, %	39	49	38	35
Pääsylipputulot, 1 000 euroa	409	477*	450	448
Yhteistoimintasopimus Turun kaupungin kanssa 1 000 euroa (Kh 22.11.2021 § 524)	589	589	uusi sopimus	589

Selitys poikkeamista:

- Supistettu ohjelmisto, aukioloajat sekä kuluttajien ja matkailijoiden varovaisuus näkyi omissa tuloissa. Vuoden 2024 alueen kävijämäärissä näkyy TSR suurtapahtuman vaikutus. *Huomattu, että osa pääsylipputuloista oli jäänyt huomiomatta vuoden 2024 tuloskorttia täydettäesä

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Kehitetään toimintaa systemaattisesti kohti hiilineutraalia yhdessä muiden museoiden ja matkailutoimialan kanssa	Toteutui suunnitellusti	Toteutui suunnitellusti	Ympäristöjärjestelmän tai ympäristösertifikaatin käyttöönotto	Toteutui suunnitellusti

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen ja säästöt käyttötaloudessa	Toteutui osittain	Toteutui osittain	Energiatehokkuusinvestoinnit valmiit	Toteutui suunnitellusti

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
• Ekokompassi-ohjelma ja sertifiointi. • Toimenpidesuunnitelma tuotteiden ja palvelujen kehittämiseksi. • Yhteistyö Itämerihaasteen toimenpidesuunnitelman toteutuksessa jatkuu. • Merilukutaito-hanke valtakunnallisesti verkostoa koordinoiden. Toteutuma osavuosikatsauksessa: - Ekokompassi sertifiointi tuli valmiiksi, samoin toteutui Merilukutaito-hanke sekä yhteistyö Itämerihaasteen kanssa.

Kaarea Oy

Toimitusjohtaja: Miika Markkanen

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Yhtiö ylsi liikevaihto- ja tulostavoitteisiin vuonna 2025. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin tapaturmataajuutta lukuun ottamatta.

Yhtiö aloitti keväällä 2025 muutosneuvottelut vastatakseen Varsinais-Suomen hyvinvointialueen yhtiölle asettamaan kustannussäästötavoitteeseen (3,36 miljoonaa euroa) ja toteutti vaiheittain keittiöverkon tiivistämisen sekä ruokapalveluiden tuotantotavan muutoksen yhteistyössä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Osa annetusta säästötavoitteesta toteutui siten vuoden 2025 aikana.

Muutosneuvottelujen piirissä oli yhtiön koko henkilöstö. Säästöjen aikaansaamiseksi tarkasteltiin tehostamis-, sopeuttamis- ja järjestelytoimia yhtiön kaikissa osissa. Töiden uudelleenjärjestelyjä ja -organisointeja sekä työsuhteiden päättämisiä toteutettiin vaiheittain vuoden 2025 aikana. Irtisanominen kohdistui 73 henkilöön. Osa näistä henkilöistä kyettiin kuitenkin uudelleensijoittamaan joko vakituisiin tai määräaikaisiin avautuneisiin uusiin tehtäviin.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Kaupungin määräaikaisten puitesopimusten tilauskannan ulkopuolinen liikevaihto kasvaa ja yhtiön sisäisen toiminnan tuottavuus paranee

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Yhtiö saa uutta liikevaihtoa uusista asiakkaista. Liikevaihto, 1 000 euroa	69 288	69 769	70 145	71 400
Liikevoitto on maltillinen. Liikevoitto, 1 000 euroa	3 868	1 373	1 768	1 930

Selitys poikkeamista:

- Ei poikkeamia tavoitelukuihin nähden.

Kaupungin ostaman kouluruokailun hinnoittelu ja vertailu muihin suuriin kaupunkeihin.

Vertailuluvut ovat kuntien tuottamia lukuja opetushallitukselle. Yhtiöllä ei ole tietoa lukujen laskentaperusteista tai niiden vertailtavuudesta. Yhtiö on tuloskortissa ilmoittanut toteuman 31.12.2025 perustuen toteutuneisiin määriin ajalta 1–12/2025 perusopetuksen oppilaslounaiden osalta.

Laskennallinen ruokailun hinta euroa/oppilas/päivä	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Toteutunut 31.12.2025
Espoon kaupunki	1,87			
Helsingin kaupunki	2,41			
Oulun kaupunki	2,01			
Tampereen kaupunki	2,88			
Turun kaupunki	2,47	2,38	2,46	2,54
Vantaan kaupunki	1,78			

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Yhtiön liikkumisratkaisuja kehitetään hiilineutraalimmiksi	Liikkumisratkaisuille on laadittu arviointi ja toimenpidesuunnitelma hiilineutraaliuden saavuttamiseksi	Toimenpidesuunnitelmaa on toteutettu	Liikkumisratkaisut kehitetään hiilineutraaleiksi	Liikkumisratkaisut kehitetty hiilineutraaleiksi
Yhtiö käyttää uusiutuvaa, vähähiilistä ja biopohjaista polttoaineitta	Käyttöä on jatkettu	Käyttöä on jatkettu	Jatketaan käyttöä	Käyttöä on jatkettu
Sähköisten ajoneuvojen osuus kaikista ajoneuvoista, %	13	16	18	19

Selitys poikkeamista:

- Ei poikkeamia. Polttomoottorikäyttöisissä tuotantoautoissa käytetään uusiutuvaa, vähähiilistä ja biopohjaista polttoainetta. Henkilöstöä opastetaan ekologiseen liikkumiseen huomioiden mm. ajotavat ja tyhjäkäynnin välttäminen.

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Veden kulutuksen vähentäminen	Korvausinvestoinneilla on päästy vähemmän vettä kuluttaviin ratkaisuihin	Korvausinvestoinneilla on päästy vähemmän vettä kuluttaviin ratkaisuihin	Korvausinvestoinneilla päästään vähemmän vettä kuluttaviin ratkaisuihin	Korvausinvestoinneilla on päästy vähemmän vettä kuluttaviin ratkaisuihin
Ilmastonmuutoksen hillintä	Korvausinvestoinneilla on päästy vähemmän energiaa kuluttaviin ratkaisuihin	Korvausinvestoinneilla on päästy vähemmän energiaa kuluttaviin ratkaisuihin	Korvausinvestoinneilla päästään vähemmän energiaa kuluttaviin ratkaisuihin	Korvausinvestoinneilla on päästy vähemmän energiaa kuluttaviin ratkaisuihin
Hiilijalanjäljen pienentäminen. Toteutetaan konsernin tavoitteita tukevaa päästövähennyssuunnitelmaa.	Toimintaa on kehitetty toimialakohtaisten hiilijalanjälki mittariston pohjalta	Toimintaa on kehitetty toimialakohtaisten hiilijalanjälki mittariston pohjalta	Kehitetään toimintaa toimialakohtaisten hiilijalanjälki mittariston pohjalta	Toimintaa on kehitetty toimialakohtaisten hiilijalanjälki mittaristojen pohjalta

Selitys poikkeamista:

- Ei poikkeamia. Korvausinvestointien kilpailuttamiskriteereissä huomioidaan ympäristönäkökohdat.

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Yhtiölle myönnettiin Ekokompassi-ympäristösertifikaatti vuoden 2025 lopulla. Yhtiö on liittynyt Portaat luomuun-ohjelmaan ja käytetään luomuna rasvatonta maitoa ja hiutaleita sekä pienissä määrissä muita luomutuotteita. Luomun käyttö säilyy portaalla 3 (=> luomua käytetty 14 % v. 2025). Portaat luomuun – ohjelma on käytössä Turun koulujen ja päiväkotien ruokapalveluissa. Turun kouluissa ja päiväkodeissa sekaruokalistan aterian hiilidioksidipäästöjen keskiarvo on pysynyt tavoitteen mukaisesti samalla tasolla kuin vuonna 2024. Ruokahävikkiä kirjataan kaikissa ruokapalvelun toimipaikoissa ja kirjaamisen käytäntöjä käydään läpi säännöllisesti. Keittiöissä myydään ylijäämäruokaa ruokailun jälkeen ja hävikkiruokaa lahjoitetaan yhteistyötahoille. Vuoden 2025 aikana Punaisen Ristin vapaaehtoiset ovat jakaneet koulujen ylijäämäruokaa Turussa yhteistyössä Kaarean kanssa Aurajoen, Klassillisen lukion, Ruiskadun kampuksen, Topeliuksen ja Wäinö Aaltosen kouluilla sekä Turun Normaalikoululla. Em. kouluissa käyntikertoja on kertynyt yhtensä 15 582. Yhtiö käyttää tuotantoajoneuvoissa uusiutuvaa biodieseliä, jolloin kierrätetään maapallolla olemassa olevaa hiilidioksidia, ja jonka myötä ei tuoteta lisää hiilidioksidia. Täyssähköautojen osuutta lisättiin kolmella sähköautolla (korvausinvestointeja). Kaurakadun sekä Fiskarsinkadun lajittelualueen käyttöä on jatkettu. Yhtiö jatkaa yhteistyötä jätealan toimiajan kanssa eri jätelajikkeiden oikeanlaiseen hyödyntämiseen tai jatkokäsittelyyn. Kiinteistöpalveluissa on otettu käyttöön jätehuollon sopimuskumppanin sähköinen Ympäristönetti-raportointiportaali toteutumien seurantaan ja Ekokompassin hyötykäyttöasteen raportointiin. Pidempiaikaisten työkohteiden jätehuolto toteutetaan suoraan kohteeseen toimitetuilla kannellisilla vaihtolavoilla työssä syntyvien lajikkeiden mukaisesti. Pienet erät kuljetetaan Kaurakadun tai Fiskarsinkadun lajittelualueille. Toimintatapa on vakiintunut ja lajittelun toteutumista valvoo vastaava työnjohtaja. Suoraan työmailta vastaanottolaitoksiin kuljetettaviin vaihtolavoihin laaditaan jätteen siirtoasiakirja työmaasta vastaavan työnjohtajan toimesta. Kiertotalouskeskittymää Kaurakadulla Tilapalvelukeskuksen hallinnoimalla kiinteistöllä on jatkettu. Yli vuoden varastoidut tuotteet pyritään myymään Kiertonetissä tai lahjoitetaan kierrätyskeskuksille. Jatkokäyttöön kelpaamattomat tuotteet lajitellaan laadun mukaisille kierrätyslavoille. Toiminnan kehittämistä jatketaan ja henkilöstölle järjestetään kierrätystä edistävää koulutusta. Kiillon pesuainepakkausten kierrättämistä Kantasairaalan potilaskeittiössä on jatkettu. Puhtauspalveluissa käytössä olevaa paikallista pesuainepullojen kierrätystä on jatkettu. Puhtauspalveluissa on laajennettu ympäristömerkittyjen puhdistusaineiden käyttöä, ja puhtauspalvelut ovat siirtyneet käyttämään Kiillon puhdistusaineita onnistuneesti. Loppuvuoden aikana puhtauspalvelut aloitti puhdistusaineiden kohdekohtaisen varastokirjanpidon pesuaineiden oikean annostelun varmistamiseksi ja seuraamiseksi. Puhtauspalveluissa käytetään laikkoja, jotka vähentävät veden käyttöä ja työ voidaan suorittaa ilman kemikaaleja. Laikkojen käytön myötä lattioiden vahaukset ovat vähentyneet ja lattioiden kiillotus lisääntynyt, jonka avulla on säästetty vettä ja kemikaaleja. Korvausinvestointien kilpailuttamiskriteereissä huomioidaan ympäristönäkökohdat. Kiertonetissä myydään tarpeettomia ajoneuvoja, koneita ja laitteita. Hankintoja tehdään käytettyinä mahdollisuuksien mukaan.

Kulttuuriranta Oy

Toimitusjohtaja: Arto Valkama

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Yhtiön vuosi 2025 oli teatteri- ja ravintolatoiminnan osalta erinomainen. Katsojamäärissä tehtiin yhtiöajan uusi ennätys ja koko teatterin historiassakin paras tulos 40 vuoteen. Omien tuottojen osalta tämä tarkoitti budjetoitua parempaa toteumaa. Ravintolatoiminnan onnistuminen kytkeytyy osittain teatteritoimintaan ja ennätysvuonna siinäkin onnistuttiin erinomaisesti: ravintola- tilavuokraustoiminnan liikevaihto kasvoi lähes 300 000 euroa. Tulos oli hieman talousarviota parempi. Kasvaneiden tuottojen myötä myös kulut ovat kasvaneet, etenkin viime vuosien palkkojen yleiskorotukset kasvattavat palkkakuluja.

Musiikkitoiminnan osalta ollaan edelleen valmisteluvaiheessa. Varsinainen toiminta alkaa musiikkitalon avautumisen myötä syksyllä 2026.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Pitkän aikavälin taloudellinen tasapaino

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja, 1 000 euroa	798	-76	-550	-489

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Ulkoisen rahoituksen kasvattaminen ja vaikuttavuuden lisääminen

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Kaupunginteatterin omien tuottojen kehittyminen, 1 000 euroa	5 095	5 543	5 000	6 104
Musiikkitalon omien tuottojen kehittyminen, 1000 euroa				

Selitys poikkeamista: Ennätyksellinen lipunmyynti ja onnistunut ravintolaliiketoiminta.

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Fölilipun käytön tehostaminen, mittarina käyttöaste tehdyt fölimatkat/katsojamäärä, %	13	14	15	13

Selitys poikkeamista: Joukkoliikenne puuttuu teatterin edustalta. Fölikäyttö ei pysynyt voimakkaan yleisömäärän kasvun vauhdissa.
Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Jatketaan voimassa olevan ympäristöohjelman toteuttamista ohjelman tavoitteiden mukaan.

Kuntec Oy

Toimitusjohtaja: Janne Alkki

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Päättyneellä tilikaudella yhtiö toimi Turun kaupungin ja Turun Vesihuolto Oy:n Inhouse-yhtiönä tuottaen omistaja-asiakkailleen katu- ja viheralueiden ylläpitopalveluita yhtiölle osoitetuilla alueilla sekä pienimuotoisia katu- ja viherympäristön sekä liikunta- ja leikkipaikkojen ylläpidon ja rakentamisen palveluita sekä vesihuollon kunnossapitopalveluita.

Liiketoiminta oli tilikaudella 2025 voitollista, liikevaihtoa kertyi yhteensä 9 311 030 euroa ja yhtiö kirjasi tilikauden voitoksi 305 427 euroa. Omistajien puitesopimusten tilauskannan ulkopuolinen liikevaihto pysyi alle 5 prosentissa ollen 377 067 euroa ja siten noin 4 prosenttia liikevaihdosta. Turun kaupungin puitesopimuksen mukaisissa liiketoiminnoissa liikevaihto oli 8 688 614 euroa ja liikevoitto 170 703 euroa, joten liikevoittoprosentti toteutui sopimuksessa asetettujen tavoitteiden mukaisesti ollen 1,96 prosenttia.

Ilmastotekoina tilikaudella 2025 yhtiö on hankkinut käyttöönsä kaksi kaasukäyttöistä kuorma-autoa, jotka käyttävät polttoaineenaan biokaasua, kaksi uusiutuvaa dieseliä käyttävää imulakaisuautoa ja yhden nostokoriauton sekä kaksi uusiutuvaa dieseliä käyttävää pakettiautoa. Hankinnoilla korvataan suunnitelmallisesti vanhaa kalustoa ja niiden yhteenlaskettu arvo on noin 1,97 miljoonaa euroa. Lisäksi uusiutuvan polttoaineen käyttöä on edelleen edistetty polttomoottorikäyttöä edellyttävissä raskaissa työkoneissa ja -ajoneuvoissa. Yhtiöön on hankittu viherylläpitoon ja rakentamiseen sähkökäyttöisiä pienkoneita, joilla on korvattu vanhoja polttomoottorikäyttöisiä pienkoneita.

Tilikaudella 2025 käynnistettiin yhtiön strategian uudistaminen kaudelle 2026–2029. Uudistamistyössä nykyistä hyväksi koettua strategiaa terävöitettiin, ja sen käyttöönotto sekä hyväksyminen saatetaan valmiiksi tilikauden 2026 alun aikana Turun kaupungin hyväksyttyä oman strategiansa.

Tilikauden aikana yhtiön toimitusjohtaja vaihtui Harri Kauniston siirtyessä toisen työnantajan palvelukseen. Yhtiön toimitusjohtajana aloitti marraskuun alussa Janne Alkki.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Omistajien puitesopimusten tilauskannan ulkopuolinen liikevaihto pysyy alle 5 % ja yhtiön sisäisen toiminnan tuottavuus paranee

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Liikevaihto, 1 000 euroa	9 712	9 260	9 000	9 311
Liikevaihto kasvaa verrattuna edelliseen tilinpäätökseen, %	18,4	-4,6	-2,2	0,6
Liikevoitto, 1 000 euroa	1 400	809	180	305

Selitys poikkeamista: Tilikauden 2025 kaikkien liiketoimintojen liikevoitto oli 3,3 prosenttia sisältäen myös puitesopimuksen ulkopuolisten liiketoimintojen osuuden. Turun kaupungin puitesopimuksen mukaisten liiketoimintojen liikevaihto oli 8 688 614 euroa ja liikevoitto 170 703 euroa, joten liikevoittoprosentti toteutui sopimuksessa asetettujen tavoitteiden mukaisesti ollen 1,96 prosenttia.

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Käytettävien polttoaineiden muuttaminen uusiutuviksi polttoaineiksi, %	0	97	95	95
Sähkökäyttöisen kaluston ja ilmastoystävällisen materiaalin osuuden kasvattaminen, %	0,5	5	8	7

Selitys poikkeamista: Yhtiön käyttämistä polttoaineista noin 95 prosenttia on uusiutuvia. Sähkökäyttöisen kaluston ja ilmastoystävällisen materiaalin käyttöä pyritään kasvattamaan vuositasolla 5–10 prosenttia.

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Vähäpäästöisemmän (päästöluokitus) kaluston hankinnat, 1 000 euroa	0	1 042	1 500	1 968

Selitys poikkeamista: Vuoden 2025 toteutuma on arvioitua suurempi, koska kalustoa hankittiin ja toimitettiin yhtiölle ennakoitua nopeammin jo tilikauden 2025 aikana. Tietyt kaluston korvausinvestoinnit tuli myös ennakoimattomasti tehtäviksi jo vuoden 2025 aikana. Hankinnoista noin puolet katettiin tulorahoituksella ja puolet leasing-rahoituksella.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Kuntec liittyi Turun kaupungin ilmastojoukkueeseen keväällä 2024. Jatkamme ilmastojoukkueen toimintaa. Hiilineutraalia kalustoa hankitaan suunnitelman mukaisesti vanhojen polttomoottoriajoneuvojen tilalle.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy (konserni) – kaupungin omistus 22,46 %

Toimitusjohtaja: Jukka Heikkilä

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Vuosi 2025 toteutui toiminnallisesti suunnitellusti. Juhlistimme vuoden aikana monin eri tavoin kahden yhtiön onnistunutta fuusioitumista, josta on kulunut kymmenen vuotta. Päivittäisen palvelutuotannon ohella edettiin lukuisissa kehitysprojekteissa, joilla parannettiin niin palveluja kuin lisättiin yhtiön sisäistä toimintavarmuutta. Toiminnan suunnittelussa edettiin Pitkän aikavälin Toiminta- ja investointiohjelman pohjalta.

Yhtiön kestävyysohjelma ohjasi tavoitteellista vastuullisuustyötä ympäristöön, sosiaalisiin ja yhteiskunnallisiin kysymyksiin sekä hyvään hallintotapaan liittyvissä asioissa (ESG). Ohjelman tavoitteena on varmistaa, että toiminta on kestävää - vähentäen negatiivisia ja lisäten positiivisia vaikutuksia ympäristöön ja yhteiskuntaan.

Viime vuonna valmistelussa ollut sidosyksikkötoimintaa koskeva 10%:n vähimmäisomistusvaatimus työllisti merkittävästi myös LSJH:a. Keväällä yhtiö jätti aiheesta oman lausuntonsa. Kesän aikana LSJH yhdessä kuuden muun jätelaitoksen kanssa jätti asiasta lisäksi viralisen kantelun EU-komissiolle. Tavoitteena oli osaltaan vaikuttaa siihen, että jätehuollon toimialaan käytännössä huonosti sopiva lakiesitys jätettäisiin toteuttamatta. Hallitus teki viime syksynä asiassa linjapäätöksen, jonka mukaan 10%:n vähimmäisomistusvaatimus ei koske jätehuoltoa ja että jätehuolto rajataan tulevassa jätelainuudistuksessa vähimmäisomistusvaatimuksen ulkopuolelle.

Keskeiset toiminnalliset tapahtumat

Ympäristökasvatus ja jäteneuvonta

LSJH:n viestinnällisenä ja neuvonnallisena teemana oli biojäte ja ruokahävikki. Teema näkyi messuilla, kuntatapahtumissa, lajitteluasemilla, kotisivuilla ja muussa viestinnässä. Myös valtakunnallisessa viestintäkampanjassa kannustettiin biojätteen lajitteluun. Kampanjan aloitusviikolla ympäristökouluttajat jalkautuivat kauppakeskuksiin keskustelemaan asukkaiden kanssa muuan muassa biojätteen lajittelusta ja kompostoinnista.

Hävikkiviikolla ympäristökouluttajat kiersivät Turun ja Salon keskusta-alueilla keskustelemassa vastaantulevien kanssa ruokahävikistä. Euroopan jätteen vähentämisen viikolla vierailukeskus Kahmarissa järjestettiin luentotilaisuus ”Kun virta katkeaa – sähkölaitteiden kohtalo?”. Vuoden aikana asukkaiden oli mahdollista osallistua myös kompostointi-iltoihin, Lounavoiman yleiskierroksille ja Lempparin tempauksiin.

LSJH:n kymppisynttäreitä juhlistettiin monin eri tavoin. Juhlavuoden pääteemana oli roskaantuminen, josta kertoi myös slogan ”Roskaton huominen kerätään yhdessä”. Juhlavuoden aikana ympäristökouluttajat kiersivät lajitteluasemilla, kesäkuussa järjestettiin luento roskaantumisesta ja elokuussa Roskilla ravintolaan-kampanja. Lisäksi toukokuussa tehtiin juttusarja radioon ja syyskuussa julkaistiin LSJH:n palvelut-video.

Jätteen keräys ja kuljetus

LSJH:n kiinteiden jätteiden urakoiden määrä oli yhteensä 42 kpl, joista neljä alkoi uutena. Urakoita hoiti yhteensä 9 eri urakoitsijaa. Vuonna 2025 LSJH käynnisti neljä uutta kuljetusurakkaa jäteastioiden tyhjennys- ja pesu-urakointiin liittyen. Lisäksi julkaistiin neljä hankintailmoitusta eri jätejakeiden keräys- ja kuljetuspalveluista. Kilpailutusten tueksi järjestettiin kaksi markkinavuoropuhelua. Kiinteistökeräyksen tyhjennysmäärät kasvoivat 8,9 %.

Vuoden 2025 aikana LSJH:n jätteenkuljetuksissa tehtiin yhdessä kuljetusurakoitsijoiden kanssa 12 reititysmuutosta, joilla lisättiin reittien tehokkuutta. Reititysmuutokset koskivat n. 4550 jäteastiaa. LSJH lunasti kesällä yksityisiltä kuljetusliikkeiltä asiakkailla vuokralla olleita jäteastioita n. 8000 kpl, mitkä liitettiin osaksi LSJH:n astiapalvelua. Jäteastioita toimitettiin asiakkaille 8510 kpl, joista 33 % oli nelilokeroastioita ja 40 % oli biojäteastioita. Uusina palveluina vuoden alussa jätteenkuljetuksiin tulivat biojätepussitelineen täyttö -palvelu ja jätepisteen tarroitus- ja kyltityspalvelu. Lokakuussa alkoivat nelilokeroastioiden tyhjennykset yli 3000:lla asiakkaalla. Kuljettajapalauteprojektin myötä kuljettajilta tulevien palautteiden ja niistä johtuvien asiakasviestien lähetysten automatisointia lisättiin. Kuljetusurakoitsijat saivat vuonna 2025 231 bonusmenetystä, joka on 0,016 % kaikista tyhjennyksistä. Talkoolavoja toimitettiin 49 kpl ja talkookontteja 7 kpl.

LSJH:n alueella kerättiin vuoden 2025 aikana 7,8% enemmän pakkausjätteitä kuin vuonna 2024. Suurin muutos oli muovipakkausten osalta, jossa keräysmäärä nousi 14 %.

LSJH:n ekopisteitä parannettiin uusimalla kyltityksiä sekä tuomalla lasi- ja metalliastioiden lisäksi muovi- ja kartonkiastiat lähes kaikkiin mantereen ekopisteisiin. Muutamaan saaristokohteeseen asennettiin puristimet muovi- ja kartonkikeräykselle.

LSJH tyhjensi yhteensä reilu 20 000 lietesäiliötä vuoden 2025 aikana, mikä on noin 6000 enemmän kuin edeltävänä vuotena.

Ekotyhjennyksen käyttö laajeni, kun Aurassa, Kaarinassa, Liedossa, Paimiossa, Sauvossa ja Turussa siirryttiin LSJH:n lietetyhjennyksiin.

Ulkosaariston lietetyhjennyksiä varten aloitettiin laaja selvitystyö. Alueelle lähti yhteensä n. 7000 selvityspyyntökirjettä jätevesijärjestelmistä sekä 2000 muistutuskirjettä ja n. 1000 muistutustekstiviestiä. Kevään aikana pidettiin markkinavuoropuhelu ja kilpailutettiin neljä uutta urakka-aluetta, jotka kaikki sijaitsevat Salon alueella. Syksyllä pidettiin Nauvon ja Korppoon markkinavuoropuhelu ja julkaistiin tarjouspyyntö alueen tyhjennyksistä.

LSJH:n monikanavaisessa asiakaspalvelussa käsiteltiin vuonna 2025 yhteensä 76 200 yhteydenottoa. Niistä puolet oli sähköposteja. Yhteydenottomäärät laskivat edellisestä vuodesta 16 %. Asiakasyhteydenottojen asiakastyytyväisyyden keskiarvo oli 4,73/5 (v.-24 4,59).

Jätteen vastaanotto ja käsittely

Lajitteluasemilla vuosi 2025 oli jälleen kerran erittäin vilkas. Asiointikertoja kirjattiin vastaanottopisteissä yhteensä 339 179 kappaletta, joka on ainoastaan 0,52 % vähemmän kuin ennätyksellisen vilkkaana edellisenä vuonna.

Yhtiö päätti ulkoistaa asukkailta kerättävän poistotekstiilin laadunvarmistuslajittelun. Vuoden 2026 alusta lajittelusta vastaa Kestävän Kehityksen Yhdistys ry, joka tunnetaan paremmin Turun Ekotorina. Poistotekstiilin keräys jatkuu tulevina vuosina LSJH:n omalla toimialueella normaaliin tapaan, mutta valtakunnallisen keräyksen koordinointi sekä kierrätysmyymälä Lemppari lopetettiin.

Topinojan lajitteluasemaprojektin hankesuunnitelma valmistui ja kilpailutus hankkeen maanrakennus- ja pohjanvahvistustöistä käynnistettiin. Seuraavaksi alkaa varsinainen rakentaminen. Topinojan jätekeskuksessa jatkettiin lisäksi kaatopaikan tiiviiden pintaeristerakenteiden toteutusta. Perniön lajitteluasemalle rakennettiin uusi toimisto. Uudistetulla lajitteluasemalla on nyt moderni asiakaspalvelutila, huollettua keräysvälineistöä sekä uudet ajojärjestelyt. Lajitteluasema avattiin uudelleen asiakkaille joulukuussa 2025. Jäteastioiden varasto- ja huoltotoiminnot siirrettiin v. 2025 uusiin vuokratiloihin Naantaliin.

LSJH:n toimintaa jätekeskuksissa ja lajitteluasemilla toteutetaan ympäristölupien mukaisesti, ja toiminnan ympäristövaikutuksia seurataan jatkuvasti tarkkailusuunnitelmien mukaan. Vuonna 2025 käynnistettiin Topinojan jätekeskuksen laaja ympäristöluvan muutosprosessi.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Vuonna 2025 kehityshankkeissa pureuduttiin kaatopaikkakaasujen tehokkaampaan hallintaan, biokaasutuotannon mahdollisuuksien edistämiseen sekä kiertotalouden koulutuksen ja osaamisen kehittämiseen. Sisäisten kehitysprojektien tavoitteet liittyivät esimerkiksi raportointien, ohjelmistojen ja järjestelmien kehittämiseen sekä jätehuoltopalvelujen uudistamiseen.

Muut huomiot

LSJH:n Turun toimisto muutti uusiin toimitiloihin elokuussa Orikedolta Kupittaalle.

Päättyneenä vuonna LSJH:ssa käytiin kahdet muutosneuvottelut tammi- ja toukokuussa. Muutosneuvottelujen aiheena tammikuussa oli ennakoida mahdollisia henkilöstövaikutuksia liittyen työnantajan päätökseen laskun elinkaarikokon ulkoistamisesta. Toukokuussa käytyjen neuvottelujen perusteena oli poistotekstiililiiketoiminnan alasajo ja siitä aiheutuvat henkilöstövaikutukset. Alkuvuoden neuvottelujen lopulliset henkilöstövaikutukset vahvistuvat sen jälkeen, kun ulkoistuspalvelu on otettu hallitusti käyttöön vuoden 2026 aikana. Poistotekstiililiiketoiminnan alasajo johti tuotannollisin ja taloudellisin syin yhdeksän henkilön irtisanomiseen vuoden lopussa.

Alla olevassa taulukossa olevat tunnusluvut pohjautuvat LSJH:n alustavaan tilinpäätökseen vuodelta 2025. Yhtiön hallitus ei vielä ole osaltaan sitä hyväksynyt. Toiminnallisten tavoitteiden osalta raportoidaan LSJH:n hallituksen loppuvuodesta 2024 hyväksymän kestävyysohjelman mukaisten tavoitteiden toteutuminen.

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Tavoitteeseen pyrittiin seuraavilla toimenpiteillä:

- *LSJH edellytti kilpailuttamissaan jätteenkuljetusurakoissa vaihtoehtoista käyttövoimaa mahdollisuuksien (saatavuus logistiset alueet huomioiden) mukaan.*
- *Työmatkaliikenne on otettu uutena kokonaisuutena mukaan LSJH:n päästövähennysohjelmaan tavoitteiden tarkentamiseksi. Työnantajana LSJH kannusti henkilöstöään vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöön mm. tarjoamalla autojen sähkölatausmahdollisuuden työpaikalla.*

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Tehostamme uudelleenkäyttöä ja laadukasta kierrätystä/ Kiinteistöiltä kerätyn, LSJH:n vastaanottaman sekajätteen määrä/asukas on 140 kiloa vuonna 2030.	166	159	156	143
Tähtäämme mahdollisimman alhaiseen hiilijalanjälkeen/ LSJH:n toiminnan päästöt (ekv/v) pienentyvät selvästi vuoden 2024 tasosta vuoteen 2030 mennessä.	92 357	88 000 tCO2 ekv/a*	86 500 tC02 ekv/v	Laskentatapaa päivitetään VSME-standardin mukaiseksi, tavoitetaso tarkistetaan vuosille 2026-2029 tulosten pohjalta
Vaalimme ympäristön puhtautta ja luonnon monimuotoisuutta/ Luonnon monimuotoisuus LSJH:n toimipaikoilla kehittyy myönteisesti toteuttamalla vähintään 10 monimuotoisuustavoitetta tukevaa toimenpidettä vuosittain.	Ei mitattu	Ei mitattu	10	Mittarin arvo saadaan myöhemmin keväällä.

Selitys poikkeamista: LSJH:n toiminnalliset mittarit uudistettu LSJH:n kestävyysohjelman mukaisiksi 2024 syksyn aikana.

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

LSJH:n toiminnan yhtenä strategisena tavoitteena on edistää resurssitehokkuutta ja alueellista kiertotaloutta ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Toimenpiteinä tavoitteen saavuttamiseksi LSJH pyrkii tehostamaan uudelleenkäyttöä ja laadukasta kierrätystä. Toiminnassa tähdätään mahdollisimman alhaiseen hiilijalanjälkeen sekä luonnon monimuotoisuuden huomioimiseen toimipaikkojen kehittämisessä. Lisäksi yhtiössä kehitetään kiertotaloutta konsernina aktiivisella sidosryhmäyhteistyöllä. LSJH:n hallitus hyväksyi yhtiön kestävyysohjelman joulukuussa 2024, mikä osaltaan toimii ohjenuorana LSJH:n kiertotaloustavoitteiden saavuttamisessa.

Toteutuneet toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Tuotettiin alueidenhoitosuunnitelma luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi ja suojelemiseksi.
LSJH:n käynnissä olevissa rakennus- ja investointihankkeissa kiertotaloustavoitteita (sekä muita kestävyystavoitteita) huomioitiin hankintakriteereissä.
Päivitettiin ja seurattiin päästövähennystavoitteita.
Tehostettiin kaatopaikkakaasun keräystä ja kehitettiin hankeyhteistyötä kaasun talteenoton ja hyödyntämisen edistämiseksi
Muuntojoustava jätehuolto 2030 –projektin kautta kehitettiin seudun kiinteistöjen jätehuoltopalveluja ja vastaanottoverkostoa tukemaan kierrätyksen tehostumista.

Turku 2029 -säätiö sr.

Säätiön asiamies: Tuomas Heikkinen

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Säätiön taloudellinen tilanne oli hyvä ja tase erittäin vakavarainen koko tilikaudella. Säätiön merkittävin riski liittyy osake- ja pääomamarkkinoiden kehitykseen, koska säätiön varallisuus on sijoitettu osin osakemarkkinoille sekä pääosin yritysriskin omaaviin korkorahastoihin. Vuoden 2025 kehitystä raha- ja sijoitusmarkkinoilla leimasi geopoliittinen epävarmuus, mikä on alentanut taloudellista aktiviteettia erityisesti Euroopassa ja Suomessa. Venäjän hyökkäys Ukrainaan jatkuu edelleen, Israelin toimet Lähi-idässä sekä Yhdysvaltain arvaamaton tullipolitiikka aiheuttivat merkittävää epävarmuutta markkinoilla. Osakemarkkinoiden kehitys sekä kehittyneillä että kehittyvillä markkinoilla oli kuitenkin vahvaa ja erityisesti Suomen pörssin hyvä hintakehitys tuki säätiön Suomi – osakepainotteisen salkun kehitystä. Joulukuussa kaikki suorat osakkeet myytiin pois ja tilalle ostettiin globaali kustannustehokas ETF salkku osakepainon pysyessä samana.

Säätiön peruspääoma oli sijoitettuna lähes kokonaan korko- ja osakemarkkinoille sekä vaihtoehtoisiin sijoituksiin. Säätiön sijoitusvarallisuuden markkina-arvo vuoden 2025 lopussa oli 37,8 milj. euroa. Säätiön taseen loppusumma eli kirjanpidollinen sijoitusten arvo oli vuoden lopussa 33,5 milj. euroa eli sijoitusten markkina-arvo ylitti 4,3 milj. euroa kirjanpitoarvon. Korkosijoituksia oli 72,6 %, vaihtoehtoisia 17,6 % ja osakesijoituksia 9,8 % salkun markkina-arvosta vuoden lopussa. Sijoitusvarallisuuden markkinatuotto vuonna 2025 oli 2,1 milj. euroa eli 5,9 %.

Turku 800 -juhlavuoden valmistelu keskittyi vuonna 2025 erityisesti konseptointiin sekä hankesuunnitelman laatimiseen. Työtä tehtiin laajaan osallistumiseen perustuen – kaikkiaan konseptin teemoihin ja tavoitteisiin antoi ajatuksiaan yli 1500 kaupunkilaista. Turun kaupunginvaltuusto hyväksyi Turku 800 -konseptin sekä resursointiesityksen yksimielisesti lokakuussa 2025. Tämän jälkeen työssä siirryttiin toteuttavaan vaiheeseen, ja hankkeelle ryhdyttiin muun muassa rekrytoimaan kahta lisätyöntekijää marraskuussa 2025.

Joulukuussa Turku 2029 -säätiön hallinnoitavaksi siirtyi toisesta organisaatiosta Levande tvåspråkighet i Åbo -hanke, jonka projektipäälliköstä tuli siinä vaiheessa säätiön toinen työntekijä. Hankkeen rahoitus muodostuu kokonaisuudessaan ulkopuolisesta hankerahoituksesta.

Kaupunginvaltuustoon seuraamat tavoitteet

Tavoite: Turku-Strategian mukaista toimintaa sekä tapahtumia ja hankkeita, jotka lisäävät kaupunkilaisten hyvinvointia ja tukevat Varsinais-Suomen alueen koulutusta, korkeakouluyhteistyötä ja elinkeinoelämää.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Jaetut avustukset ja kulut hankkeisiin, 1 000 euroa	400	468	450	344
Säätiön sijoitusvarallisuuden markkina-arvo per. 31.12, 1 000 euroa	35 272	36 200	36 000	37 844

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Säätiön varainhoitajat noudattavat tiukkoja ESG-kriteerejä (environment, social, governance) valitessaan säätiön sijoituskohteet	Toteutunut	Toteutunut	Toteutuu	Toteutunut

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Turku Energia -konserni

Toimitusjohtaja: Timo Honkanen

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Vuosi 2025 sujui toiminnallisten tavoitteiden suhteen mallikelpoisesti. Naantalin voimalaitoksen kivihiilestä irtaantumisen aiheuttaman polttoainevaraston kertakustannuksen takia tilivuosi painui noin nollaan, mutta ilman tätä kertaluontoista erää tilivuosi olisi muuten ollut kaikkien aikojen paras. Vuonna 2025 Turku Energian myymästä kaukolämmöstä tuotettiin 95,2 % biomassalla, lämpöpumpuilla ja lämmön talteenotolla sekä sähkökattiloilla, joka on uusi prosentuaalinen ennätys. Sähköverkon ja kaukolämmön häiriökeskeytysajat olivat erittäin pienet valtakunnallisestikin vertaillen. Energiaratkaisut-liiketoiminta (sähkönmyynti) saavutti positiivisen tuloksen. Aiempi haaste silti säilyy: Naantalin voimalaitoksen sähköntuotanto on nykyisillä sähkön keskihinnoilla ja nykyisillä korkeilla polttoaineen hinnoilla raskaasti tappiollista.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Kasvava tuloutus kaupungille

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Maksettu osinko, milj. euroa	20	20	20	20
Antolainojen korko, milj. euroa	5,0	6,0	9,4	5,5

Selitys poikkeamista:

Antolainojen korko: vuodelle 2025 budjetoitu lainannosto siirtyi vuodelle 2026 sekä euriborin korkotaso ollut budjetoitua matalampi.

Tavoite: Palvelukyky ja toimintavarmuus

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Sähkönsiirron toimitusvarmuus, keskim. keskeytysaika/asiakas, h:min:s (alan keskiarvo 2:05:00)	0:10:14	0:06:33	< 0:10:00	0:09:09
Lämmön toimitusvarmuus, keskim. keskeytysaika/asiakas, h:min:s (alan keskiarvo 2:01:12)	1:05:00	0:48:00	< 1:30:00	1:07:00

Selitys poikkeamista:

Toimitusvarmuus sekä sähkönsiirrossa että lämmössä erinomaisella tasolla.

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Lisäämme täyssähköautojen ja ladattavien hybridien osuutta yhtiön henkilö- ja pakettiautoissa, %	24	30	32	33

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Hiilineutraalien energialähteiden osuus tuotannossa
Turun alueella käytettävä lämpö, kylmä, höyry ja sähkö tuotetaan hiilineutraalisti viimeistään 2029 (kompensaatiot huomioiden).

- **Hiilineutraalin energian osuus Turku Energian myydystä sähköstä ja lämmöstä on vähintään 95 prosenttia vuonna 2024.**

(Turun kaupungin ilmastosuunnitelma 2029, kv 11.6.2018 § 142)

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Hiilineutraalien energianlähteiden osuus kaukolämmön tuotannosta, %	87	89,4	95	95,2
Hiilineutraalien energianlähteiden osuus sähkön hankinnassa, %	72	84	95	83,2 (arvio)
Hiilineutraalit energianlähteet: lämpö + sähkö + mekanismit, %	80,9	86,5	100	88,4

Selitys poikkeamista:

- “Hiilineutraalien energianlähteiden osuus kaukolämmön tuotannosta, %” on tarkemmin sanottuna: Biomassalla ja sahateollisuuden sivuvirroilla, lämpöpumpuilla ja lämmön talteenotolla sekä sähkökattiloilla tuotetun kaukolämmön osuus Turku Energian myymästä kaukolämmöstä oli vuonna 2025 yhteensä 95,2 prosenttia (2024: 89,4 %).
- Hiilineutraalien energialähteiden osuus sähkön hankinnassa sisältää tukkumyyntisopimukset, joissa ei toimiteta sähköä käyttöpaikoille. Tämä laskee kokonaisarvoa, kun tukkumyynnin osuus kokonaismyynnistä on kasvanut.
- Lopullinen arvo hiilineutraalien energianlähteiden osuudesta sähkön hankinnassa valmistuu aina vasta seuraavan vuoden heinäkuussa.
- Mekanismeja ei ole toistaiseksi käytetty kokonaishyötyarvion perusteella.

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Toteutetut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Ilmasto- ja ympäristöohjelmamme ulottuu vuoden 2026 loppuun asti. • Käytämme energiantuotannossa ainoastaan kestävästi tuotettuja biomassapolttoaineita, joiden kestävyys on osoitettu Energiaviraston hyväksymän kestävyysjärjestelmän mukaisesti. • Jatkoimme lintusuojauksen asennuksia soveltuvissa kohdissa • Jatkoimme yhteisrakentamisen kulttuuria Turun kaupungin kanssa ympäristöllisesti arvokkailla alueilla luonnon moni-muotoisuus huomioiden. • Olimme mukana Energiateollisuuden biodiversiteettitiekartan päivityksessä Kiertotaloustavoitteita: • Kehitimme energiajärjestelmämme kiertotaloutta edistämällä teollisuuden ja asiakkaiden hukkalämpöjen hyödyntämistä kaukolämpö- ja jäähdytysverkossa.

Turun Aikuiskoulutussäätiö

Toimitusjohtaja: Tommi Forss

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Koulutustoiminnan volyymia on alentanut ammatillisen koulutuksen valtionosuuteen tehdyt leikkaukset, joiden seurauksena toimintaan tehtiin rakenteellisia uudistuksia ja sopeutuksia. Myös kesäyliopiston alentunut valtionosuuden taso vaikuttaa tuottotasoon. Maksullisen koulutuksen kysynnässä on havaittu vähenemää johtuen pääosin yleisestä talous- ja työllisyystilanteesta.

Opiskelijoiden saatavuus erityisesti työvoimakoulutuksiin on ollut hyvällä tasolla. Taloudellinen tilanne on mainituista sopeutuksista johtuen vakaa. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuodelle 2025 saavutettaneen pääosin. Artukaisten kampuksen perusparannushanke on valmistunut keväällä 2025. Näin ollen investointitaso pienenee olennaisesti käsittäen lähinnä opetustoimintaan liittyviä hankintoja.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Aikuiskoulutuksen määrä ja vaikuttavuus

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Opiskelijamäärä, hlö	12 010	10 928	12 500	9521
Opiskelijatyytyväisyys, asteikko 0–5	4,3	4,4	4,2	4,3

Selitys poikkeamista:

- Opiskelijamäärään vaikuttavat koulutustarjonnan pieneneminen johtuen VOS-leikkauksista ja omaehtoisen koulutuksen kysynnän vähenemä.

Tavoite: Säätiön toiminnan tehokkuus, taloudellisuus ja vakavaraisuus

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Muu kuin VOS rahoitus/liikevaihto, 1 000 euroa	3 178	3 204	3 340	2896
Omatoiminen tuottojäämä (liikevoittoa vastaava erä), 1 000 euroa	1 364	1 439	100	2162

Selitys poikkeamista:

- VOS-koulutusten väheneminen vaikuttaa alentavasti myös muihin koulutustoiminnan tuottoihin kuten osallistumismaksuihin. Maksullisen koulutustoiminnan kysyntä on vähentynyt.

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Sähköä voimansiirtona käyttävien autojen lukumäärä		2	2	2

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Energiatehokkuuden parantaminen	Ilmamäärien säästäminen tarpeen mukaiseksi on tehty. Atk-luokkien laitteiden automaattinen sulkeminen on tehty.	Ylläpidetty edellä mainittuja parantamismenetelmiä ja valvottu niiden käyttöä.	Ylläpidetään edellä mainittuja parantamismenetelmiä ja valvotaan niiden käyttöä.	Ylläpidetty edellä mainittuja parantamismenetelmiä ja valvottu niiden käyttöä.
Aurinkoenergian hyödyntäminen	Aurinkopaneeleja käytössä yhteensä 120 kW	120 kW	120 kW	120 kW

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Turun Ammattikorkeakoulu Oy

Toimitusjohtaja: Vesa Taatila

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Vuosi 2025 oli Turun ammattikorkeakoulun kannalta hyvä käytännössä kaikilla mittareilla. Toiminnallisissa tuloksissa tehtiin neljäs ennätysvuosi peräkkäin ja taloudellisissa tuloksissa ylitettiin budjetti selkeästi.

Toiminnan kannalta Turun ammattikorkeakoulu teki ennätyksen valmistuneiden määrässä sekä perustutkinnoissa, että ylemmissä ammattikorkeakoulututkinnoissa. Ennätyksiin päästiin myös tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa, jatkuvassa oppimisessa ja julkaisuissa. Myös opiskelijatyytyväisyys on noussut viime vuodesta, jolloin saavutettiin ensimmäisen kerran kansallinen keskiarvo.

Henkilöstötyytyväisyys kasvoi ennätystasolle ja sairaspoissaolot laskivat edelleen edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstön määrä kasvoi suunniteltua enemmän, mikä johtuu hankesalkun ja maksavien opiskelijoiden määrän kasvusta.

Ilmastotavoitteiden osalta ammattikorkeakoulu pääsi osin asetettuihin tavoitteisiin. Matkustuskilometrit ovat laskussa, kun taas hankintojen päästöt ovat kasvussa.

Tämän taustalla on jatkuva hanketoiminnan laajentuminen. Vuoden 2024 aikana Turun ammattikorkeakoulussa on määritelty aiempaa laajemmat luontoarvojen lisäämiseen ja päästöjen vähentämiseen liittyvät strategiset linjaukset. Vuoden 2025 aikana Turun ammattikorkeakoululle hankittiin Salosta metsäpalsta, joka tukee luontoarvoille määriteltyjen tavoitteiden saavuttamista ja mahdollistaa aiempaa laajemman hanke- ja opetustoiminnan.

Taloudellisesti Turun ammattikorkeakoulu on vakaalla pohjalla. Valtion rahoitus on noussut aiempien hyvien mittaritulosten myötä tasaisesti, lukuvuosimaksullisten opiskelijoiden tuottama liikevaihto kasvaa ja ulkoisen TKI-rahoituksen määrä on nousussa. Palveluliiketoiminnan volyymi on jäänyt edellisen vuoden tasosta hieman, kun kaupallisessa toiminnassa on fokusoitu TKI liiketoimintaan. Turun ammattikorkeakoulussa noudatetaan rekrytointien varovaisuusperiaatetta, eli uusia tehtäviä avataan vasta, kun niihin tarvittava rahoitus on varmistunut.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Yhtiön menestyminen ammattikorkeakoulujen rahoitusmalliin perustuvassa rahanjaossa

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Valtion rahoitus (sis. OKM rahoittamat lisäaloituspaikat ja strategiarahan), 1 000 euroa	63 656	64 061	66 150	67 798
Turun ammattikorkeakoulussa suoritetut AMK-tutkinnot, kpl	1 836	1 977	2 080	2 135
Turun ammattikorkeakoulussa suoritetut YAMK-tutkinnot, kpl	411	481	539	532
TKI-rahoituksen ulkoisen rahoituksen osuus (urah), 1 000 euroa	12 680	13 580	15 000	15 343
Opiskelijatyytyväisyys, AMK ja YAMK painotettu ka.	5,27	5,4	5,35	5,45

Selitys poikkeamista:

- Tulokset ylittävät vuoden 2024 toteumat ja pääosin vuodelle 2025 asetetut tavoitteet. YAMK tutkinnoissa jäätiin tavoitteesta hieman, joskin tutkintoja tuotettiin 51 enemmän kuin edellisenä vuonna 2024.

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Liikematkustaminen tCO2	632	662,45	600	413,86
Lentokilometri	2 909 657	3 290 298	3 200 000	3 059 333

Selitys poikkeamista:
- Edetty suunnitelmien mukaisesti

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Hankintojen päästöt tCO2	1 833	1 959	1 200	2 261

Selitys poikkeamista:
- Hankintojen päästöt ovat kasvaneet edellisestä vuodesta. Tämä johtuu pääosin laskentamallista; toiminnan kasvaessa kustannuksia syntyy ja hiiliekvivalentteja päästöjä kertyy enemmän. Laskentakaudelle osuu myös muutama hiilipäästöintensiivinen TKI – investointi.

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Kestävyys- ja vastuullistyön toiminta- ja ohjausmallin avulla varmistetaan, että kestävän kehityksen ohjelman lupaukset täytetään ja sen toimenpiteet toteutetaan. Kaikki koulutukset edistävät kestävän kehityksen periaatteita omalla alallaan. Kaikille opiskelijoille on toteutettu yhteinen kestävän kehityksen perusteet-verkkokurssi. Opetussuunnitelmatyössä on huomioitu kestävää kehitystä tukevat työkalut (toteutussuunnitelma, opinnäytetyösopimus). Johtamisen ja arvioinnin tueksi on otettu käyttöön laadullisia mittareita, kuten opetussuunnitelma-analyysi ja opiskelijakysely. TKI-toiminnan strategisissa ja toiminnallisissa tavoitteissa otetaan huomioon kestävän kehityksen näkökulmat. TKI-hankkeiden hyväksymisen kriteereihin on laadittu hankkeen kestävyysarviointi. Kestävän kehityksen TKI-salkun koko on kasvanut tasaisesti. Henkilöstön koulutussuunnitelmaan on sisällytetty kestävän kehityksen osaamistavoite ja henkilöstökyselyyn on lisätty vastuullisuuden kokemusta mittaavia kysymyksiä. Koko henkilöstön kestävyys- ja vastuullisuusperehdytys etenee suunnitellusti. Hankintojen hiilipäästöjä on vähennetty 2023 hyväksyttyä hankintapolitiikkaa noudattamalla.

Turun Kaupunkiliikenne Oy

Toimitusjohtaja: Juha Parkkonen

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Fölin 1.7.2025 toteuttaman runkolinjauudistuksen vaikutukset koskettivat yhtiön toimintaa voimakkaasti. Suurin osa liikennöitävistä reiteistä vaihtui ja liikenteen määrä lisääntyi. Yhtiön henkilöstössä tapahtui suuria muutoksia, kun vanohja työntekijöitä poistui yhtiön palveluksesta ja uusia, usein varsin kokemattomia, kuljettajia palkattiin.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Linja-autoliikenteen tuottaminen sovitussa laajuudessa

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Osuus tuotetuista linjakilometreistä (koko Föli), %	~11	10,9	12	~14

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Yhtiön tulorahoituksen riittävyys investointeihin ja tuloutus kaupungille

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Liikevoitto, 1 000 euroa	78	280	50	293
Antolainojen korko, 1 000 euroa	24	15	40	5

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Sähköbussiliikenteen osuus tuotetusta liikenteestä, %	30	30,3	25	11,7*
Uusiutuvan polttoaineen osuus, %	0	1,5	100	100

Selitys poikkeamista:

- *Fölin tilastoinnin mukaan

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Sähköbussien osuus hankitusta uudesta kalustosta, %	Ei kalustohankintoja	0	100	100

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Yhtiö on hankkinut käyttöönsä 6 kappaletta sähkölinja-autoja

Turun konservatorio Oy

Rehtori-toimitusjohtaja: Juha Järvinen

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Yhtiö saavutti keskeisimmät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteensa vuonna 2025.

Yhtiön järjestämien koulutusten veto- ja pitovoima pysyivät vuonna 2025 hyvinä. Yhtiön ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosikertymä 113,97 ylitti opetus- ja kulttuuriministeriön päättämän 84 opiskelijavuoden tavoitteen ja koulutuksen järjestämisluvan mukaisen minimimäärän 79 selvästi. Rahoituskriteerit muuttuvat vuodeksi 2026, joten vuoden 2025 tunnusluvut olivat viimeiset, joita voidaan vertailla edellisiin vuosiin.

Yhtiö antoi taiteen perusopetuksessa vuonna 2024 yhteensä 56 748 tuntia. Toteutuma ylitti valtionosuusrahoituksen perusteena olevan tuntikiintiön 56 577 tuntia.

Yhtiö on hakenut vuodesta 2019 lähtien opetus- ja kulttuuriministeriöltä taiteen perusopetuksen valtionosuusrahoituksen perusteena olevan tuntikiintiön korotusta, jotta Turun kaupungin asukasmäärän kasvusta johtuva musiikin taiteen perusopetuksen saatavuuden heikkeneminen ei jatkuisi.

Henkilötyövuosien määrä 104 pysyi ennallaan.

Koulutustehtävien vetovoima, suoritteet ja tulokset

1. Yhtiö on molemmissa koulutustehtävissään kolmen suurimman musiikkioppilaitoksen joukossa ja saa sen mukaisen valtionrahoituksen.

Tavoite toteutui. Yhtiö on ammatillisessa koulutuksessa kolmanneksi suurin ja taiteen perusopetuksessa toiseksi suurin musiikkialan koulutuksen järjestäjä.

2. Yhtiö kehittää nopeasti ja pitkälle etenevien oppijoiden opinpolkua yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien ja toimijoiden kanssa.

Tavoite toteutui. Accelerando-opintojen pilottivaihe käynnistyi taiteen perusopetuksessa syksyllä 2025. Toteutettu haku ja valittu oppilaat.

Toimitilat

3. Yhtiö valmistelee strategiansa mukaisesti toimitilojen keskittämistä Linnakaupunkiin osaksi Aurajokivarren Turkua ja luopumista Mestarinkadun toimitiloista.

Tavoite toteutui osittain. Keskustelu Turun kaupungin omistajaohjauksen, Turun AMK Oy:n ja Kevan kanssa jatkuu.

Ennakointikyvyn parantaminen

4. Yhtiö kehittää kykyään turvallisuusriskien tunnistamisessa ja niihin varautumisessa.

Tavoite toteutui. Yhtiö tarkasteli turvallisuusriskejään OKM:n ja OPH:n ohjeiden perusteella ja linkittyen yhteiskunnan kokonaisturvallisuussuunnitelmiin. Yhtiö keräsi henkilöstöltä näkemyksiä turvallisuusuhista ja riskeistä.

5. Yhtiön päätöksenteko ja operatiivinen johtaminen tukeutuvat tiedon keräämiseen ja analysointiin hallinto- ja laatujärjestelmissä.

Tavoite toteutui. Laatujärjestelmän mittaristo on koottu yhtiön intraan.

Kansainvälinen toiminta

6. Yhtiö jatkaa oppilaitosyhteistyötä ensisijaisesti Tukholmassa sekä hakee lisää partnereita Pohjoismaista ja jatkoa Erasmus+-rahoitukseen.

Tavoite toteutui. Yhteistyö tukholmalaisen Kulturaman kanssa jatkui. Yhtiö sai uutta Erasmus+-rahoitusta kaudelle 1.6.2025–30.11.2026. Yhtiö tunnusteli alustavasti uutta partneria Kööpenhaminasta. Kansainvälistä toimintaa on vireillä myös Turun ystävyyskaupunki Kölnin musiikkioppilaitoksen Rheinische Musikschulen kanssa.

Koulutusjatkumon kehittäminen

7. Yhtiö kehittää musiikkialan koulutusjatkumoa koulutusasteiden yhteistyössä ja yhteyksiä muihin oppilaitoksiin erityisesti Kulttuurikampus Turun ja Turun kaupungin kanssa.

Tavoite toteutui. Yhtiö on osallistunut Kulttuurikampus Turun toimintaan. Verkosto on joutunut toimimaan ilman koordinaattoria.

Koulutustehtäviä tukevan liiketoiminnan tavoitteet

8. Yhtiö kehittää yhdessä päävuokralaisen Turun AMK Oy:n kanssa Sigyn-salin käyttöä omissa toiminnoissa ja muiden toimijoiden vuokrakäytössä.

Tavoite toteutui. Yhtiöt ovat kehittäneet oman toiminnan varausmenettelyä ja keskustelleet yhdessä salivuokrauksen kehittämisestä.

9. Yhtiö tavoittelee Taidekeskus koulussasi -sopimukselle jatkoa Turun kaupungilta.

Tavoite toteutui. Sopimus 1.7.2025–30.6.2026 on allekirjoitettu 28.4.2025.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Valtion rahoitus taiteen perusopetukseen

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Valtion rahoitus taiteen perusopetukseen, 1 000 euroa	2 880	2 946	3 032	3 032

Selitys poikkeamista:

Valtion rahoitus taiteen perusopetukseen toteutui taiteen perusopetuksen rahoitusta määrittelevien säädösten, valtion talousarvion sekä opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituspäätöksen mukaisesti.

Tavoite: Minimiopiskelijavuosimäärä valtiorahoituksessa ammatilliseen koulutukseen

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Yhtiön ammatillisen koulutuksen minimiopiskelijavuosimäärä ministeriön myöntämässä järjestämisluvassa	79	79	79	79

Selitys poikkeamista:

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei muuttanut yhtiön minimiopiskelijavuosimäärää koulutuksen järjestämisluvassa. Sen sijaan eduskunta hyväksyi lait ammatillisen koulutuksen ohjaus- ja rahoitusjärjestelmän muutoksista, mikä poisti minimiopiskelijamäärän merkityksen vuodesta 2026 lähtien.

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Opetustilojen varausastetta seurataan sen varmistamiseksi, että yhtiön toimitilat ovat aktiivisessa käytössä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Opetustilojen varausaste, %	67,4	72,43	65	73,62

Selitys poikkeamista:

Yhtiö on kehittänyt tilavarausjärjestelmää, joka on tarkempi kuin aikaisemmin. Esimerkiksi opiskelijoiden välttämätön harjoittelu tiloissa tilastoidaan tarkemmin. Opetustilojen varausaste nousi ja ylitti tavoitetason.

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
	0	0	0	0

Selitys poikkeamista:

Yhtiöllä ei ole ilmastosuunnitelmaan tai EU-taksonomiaan liittyviä investointeja.

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Turun Satama Oy -konserni

Toimitusjohtaja: Erik Söderholm

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Turun Sataman kautta kulki yhteensä 2,1 miljoonaa matkustajaa, laskien edellisestä vuodesta 2,1 %. Rahtiliikenne oli vuoden aikana yhteensä 1,5 milj. tonnia, laskien 13,2 % edellisestä vuodesta. Viennin osuus liikenteestä oli yhteensä 0,7 miljoonaa tonnia ja tuonnin 0,8 miljoonaa tonnia. Matkustajaliikenteen ja rahtiliikenteen haastavasta alkuvuodesta poiketen koettiin loppuvuotta kohti positiivinen kehitys. Rahtimääriä vähensi varsinkin alkuvuodesta Turku – Saksa liikenteen yhteyden katkeaminen, joka palautui marraskuussa. Koko vuoden matkustaja ja rahtimäärät jäivät lopulta edeltävää vuotta pienemmiksi.

Tilikauden liikevaihto konsernissa oli 26,4 miljoonaa euroa. Satamakonsernin liikevoitoksi muodostui 5,9 miljoonaa euroa ja tilikauden voitoksi 2,5 miljoonaa euroa. Hyvään tulokseen vaikuttivat emoyhtiön kulusäästöt sekä tytäryhtiön liikevaihdon kasvu. Satamakonsernin investoinnit olivat yhteensä 18,1 milj. euroa. Satamakonsernin henkilöstön lukumäärä oli vuoden lopussa 55 henkilöä.

Emoyhtiö Turun Satama Oy:n liikevaihto laski edelliseen vuoteen verrattuna, 3,8 prosenttia, 22,3 miljoonaan euroon. Tärkein investointi oli Ferry Terminal Turku terminaalirakennukseen ja matkustajakäytäviin liittyvän investointikokonaisuuden aloittaminen.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Yhtiön kannattavuus ennen rahoituseriä

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Liikevoitto, 1 000 euroa	5 954	5 738	4 414	5 898

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Kasvava tuloutus kaupungille

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Maanvuokrien tuotto kaupungille, 1 000 euroa	2 373	2 452	2 508	2 475
Vaihtovelkakirjalainan (30 milj. euroa, 8 % pa) tuotto kaupungille, 1 000 euroa	2 400	2 400	2 400	2 400
Muiden rahoituserien (antolainojen (ei-VVK-lainan), osinkotulojen tai pääomanpalautusten) tuotto yhteensä kaupungille, 1 000 euroa	927	931	731	903

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Hiilineutraalin ajoneuvokaluston osuus, %	34	37	60	42
Vähäpäästöisen polttoaineen osuus, %	25	60	100	100

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Turun seudun puhdistamo Oy

Toimitusjohtaja: Mirva Levomäki

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Turun seudun puhdistamo Oy:n (Yhtiö) toimialana on jätevesien siirto ja puhdistus sekä syntyneen lietteen hyödyntäminen. Yhtiö tuottaa jätevedenpuhdistuspalvelun lisäksi lämmöntalteenottopalvelua. Kuntaomistajat ovat Yhtiön jätevedenpuhdistuspalvelua käyttäviä K-sarjan osakkaita ja Turku Energia on Yhtiön lämmöntalteenottopalvelua käyttävä L-sarjan osakas. Yhtiön tarkoituksena on tuottaa yhteiskunnallisia toiminnallisia palveluita omakustannushintaan omistajille. Turku omistaa Yhtiöstä 62,09 % ja Turku Energia 0,82 %.

Yhtiön toiminnalliset tavoitteet saavutettiin. Yhtiö toimii Etelä-Suomen aluehallintoviraston 1.10.2014 myöntämän ja Vaasan hallinto-oikeuden 11.3.2016 vahvistaman ympäristöluvan mukaisesti. Laitoksen puhdistustulokset olivat erinomaiset ja täyttivät kaikki vaatimukset. Myös UV-hygienisointilaitos toimi hyvin ja jo puhdistamolta pois johdettu jätevesi täytti rannikon uimavesien hyvän laadun kriteerit (STM 177/2008).

Puhdistamolla puhdistettiin jätevesiä 14 kunnan alueelta yhteensä 31,7 milj. m^3/a, keskimäärin 86 700 m^3/d (vuonna 2024 yhteensä 32,6 milj. m^3/a, keskimäärin 89 000 m^3/d). Kuivattua lietettä syntyi 37 200 tonnia (vuonna 2024 33 800 tonnia), joka käsiteltiin biokaasulaitoksella ja hyötykäytettiin lämpöenergiana, nesteytettynä liikennebiokaasuna, teollisuuden ravinteena sekä maanparannusaineena. Puhdistetun jäteveden lämpöä hyödynnettiin kaukolämmön ja kaukokylmän tuotannossa. Yhdyskuntajätevesien käsittelyn kokonaisuuden, mukaan lukien lietteen hyötykäyttö biokaasulaitoksella ja jäteveden hukkalämmön hyödyntäminen lämpöpumppulaitoksella, hiilijalanjälki oli negatiivinen eli parempi kuin hiilineutraali. Lisäksi puhdistamokokonaisuus tuotti energiaa noin kymmenen kertaa enemmän kuin se käytti energiaa.

Yhtiön liikevaihto muodostui pääosin jätevedenpuhdistuspalvelumaksusta (K-sarjan osakkaat) ja pieneltä osin lämmöntalteenottopalvelumaksusta (L-sarjan osakas). Palvelumaksut koostuivat käyttökustannuksista ja investoinnin hankintamenosta. Yhtiösopimuksen mukaan sekä K- että L-sarjan osakkaat maksavat investoinnin hankintamenon omistusosuuden mukaisessa suhteessa ja käyttökustannukset palvelun käytön mukaisessa suhteessa.

Osakkaita laskutettiin hallituksen 28.10.2024 hyväksymän arviolaskutuksen perusteella. Lisäksi 27.11.2025 toteutettiin arviolaskutuksen tarkistus tammi-syyskuun tiedoilla ja arviolaskutusta tasattiin osakkaille jo vuoden 2025 puolella. Tilikauden lopussa Yhtiön tulos nollattiin Yhtiösopimuksen mukaisesti tasauslaskuilla. Yhtiön liikevaihto jäi hieman alle tavoitteen. Palvelumaksut toteutuivat 3,6 % alkuperäistä talousarviota alhaisempina ja 1,1% tarkistettua talousarviota alhaisempina. Omistajien näkökulmasta pienempi liikevaihdon toteuma tarkoittaa edullisempaa palvelua. Yhtiön tulos oli 0 €.

Yhtiö on huoltovarmuuskriittinen laitos, jonka toiminnan jatkuvuuden varmistaminen on välttämätöntä yhteiskunnalle. Puhdistamon toiminnan jatkuvuus varmistetaan myös poikkeusolosuhteissa.

Yhtiön merkittävä pitkäkestoinen vuosittainen investointi jälkiselkeytysaltaiden pinnoitus hiilidioksidikorroosion vuoksi jäi vuoden 2025 osalta toteutumatta riskienhallinnan kautta havaitun rakenteellisen haasteen vuoksi. Ko. investoinnin sijaan vuonna 2025 suunniteltiin jälkiselkeytysaltaiden väliseinien rakenteiden vahvistamista ja puhdistuskapasiteetin varmistamista. Merkittävänä hankkeena alkoi välppien saneeraus, joka jatkuu vuosittain vuoteen 2032 saakka. Kolmantena merkittävänä investointina tehtiin Fleminginpuiston viemäritunnelin ja Merimiehenkadun pumppaamon saneerauksen suunnittelua. Neljäntenä merkittävänä investointihankkeena jatkui E18 tien aiheuttamat muutokset Yhtiön jätevesiverkostoon. Lisäksi suunniteltiin puhdistamon lietetaskujen saneerausta. Muita toiminnan jatkuvuutta turvaavia ja laitoksen hyvän kunnon varmistavia investointikohteita olivat laitoksen rakenteiden, huoltovarmuuskriittisyyden, verkoston, puhdistusprosessin, energiatehokkuuden ja tietojärjestelmien kehittäminen.

Yhtiön riskikartoituksissa merkittävimmiksi riskeiksi ovat nousseet sääntelyn muutosten vaikutukset Yhtiön

operatiiviseen tai strategiseen toimintaan, laitoksen erityisolosuhteisiin liittyvät tapaturmat, turvallisuustilanteen kiristymisestä johtuva resurssitarve, hulevesien aiheuttamat ylikuormitustilanteet sekä erittäin vakavan laite- tai rakennevaurion aiheuttamat vahingot. Yhtiö kehittää riskienhallintaa jatkuvana prosessina. Riskienarvioinnin tulokset huomioidaan Yhtiön toimintojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Yhtiösopimuksen mukaan ”K-sarjan Osakkaiden jätevesikuormituksen ja omistusosuuksien vastaavuus arvioidaan viiden vuoden välein edellisen täyden toimintavuoden mitatun jätevesikuormituksen perusteella huomioiden mahdollisten yksittäisten poikkeuksellisten olosuhteiden vaikutukset.” Lisäksi ”aina kun K-sarjan Osakkaiden välisiä jätevesikuormituksen ja omistusosuuksien vastaavuustarkasteluja tehdään, päivitetään samalla myös L-sarjan Osakkaiden omistusosuudet”. Seuraava vastaavuustarkastelu toteutetaan vuonna 2028.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Keskitetty jätevedenpuhdistus toimii tehokkaasti. Puhdistustulokset ovat Itämeren suojelukomission suositusten mukaisia. Ympäristömääräykset (Etelä-Suomen aluehallintovirasto 1.10.2014 nro 167/2014/2)

Arviointikriteerit tai mittarit:	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Pitoisuus käsitelty vesi BOD7ATU Ympäristölupa ≤ 10 mg/l	2,8 mg/l	3,1 mg/l	≤3,2 mg/l	1,7 mg/l
Pitoisuus käsitelty vesi CODCr Ympäristölupa ≤ 60 mg/l	22 mg/l	25 mg/l	≤32 mg/l	23 mg/l
Pitoisuus käsitelty vesi fosfori Ympäristölupa ≤ 0,3 mg/l	0,12 mg/l	0,11 mg/l	≤0,15 mg/l	0,11 mg/l
Pitoisuus käsitelty vesi kiintoaine Ympäristölupa ≤ 15 mg/l	2,0 mg/l	3,1 mg/l	≤2,9 mg/l	1,0 mg/l
Puhdistusteho käsitelty vesi BOD7ATU Ympäristölupa ≥ 95 %	99 %	99 %	≥99 %	99 %
Puhdistusteho käsitelty vesi CODCr Ympäristölupa ≥ 90 %	97 %	96 %	≥95 %	97 %
Puhdistusteho käsitelty vesi fosfori Ympäristölupa ≥ 95 %	98 %	98 %	≥98 %	99 %
Puhdistusteho käsitelty vesi typpi Ympäristölupa ≥ 75 %	87 %	87 %	≥85 %	87 %
Puhdistusteho käsitelty vesi kiintoaine Ympäristölupa ≥ 95 %	99 %	99 %	≥99 %	100 %

Selitys poikkeamista:

- Tulokset laitoksella käsitellystä jätevedestä ilman verkosto-ohituksia. Laitoksen puhdistustulokset olivat erinomaiset ja täyttivät kaikki vaatimukset.

Tavoite: Laitoksen arvon säilyttäminen ja jatkuva kehittäminen, jotta tehokkaaseen puhdistustulokseen päästään myös laitoksen ikääntyessä

Arviointikriteerit tai mittarit:	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Leasing-koneiden ja -laitteiden korjaus- ja muutosinvestoinnit, 1 000 euroa	389	311	435	416

Selitys poikkeamista:

- Ei poikkeamia. Leasing-sopimuskausi päättyi alkuvuonna 2026 ja puhdistamo on ostanut leasing-laitteet omaksi. Vuodesta 2026 lähtien leasing-laitteisiin kohdistuva kehittäminen on sisällytetty laitoksen investointeihin.

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Turun seudun puhdistamo Oy:n ilmastovaikutuksia kuvaava hiilijalanjälki lasketaan vuosittain soveltaen kansainvälistä ohjeistusta (GHG protocol). Laskentaan sisältyy sekä suoria että epäsuoria päästölähteitä. Lisäksi lasketaan puhdistamokokonaisuuden tuottamalla energialla saavutetut vältetyt päästöt eli kuinka paljon kasvihuonekaasupäästöjä säästetään tuottamalla energiaa uusiutuvilla energianlähteillä. Puhdistamokokonaisuuden ilmastovaikutuksessa huomioidaan puhdistamon ja siihen liittyvien toimintojen päästöjen lisäksi niiden ansiosta vältetyt päästöt puhdistamotoiminnassa, lietteenkäsittelyssä Gasum Oy:n biokaasulaitoksella ja lämmöntuotannossa TSE:n lämpöpumppulaitoksella jäteveden hukkalämpöä hyödyntäen. Puhdistamokokonaisuuden hiilijalanjälki on jo negatiivinen, mikä on parempi kuin hiilineutraali.

Arviointikriteerit tai mittarit:	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Puhdistamokokonaisuuden hiilijalanjälki, tonnia CO2e	-115 000	-134 000	≤ -100 000	-144 000

Selitys poikkeamista:

- Puhdistamokokonaisuuden hiilijalanjälki oli tavoitetta parempi.
- Puhdistamokokonaisuuden ilmastovaikutus koostuu yhdyskuntajätevesien käsittelystä johtuvista hiilidioksidipäästöistä ja niiden käsittelyn avulla vältetyistä hiilidioksidipäästöistä eli puhdistamon, Kakolan lämpöpumppulaitoksen ja Topinojan biokaasulaitoksen (huomioiden Kakolanmäen jätevedenpuhdistamon osuus tuotannosta) nettohiilijalanjäljestä. Polttoainetuotannon osalta oletetaan korvattavan dieseliä ja lämmöntuotannon osalta oletetaan korvattavan kivihiiltä (51 %), maakaasua (45 %) ja öljyä (4 %).
- Vuonna 2024 kehitettiin ja otettiin käyttöön yhdessä Turun Seudun Vesi Oy:n ja Turun Vesihuolto Oy:n kanssa yhteisen ympäristöohjelman mukainen Turun seudun vesihuollon yhteinen hiilijalanjälkilaskenta. Laskenta kattaa GHG-protokollan SCOPE 3:n mukaiset päästöt. Seudullinen yhteinen hiilijalanjälki raportoidaan vuosittain osana yhteisen ympäristöohjelman toteumaa.

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit:	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Ilmastotavoitteisiin liittyvien investointien määrä, 1 000 euroa	2 570	1 569	1 995	1 939
josta EU:n ilmastoasetuksen (2021/2139) taksonomian mukaisia, 1 000 euroa	2 570	144	100	50
josta EU:n ympäristöasetuksen (2023/2486) taksonomian mukaisia, 1 000 euroa	-	1 425	1 895	1 889

Selitys poikkeamista:

- Ei poikkeamia. Kaikki Yhtiön investoinnit on vuodesta 2024 lähtien arvioitu sekä EU:n ilmastoasetuksen taksonomian että EU:n ympäristöasetuksen taksonomian mukaisesti (aiemmin on arvioitu vain EU:n ilmastoasetuksen taksonomian mukaisesti). Yhtiön toimialan takia kiinteistöjen rakennushankkeita lukuun ottamatta lähes kaikki puhdistamon investoinnit kuuluvat jompaan kumpaan ko. taksonomia-arviointiluokkaan.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Turku-konserniin kuuluvilla vesihuoltoyhtiöillä Turun seudun puhdistamo Oy (Tsp), Turun Seudun Vesi Oy ja Turun Vesihuolto Oy on **yhteinen ympäristöohjelma** paremman vaikuttavuuden saavuttamiseksi. Ympäristöohjelma sisältää myös Itämerihaasteen kauden 2024-2028 toimenpiteet. Tsp:n osalta ympäristöohjelman luonto- ja kiertotaloustavoitteita ovat mm. • toiminnan kehittäminen kestävän kehityksen periaatteiden sekä **Green Deal** ja **ilmastositoumusten** mukaisesti sekä osallistuminen kehityshankkeisiin • määrätietoinen työ verkostoylivuotojen vähentämiseksi • varmistaa, että puhdistamolta vesistöön johdetut kuormitukset ovat huomattavasti ympäristöluvan laskennallisia vähimmäisvaatimuksia pienempiä Yhtiö on omalla ilmastositoumuksellaan mukana Turun kaupungin ilmastokaupunkisopimuksessa. Yhtiö kehittää investointien arviointia EU-taksonomian mukaisesti. Vuodesta 2024 lähtien Yhtiön investoinnit on arvioitu ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen (EU:n ilmastoasetus 2021/2139) lisäksi myös vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävän käytön ja suojelun, kiertotalouteen siirtymisen, ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelun ja ennallistamisen näkökulmasta (EU:n ympäristöasetus 2023/2486). Yhtiö on edistänyt luonnon monimuotoisuutta toteuttamalla ja ylläpitämällä pörriäisniittyjä ja hyönteishotelleja pumppaamoiden viheralueilla.

Turun Seudun Vesi Oy

Toimitusjohtaja: Aki Artimo

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Yhtiö tuotti vuonna 2025 tekopohjavettä 0,3 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Osakaskunnille myydyn veden määrä oli noin 23,24 miljoonaa kuutiota. Yhtiön liikevaihto vuonna 2025 oli 17,79 miljoonaa euroa. Veden tuotannosta aiheutuneet kustannukset laskutettiin omistajakunnilta toteutuneiden veden myyntimäärien suhteessa. Yhtiön myymän veden kuutiohinta oli 0,315 €/m3. Sekä toiminta- että pääomakulut olivat ennakoitua pienemmät, mutta molemmat kuitenkin nousivat vuoteen 2024 verrattuna. Toimintakustannusten ylijäämä aiheutui mm. sähkön hankinnan arvioitua pienemmistä kustannuksista. Halisten varavesilaitoksen rakentamisen pääurakka käynnistyi vuoden 2025 alkupuolella ennakoidun mukaisesti, mutta Raisio-Masku putkilinjan rakentaminen käynnistyy hieman ennakoitua myöhemmin vasta vuoden 2026 alkupuolella.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Yhtiö toimittaa vettä osakkailleen suunnitellusti ja veden tuotannon määrä vastaa suunniteltua

Arviointikriteerit tai mittarit:	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Veden tuotanto/tuotantotavoite, %	100	100	100	100

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Veden toimitus on häiriötöntä ja virheitä veden laadussa ei esiinny

Arviointikriteerit tai mittarit:	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Jakeluun toimitettavan veden laadussa havaitut virheet, kpl	0	0	0	0
Ennakoimattomat häiriöt veden jakelussa, kpl	0	0	0	0

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tekopohjaveden tuotanto on kustannustehokas tapa tuottaa juomavettä ja pintavesilaitokseen verrattuna kemikaaleja käytetään vain murto-osa.
Yhtiössä hyödynnetään veden liike-energiaa Saramäen kalliosäiliöön rakennetun turbiinin avulla, joka säätää Virttaankankaan tekopohjavesilaitokselta tulevan veden virtausta ja tuottaa samalla päästötöntä sähköenergiaa. Turbiinin tuottama teho riittää Saramäen kalliosäiliöstä lähtevän veden verkostopumppaukseen, jolla tuotetaan verkostopaine Turun, Naantalin ja Raision alueille.
Turun Seudun Vesi Oy:n esikäsittelylaitokselle Huittisiin on asennettu uusi aurinkosähköjärjestelmä, joka tuottaa osan laitoksen tarvitsemasta sähköstä.

Myös juomaveden lämmöntalteenoton hyödyntämistä on selvitetty. Turku Energian kanssa tehdyn esiselvityksen mukaan lämpöenergian talteenoton edellytykset täyttyvät Halisten uuden varalaitoksen toiminnan yhteydessä. Varalaitoksen toteutussuunnittelu on tehty siten, että uusi varalaitos tullaan lämmittämään tekopohjavedestä saatavalla lämpöenergialla.
Mainittujen investointien ja toimenpiteiden lisäksi yhtiö omistaa noin 400 hehtaaria kestävällä tavalla hoidettua metsää, jonka toiminta hiilinieluna optimoidaan metsänhoidollisilla toimenpiteillä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit:	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Sähköautojen latauspisteiden lukumäärä yhteensä, kpl	6	8	8	9

Yhtiö toteutti yhden sähköautojen latauspisteen vuonna 2025. Tämä tehtiin omana työnä, eikä tästä aiheutunut ulkopuolisia kustannuksia.

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti

Arviointikriteerit tai mittarit:	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Vihreän siirtymän investoinnit	3	117	10	16

Selitys poikkeamista:

Paimionjoen kunnostushankkeen kustannukset yhtiölle olivat noin 16 000 €. Hankkeessa Paimionjoen säännöstely purettiin Hovirinnankosken padon ja sen yläpuolisen vesistön osalta. Vanha säännöstelypato muutettiin pohjapadoksi, mikä mahdollistaa vesistön palautumisen luonnolliseen tilaan ja lisää osaltaan luonnon monimuotoisuutta yhtiön toiminta-alueella. TSV:lle on kuitenkin jo myönnetty vesistön nykytilan mukainen vedenottolupa varavesilaitoksen tarpeisiin poikkeustilanteissa.

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Turun Taiteen talo Oy

Toimitusjohtaja: Jere Pensikkala

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Turun Taiteen talo Oy:n neljännen toimintavuoden keskiössä oli kaupallisten palveluiden synnyttäminen tukemaan kulttuuritoimintaa ja tapahtumia. Kevätkauden aikana Luostarin Välikadulle avattiin ravintola-alue Taiteen talon Makasiinit, minkä lisäksi osaksi Taiteen talo -konseptia avattiin asiakkaille avoimia taidetyöpisteitä mm. keramiikkapaja (Clayroom Oy) ja pimiö (Valokuvakeskus Peri). Pysyvä ravintolatoiminta käynnistyi syksyllä.

Turun kaupunginhallitus teki kokouksessaan 7.4.2025 (§119) päätöksen laajentaa Taiteen talon operointivastuuta ja konseptia koskemaan Brinkkalan taloa, Brinkkalan piharakennusta, vanhaa raatihuonetta ja Brinkkalan pihaa. Operointisopimus Yhtiön ja Tilapalveluiden välillä allekirjoitettiin kesäkuussa ja uusien vuokrasopimusten neuvottelut ovat käynnissä.

Syksyllä 2024 Taiteen talolle etsittiin tarjouskilpailulla ruokaravintolatoimijaa, jonka käyttöön remontoitiin alueen keskeltä sijaitseva Ruokala-rakennus. Ravintolan avaamista tavoiteltiin ensimmäiselle vuosipuoliskolle, mutta remontin valmistuminen lykkääntyi niin, että Pegasus Taiteen talo avattiin vasta syyskuussa. Liiketoiminnan avaamisen venymisellä oli vaikutusta sekä yhtiön vuoden 2025 liikevaihtoon että tulokseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Digitaalinen Taiteen talo –hankkeelle lisäaikaa 30.9.2025 asti. Virtuaalinen Taiteen talo avattiin yleisölle kesäkuussa 2025 ja Extra Live –näyttely oli esillä virtuaalimaailmassa vuoden loppuun asti. Osa teoksista on esillä maaliskuun loppuun 2026 asti. Hanke synnytti laajan virtuaalisen taiteen yhteisön, jonka avulla lisääntyi erityisesti Taiteen talon kansainvälinen tunnettavuus. Hankkeen synnyttämälle osaamiselle ja rakennetulle ympäristölle pyritään löytämään jatkorahoitusta.

Vuonna 2025 tapahtumamäärä toteutui liki 60 prosenttia talousarviotasoa suurempana, mutta kävijämäärä ei kasvanut samassa suhteessa johtuen yksittäisten suurtapahtumien puuttumisesta kesäkauden ohjelmistosta. Ympärivuotisuus on entisestään parantunut ja esimerkiksi galleriat ovat saavuttaneet melko tasaisen kävijämäärän.

Taiteen talon vuokralainen Kirjan talo – Bokens hus ry asetettiin konkurssiin 24.4.2025. Osana konkurssipesää yhtiöllä oli vuokrasaatavia vuodelta 2024, jotka alaskirjattiin vuoden 2025 tilinpäätöksessä. Vuokralaisella oli käytössään suuri alue, jonka edelleen vuokraaminen nopealla aikataululla osoittautui haastavaksi. Tila päätettiin pitää suurelta osin tapahtumakäytössä vähintään Pääsalin remontin valmistumiseen asti, mikä pienensi pitkäaikaisten tilavuokrauksien osuutta kokonaisuudesta.

Vuoden 2025 jälkimmäisellä puoliskolla käynnistyi Tehdas-rakennuksen toisen kerroksen sekä ns. Pannuhuoneen yleisötilojen korjaushankkeet. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt hankkeeseen yhteensä 150.000 euron avustuksen. Remonteista johtuen Taiteen talon Pääsali ei ole käytössä vuoden 2026 aikana. Remontin myötä Taiteen talolle valmistuu 90-paikkainen teatteri, jonka ensimmäinen käyttäjä on Åbo Svenska Teater oman teatteritalonsa peruskorjauksen ajan vuodet 2027–2028.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Toiminnan vaikuttavuus

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Kävijöiden määrä vuodessa, kpl	81 245	72 786	100 000	105.220
Tapahtumien (ml. näyttelyt) määrä vuodessa, kpl (Turun Taiteen talo Oyn tuottamat)	159	122	30	66
Tapahtumien (ml. näyttelyt) määrä vuodessa, kpl (Turun Taiteen talossa toteutetut)	526	1 633	1 300	2.150

Selitys poikkeamista:

- Tapahtumien lukumäärä kasvoi vuodesta 2024 noin kolmanneksella ja kävijämäärät noin 44 prosenttia. Muutokseen vaikutti erityisesti gallerioiden ja elokuvateatterin kokovuotinen toiminta. Tapahtuma- ja kävijämäärät jakautuivat aiempaa tasaisemmin koko vuodelle, mutta kesäkauden merkitys on kuitenkin edelleen suuri, sillä kävijöistä noin 40 prosenttia kertyi kesä-, heinä-, elokuun aikana.
- Taiteen talon toimintakertomuksessa ei ole vuoden 2025 osalta mukana Turun Taidehallin tai muiden Brinkkalan ja Vanhan Raatihuoneen toimijoiden tapahtuma- tai kävijämääriä.

Tavoite: Pitkän aikavälin taloudellinen tasapaino

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Liikevaihto, 1 000 euroa	1 451	1 623	1 942	1 772
Omat tuotot (ml. vuokratulot), 1 000 euroa	594	769	1 007	897

Selitys poikkeamista:

- Tilavuokraustoiminta ei tavoittanut täysimääräisesti tavoitteitaan, joten liikevaihto jäi talousarviossa ennakoidusta. Pysyvä ravintolatoiminta kyettiin avaamaan ennakoitua myöhemmin, minkä lisäksi Kirjan talon konkurssi vaikutti merkittävällä tavalla liikevaihtoon.
- Digitaalinen Taiteen talo –hanke ei toteutunut täydessä laajuudessaan, koska hanke ei saanut Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän avustuksen lisäksi muuta rahoitusta budjetoidussa tasossa.

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Vastuullisuussuunnitelma on laadittu sidottuna Agenda 2030 tavoitteisiin	Työ käynnissä	Hyväksytty / kesken	Toteutettu (Kiinteistö Oy)	Kesken, laaditaan 2026 (Kiinteistö Oy)
Laaditaan ilmasto- ja ympäristösuunnitelma	Työ käynnissä	Hyväksytty / kesken	Toteutettu (Kiinteistö Oy)	Kesken, laaditaan 2026 (Kiinteistö Oy)

Selitys poikkeamista:

Kiinteistö Oy Turun Nunnankatu 4:n palveluksessa aloittaa keväällä 2026 uusi toimitusjohtaja, jonka vastuulla on suunnitelmien laatiminen.

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Toimintavuoden tavoitteena on aloittaa työ Taiteen talon ja sen toimijoiden hiilijalanjäljen kartoittamiseksi. Lisäksi pyritään vähentämään digitaalisen roskan määrää ja koulutetaan Taiteen talon toimijoita sekä sidosryhmiä kestävän kehityksen teemoista. Lisäksi jatketaan vuonna 2024 aloitettuja toimenpiteitä mm. kevyen liikenteen ratkaisujen parantamiseksi, tehostetaan kierrätystä kaikissa yleisissä ja lisätään pihan vehreyttä.

Turun Teknologiakiinteistöt Oy

Toimitusjohtaja: Mikko Lehtinen

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Liiketilojen vuokraustoiminnan markkina on edelleen varsin haastava. Yhtiön vajaakäyttöaste on ennätyksellisen korkea johtuen lähinnä julkisen sektorin toimitilakäytön tehostamisesta johtuneista ratkaisuista. Yksityisen sektorin osalta vastaavaa suuntausta ei ole ollut havaittavissa, joskin pandemian vaikutukset ovat edelleen nähtävissä toimitilojen käyttötavoissa.

Aktiivinen investointivaihe on nyt käyty läpi eikä yhtiöllä ole näköpiirissä merkittäviä uudisinvestointeja.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Sijoitetun pääoman tuotto

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Tuottotavoite kaupungille vuodesta, 1 000 euroa	2 887	1 300	2 400	1 369

Selitys poikkeamista: Vieraan pääoman määrän aleneminen, lainanlyhennykset sekä tyhjien tilojen määrän merkittävä kasvu.

Tavoite: Yhtiön liikevaihdon ja liikevoiton kasvattaminen tavoitellusti

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Liikevaihto, 1 000 euroa	42 424	44 041	46 000	45 027
Käyttökate, 1 000 euroa	23 147	24 229	26 000	25 800

Selitys poikkeamista:

- Genecityn valmistumisen viivästyminen laski liikevaihtoa talousarviosta. Toisaalta Arkenin hankinta lokakuussa kasvatti loppuvuoden liikevaihtoa, jonka lisäksi Akvacityn valmistuminen huhtikuun lopussa kasvatti liikevaihtoa edellisvuoteen nähden.
- Käyttökate oli talousarvion tasolla ja parani edellisvuodesta hoitokulujen pysyessä maltillisina, erityisesti energiakustannusten jäätyä arvioitua alhaisemmiksi.

Tavoite: Kiinteistöomaisuuden ja vuokraustoiminnan kasvattaminen

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Vuokratut m^2 (taloudellinen)	154 149	154 371	163 500	165 987
Kiinteistöomaisuuden markkina-arvo, 1 000 euroa	486 457	539 265	517 377	595 313

Selitys poikkeamista:

- Vuokratut neliöt kasvoivat Arkenin hankinnan myötä. Muun kiinteistökannan vuokrattujen neliöiden määrä pysyi noin edellisvuoden tasolla.
- Markkina-arvot on määritelty JLL:n toimesta joulukuussa 2025. Rakenteilla oleva Genecity on huomioitu valmiusasteen mukaisesti. Arkenin hankinta nosti kiinteistöomaisuuden markkina-arvoa.

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Työmaat hiilineutraaleja				
Uusiutuvan sähkön osuus koko kiinteistökannan kulutuksesta, %	100	100	100	100
Uusiutuvan lämmön osuus koko kiinteistökannasta, %	78	89	100	100

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Uudisinvestointi toteutetaan ja sertifioidaan Leed Platinum -tasoisesti, milj. euroa	13,8	28	6,3	7,0

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Luontotavoitteet: Kaikki kohteemme rakennetaan ennestään kehitetylle alueelle eivätkä ne ole YVA-velvollisia. Kaikki rakennuskohteet rakennetaan korkeisiin ympäristöstandardeihin (Leed Gold, Leed Platinum). Kiertotaloustavoitteet: Edistämme kiertotaloutta kierrättämällä työmaan jätteet asianmukaisesti. Sen lisäksi asiakkaillamme on käytössään lukuisa määrä yhteiskäyttöisiä, varattavia tiloja, jolloin asiakkaiden oma tilantarve pienenee huomattavasti. Tarjoamme tämän lisäksi kalusteita palveluna omista varastoistamme, jolloin asiakkaiden ei tarvitse hankkia uusia kalusteita.

Turun Vesihuolto Oy

Toimitusjohtaja: Petri Jokela

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat huomattavasti suunniteltua paremmin. Bruttoinvestoinnit olivat suunniteltua suuremmat, koska kaupungin uudisrakennuskohteita tuli enemmän toteutukseen kuin tuloskortin laatimisvaiheessa oli tiedossa. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin lukuun ottamatta laskuttamattoman veden määrää ja osuutta. Nk. yleistä käyttöä eli verkostojen käyttöönottohuuhtelua sekä veden juoksutusta huonon vaihtuvuuden vuoksi ylävesisäiliöistä ja verkostosta on ollut tavanomaista enemmän. Osa laskuttamattomasta vedestä on todellista vuotoa, sillä vuoden aikana on löydetty muutama pidempään jatkunut piilovuoto.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Yhtiö toimittaa vettä asiakkailleen luotettavasti ja kustannustehokkaasti

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Ennakoimattoman jakelukatkoksen pituus, min/asukas/vuosi (keskimääräinen)	4,4	3,2	< 5	3,5

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Veden toimitus on häiriötöntä ja virheitä veden laadussa ei esiinny

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Jakeluun toimitettavan veden laadussa havaitut poikkeamat laatuvaatimuksista, kpl	1	0	0	0
Jakeluun toimitettavan veden laadussa havaitut poikkeamat laatusuosituksista, kpl	0	1	0	0
Putkirikkojen määrä, kpl/100 vesijohtokilometriä	3,0	3,6	< 4	2,3

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Hiilijalanjäljen pienentäminen	Toimenpiteitä toteutunut ennakkoitua nopeammin pl.	Vesiyhtiöiden yhteinen päivitetty hiilijalanjälkilaskelma	Kohdennetut tavoitteet päivitysten perusteella	Toteutunut pääosin

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
	suunnitelman päivitys	toimenpiteiden pohjaksi		
Toimitilojen energiatehokkuus (lämmitysenergia MWh)	2 495	2 444	< 1 800	1 271
Työmaiden hiilineutraalius Liikkumisratkaisujen hiilineutraalius	Toteutunut	Toteutunut	Oman kaluston uusiminen, urakkakilpailut ja kuljetukset green deal-periaatteiden mukaisesti	Toteutunut

Selitys poikkeamista:

- Tarkennettu vuotovesien hiilijalanjälkilaskenta osoitti, että vuotovesien ominaishiilijalanjälki on pienempi kuin aikaisemmassa laskennassa todettu. Laskuttamattoman jäteveden osuus on pienentynyt vuoden 2024 tasosta, mikä vähensi hiilijalanjälkeä. Vähäpäästöisen autokannan osuus on lisääntynyt vuoden 2024 tasosta.
- Muutto uusiin tiloihin tapahtui toukokuussa 2025, jolloin oltiin samanaikaisesti myös yhtiön vanhoissa tiloissa. Tästä huolimatta lämmitysenergian tarve pieneni huomattavasti talousarvioon verrattuna.

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Vesijohtoverkoston saneeraus, milj. euroa	3,9	5,3	3,0	4,5
Viemäriverkoston saneeraus, milj. euroa	3,1	2,5	4,5	2,5

Selitys poikkeamista:

- Kohdekohtaiset investoinnit on hyväksytty yhtiön hallituksessa alkuvuodesta 2025 ja ne ovat tarkentuneet tuloskortin laatimisen aikaisesta tilanteesta. Toteuma on hiukan yhtiön hallituksen hyväksymää saneerausohjelmaa pienempi yhden vaativan hankkeen aloituksen siirryttyä tarkennetun suunnittelun vuoksi.

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana

Turku-konserniin kuuluvilla vesihuoltoyhtiöillä Turun Vesihuolto Oy, Turun seudun puhdistamo Oy (Tsp) ja Turun Seudun Vesi on yhteinen ympäristöohjelma paremman vaikuttavuuden saavuttamiseksi. Ympäristöohjelma sisältää myös vesihuoltoyhtiöiden Itämerihaasteen uuden kauden 2024–2028 toimenpiteet. Turun Vesihuollon osalta ympäristöohjelman luonto- ja kiertotaloustavoitteita ovat mm.

- toiminnan kehittäminen kestävän kehityksen periaatteiden ja ilmastositoumusten mukaisesti sekä osallistuminen kehityshankkeisiin
- määrätietoinen työ verkostoylivuotojen vähentämiseksi
- vesiyhtiöiden yhteinen hiilijalanjälki laskenta vaikuttavien toimenpiteiden kohdentamiseksi
- viestiminen veden käyttäjille ilmaston ja ympäristön kannalta vastuullisesta veden käytöstä.

Yhtiö on omalla ilmastositoumuksellaan mukana Turun kaupungin ilmastokaupunkisopimuksessa. Yhtiö kehittää investointien arviointia EU-taksonomian mukaisesti. Vuodesta 2025 lähtien Yhtiön investoinnit arvioidaan vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävän käytön ja suojelun mukaisesti (EU:n ympäristöasetus 2023/2486).

Tavoitteena on lisäksi edistää luonnon monimuotoisuutta parantamalla hyönteisten elinolosuhteita pumppaamoiden ja ylävesisäiliöiden läheisyydessä.

Tehdyt toimenpiteet:

- Yhteiset hiilijalanjälkilaskennan periaatteet luotu. Vesihuoltopalvelukokonaisuuden yhteinen hiilijalanjälki on negatiivinen. Turun Vesihuolto Oy:n oma hiilijalanjälki pienentynyt edellisestä laskennasta vuodelta 2022
- Koululaisyhteistyönä teetetty linnunpönttöjä, jotka asennettu mm omiin ja Turun Seudun Vesi Oy:n kohteisiin
- Vesi. - lehdessä tietoa vastuullisesta vedenkäytöstä
- Verkostoylivuotojen määrä vähäinen
- Muut jatkuvia kehitystoimenpiteitä

Turun Ylioppilaskyläsäätiö

Toimitusjohtaja: Risto Siilos

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Yleinen taloustilanne ei kääntynyt odotuksista huolimatta parempaan vielä vuonna 2025, vaikka viimeisellä neljänneksellä oli joitain positiivisia signaaleja.

Työttömyys jatkoi kasvuaan, mihin vaikutti osittain myös rakentamisen syvä ja pitkään jatkunut taantuma. Kiinteistö-, rakennus- ja vuokramarkkinan poikkeuksellisuus verrattuna aiempiin vuosiin jatkui vuonna 2025. Asuntorakentamisen näkymät ovat edelleen vaisut.

Julkisen talouden tila on heikko. Julkista taloutta painaa osittain myös korkotukilainojen tilastointitavan muutos vuonna 2022 siten, että ne lasketaan julkisen talouden velkasuhteeseen siitä huolimatta, että korkotukilainat eivät ole valtion tai muun julkisyhteisön ottamia lainoja.

Vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja on vuokramarkkinoilla myös Turussa aiempaa enemmän, ja niiden vuokrat ovat voineet joustaa, toisin kuin valtion tukemien asuntojen, joiden vuokranmääritys perustuu omakustannusperiaatteeseen. Kustannusten noustessa on valtion tukemien asuntojen vuokria yleisesti jouduttu nostamaan ja ero niiden ja markkinavuokrien välillä on monella alueella kaventunut.

Opiskelijoiden toimeentulo on asumis- ja muiden tukimuutosten ja heikentyneen työllisyystilanteen vuoksi tiukentunut.

Turun väestömäärän lisääntyminen ja oppilaitosten strategiset painotukset näkyivät edelleen myös TYS:n asuntojen asukkaissa, joista aiempaa enemmän oli kansainvälisiä opiskelijoita. TYS:n asunnoissa asuvista oli kuukausittain keskimäärin noin 45 % kansainvälisiä opiskelijoita noin 110 eri maasta. Trendi vahvistaa myös yleistä kehitystä painopisteen siirtymisestä asunnon vuokraamisesta asumisen vuokraamiseen eli palveluiden painottumiseen.

Valtion asuntorahaston (VAR) sulauttaminen valtion talousarvioon on toteutettu vuoden 2026 alusta ja samalla valtion tukeman asuntotuotannon rahoittaminen tapahtuu suoraan valtion talousarviosta samasta ajankohdasta alkaen.

Valtioneuvoston tammikuussa 2026 hyväksymien korkotukilainavaltuuksien käyttösuunnitelman mukaan valtaosa valtion tukemasta asuntotuotannosta kohdistetaan suurimpiin kasvukeskuksiin, erityisesti Helsingin seudulle. Vuoden 2026 kokonaisvaltuudesta (1,135 miljardia euroa) 250 M€ varataan opiskelija-asuntohankkeille, mikä on prosentuaalisesti kokonaisvaltuudesta tuntuvasti aiempaa enemmän. Tämä on opiskelija-asuntojen tuotannon ja peruskorjaamisen kannalta positiivista. Kuitenkin on oletettavaa, että kaikille hankkeille ei vuoden 2026 myöntövaltuudesta riitä rahoitusta.

Myöntövaltuudet tippuvat historiallisen alhaisiksi vuonna 2027 (500 M€), eikä läheskään kaikille hankkeille riitä korkotukilainavaltuutta.

Aiemmin opiskelija-asuntojen rakentamiseen ja peruskorjaamiseen saatavilla ollutta investointiavustusta, joka oli enimmillään 15 % hankkeen hyväksytyistä kustannuksista, ei ole enää saatavilla. Helmikuun 2026 alusta voimaan tullut opiskelija-asuntohankkeiden korkotukilainan enimmäismäärän korottaminen 100 %:iin paikkaa osittain tätä muutosta, mutta tarkoittaa käytännössä aiemmin saatavilla olleen avustuksen korvautumista lainalla.

Järjestelmä on perustunut mm. sen jatkuvuuteen ja ennustettavuuteen sekä viranomaisen (nykyisin Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus Varke) myöntövaltuuksien valtakunnalliseen riittävyyteen toimijoiden tarpeisiin nähden.

Haastavasta tilanteesta huolimatta kaavalla suojellun Ylioppilaskylän länsipuolen taloteknisen peruskorjauksen valmistelu saatiin 1-korttelia koskevin osin päätökseen vuonna 2025, ja peruskorjaus käynnistyi vuoden 2026 alussa.

Säätiö valmistelee itäisen Ylioppilaskylän laidalle sijoittuvan Kylänkulman vaiheittaista uudisrakennushanketta sekä Ylioppilaskylän länsipuolen 2–4 kortteleiden perusparannusta.

Ylioppilaskylän itäpuolen kehittäminen on säätiön pitkän ajan hanke, joka pyrkii vastaamaan Turun ja Turussa olevien korkeakoulujen kasvunäkymiin sekä alueen nykyisen rakennuskannan uudistamistarpeeseen. Alueen viitesuunnittelu käynnistettiin vuonna 2023 ja vuonna 2024 tehtiin kaupungin kanssa sopimus kaavan laadintatyöstä, jonka odotetaan lähtevän liikkeelle vuonna 2026.

Säätiön asuntojen keskimääräinen vuokra vuonna 2025 oli 13,89 €/as-m^2/kk (13,72 €/as-m^2/kk vuonna 2024) sisältäen sähkön, veden ja tietoverkon. TYS pääsee toistaiseksi edelleen tavoitteeseensa, jonka mukaan sen vuokrat ovat keskimäärin 15–20 % edullisempia kuin vastaavien vertailukelpoisten vapaarahoitteisten asuntojen vuokrat ottaen huomioon sähkön, veden ja tietoverkon sisältymisen vuokriin, mikä vuonna 2025 todennettiin ulkopuolisen toimijan vertailuanalyysillä ja säätiön omilla säännöllisesti tehtävillä vertailuilla.

Asuntojen taloudellinen käyttöaste vuonna 2025 oli 98,1 %, joka on 0,1 prosenttiyksikköä edellisvuotta korkeampi.

Säätiön 59. toimintavuoden kokonaistuotot olivat noin 30,9 M€ (30,5 M€). Taseen loppusumma oli noin 164,0 M€ (167,4 M€). Säätiön lainamäärä toimintavuoden lopussa oli noin 113,3 M€ (118,3 M€).

Säätiön perustamisesta tulee vuoden 2026 loppupuolella kuluneeksi 60 vuotta, ja sen noteeraamista eri tavoin on alettu valmistella.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Korkea käyttöaste

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Käyttöaste*, %	97,4	97,7	97,0	97,8

Selitys poikkeamista:
*Toiminnallinen käyttöaste

Tavoite: Yhtiön liikevaihdon ja liikevoiton kasvattaminen tavoitellulle tasolle

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Liikevaihto, 1 000 euroa	30 652	30 542	30 167	30 927*
Liikevoitto, 1 000 euroa	1 538	816	1 463	3 253*

Selitys poikkeamista:

- *Vuoden 2025 toteutunut taloudellinen käyttöaste (98,1 %) oli korkeampi kuin talousarvion käyttöaste (97 %). Hoitokuluja oli tilinpäätöksessä noin 1 M€ talousarviota vähemmän, koska osa tuloslaskelmalle budjetoiduista isommista korjauksista aktivoitiin tilinpäätöksessä taseelle.

Tavoite: Opiskelija-asumisen riittävyyden varmistaminen

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Asukaspaikkojen määrä, kpl	7 157	7 024	6 952*	7 025*
Asukaspaikkojen määrä suhteessa kaupungissa olevien opiskelijoiden määrään, %	21	21	20	18**

Selitys poikkeamista:

- *Yo-kylän länsipuolen talotekninen peruskorjaus ei alkanut vuonna 2025.
- ** Vertailulukuna kaupungin opiskelijamäärässäon käytetty 40 000 aiemman 35 000 sijaan.

Ilmastotavoitteet

Yhteisö pyrkii toteuttamaan Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö pyrkii kehittämään liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä*

Selitys poikkeamista:

- *Asukkailla on käytössään yhteiskäyttöautoja. Ylioppilaskylän alueella on Fölläriasema. Henkilöstöllä on käytössään yhteiskäyttöauto ja -polkupyöriä työasioiden hoitamiseen. Sähkön suosiminen käyttövoimana autohankinnoissa.

Tavoite: Yhteisö pyrkii osallistumaan investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön ja toteuttamaan Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Kiinteistöjen korjauksissa tehdään energialuokan parannuksia*	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Hiilijalanjälki, t CO2-ekv	2 963	2 703	2 500	2 604**

Selitys poikkeamista:

- *Kiinteistöjen korjaukset parantavat pääosin kiinteistöjen energiatehokkuutta.
- ** Säätiön hiilijalanjäljen laskentaperiaatteita päivitetty ja tarkennettu vuonna 2025. Säätiön hiilijalanjäljen nousu selittyy jätteiden kierrätyksen haasteilla ja erityisesti polttokelpoisen jätteen määrän kasvulla.

Säätiön ilmastotiekartan mukaan TYS pyrkii vähähiilisyyteen ja tavoittelee vähintään 70 prosentin päästövähennystä vuoteen 2029 mennessä verrattuna vuoteen 2020 (ottaen huomioon scopet 1-3).
TYS pyrkii entistä laajempaan vaikuttavuuteen kehittämällä ilmastotoimiaan yhteistyössä arvoketjun toimijoiden kanssa, tunnistaa ja vie käytäntöön aktiivisesti uusia mahdollisuuksia vähentää päästöjä niin omassa toiminnassa kuin yhteistyössä arvoketjun toimijoiden kanssa ja pyrkii positiivisten ilmastovaikutusten lisäämiseen kehittämällä ilmastotoimiaan yhteistyössä arvoketjun toimijoiden kanssa.

TYS pyrkii kannustamaan ja sitouttamaan asukkaitaan ja yhteistyökumppaneitaan ilmastotyöhön ja ilmastotavoitteisiinsa ja arvioi kasvihuonekaasupäästöjensä kannalta merkittävimmät toimittajat ja käy aktiivista vuoropuhelua tarkempien päästötietojensa selvittämiseksi.
TYS:n ilmastotavoitteita tuodaan osaksi kilpailutuksia ja niitä sisällytetään myös kumppaneiden kanssa yhteisiin prosesseihin ja käytäntöihin.

TYS viestii aktiivisesti asukkaille ja yhteistyökumppaneille TYS:n ilmastovaikutuksista ja -tavoitteista ja pyrkii lisäämään verkostonsa ymmärrystä ilmastoasioista, kerää kumppaneiltaan ideoita hyvistä käytännöistä ja toimenpiteistä ja toimii jatkossakin aktiivisessa yhteistyössä Turun kaupungin, Turku Energian sekä muiden yhteistyökumppaneidensa kanssa.
•TYS tarkastelee vaihtoehtoja erilaisista hiilen sitomisen hankkeista ja mahdollisuuksien mukaan pilotoi näitä kohteissaan, pilotoi hiilikädenjäljen laskentaa uudisrakentamisen yhteydessä ja laskennan löydökset otetaan huomioon tulevissa hankkeissa. Lisäksi TYS arvioi päästökompensoinnin hyödyntämistä ja vuonna 2021 asetettua hiilineutraaliustavoitetta uudelleen, kun viherväittämiä ja EU:n hiilimarkkinoita koskevan lainsäädännön tilanne ja toimintaympäristön käytännöt ovat selkiytyneet.

Ilmastotiekarttaa päivitettiin vuonna 2025.

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö pyrkii yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa kehittämään mahdollisuuksiensa mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, luontotavoitteita ja kiertotaloustavoitteita.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Säätiö muuttaa mahdollisuuksien mukaan asuntokohteidensa yhteydessä olevia nurmialueita niityiksi. Tarkoituksena on tukea luonnon monimuotoisuutta ja tarjota elinympäristöjä pölyttäjille. Autolatauspaikkojen lisääminen tarpeen mukaan, täyssähköautojen hankinta, pyöräilyn edistäminen, Ylioppilaskylän itäpuolen kaavakehitystyö ja länsipuolen taloteknisen peruskorjauksen suunnittelu ja toteutus, joissa otetaan huomioon luonto- ja kiertotaloustavoitteita. Jätteiden lajittelu kaikissa Ylioppilaskylän länsipuolen yhteiskeittiöissä vuonna 2025.

TVT Asunnot Oy -konserni

Toimitusjohtaja: Teppo Forss

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Yhtiön taloudellinen tilanne on heikentynyt parin viimeisen vuoden aikana, mutta tulosta voidaan pitää kohtuullisena, kun huomioidaan muutokset toimintaympäristössä.

Asuntojen taloudellinen käyttöaste on laskenut, mikä vaikuttaa heikentävästi taloudelliseen tulokseen. 2026 valmistuvien asuntojen suuri määrä tullee edelleen laskemaan asuntojen käyttöastetta jonkin verran. Myös vaihtuvuuden kasvu on vaikuttanut käyttöasteeseen. Vaihtuvuuden arvioidaan pysyvän viime vuosia korkeammalla tasolla ja käyttöasteen asettuvan aikaisempaa alemmalle tasolle. Vaihtuvuuteen vaikuttaa yleisesti lisääntynyt vuokra-asuntotarjonta ja muutokset sosiaaliturvaan kuten asumistukeen. Valmistuneissa uudiskohteissa on tyypillisesti korkeampi vaihtuvuus. Kaikkien meneillään olevien muutoksien vaikutusta on vaikea ennustaa. Sijoitetun pääoman tuotto on alle tavoitetason ja sitä tulee tarkastella talouden suunnittelussa ja tehdä mahdollisia toimia.

Vastaanotettujen asuntohakemusten määrä pysyi korkealla tasolla, mikä osoittaa, että TVT:n tarjoamalle vuokra-asumiselle on kysyntää. Tarvetta on varsinkin edullisille ja riittävän väljille asunnoille. Kysyntä kohdistuu erityisesti keskusta-alueelle, palvelujen lähellä ja hyvien liikenneyhteyksien varrelle.

Asumistukeen hyväksyttävät enimmäisasumismenot ovat liian alhaisia eivätkä ne vastaa Turussa olevaa tarjontaa. Tämä aiheuttaa paineita vaihtaa asuntoa alhaisemman vuokran asuntoon. Mikä pahinta tämä aiheuttaa myös maksuvaikeuksia, maksuhäiriöitä ja jopa lisää asunnottomuutta. Hyväksyttävää vuokratasoa nostamalla voitaisiin lieventää kotitalouksien maksuvaikeuksia.

Asukkailta perittäviin vuokriin tehtiin yhtiötasolla keskimäärin 3,9 % tarkistus. Kiinteistöjen hoito- ja ylläpitokustannusten nousu sekä korkojen nousu ovat edellyttäneet korkeita vuokrankorotuksia. Korotuksilla ei ole pystytty vielä kattamaan nousseita kuluja ja asuntojen tyhjäkäyttöä. Korkojen nousu on välittynyt voimakkaasti yhtiön korkokuluihin, vaikka yhtiön lainakanta on mm. korkotukilainoituksen kautta suojattu ja suojaukset ovat tulleet käyttöön. Vuokrantarkistukset ovat aiheuttaneet asukkailta negatiivista palautetta, mistä on välittynyt kotitalouksien huoli toimeentulostaan samaan aikaan, kun sosiaaliturvaan on tehty leikkauksia.

2025 aikana TVT:lle valmistui 454 uutta vuokra-asuntoa. Kaikki asunnot valmistuivat Turkuun ja olivat korkotukilainoitettuja. Kun huomioidaan muu asuntorakentaminen, yhtiön osuus Turun koko asuntokannasta on edelleen alle kaupunginvaltuuston asettaman sitovan tavoitetason.

2025 päätettiin 366 asunnon uudistuotannon käynnistämisestä. Vuoden päättyessä rakenteilla oli 622 asuntoa. Ne kaikki tulevat Turkuun. Rakenteilla olevat keskeneräiset investoinnit lisäävät sitoutuneen pääomaan määrää, ilman että vastaavia tuloja vielä syntyy. Nämä vaikuttavat alentavasti oman ja sijoitetun pääoman tuotto -tunnuslukuihin ja niitä tulee tarkastella arvioitaessa varsinaisen toiminnan tuloksellisuutta.

Yhtiö ei vuoden aikana luopunut asunnoista. Yhtiön asuntokannan ollessa alle kaupunginvaltuuston sitovan määrätavoitetason, yhtiö ei ole pystynyt luopumaan asunnoista, jotka sopivat huonosti kohtuuhintaiseen vuokrakäyttöön tai joiden ylläpito- ja korjauskustannukset ovat korkeita. Yhtiöllä on kaupungin asumistavoitteisiin liittyviä ja teknistaloudellisia tarpeita luopua suuremmasta määrästä asuntoja.

Uuden vuokra-asuntotuotannon käynnistäminen tavoiteltavissa määrin on aikaisempina vuosina ollut vaikeaa pääosin tonttien puutteen vuoksi, vaikka Asunto- ja maapolitiikan periaatteiden mukaan kaupungin tulee tuottaa TVT Asunnoille riittävästi valtion tukemaan asuntorakentamiseen kelpoisia rakentamispaikkoja. Tällä hetkellä rakentamiskelpoisia tontteja näyttäisi olevan käytettävissä ainakin vuoden 2026 tarpeisiin, mutta tonttien kehittämistyötä pitää jatkaa määrätietoisesti. Merkittävimmäksi kehittämiskohteeksi muodostuu rakennuspaikkojen taloudellinen rakentamiskelpoisuus.

Rakentamisen suhdannetilanne on huono, mikä

osaltaan lisää kiinnostusta valtion tukemaan asuntorakentamiseen. Toisaalta tavallisten vuokra-asuntojen korkotukilainavaltuutta vuodelle 2026 on leikattu 315 miljoonalla eurolla ja se on 1135 miljoonaa euroa. Vuodelle 2027 valtuus on laskemassa rajusti ja olisi vain 500 miljoonaa euroa. 2026 erityisryhmien investointiavustusvaltuutus pysyy 15 miljoonassa eurossa ja avustuksissa painotetaan vammaisten henkilöiden ja pitkäaikaisasunnottomien kohteita. Tämä hankaloittaa tai jopa estää yhtiön mahdollisuuden tuottaa ikääntyvälle väestölle välimuotoista asumista. Kaiken kaikkiaan investointien rahoitustilanne edellyttää ratkaisuja.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Yhtiö tulouttaa Turun kaupungille vuosittain lainasopimusten mukaisen korkotuoton

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Turun kaupungille pääomalainasta maksettava korko, 1 000 euroa	1 136	1 136	1 135	1 136
Turun kaupungille muista lainoista maksettava korko, 1 000 euroa	5 381	5 330	4 800	4 511

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Yhtiön liikevaihdon ja liikevoiton kasvattaminen toivotulle tasolle

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Liikevaihto, 1 000 euroa	99 887	107 419	110 000	113 268
Liikevoitto, 1 000 euroa	12 915	17 184	16 000	16 689

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Asuntojen käyttöaste pidetään hyvänä

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Käyttöaste, %	99	98,5	98	97,0

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Yhtiön sosiaalisten tavoitteiden täyttyminen

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Yhtiön hallinnassa olevien asuntojen määrä/asuntojen määrä kaupungissa, % (emoyhtiö)	9,8	10,0	10,5	10,0
Uudistuotanto, kpl	340	310	400	475
Luopuminen, kpl	123	6	50	0
Erityisryhmien asuntosopimukset/ yhtiön hallinnassa oleva asuntokanta, % (emoyhtiö)	4,2	4,1	4,5	4,1

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Yhteisö edistää toiminnallaan segregaation purkua.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Yhtiölle rakennettavaksi luovutettavien tonttien rakennusoikeudesta vähintään puolet (kem2) sijaitsee sellaisissa kaupunginosissa, joissa yhtiön osuus olemassa olevista asunnoista on korkeintaan 10 %		0 %	>50 %	0

Selitys poikkeamista: Kaupunki ei ole luovuttanut vuoden 2025 aikana tontteja TVT Asunnot Oy:lle

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Yhteiskäyttöautoja pilotointihankkeissa	1	2	2	2

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Yhtiön öljylämmitteisten asuintalokohteiden määrä	1	0	0	0
Normeerattu lämmönkulutus, % (muutos vuoteen 2015 verrattuna)	-21,5	-22,0	-17,5	-24,1

Selitys poikkeamista:

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Yhtiön hankintoja tehdessä pyritään huomioimaan luontovaikutukset. Hankintoja pyritään tekemään resurssiviisaasti. Uudisrakentamisessa ja korjausrakentamisessa kiinnitetään huomiota uusien rakennusten energiatehokkuuteen. Asukkaille järjestetään säästökampanjoita, joiden avulla pyritään vähentämään mm. energian tai veden kulutusta.

Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy

Toimitusjohtaja: Anton Meriluoto

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Vason talous kehittyi suunnitellusti vuoden 2025 aikana. Liikevaihto kasvoi 3 %, jonka taustalla on maltillinen vastikkeiden tarkistus ja vuoden 2025 aikana valmistuneet uudet asunnot. Asumisoikeusasuntojen vastikkeet määräytyvät omakustannusperiaatteella. Keskimääräistä käyttövastiketta tarkistettiin kustannusnousuun perustuen 1,2 %. Vastikkeet olivat vuonna 2025 keskimäärin 11,47 €/ m²/kk sisältäen valmistuneet uudet kohteet (2024 11,23 €/m²/kk).

Kokonaisuutena kiinteistöjen hoitokulut alittivat hieman vuodelle 2025 laaditun talousarvion tason. Suurimmat säästöt syntyivät lämmityskuluissa, minkä lisäksi säästöä syntyi muun muassa ulkoalueiden hoidossa, jätehuollon kuluissa sekä sähkökuluissa, sen sijaan ylitystä syntyi korjauskuluissa. Pääomakulut alittivat laskeneen korkotason myötä talousarvion mukaisen tason.

Vason investoinnit toteutuivat vuoden 2025 aikana suunnitellusti. Vaso investoi 64,7 milj. euroa (2024 26,8 milj. euroa) uudisrakentamiseen ja olemassa olevan kiinteistökannan perusparantamiseen. Tarkasteluvuonna Vasolle valmistui 117 uutta asuntoa: uudiskohteet Artemis (77 asuntoa) Turun Kirstinpuistoon ja Kertunlinna (36 asuntoa) Raision Kerttulaan, sekä 4 asunnon rivitalo aiemman paritalorakennuksen tilalle Lietoon Kaunokki-nimiseen kohteeseen. Vuoden 2025 lopussa Vasolla oli rakenteilla yhteensä 378 uutta asuntoa, joista 250 Turkuun ja 128 Raisioon. Perusparannus valmistui vuonna 2025 7 kohteeseen (156 asuntoa), joista 3 Kaarinassa (53 asuntoa) ja 4 Turussa (103 asuntoa).

Vason taloudellinen käyttöaste laski vuonna 2025 ollen 97,9 % (2024 98,8 %). Käyttöasteen laskun taustalla oli uudiskohteiden valmistuminen ja markkinatilanteesta johtuva uudiskohteiden pidentynyt myyntiaika. Vason asukasvaihtuvuus oli 11,6 % (2024 10,4 %).

Vaso jatkoi kaudelle 2024-2028 päivitetyn strategian toteuttamista. Vason strategia pitää sisällään jatkuvan panostamisen asiakaskokemuksen ja palveluiden kehittämiseen sekä vastuulliseen liiketoimintaan. Vason asukastyytyväisyys pysyi hyvällä tasolla, vuoden 2025 asukastyytyväisyyskyselyn NPS-luku oli 41. Vason ilmastotavoitteiden toteuttaminen eteni suunnitellusti. Lisäksi Vaso jatkoi vuonna 2025 vaikuttamistoimintaa asumisoikeusasumisen aseman edistämiseksi.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Korkea käyttöaste

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Käyttöaste kpl, %	99	99	99	99

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Yhtiön liikevaihdon ja liikevoiton kasvattaminen toivotulle tasolle

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Liikevaihto, 1 000 euroa	27 050	28 717	29 600	29 566
Liikevoitto, 1 000 euroa	3 490	4 973	4 100	3 812

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Asumisoikeusasuntojen riittävyys

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Yhtiön hallinnassa olevien asuntojen määrä, kpl	2 974	2 974	3 084	3 089
Yhtiön hallinnassa olevien asuntojen määrä suhteessa toiminta-alueella olevien ASO-asuntojen kokonaismäärään, %	65	62	62	61

Selitys poikkeamista:

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä.

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisuja ja/tai työmaansa hiilineutraaliksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Sähkö- ja hybridiautojen latauspisteet, kpl	813	939	1 173	1 170

Selitys poikkeamista:

Tavoite: Yhteisö osallistuu investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttaen Vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Öljylämmityskohteiden lukumäärä	5	5	3	0

Selitys poikkeamista:

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy rakennuttaa uudet kiinteistöt A-energialuokkaan ja hankkii sähkönsä ja kaukolämpönsä hiilidioksidineutraalina. Vaso asennutti kiinteistöille 234 uutta sähkö- ja hybridiauton latauspistettä. Vaso luopui tarkasteluvuonna toteutettujen perusparannusten myötä fossiilisten polttoaineiden lämmityskäytöstä. Vaso liittyi vuonna 2025 kiinteistöalan energiatehokkuussopimukseen kaudelle 2026-2035 ja siihen liittyvään ETJ+ -ohjelmaan. Vaso on asentanut ja asentaa kiinteistöihin energiatehokkuutta lisääviä hallintajärjestelmiä. Vaso on mukana Urban Biodiversity Parks EU-hankkeessa Runosmäkeen rakenteilla olevan Villa Viiri -pilottikohteen kanssa, hankkeen tavoitteena on kaupunkiluonnon monimuotoisuuden edistäminen. Vaso on mukana Varsinais-Suomen ilmastovastuujaoston toiminnassa, sekä Nordic Procurers Group on Circular Construction-kiertotaloushankkeessa. Vasolle valmistui syksyllä 2025 ilmastotiekartta, jonka mukaisesti VASO on asettanut tavoitteeksi nettonollapäästöisyyden oman toiminnan ja kiinteistökannan energiankäytön suhteen 2029, sekä uusien ja perusparannettujen rakennusten elinkaaren alkuvaiheen päästöintensiteetin vähentämisen.

Visit Turku Archipelago Oy

Toimitusjohtaja: Kristiina Kukkohovi

Toimitusjohtajan katsaus talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamista

Visit Turku Archipelagon toiminta vuonna 2025 etenee suunnitelmien mukaisesti – jopa odotettua nopeammin. Olemme saaneet ns. Perustamisvaiheen strategiaan määritetyt projektikokonaisuudet maaliin omalta osaltamme ja kevään 2025 aikana tehneet alueemme matkailun kasvuskenaariotyön tulevalle 10 vuodelle. Skenaariotyö/kasvuvisiotavoitteet vahvistetaan loppuvuoden 2025 aikana. Tämä omalta osaltaan määrittää VTA:n seuraavan vaiheen strategisia tavoitteita 2026-2029. Strategiapohjaa on tehty elinvoimajohtajien, hallituksen ja suurten yritysten kanssa yhteistyössä.

Naantali ja Parainen ovat vuoden 2025 aikana lopettamassa omia Visit-toimintojansa ja organisoitumassa uudelleen sisäisesti. Uusi vaihe selkiyttänee entisestään roolituksia alueen sisällä. Hankintalain mahdollisiin muutoksiin on varauduttava omistajien keskuudessa vuoden 2026 aikana. Keskustelu on käynnistetty syksyllä 2025. Kemiönsaari on aktiivisesti ilmaissut kiinnostuksestaan liittyä virallisesti Visit Turku Archipelagoon. Syksyllä 2025 omistajaohjauksen keskusteluissa todettiin kumppanuusmallin olevan toimiva ratkaisu. Kumppanuusmallia edistetään alkuvuodesta 2026. Kumppanuusmalli pohditaan pidemmän aikavälin raamina yhteistyölle.

Toimialaa laajasti haastaa lyhyellä/keskipitkällä aikavälillä erityisesti Suomen talouden tilanne ja sen vaikutukset kotimaiseen kuluttajaan ja kulutukseen. Suomi on jäljessä Euroopan kehityksestä niin työ- kuin vapaa-ajan matkailunkin osalta. Suomi nousi kansainvälisen matkailun osalta vuonna 2025 ensimmäistä kertaa pandemiaa edeltäviin lukuihin. Suurin kasvu tapahtuu Lapissa ja Helsingissä. Kotimaan matkojen määrä tippui edelleen vuodesta 2024 noin 20%. Sama trendi koskee kuluttajien rahankäytössä. Kokonaistilanteen huomioiden, Turun ja VTA-alueen tilanne on kohtuullinen, jopa hyvä. Rekisteröidyt yöpymiset pysyivät lähes 2024 tasolla – kansainvälisten matkailijoiden osuus kasvoi edellisvuodesta 14%->16%. Kasvumarkkinoita olivat erityisesti USA ja UK. Rekisteröimättömät yöpymiset kasvoivat edelleen edellisvuodesta ja ovat jo noin neljänneksen majoitusmyynnistä.

Alueellamme matkailee vuosittain noin 2 miljoonaa matkailijaa. Yöpyjien osuus on tästä yli puolet. Matkailun tuomat alueelliset vaikutukset ovat merkittäviä. Kotimaisen kulutuksen heikentyessä edelleen, ennakoimme matkailutulon laskevan edellisvuodesta. Matkailutulotiedot julkaistaan kesällä 2026.

Kaupunginvaltuuston seuraamat tavoitteet

Tavoite: Matkailun pitkäaikaiset, välilliset vaikutukset alueella

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Matkailutulo (välitön/kokonaisvaikutus) miljoonaa	381/561 miljoonaa	338/499	336/499	Tilastointi valmistuu 7/2026
Lentoliikenteen matkustajamäärät	233 000	255 000	260 000	279 000
Yksityiset matkailuinvestoinnit alueella (VS alue/ELY seuranta//miljoonaa)	n/a	Investointien seuranta käynnistyy 2/2025	na/a	1 miljardi (Investointien arvo)
Liikevaihdon määrä, 1 000 euroa	3 008	3 098	3 044	3 126

Selitys poikkeamista:

- Matkailun pitkäaikaisten tavoitteiden osalta – VTA:n rooli on vaikuttaa työnsä kautta alueen laajaan matkailuekosysteemiin. Tavoitteet ovat välillisiä ja näihin vaikuttaa useat tekijät. Lyhyellä aikajänteellä, Suomen talouden tilannee ja sen vaikutukset sekä kuluttajien että yritysten rahankäyttöön vaikuttavat voimakkaasti matkailutuloon, lentoliikenteen matkustajamääriin kuin myös matkailuinvestointien toteutumisaikatauluihin rahoitushaasteiden vuoksi. Matkailutulo&työllisyys tilastointi julkaistaan kesällä 2026. Ennakoimme matkailutulon Suomessa yleisesti ottaen laskevan Helsingin, Rovaniemen, Tampereen ja muutamien Lapin kuntia lukuun ottamatta.

- Lentoliikenne ja sen matkustajamäärät Turussa kehittyivät positiivisesti vuoden aikana. Turun kentälle avattiin kolme uutta reittiä. Nämä siivittivät matkustajamäärän noin 10% kasvuun. Uusia reittejä avasivat SAS/Kööpenhamina sekä WIZZ Air/Bukarest ja Vilna. Lentoliikenteen kasvu uusien reittien osalta keskittyy Suomessa tällä hetkellä Rovaniemelle, jonka lentokentän matkustajamäärät kasvoivat yli miljoonaan matkustajaan vuonna 2025 (1120000 matkustajaa). Kehitystä ajaa vahva kansainvälisen vapaa-ajan matkailun kasvu.

- Matkailuinvestointien osalta, pyrimme omalta osaltamme edistämään investointiprosessin selkiyttämistä sekä vastuuttamisesta niin Turun kuin koko VTA:n alueen osalta. Vuonna 2025 tehty skenaariotyö kasvuvisioineen toimii jatkossa investointien houkuttelun viestinä. Alueella on julkaistu useampi merkittävä matkailuinvestointi, mutta kaikkien hankkeiden osalta toteutuminen näyttää viivästyvän sekä rahoitushaasteiden että valitusprosessien vuoksi. Scandic on vahvistanut vahvistanut uuden Scandic Go hotellin avaamisesti Turkuun kesällä 2026. Bob W etsii uusia kiinteistöjä. Naantalin kaksi hotellihanketta aikataulun osalta vastatuulessa valitusprosessien vuoksi. Ratapihan tilanne ratkenneen kesän 2026 aikana. Nauvossa käynnistyi loppuvuodesta merkittävä projekti kansainvälisen saaristohotellin&elämyskokonaisuuden osalta. Investointien seurantaa toteutetaan ELY-keskuksessa VTA:n aloitteesta. ELY seuraa julkaistuiden hankkeiden ilmoitettua kokonaisarvoa. Julkaistut matkailuinvestoinnit ovat tällä hetkellä n. 12% koko alueemme investointien kokonaisuudesta (ELY-seuranta/VS).

Ilmastotavoitteet

Yhteisö toteuttaa Turun Ilmastosuunnitelmaa tavoitellen myös oman toimintansa kehittämistä hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä

Tavoite: Yhteisö kehittää liikkumisratkaisunsa ja/tai b) työmaansa hiilineutraaleiksi jo vuoteen 2025 mennessä.

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteutunut 31.12.2025
Oman toiminnan periaatteiden määritys		VTA:lla on Eko-kompassa 12/24	VTA Kestävyys-strategia	Toteutunut
Yritysverkostoon vaikuttaminen (esim. STF sertifikaatti/määrät alueella/Visit Finland)	19	25/15	27/15 prosessissa	23/31 prosessissa

Selitys poikkeamista:

- Yhtiön kestävän matkailun ja ilmastotyön projektit etenevät suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2025 pääsimme toteuttamaan myös kestävän matkailun strategisen viestinnän kokonaisuutta (yritykset -> matkailija). VTA kutsuttiin mukaan ”benchmark-kohteeksi” Global Sustainable Travel Councilin globaaliin viestintäkampanjaan, joka toteutettiin syksyn 2025 aikana. GSTC on merkittävä globaali toimija.
- Vuoden 2025 aikana muutama matkailuyritys ei halunnut uusia STF merkkiään (27-23). VTA sai innostetteua STF-tielle lisää yrityksiä - 31 matkailuyritystä alueeltamme suorittaa prosessia tällä hetkellä.
- Naantali ja Parainen ottavat vuoden 2026 aikana vetovastuuta oman kuntansa/alueensa STF-kehittämisestä VTA:n tukemana. VTA keskittyy jatkossa Turun alueen yritysten kestävyystyöhön.

Ilmastotavoitteiden lisäksi yhteisö sitoutuu yhteistyössä Turun kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja toimialan luonne huomioiden toimenpiteitä, jotka tukevat Turun ilmastosuunnitelmaa, LUMO-ohjelmaa, metsäsuunnitelmaa, Itämerihaastetta ja kiertotalouden tiekarttaa sekä hankintastrategiaa. Yhteisö sitoutuu Turun luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen sekä resurssiviisaaseen kiertotalouteen siirtymiseen tavoitevuoteen 2029 mennessä Turun kiertotalouden tiekartan mukaisesti.

Luontotavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan luontotavoitteet, joiden avulla sen toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat välittömät negatiiviset luontovaikutukset voidaan välttää tai niitä voidaan lieventää; ja/tai joiden avulla voidaan vahvistaa ja turvata erityisesti paikallista luonnon monimuotoisuutta.

Jos toiminnan, tuotteiden ja palveluiden aiheuttamaa merkittävää negatiivista luontovaikutusta ei ole mahdollista välttää, Yhteisö suunnittelee toimenpiteitä aiheutetun haitan hyvittämiseksi ekologisen kompensaation periaatteiden mukaisesti.

Kiertotaloustavoitteet

Yhteisö sitoutuu suunnittelemaan ja raportoimaan kiertotaloustavoitteet, joiden avulla sen toiminnassa, tuotteissa ja palveluissa resurssiviisauden periaatteet toteutuvat.

Toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suunnitellut toimenpiteet luonto- ja kiertotaloustavoitteiden osalta vuoden 2025 aikana

VTAn rooli ilmastotavoitteiden osalta jakautuu kahteen osa-alueeseen:

- Yhtiön oma toiminta
  - Yhtiön oman toiminnan ohjaaminen Ekokompassi-sertikaatin kautta. Suoritimme Ekokompassi-ohjelman 2024 aikana.
  - Ekokompassin lisäksi tarkennamme luonto- ja kiertotaloustavoitteet 2025 vuoden alkuun osana sisäistä projektia.
  - Järjestimme 7.8. yhteistyössä Saaristo Siistiksi ry:n kanssa siivouspäivän. Koko henkilöstömme osallistui tempaukseen. Jatkamme näitä - haastaen mukaan muita matkailutoimijoita jatkossakin.
- Yhtiön edistämä koko matkailutoimialan kestävyystyö Visit Finland Sustainable Travel Finland ohjelman kautta.
  - VTA on sitoutunut vahvasti STF-ohjelman jalkauttamiseen koko VTA-toiminta-alueella. Ohjelman kautta viemme laajasti koko matkailutoimialan kestävyysosaamista, ajattelua ja toimenpiteitä eteenpäin.
  - VTA asetti tavoitteekseen ns. Destinaatio STF.merkin saavuttamisen 2026 mennessä. Olemme kuitenkin saaneet edistettyä ohjelmaa siten, että haemme destinaatiomerkkiä jo 2024 vuoden aikana. Tulemme 2025 lanseeraamassamme kumppanuusmallissa huomioimaan kestävän matkailun/STF-ohjelman suorittaneet ja prosessissa olevat yritykset.
  - Visit Finlandin rahoitustilanteen 2025 muuttuessa, on tässä vaiheessa vielä epäselvää miten VF panostaa STF ohjelman ylläpitoon ja kehittämiseen. On mahdollista, että STF-työn osalta muutoksia on edessä.

9. Taloudellisten tavoitteiden toteutumisvertailut

9.1 Käyttötalousosan toteutumisvertailut

KAUPUNKI YHTEENSÄ	€	Talousarvio 2025	Talousarvio 2025 muutokset	Talousarvio 2025 muutoksin	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot		233 501 667	5 473 664	238 975 330	244 201 333	5 226 003
Valmistus omaan käyttöön		1 910 000	0	1 910 000	1 756 495	-153 505
Toimintakulut		-835 245 063	-9 928 254	-845 173 316	-826 432 291	18 741 025
TOIMINTAKATE		-599 833 396	-4 454 590	-604 287 986	-580 474 463	23 813 523
Kaupunginvaltuusto						
Toimintatuotot		0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0
Toimintakulut		-564 129	0	-564 129	-391 884	172 245
TOIMINTAKATE		**-564 129**	**0**	**-564 129**	**-391 884**	**172 245**
Keskusvaalilautakunta						
Toimintatuotot		0	0	0	240 075	240 075
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0
Toimintakulut		-833 416	0	-833 416	-799 653	33 763
TOIMINTAKATE		**-833 416**	**0**	**-833 416**	**-559 578**	**273 838**
Tarkastuslautakunta						
Toimintatuotot		0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0
Toimintakulut		-483 928	-1 770	-485 697	-401 678	84 019
TOIMINTAKATE		**-483 928**	**-1 770**	**-485 697**	**-401 678**	**84 019**
Työllisyysaluelautakunta						
Toimintatuotot		12 306 119	8 161 062	20 467 181	17 875 868	-2 591 313
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0
Toimintakulut		-40 036 521	-9 954 810	-49 991 331	-41 513 350	8 477 980
TOIMINTAKATE		**-27 730 402**	**-1 793 748**	**-29 524 150**	**-23 637 483**	**5 886 667**
Rahastot						
Toimintatuotot		0	0	0	25 324	25 324
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0
Toimintakulut		0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE		**0**	**0**	**0**	**25 324**	**25 324**
Kaupunginhallitus						
Toimintatuotot		88 778 479	-2 709 398	86 069 081	90 114 520	4 045 439
Valmistus omaan käyttöön		1 830 000	0	1 830 000	1 673 215	-156 785
Toimintakulut		-300 704 066	5 875 268	-294 828 798	-281 531 149	13 297 649
TOIMINTAKATE		**-210 095 587**	**3 165 870**	**-206 929 717**	**-189 743 414**	**17 186 303**
Kulttuurilautakunta						
Toimintatuotot		5 531 500	105 000	5 636 500	5 523 292	-113 208
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0
Toimintakulut		-35 658 997	-911 033	-36 570 030	-36 500 683	69 347
TOIMINTAKATE		**-30 127 497**	**-806 033**	**-30 933 530**	**-30 977 391**	**-43 861**

Liikuntalautakunta					
Toimintatuotot	6 553 145	0	6 553 145	6 589 440	36 295
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-17 214 377	-222 051	-17 436 428	-16 765 986	670 442
TOIMINTAKATE	**-10 661 232**	**-222 051**	**-10 883 283**	**-10 176 546**	**706 736**
Lasten ja nuorten palveluiden lautakunta					
Toimintatuotot	28 638 000	-83 000	28 555 000	34 004 674	5 449 674
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	15 336	15 336
Toimintakulut	-338 446 556	-4 660 738	-343 107 294	-347 591 081	-4 483 787
TOIMINTAKATE	**-309 808 556**	**-4 743 738**	**-314 552 294**	**-313 571 070**	**981 224**
Kaupunkiympäristölautakunta					
Toimintatuotot	45 550 970	0	45 550 970	48 131 993	2 581 023
Valmistus omaan käyttöön	80 000	0	80 000	67 944	-12 056
Toimintakulut	-26 880 336	41 342	-26 838 994	-25 284 815	1 554 180
TOIMINTAKATE	**18 750 634**	**41 342**	**18 791 976**	**22 915 122**	**4 123 147**
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta					
Toimintatuotot	45 656 499	0	45 656 499	41 250 099	-4 406 400
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-73 870 701	-92 948	-73 963 650	-75 161 725	-1 198 075
TOIMINTAKATE	**-28 214 202**	**-92 948**	**-28 307 151**	**-33 911 626**	**-5 604 475**
Rakennus- ja lupalautakunta					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-99 470	0	-99 470	-79 608	19 862
TOIMINTAKATE	**-99 470**	**0**	**-99 470**	**-79 608**	**19 862**
Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta					
Toimintatuotot	486 955	0	486 955	446 050	-40 905
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-452 566	-1 514	-454 079	-410 680	43 399
TOIMINTAKATE	**34 389**	**-1 514**	**32 876**	**35 370**	**2 494**

Poikkeama = Toteuman ero muutettuun talousarvioon
Talousarviossa kaupunginvaltuustoon nähden sitovuustaso on toimintakate.

9.2 Investointiosan toteutumisvertailut

KAUPUNKI YHTEENSÄ €	Talousarvio 2025	Talousarvio 2025 muutokset	Talousarvio 2025 muutoksin	Toteuma 2025	Poikkeama
Investointimenot	-331 580 750	99 000 000	-232 580 750	-212 838 066	19 742 684
Rahoitusosuudet	9 360 000	0	9 360 000	9 711 452	351 452
Luovutustuotot	76 393 959	-42 484 561	33 909 398	29 725 332	-4 184 066
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-245 826 791	56 515 439	-189 311 352	-173 401 282	15 910 070
Kaupunginhallitus					
Investointimenot	-328 387 750	99 000 000	-229 387 750	-210 586 594	18 801 156
Rahoitusosuudet	9 100 000	0	9 100 000	9 589 283	489 283
Luovutustuotot	76 393 959	-42 484 561	33 909 398	29 711 069	-4 198 329
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-242 893 791**	**56 515 439**	**-186 378 352**	**-171 286 242**	**15 092 110**
Kulttuurilautakunta					
Investointimenot	-700 000	0	-700 000	-419 857	280 143
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustuotot	0	0	0	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-700 000**	**0**	**-700 000**	**-419 857**	**280 143**
Liikuntalautakunta					
Investointimenot	-500 000	0	-500 000	-534 588	-34 588
Rahoitusosuudet	0	0	0	101 359	101 359
Luovutustuotot	0	0	0	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-500 000**	**0**	**-500 000**	**-433 229**	**66 771**
Lasten ja nuorten palveluiden lautakunta					
Investointimenot	-1 210 000	0	-1 210 000	-867 178	342 822
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustuotot	0	0	0	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-1 210 000**	**0**	**-1 210 000**	**-867 178**	**342 822**
Kaupunkiympäristölautakunta					
Investointimenot	-343 000	0	-343 000	-47 440	295 560
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustuotot	0	0	0	14 263	14 263
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-343 000**	**0**	**-343 000**	**-33 177**	**309 823**
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta					
Investointimenot	-440 000	0	-440 000	-382 410	57 590
Rahoitusosuudet	260 000	0	260 000	20 810	-239 190
Luovutustuotot	0	0	0	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-180 000**	**0**	**-180 000**	**-361 600**	**-181 600**

Poikkeama = Toteuman ero muutettuun talousarvioon
Talousarviossa kaupunginvaltuustoon nähden sitovia ovat investointimenot, rahoitusosuudet ja luovutustulot.

9.3 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailut

	Talousarvio 2025	Talousarvio 2025 muutokset	Talousarvio 2025 muutoksin	Toteuma 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	**233 501 667**	**5 473 664**	**238 975 330**	**244 201 333**	**5 226 003**
Myyntituotot	71 949 246	9 861 062	81 810 308	97 583 501	15 773 193
Maksutuotot	38 749 964	0	38 749 964	30 624 028	-8 125 935
Tuet ja avustukset	20 505 258	-1 978 000	18 527 257	21 959 821	3 432 563
Vuokratuotot	63 414 597	0	63 414 597	63 224 519	-190 078
Muut toimintatuotot	38 882 602	-2 409 398	36 473 204	30 809 463	-5 663 741
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	**1 910 000**		**1 910 000**	**1 756 495**	**-153 505**
TOIMINTAKULUT	-835 245 063	-9 928 254	-845 173 316	-826 432 291	18 741 025
Henkilöstökulut	-350 309 082	-1 921 110	-352 230 192	-346 287 793	5 942 399
Palvelujen ostot	-326 069 978	11 766 070	-314 303 908	-307 382 626	6 921 282
Aineet, tarvikkeet	-36 752 517	-2 639 248	-39 391 765	-34 421 169	4 970 596
Avustukset	-63 330 575	-16 889 522	-80 220 097	-79 001 786	1 218 311
Muut toimintakulut	-58 782 912	-244 443	-59 027 354	-59 338 917	-311 562
TOIMINTAKATE	**-599 833 396**	**-4 454 590**	**-604 287 986**	**-580 474 463**	**23 813 523**
Verotulot ja valtionosuudet	610 283 268		610 283 268	597 221 053	-13 062 215
Verotulot	509 775 000		509 775 000	490 588 528	-19 186 472
Kunnan tulovero	333 800 000		333 800 000	322 323 650	-11 476 350
Kiinteistövero	84 975 000		84 975 000	80 927 300	-4 047 700
Osuus yhteisöveron tuotosta	91 000 000		91 000 000	87 337 578	-3 662 422
Valtionosuudet	100 508 268		100 508 268	106 632 525	6 124 257
Rahoitustuotot ja -kulut	**28 300 500**		**28 300 500**	**32 051 257**	**3 750 757**
Korkotuotot	24 622 000		24 622 000	21 581 833	-3 040 167
Muut rahoitustuotot	29 326 000		29 326 000	28 237 567	-1 088 433
Korkokulut	-24 747 000		-24 747 000	-17 467 638	7 279 362
Muut rahoituskulut	-900 500		-900 500	-300 505	599 995
VUOSIKATE	**38 750 372**	**-4 454 590**	**34 295 782**	**48 797 847**	**14 502 066**
Poistot ja arvonalentumiset	-58 192 247		-58 192 247	-57 700 601	491 646
Suunnitelman mukaiset poistot	-58 192 247		-58 192 247	-57 215 449	976 798
Arvonalentumiset				-485 152	-485 152
TILIKAUDEN TULOS	**-19 441 875**	**-4 454 590**	**-23 896 465**	**-8 902 754**	**14 993 712**
Varausten ja rahastojen muutokset	1 702 927		1 702 927	1 702 927	0
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	1 702 927		1 702 927	1 702 927	0
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)					
Rahastojen lisäys (-) / vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	**-17 738 948**	**-4 454 590**	**-22 193 538**	**-7 199 827**	**14 993 712**

+ tulojen ylitys/menojen alitus
- tulojen alitus/menojen ylitys

Talousarviossa kaupunginvaltuustoon nähden sitovia ovat rahoitustuotot ja -kulut yhteensä.

9.4 Rahoituslaskelmaosan toteutumisvertailut

	Talousarvio 2025	Talousarvio 2025 muutokset	Talousarvio 2025 muutoksin	Toteuma 2025	Poikkeama
Vuosikate	38 750 372	-4 454 590	34 295 781	48 797 847	14 502 066
Tulorahoituksen korjauserät	-32 784 398	2 409 398	-30 375 000	-19 238 465	11 136 535
Toiminnan rahavirta	**5 965 974**	**-2 045 192**	**3 920 781**	**29 559 382**	**25 638 601**
Investointimenot	-331 580 750	99 000 000	-232 580 750	-212 838 066	19 742 684
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 360 000	0	9 360 000	9 711 452	351 452
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	76 393 959	-42 484 561	33 909 398	29 725 332	-4 184 066
Investointien rahavirta	**-245 826 791**	**56 515 439**	**-189 311 352**	**-173 401 282**	**15 910 070**
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-239 860 818**	**54 470 247**	**-185 390 571**	**-143 841 900**	**41 548 671**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset	**-52 268 000**	**0**	**-52 268 000**	**15 339 858**	**67 607 858**
Antolainasaamisten lisäykset	-70 000 000	0	-70 000 000	-3 527 205	66 472 795
Antolainasaamisten vähennykset	17 732 000	0	17 732 000	18 867 063	1 135 063
Lainakannan muutokset	**294 455 333**	**0**	**294 455 333**	**194 951 534**	**-99 503 799**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	265 000 000	0	265 000 000	160 000 000	-105 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-46 600 000	0	-46 600 000	-46 632 619	-32 619
Lyhytaikaisten lainojen muutos	76 055 333	0	76 055 333	81 584 153	5 528 820
Muut maksuvalmiuden muutokset	**0**	**0**	**0**	**-41 107 956**	**-41 107 956**
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0	0	-274 854	-274 854
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	250 309	250 309
Saamisten muutokset	0	0	0	-50 078 583	-50 078 583
Korottomien velkojen muutokset	0	0	0	8 995 171	8 995 171
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	**242 187 333**	**0**	**242 187 333**	**169 183 437**	**-73 003 896**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**2 326 515**	**54 470 247**	**56 796 762**	**25 341 537**	**-31 455 226**
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.				101 607 434	
Rahavarat 1.1.				76 265 898	

Talousarviossa kaupunginvaltuustoon nähden sitova erä on lainakannan muutokset yhteensä.

10. Tilinpäätöslaskelmat

10.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma 1.1.2025 - 31.12.2025

	2025	2024
	€	€
Toimintatuotot	**244 201 333,11**	**226 054 136,84**
Myyntituotot	97 583 501,33	75 217 385,23
Maksutuotot	30 624 028,49	30 705 144,27
Tuet ja avustukset	21 959 820,54	24 207 789,09
Vuokratuotot	63 224 519,42	61 511 569,69
Muut toimintatuotot	30 809 463,33	34 412 248,56
Valmistus omaan käyttöön	**1 756 495,00**	**1 922 782,51**
Toimintakulut	**-826 432 291,06**	**-760 647 543,15**
Henkilöstökulut	-346 287 792,77	-335 620 693,17
Palkat ja palkkiot	-279 563 801,55	-271 021 755,44
Henkilösivukulut	-66 723 991,22	-64 598 937,73
Eläkekulut	-57 772 247,69	-56 909 678,54
Muut henkilösivukulut	-8 951 743,53	-7 689 259,19
Palvelujen ostot	-307 382 626,41	-275 901 068,04
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 421 168,80	-42 824 117,17
Avustukset	-79 001 786,31	-46 794 224,94
Vuokrakulut	-53 829 352,78	-51 608 557,79
Muut toimintakulut	-5 509 563,99	-7 898 882,04
Toimintakate	**-580 474 462,95**	**-532 670 623,80**
Verotulot	**490 588 528,11**	**489 602 880,78**
Kunnan tulovero	322 323 649,79	317 376 221,21
Kiinteistövero	80 927 299,94	79 003 150,85
Osuus yhteisöveron tuotoista	87 337 578,38	93 223 508,72
Valtionosuudet	**106 632 525,00**	**73 705 941,00**
Rahoitustuotot ja -kulut	**32 051 257,14**	**36 131 686,44**
Korkotuotot	21 581 832,82	23 339 637,71
Muut rahoitustuotot	28 237 567,46	29 732 027,57
Korkokulut	-17 467 638,36	-16 632 751,59
Muut rahoituskulut	-300 504,78	-307 227,25
Vuosikate	**48 797 847,30**	**66 769 884,42**
Poistot ja arvonalentumiset	**-57 700 601,00**	**-60 376 121,00**
Suunnitelman mukaiset poistot	-57 215 449,06	-56 271 638,93
Arvonalentumiset	-485 151,94	-4 104 482,07
Tilikauden tulos	**-8 902 753,70**	**6 393 763,42**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	1 702 926,98	1 702 926,93
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		-2 800 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-5 212 049,68
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-7 199 826,72**	**84 640,67**

10.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma 1.1.2025 - 31.12.2025

	2025	2024
	€	€
Toiminnan rahavirta	**29 559 382,11**	**44 265 109,56**
Vuosikate	48 797 847,30	66 769 884,42
Tulorahoituksen korjauserät	-19 238 465,19	-22 504 774,86
Investointien rahavirta	**-173 401 282,08**	**-145 723 935,82**
Investointimenot	-212 838 066,38	-182 298 717,94
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 711 452,06	7 898 035,99
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	29 725 332,24	28 676 746,13
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-143 841 899,97**	**-101 458 826,26**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	**15 339 858,43**	**1 274 409,64**
Antolainasaamisten lisäykset	-3 527 205,00	-19 808 941,00
Antolainasaamisten vähennykset	18 867 063,43	21 083 350,64
Lainakannan muutokset	**194 951 534,49**	**62 636 543,15**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	160 000 000,00	120 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-46 632 618,60	-4 240 216,22
Lyhytaikaisten lainojen muutos	81 584 153,09	-53 123 240,63
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	**-41 107 956,30**	**27 922 480,72**
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-274 853,64	1 021 012,50
Vaihto-omaisuuden muutos	250 309,07	-197 685,87
Saamisten muutokset	-50 078 583,20	31 248 634,03
Korottomien velkojen muutokset	8 995 171,47	-4 149 479,94
Rahoituksen rahavirta	**169 183 436,62**	**91 833 433,51**
Rahavarojen muutos	**25 341 536,65**	**-9 625 392,75**
Rahavarojen muutos	**25 341 536,65**	**-9 625 392,75**
Rahavarat 31.12.	101 607 434,29	76 265 897,64
Rahavarat 1.1.	76 265 897,64	85 891 290,39

10.3 Tase

Tase 31.12.2025

	2025	2024
	€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT	**1 925 970 629,49**	**1 804 509 445,09**
Aineettomat hyödykkeet	**26 811 655,29**	**19 977 115,47**
Aineettomat oikeudet	2 173 645,59	1 777 986,79
Muut pitkävaikutteiset menot	12 587 580,61	8 244 048,10
Ennakkomaksut	12 050 429,09	9 955 080,58
Aineelliset hyödykkeet	**1 033 453 125,46**	**951 215 477,87**
Maa- ja vesialueet	198 237 187,96	154 007 710,45
Rakennukset	219 761 322,55	222 875 298,77
Kiinteät rakenteet ja laitteet	363 540 147,66	340 795 182,22
Koneet ja kalusto	9 422 541,80	10 342 259,88
Muut aineelliset hyödykkeet	4 296 013,05	4 073 154,02
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	238 195 912,44	219 121 872,53
Sijoitukset	**865 705 848,74**	**833 316 851,75**
Osakkeet ja osuudet	329 578 240,42	281 849 385,00
Muut lainasaamiset	535 962 248,32	551 302 106,75
Muut saamiset	165 360,00	165 360,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**42 941 673,83**	**40 453 869,84**
Valtion toimeksiannot	8 497 363,88	10 256 164,45
Lahjoitusrahastojen varat	34 444 309,95	30 197 705,39
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**245 578 967,67**	**168 609 835,75**
Vaihto-omaisuus	**1 341 728,22**	**1 592 037,29**
Aineet ja tarvikkeet	361 684,90	305 814,23
Keskeneräiset tuotteet	973 960,06	1 235 759,45
Ennakkomaksut	6 083,26	50 463,61
Saamiset	**142 629 805,16**	**90 751 900,82**
Pitkäaikaiset saamiset	115 354,94	517 515,63
Lainasaamiset	98 098,85	175 259,54
Muut saamiset	17 256,09	342 256,09
Lyhytaikaiset saamiset	142 514 450,22	90 234 385,19
Myyntisaamiset	14 574 550,94	12 305 785,51
Lainasaamiset	87 607 306,84	46 171 749,69
Muut saamiset	12 814 539,79	16 615 835,60
Siirtosaamiset	27 518 052,65	15 141 014,39
Rahoitusarvopaperit	**54 798 619,00**	**50 245 049,20**
Osakkeet ja osuudet	21 250 174,51	20 398 065,69
Joukkovelkakirjalainasaamiset	33 548 444,49	29 846 983,51
Rahat ja pankkisaamiset	**46 808 815,29**	**26 020 848,44**
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**2 214 491 270,99**	**2 013 573 150,68**

OMA PÄÄOMA	**848 768 111,87**	**855 967 938,59**
Peruspääoma	**574 083 404,37**	**574 083 404,37**
Muut omat rahastot	**5 234 721,92**	**5 234 721,92**
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	**276 649 812,30**	**276 565 171,63**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-7 199 826,72**	**84 640,67**
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	**26 927 978,40**	**28 630 905,38**
Poistoero	23 452 528,51	25 155 455,49
Vapaaehtoiset varaukset	3 475 449,89	3 475 449,89
PAKOLLISET VARAUKSET	**26 595 258,82**	**24 733 362,26**
Eläkevaraukset	1 025 926,10	1 368 300,00
Muut pakolliset varaukset	25 569 332,72	23 365 062,26
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**44 565 388,34**	**42 352 437,99**
Valtion toimeksiannot	8 497 363,88	10 256 164,45
Lahjoitusrahastojen pääomat	36 068 024,46	32 096 273,54
VIERAS PÄÄOMA	**1 267 634 533,56**	**1 061 888 506,46**
Pitkäaikainen	**857 844 765,76**	**774 643 537,32**
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	844 017 503,59	760 650 122,19
Saadut ennakot	0,00	814 965,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	13 224 369,17	13 178 450,13
Siirtovelat	602 893,00	0,00
Lyhytaikainen	**409 789 767,80**	**287 244 969,14**
Joukkovelkakirjalainat	105 000 000,00	30 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	76 632 618,60	46 632 618,60
Lainat muilta luotonantajilta	95 167 585,17	88 583 432,08
Saadut ennakot	331 257,37	289 196,61
Ostovelat	64 627 348,53	61 717 303,79
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	7 263 113,57	6 945 606,89
Siirtovelat	60 767 844,56	53 076 811,17
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**2 214 491 270,99**	**2 013 573 150,68**

10.4 Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA	2025	2024
	€	€
Toimintatuotot	**853 312 710,41**	**856 730 172,35**
Myyntituotot (+)	724 403 616,85	723 943 174,15
Maksutuotot (+)	29 176 603,54	29 386 232,37
Tuet ja avustukset (+)	26 038 919,99	27 003 711,65
Vuokratuotot (+)	48 515 253,91	46 844 718,73
Muut toimintatuotot (+)	25 178 316,12	29 552 335,45
Valmistevarastojen muutos	**-7 989,91**	**7 989,91**
Valmistus omaan käyttöön (+)	**12 688 879,95**	**9 255 495,78**
Toimintakulut	**-1 386 094 766,78**	**-1 322 654 355,26**
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot (-)	-401 041 553,54	-391 909 533,92
Henkilösivukulut		
Eläkekulut (-)	-78 294 632,13	-77 865 366,90
Muut henkilösivukulut (-)	-11 067 713,15	-11 251 896,89
Palvelujen ostot (-)	-310 609 843,10	-274 471 676,73
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-326 951 800,68	-344 619 884,15
Avustukset (-)	-71 988 784,49	-39 374 007,25
Vuokrakulut (-)	-67 466 797,81	-64 064 568,26
Muut toimintakulut (-)	-118 673 641,88	-119 097 421,16
Osuus osakkuusyhtiön voitosta/tappiosta	**7 176 625,49**	**26 946 387,70**
TOIMINTAKATE	**-512 924 540,84**	**-429 714 309,52**
Verotulot	**483 848 373,63**	**483 318 498,09**
Valtionosuudet (+)	**177 328 691,00**	**140 878 500,00**
Rahoitustuotot- ja kulut	**-22 964 158,65**	**-17 146 038,86**
Korkotuotot (+)	6 175 493,56	8 083 102,21
Muut rahoitustuotot (+)	8 683 393,93	9 321 586,06
Korkokulut (-)	-36 104 140,71	-33 485 768,32
Muut rahoituskulut (-)	-1 718 905,42	-1 064 958,81
VUOSIKATE	**125 288 365,14**	**177 336 649,71**
Poistot ja arvonalentumiset	**- 151 684 111,30**	**-143 652 510,61**
Suunnitelman mukaiset poistot (-)	-149 968 480,63	-143 395 528,63
Omistuksen eliminointierot	-141 297,75	1 733 914,90
Arvonalentumiset	-1 574 332,92	-1 990 896,88
TILIKAUDEN TULOS	**-26 395 746,16**	**33 684 139,10**
Tilinpäätössiirrot	0,00	-5 211 527,68
Tilikauden verot	-3 118 107,54	-3 062 261,84
Laskennalliset verot	-2 652 088,62	-2 961 948,77
Vähemmistöosuudet	-695 012,57	-813 348,60
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-32 860 954,89**	**21 635 052,21**

10.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2025	2024
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	125 288 365,14	177 336 649,70
Tilikauden verot	-3 118 107,54	-3 062 261,84
Tulorahoituksen korjauserät	-1 381 324,97	-37 352 356,21
	120 788 932,63	136 922 031,65
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-473 877 118,29	-358 886 685,73
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 711 452,06	7 898 035,99
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	33 819 556,97	27 005 373,83
	-430 346 109,26	-323 983 275,91
Toiminnan ja investointien rahavirta	-309 557 176,63	-187 061 244,26
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-112 490,09	-99 967,27
Antolainasaamisten vähennys	909 952,74	425 983,56
	797 462,65	326 016,29
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	376 000 734,00	233 500 049,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-94 784 014,73	-31 597 139,13
Lyhytaikaisten lainojen muutos	63 231 253,06	-35 986 551,81
	344 447 972,33	165 916 358,06
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutokset	3 094 827,99	566 600,09
Muutokset vähemmistön osuudessa	6 584 940,90	1 549 562,33
	9 679 768,89	2 116 162,42
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-275 069,64	2 099 541,07
Vaihto-omaisuuden muutos	747 602,17	93 196,15
Saamisten muutos	-18 443 425,05	17 240 531,70
Korottomien velkojen muutos	-7 741 354,97	-19 982 101,84
	-25 712 247,49	-548 832,92
Rahoituksen rahavirta	329 212 956,38	167 809 703,85
Rahavarojen muutos	**19 655 779,75**	**-19 251 540,41**
Rahavarojen muutos	**19 655 779,75**	**-19 251 540,41**
Rahavarat 31.12.	166 816 446,07	147 160 666,33
Rahavarat 1.1.	147 160 666,32	166 412 206,74

10.6 Konsernitase

VASTAAVAA	2025	2024
	€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT	**3 478 197 750,37**	**3 178 609 526,66**
Aineettomat hyödykkeet	**35 731 137,06**	**31 042 403,92**
Aineettomat oikeudet	3 391 996,17	3 333 218,46
Muut pitkävaikutteiset menot	20 288 711,80	17 689 457,85
Ennakkomaksut	12 050 429,09	10 019 727,61
Aineelliset hyödykkeet	**3 168 671 752,94**	**2 877 138 102,69**
Maa- ja vesialueet	301 152 041,41	260 501 646,86
Rakennukset	1 459 525 787,21	1 369 816 650,05
Kiinteät rakenteet ja laitteet	691 771 390,16	656 303 617,64
Koneet ja kalusto	67 523 466,02	69 756 524,87
Muut aineelliset hyödykkeet	106 013 658,70	109 338 501,74
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	542 685 409,44	411 421 161,53
Sijoitukset	**273 794 860,37**	**270 429 020,05**
Osakkuusyhteisöosuudet	158 454 879,06	156 235 680,46
Osakkeet ja osuudet	87 627 772,28	85 571 177,82
Joukkovelkakirjasaamiset	3 218 729,04	3 295 306,92
Muut lainasaamiset	24 171 234,01	25 004 608,87
Muut saamiset	322 245,98	322 245,98
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**42 725 202,64**	**38 370 498,01**
Valtion toimeksiannot	3 447 191,70	4 148 146,38
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	34 444 309,95	30 197 705,39
Muut toimeksiantojen varat	4 833 701,00	4 024 646,24
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**335 182 057,05**	**289 122 212,37**
Vaihto-omaisuus	**13 285 489,53**	**7 240 554,80**
Aineet ja tarvikkeet	5 801 338,81	5 912 957,10
Keskeneräiset tuotteet	973 960,06	1 249 684,81
Valmiit tuotteet	31 513,50	27 449,28
Muu vaihto-omaisuus	6 472 593,90	0,00
Ennakkomaksu vaihto-omaisuudesta	6 083,26	50 463,61
Saamiset	**155 080 121,45**	**134 720 991,24**
Pitkäaikaiset saamiset	1 803 702,23	2 082 314,37
Lainasaamiset	1 298 098,85	1 375 259,54
Laskennalliset verosaamiset	479 605,35	356 056,80
Muut saamiset	25 998,03	350 998,03
Lyhytaikaiset saamiset	153 276 419,22	132 638 676,87
Myyntisaamiset	79 794 508,34	82 398 825,49
Lainasaamiset	125 705,06	311 978,88
Muut saamiset	32 195 364,16	23 913 736,13
Siirtosaamiset	41 160 841,67	26 014 136,37
Rahoitusarvopaperit	**83 075 797,12**	**83 942 285,01**
Osakkeet ja osuudet	27 650 496,37	26 544 694,90
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	392 156,85	392 156,85
Joukkovelkakirjalainasaamiset	34 145 007,99	31 066 137,01
Muut arvopaperit	20 888 135,91	25 939 296,25
Rahat ja pankkisaamiset	**83 740 648,95**	**63 218 381,32**
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**3 856 105 010,06**	**3 506 102 237,03**

VASTATTAVAA	2025	2024
	€	€
OMA PÄÄOMA	**1 204 204 602,58**	**1 231 611 928,50**
Peruspääoma	**574 083 404,37**	**574 083 404,37**
Säätiöiden peruspääomat	**29 002 943,29**	**29 002 943,29**
Muut omat rahastot	**91 413 562,48**	**85 959 933,51**
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	**542 565 647,33**	**520 930 595,12**
Tilikauden yli-/alijäämä	**-32 860 954,89**	**21 635 052,21**
VÄHEMMISTÖOSUUDET	**94 894 768,21**	**81 206 910,51**
PAKOLLISET VARAUKSET	**43 759 258,82**	**25 108 362,26**
Eläkevaraukset	1 025 926,10	1 368 300,00
Muut pakolliset varaukset	42 733 332,72	23 740 062,26
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**44 418 130,51**	**40 338 495,51**
Valtion toimeksiannot	3 447 191,70	4 148 146,38
Lahjoitusrahastojen pääomat	36 137 237,81	32 165 702,89
Muut toimeksiantojen pääomat	4 833 701,00	4 024 646,24
VIERAS PÄÄOMA	**2 468 828 249,92**	**2 127 836 540,23**
Pitkäaikainen	1 980 956 165,86	1 726 432 786,47
Lainat rah. ja vak.laitoksilta	1 878 364 380,71	1 622 142 731,45
Lainat julkisyhteisöiltä	14 697 015,50	19 213 414,30
Saadut ennakot	12 000,00	12 000,00
Liittymismaksut ja muut velat	54 389 430,91	54 429 769,56
Siirtovelat	942 326,06	50 000,00
Laskennalliset verovelat	32 551 012,68	30 584 871,16
Lyhytaikainen	487 872 084,06	401 403 753,76
Joukkovelkakirjalainat	105 000 000,00	30 000 000,00
Lainat rah. ja vak.laitoksilta	104 986 313,96	85 304 176,62
Lainat julkisyhteisöiltä	4 516 397,10	6 458 731,52
Lainat muilta luotonantajilta	2 918,95	0,00
Saadut ennakot	6 013 495,95	13 855 440,51
Ostovelat	98 493 820,15	91 007 015,30
Liittymismaksut ja muut velat	50 835 923,41	66 997 946,65
Siirtovelat	95 511 521,55	85 924 841,33
Laskennalliset verovelat	22 511 692,99	21 855 601,83
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**3 856 105 010,06**	**3 506 102 237,03**

11. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tulojen ja menojen kirjaamisperusteet

Menot ja tulot kirjataan suoriteperusteisesti poikkeuksena vähäiset liiketapahtumat sekä verotulot. Verotulot kirjataan tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden tuloksi.

Eriyttämisvelvoitteen perusteella laadittujen tuloslaskelmien tuotot ja kulut on kohdistettu eriytetyille toiminnoille laskennallisesti noudattaen olennaisilta osin aiheuttamisperiaatetta.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Pysyvien vastaavien aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin on kirjattu hankintahinnaltaan yli 20.000 euron realisoitavissa olevat hyödykkeet, erikseen luovutettavissa olevat oikeudet ja useammasta komponentista koostuvat yhteenkuuluvat kokonaisuudet, jotka tulon tuottamisen tarkoituksesta riippumatta vaikuttavat tuotannontekijöinä useamman kuin yhden tilikauden ajan. Uudisrakennukset ja perusparannukset sekä maa- ja vesialueet ovat hankintarajasta riippumatta kirjattu aineellisiin hyödykkeisiin. Kunnossapitomenot kirjataan vuosikuluksi. Tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintahintoihin vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty kohdassa 11.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden tasearvot perustuvat hyödykkeen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuviin välittömiin menoihin. Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty varastokirjanpidossa painotetun keskiarvon menetelmää tai eräseurattavissa varastoissa erän ostohintaa. Tilikauden päättyessä jäljellä oleva vaihto-omaisuuden hankintameno aktivoidaan ns. alimman arvon periaatteen mukaiseen arvoon.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaissopimukset sisältävät koron- ja valuutanvaihtosopimuksia ja termiinejä sekä energiatoimialan hyödykejohdannaissopimuksia. Sopimuksia käytetään konsernin varojen, velkojen ja vastuiden suojaukseen tai korkoperusteen muuttamiseen. Johdannaissopimuksilla suojaudutaan korko- ja valuuttariskeiltä. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on korkotason muutosten epäedullisten muutosten tasaaminen, kassavirtojen ennakoitavuuden parantaminen sekä korkokustannusten alentaminen. Kaupungin tavoitteena on suojautua korkoliikkeiden aiheuttamilta yli-

määräisiltä kustannuksilta sekä pitää lainoista aiheutuva rahoitusrasitus mahdollisimman matalana ja ennakoitavana. Kaikki koron- ja valuutanvaihtosopimukset tehdään aina suojaustarkoituksessa ja ne suojaavat koko lainakantaa. Energiatoimialan johdannaissopimukset on hankittu toimialan suojaamistarkoituksessa. Johdannaissopimusten käypä arvo on vuoden lopun markkinahinta, joka sisältää jaksotetut korot. Koron- ja valuutanvaihtosopimusten korot ja lyhytaikaisten termiinien arvot on jaksotettu tuloslaskelmassa. Konserni ei ole luovuttanut koronvaihtosopimusten vastapuolille vakuuksia, mutta eräissä ulkomaisissa johdannaisyleissopimuksissa on sovittu kahdenvälisestä vakuuden luovuttamisesta. Toistaiseksi kaupunki ei ole luovuttanut vakuutta, mutta on saanut vastapuolilta vakuutta. Myös energiatoimialan sopimuksissa on vakuusjärjestelyjä. Lisäksi vastapuoliriskin pienentämiseksi yli 10 vuoden koronvaihtosopimuksissa on yleensä ns. Break Clause -lauseke, jossa molemmat osapuolet voivat purkaa sopimuksen sen hetken markkinahintaan. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedoissa.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset, velat ja muut sitoumukset on muutettu Suomen rahaksi Euroopan keskuspankin tilinpäätöspäivän kurssiin.

Pakolliset varaukset

Ympäristövastuut on merkitty tuloslaskelmaan ja taseeseen arvioimalla saastuneen maa-alueen laskentahetken puhdistus- ja/tai kunnostuskustannukset. Käytössä olevan kaatopaikan vastaisiin sulkemis- ja jälkihoitomenoihin liittyvä varaus on tilikaudelle 2025 jaksotettu osuus ja se on merkitty tuloslaskelmaan ja taseeseen perustuen kustannuslaskelmiin kaatopaikan pintarakenteiden toteuttamisesta.

Muut erät

Erilliskorvaukset on jaksotettu henkilötasolla ansaintajaksoon perustuen. Lomapalkat ja lomarahat on kohdistettu tilikaudelle, jolle lomapäivien perustana olevat palkat merkitään ottaen huomioon kunnallisen virka- ja työehtosopimusten määräykset vuosilomasta, loma-ajan palkasta ja lomarahasta. Tuloslaskelman toimintakuluihin kirjattu lomapalkkavelan määrä tilinpäätöspäivänä on laskettu henkilöittäin käyttäen palkanlaskentajärjestelmään perustuvien todellisten ansaittujen lomapäivien ja pitämättömien lomapäivien sekä säästövapaapäivien määriä.

Eläke- ja sosiaaliturvamaksut on laskettu ja kirjattu jaksotettujen palkkojen perusteella käyttäen tammikuun 2026 sosiaalivakuutusmaksut -prosentteja.

2. Esittämistapamuutokset

Ei ilmoitettavaa

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi vuoden 2025 alusta alkaen valtion työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille. Turun työllisyysalue muodostuu 23 varsinaissuomalaisesta kunnasta, jossa Turku toimii vastuukuntana.

Tilikauden 2025 tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee huomioida työvoimapalveluiden järjestämisvastuun muutoksen vaikutukset sekä aloittavaan taseen että tuloslaskelman tuotto- ja kulueriin. Aloittavaan taseeseen 1.1.2025 on kirjattu velkaeriin lisäyksenä valtiolta siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelka, noin 1,8 milj. euroa. Vuoden 2025 toimintatuotoissa on kasvua pääasiassa jäsenkuntien laskutukseen liittyen noin 17,9 milj. euroa ja toimintakuluissa noin 41,5 milj. euroa. Valtionosuuksiin kohdistui uudistuksesta lisäystä noin 36 milj. euroa.

5. Aikaisempia tilikausia koskevan virheen käsittely tilinpäätöksessä

Ei ilmoitettavaa.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen menetelmät

Kuntayhtymät on yhdistelty rivi riviltä tilinpäätöshetkellä olevan peruspääomaosuuden mukaan. Tytäryhteisöt on yhdistelty menetelmällä, joka vastaa keskeisiltä osin hankintamenomenetelmää. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Tytäryhtiöiden muodostamissa alakonserneissa keskinäisen omistuksen eliminoinnissa on sovellettu hankintamenomenetelmää. Alakonsernien tytäryhteisöiden hankintojen yhteydessä syntynyt konserniaktiiva on kohdistettu omaisuuseriin ja ne poistetaan vaikutusaikanaan. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty sovellettua pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä. Osakkuusyhteisöjen hankintamenon ja hankintahetken oman pääoman ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle lukuun ottamatta alakonsernien osakkuusyhtiöitä, joissa konserniaktiiva on jaksotettu.

Yhteisöt, joiden tilinpäätöstä ei ole toimitettu konsernikirjanpidon laatijalle 6.3.2026 mennessä, on jätetty yhdistelemättä (Turun Kauppaopetussäätiö). Yhdistelemättä on jätetty myös seuraavat konserniin kuuluvat yhteisöt, koska on katsottu, ettei yhdistely ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (KPL 6:3 §).

- Koy Paashuolto
- Forum Marinum säätiö
- Museoalus Sigynin säätiö
- Turun Musiikkijuhlasäätiö
- Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä
- As Oy Pohjolan Hankeyhtiö Turku 5

Osakkuusyhteisöistä on jätetty yhdistelemättä yhteisöt, joiden merkitys omaan pääomaan on vähäinen.

Yllä mainittujen yhteisöjen samanaikainenkaan yhdistelemättä jättäminen ei vaaranna konsernitilinpäätöksen antamaa oikeaa ja riittävää kuvaa konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Yhdistelemättä jättämisen vaikutus on selvitetty liitteessä omistukset muissa yhteisöissä.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen tuloslaskelmiin merkityt olennaiset sisäiset tuotot ja kulut on vähennetty konsernituloslaskelmaa laadittaessa. Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty konsernitasetta laadittaessa. Olennaiset vaihto- ja käyttöomaisuuteen sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty siltä osin kun ne ovat tiedossa. Konsernin sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Poistot on yhdistelty toimialakohtaisen suunnitelmapoistolaskennan mukaan. Kiinteistö- ja asuntoyhteisöihin, jotka noudattavat lyhennysmaksusuunnitelmien mukaista poistolaskentakäytäntöä, sovelletaan kiinteistötoimialalle soveltuvaa suunnitelmapoistojen laskentaa. Olennaisilta osin muiden kiinteistö- ja asuntotytäryhteisöjen alipoistot on oikaistu emon poistosuunnitelman mukaisiksi niiltä osin kuin ne ovat tiedossa. Osakkuusyhteisö Turun Teknologiakiinteistöt Oy:n omistamien tytäryhteisöjen poistoja ei ole oikaistu emon poistosuunnitelman mukaisiksi, eikä puuttuvan oikaisun vaikutusta tulokseen tai edellisen tilikauden ylijäämään ole pystytty arvioimaan. Ennen 1.1.1997 yhtiöitettyjen toimintojen käyttöomaisuuden sisäiset katteet on eliminoitu.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä. Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaisuudessaan pitkäaikaisena vieraana pääomana.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omaan pääomaan kuuluvista eristä.

Poikkeavat tilikaudet

Kaikilla yhdisteltävillä yhteisöillä on sama tilikausi.

Laskentaperiaatteiden yhdenmukaistaminen

Rakennusten arvoon tilikaudella aktivoidut korkomenot on konsernitilinpäätöstä laadittaessa oikaistu korkokuluksi. Arvonkorotukset on peruutettu.

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella

Tytäryhtiö Turku City Data Oy on myyty konsernin ulkopuoliselle toimijalle tilikauden 2025 aikana.

Tilikaudella 2025 toiminnan päättivät tytäryhteisö Koneteknologiakeskus Turku Oy ja tytäryhteisö Turun Aikuiskoulutussäätiön tytäryhtiö Ruissalon Marjaniemi Oy.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Liitetietoa 33 velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai osakkeita on oikaistu vertailuvuoden osalta lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta 92,0 milj. euroa, tähän vakuudeksi annettuja kiinnityksiä 66,8 milj. euroa ja vakuudeksi annettuja kiinnityksiä yhteensä 66,8 milj. euroa. Liitetietoa 37 vuokravastuut on korjattu vertailuvuoden osalta vuokravastuut yhteensä 30,7 milj. euroa.

Tunnuslukua on korjattu vertailuvuoden osalta:

Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€ muutos -30 701

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

6. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Konsernihallinto	221 248 893,01	219 267 826,10	56 120 328,63	59 188 157,36
Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus	482 734 266,42	509 724 411,84	89 828 141,61	85 537 757,86
Kaupunkirakentaminen ja tilat	20 644 843,74	22 623 264,95	31 021 120,49	35 534 695,67
Kulttuurin palvelukokonaisuus	12 730 370,62	11 708 642,56	5 523 291,58	5 592 471,75
Liikunnan palvelukokonaisuus	8 051 705,84	7 219 336,46	6 589 439,68	5 792 453,50
Elinvoiman palvelukokonaisuus	25 612 706,57	11 530 178,65	20 848 938,36	6 038 568,75
Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus	82 023 712,50	73 528 170,99	34 004 674,12	27 241 691,15
Muut toimielimet ja yhteisöt	266 211,71	1 128 340,80	265 398,64	1 128 340,80
Toimintatuotot yhteensä	**853 312 710,41**	**856 730 172,34**	**244 201 333,11**	**226 054 136,84**

* Turun kaupungin ja konsernin vertailuvuoden tiedot on muutettu vastaamaan tilinpäätösvuoden jaottelua

7. Verotulojen erittely

	Turun kaupunki	
	2025	2024
Kunnan tulovero	322 323 649,79	317 376 221,21
Osuus yhteisöveron tuotosta	87 337 578,38	93 223 508,72
Kiinteistövero	80 927 299,94	79 003 150,85
Verotulot yhteensä	**490 588 528,11**	**489 602 880,78**

8. Valtionosuuksien erittely

	Turun kaupunki	
	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	34 985 795,77	-2 342 332,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-2 215 592,40	-3 011 724,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	49 230 269,00	47 344 861,00
Verotulomenetysten korvaus	24 632 052,63	31 715 136,00
Valtionosuudet yhteensä	**106 632 525,00**	**73 705 941,00**

9. Palvelujen ostojen erittely

	Turun kaupunki	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	55 456 170,14	48 040 650,50
Muiden palvelujen ostot	251 926 456,27	227 860 417,54
Palvelujen ostot yhteensä	**307 382 626,41**	**275 901 068,04**

10. Valtuustoryhmille annetut tuet

Turun kaupunki

	2025	2024
Perussuomalaiset	10 046,61	17 217,00
Suomen Keskusta	9 870,28	7 200,00
Kansallinen Kokoomus ja Suomen Kristillisdemokraatit	40 000,00	44 400,00
Suomen sosialidemokraattinen puolue	35 400,00	28 800,00
Vihreä liitto	26 400,00	24 000,00
Vasemmistoliitto	10 800,00	21 600,00
Vasemmistoryhmä - Asukkaiden Turku	1 400,00	0,00
Ruotsalainen kansanpuolue	0,00	6 603,94
Kaupunginvaltuutettu Elina Sandelin	0,00	1 770,26
Kaupunginvaltuutettu Johannes Yrttiaho	0,00	1 795,51
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	**133 916,89**	**153 386,71**

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Kh 27.5.2024 § 180 Pysyvien vastaavien kirjanpito- ja poistolaskentaohjeet

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden laskennassa käytettävä poistosuunnitelma

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

KEHITTÄMISMENOT	5 v
AINEETTOMAT OIKEUDET	tasapoisto vuotta
ATK-ohjelmistojen lisenssioikeudet	5 v
Muut aineettomat oikeudet	5 v
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	tasapoisto vuotta
ATK-ohjelmistot (ei lisenssit)	5 v
Osallistuminen toisen yhteisön tiehankkeisiin	20 v
Osallistuminen toisen yhteisön ratahankkeisiin	40 v
Osallistuminen toisen yhteisön väylähankkeisiin	20 v
Osake- ja vuokrahuoneistojen peruspääomasijoitukset	10 v
Muut	5 v
ENNAKKOMAKSUT	ei poisteta
Ennakot aineettomista hyödykkeistä	
Ennakot muista pitkävaikutteisista menoista	

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET	ei poisteta
Maa- ja vesialueet	
-maa- ja vesialueet	
-kiinteistöjen liittymismaksut	
-kiinteistöjen vuokraoikeudet ja niihin liittyvät liittymismaksut	
Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset	

RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	tasapoisto vuotta
Asuinrakennukset	
-betoniset/teräksiset asuin-rakennukset	45 v
-puiset asuinrakennukset	35 v
-perusparannukset	15 v
Hallinto- ja laitosrakennukset	
-betoniset/teräksiset hallinto- ja laitosrakennukset	40 v
-puiset hallinto- ja laitosrakennukset	30 v
-perusparannukset	15 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
-tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v
-perusparannukset	15 v
Muut rakennukset	
-muut rakennukset	15 v
-perusparannukset	15 v
Kalliosuojat ja – tunnelit	40 v

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	tasapoisto vuotta
Maa- ja vesirakenteet	
-kadut, tiet, torit, puistot	20 v
-teko- ja säännöstelyaltaat, padot	30 v
-sillat, laiturit, uimalat	30 v
-muut maa- ja vesirakenteet	30 v
-vedenjakeluverkosto	30 v
-viemäriverkko	30 v
-kaukolämpöverkko	20 v
-sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet (muut kuin katuihin, teihin ja siltoihin liittyvät) liittyvät)	20 v
-puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	12 v

-muut putki- ja kaapeliverkot	20 v
-vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	12 v
-energiatuotannolliset laitoskoneet ja laitteet	20 v
-kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	20 v
-liikenteen ohjauslaitteet	12 v
-muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 v
KONEET JA KALUSTO	tasapoisto vuotta
-rautaiset alukset	15 v
-puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 v
-raskaat ajoneuvot (kuorma-autot, linja-autot paloautot yms.)	10 v
-muut kuljetusvälineet (henkilöautot, pakettiautot, sairasautot yms.)	5 v
-muut liikkuvat työkoneet	7 v
-henk.koht. tietokoneet ja tulostimet, päätelaitteet	3 v
-mini- ja suurtietokoneet, yhteis-käyttöiset tulostimet sekä verkot	5 v
-muut raskaat koneet	7 v
-muut kevyet koneet	5 v
-sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 v
-ensikertainen kalustaminen	5 v
-muut koneet ja kalusto	3 v
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	
Luonnonvarat	käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	ei poisteta
Muut aineelliset hyödykkeet (ns. kasva-tettavat varat)	5–20 v
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄI-SET HANKINNAT	ei poisteta
Ennakkomaksut	
Keskeneräiset hankinnat	
SIJOITUKSET	ei poisteta
OSAKKEET JA OSUUDET	

12. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Eläkevaraus 1.1.	1 368 300,00	1 481 720,76	1 368 300,00	1 481 720,76
Lisäykset	0,00	256 305,36	0,00	256 305,36
Vähennykset	-342 373,90	-369 726,12	-342 373,90	-369 726,12
Eläkevaraus 31.12.	1 025 926,10	1 368 300,00	1 025 926,10	1 368 300,00
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 1.1.	19 252 257,87	17 795 144,24	19 252 257,87	17 795 144,24
Lisäykset	4 407 270,16	2 601 000,00	4 407 270,16	2 601 000,00
Vähennykset	-1 083 100,70	-1 143 886,37	-1 083 100,70	-1 143 886,37
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 31.12.	22 576 427,33	19 252 257,87	22 576 427,33	19 252 257,87
Oikeudenkäyntivaraus 1.1.	4 048 587,20	260 100,00	4 048 587,20	260 100,00
Lisäykset	638 000,00	4 048 587,20	638 000,00	4 048 587,20
Vähennykset	-1 757 899,00	-260 100,00	-1 757 899,00	-260 100,00
Oikeudenkäyntivaraus 31.12.	2 928 688,20	4 048 587,20	2 928 688,20	4 048 587,20
Muut pakolliset varaukset 1.1.	439 217,19	521 317,19	64 217,19	64 217,19
Lisäykset	16 904 000,00	135 000,00	0,00	0,00
Vähennykset	-115 000,00	-217 100,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12.	17 228 217,19	439 217,19	64 217,19	64 217,19
Muutokset yhteensä	**18 650 896,56**	**5 050 080,07**	**1 861 896,56**	**5 132 180,07**

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	12 886 233,62	16 717 314,16	16 535 873,32	25 949 978,39
Rakennusten myyntivoitot	1 017 548,10	2 241 447,00	5 398 552,12	1 700 000,00
Osakkeiden myyntivoitot	1 267 714,13	442 139,74	999 929,01	442 139,74
Muut myyntivoitot	123 975,00	415 387,00	14 501,99	0,00
Myyntivoitot yhteensä	**15 295 470,85**	**19 816 287,90**	**22 948 856,44**	**28 092 118,13**
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	31 488,07	0,00	31 488,07	0,00
Rakennusten myyntitappiot	163 383,47	0,00	163 383,47	0,00
Osakkeiden myyntitappio	0,00	310,95	1 653 623,15	33 249,20
Muut myyntitappiot	44 026,64	1 097 368,08	0,00	421 914,00
Myyntitappiot yhteensä	**238 898,18**	**1 097 679,03**	**1 848 494,69**	**455 163,20**

14. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Turun kaupunki

	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	23 722 009,37	23 810 800,36
Osinkotuotot muista yhtiöistä	1 819 389,71	1 865 520,79
Yhteensä	**25 541 399,08**	**25 676 321,15**

15. Poistoeron muutokset

Turun kaupungin poistoeroihin ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa.

TASEEN LIITETIEDOT

16. Kuluiksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ilmoitettavaa

17. Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa

18. Pysyvien vastaavien hyödykkeet ja sijoitukset

Turun kaupunki

	2025	2024
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Poistamaton hankintameno	1 777 986,79	2 517 259,25
Lisäykset tilikauden aikana	51 986,78	0,00
Siirrot erien välillä	1 127 634,20	44 034,03
Tilikauden poisto	-783 962,18	-783 306,49
Poistamaton hankintameno	**2 173 645,59**	**1 777 986,79**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**2 173 645,59**	**1 777 986,79**
Muut pitkävaikutteiset menot		
Poistamaton hankintameno	8 244 048,10	11 703 673,98
Lisäykset tilikauden aikana	1 696 884,03	379 911,20
Rahoitusosuudet tilikaudella	-867 947,26	0,00
Siirrot erien välillä	7 509 571,06	560 838,25
Tilikauden poisto	-3 994 975,32	-4 400 375,33
Poistamaton hankintameno	**12 587 580,61**	**8 244 048,10**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**12 587 580,61**	**8 244 048,10**
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Poistamaton hankintameno	9 955 080,58	5 522 723,01
Lisäykset tilikauden aikana	4 904 786,68	5 093 444,74
Siirrot erien välillä	-2 809 438,17	-604 872,28
Arvonalennukset	0,00	-56 214,89
Poistamaton hankintameno	**12 050 429,09**	**9 955 080,58**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**12 050 429,09**	**9 955 080,58**
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Poistamaton hankintameno	154 007 710,45	151 786 775,59
Lisäykset tilikauden aikana	4 682 418,15	2 642 734,33

Vähennykset tilikauden aikana	-199 390,64	-419 018,47
Siirrot erien välillä	39 746 450,00	0,00
Arvonalennukset ja niiden palautukset	0,00	-2 781,00
Poistamaton hankintameno	**198 237 187,96**	**154 007 710,45**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**198 237 187,96**	**154 007 710,45**
Rakennukset		
Poistamaton hankintameno	222 875 298,77	207 026 665,27
Lisäykset tilikauden aikana	7 281 911,46	17 218 125,37
Vähennykset tilikauden aikana	-4 506 525,11	0,00
Siirrot erien välillä	14 561 848,49	20 208 726,45
Tilikauden poisto	-20 378 172,76	-20 394 067,25
Arvonalennukset ja niiden palautukset	-73 038,30	-1 184 151,07
Poistamaton hankintameno	**219 761 322,55**	**222 875 298,77**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**219 761 322,55**	**222 875 298,77**
Poistoero 1.1.	15 622 205,73	16 452 997,18
Poistoeron vähennys tilikauden aikana	-830 791,46	-830 791,45
Kertynyt erotus 31.12.	**14 791 414,27**	**15 622 205,73**
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Poistamaton hankintameno	340 795 182,22	327 526 172,73
Lisäykset tilikauden aikana	19 490 919,63	19 386 863,55
Rahoitusosuudet tilikaudella	-5 690 237,00	-3 020 435,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	-421 914,00
Siirrot erien välillä	36 263 368,64	22 979 811,74
Tilikauden poisto	-27 319 085,83	-25 655 316,80
Poistamaton hankintameno	**363 540 147,66**	**340 795 182,22**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**363 540 147,66**	**340 795 182,22**
Poistoero 1.1.	9 533 249,76	10 405 385,24
Poistoeron vähennys tilikauden aikana	-872 135,52	-872 135,48
Kertynyt erotus 31.12.	**8 661 114,24**	**9 533 249,76**
Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno	10 342 259,88	11 101 302,28
Lisäykset tilikauden aikana	2 985 125,33	4 298 782,63
Rahoitusosuudet tilikaudella	-101 359,00	-138 479,00
Siirrot erien välillä	935 768,56	119 227,03
Tilikauden poisto	-4 739 252,97	-5 038 573,06
Poistamaton hankintameno	**9 422 541,80**	**10 342 259,88**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**9 422 541,80**	**10 342 259,88**
Muut aineelliset hyödykkeet		
Poistamaton hankintameno	4 073 154,02	3 919 291,98

Lisäykset tilikauden aikana	222 859,03	153 862,04
Poistamaton hankintameno	**4 296 013,05**	**4 073 154,02**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**4 296 013,05**	**4 073 154,02**
Ennakkomaksut		
Poistamaton hankintameno	39 680 000,00	39 683 000,00
Siirrot erien välillä	-39 680 000,00	-3 000,00
Poistamaton hankintameno	**0,00**	**39 680 000,00**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**0,00**	**39 680 000,00**
Keskeneräiset hankinnat		
Poistamaton hankintameno	179 441 872,53	110 329 037,78
Lisäykset tilikauden aikana	119 873 265,13	117 156 721,96
Rahoitusosuudet tilikaudella	-3 051 908,80	-4 739 121,99
Siirrot erien välillä	-57 655 202,78	-43 304 765,22
Arvonalennukset ja niiden palautukset	-412 113,64	0,00
Poistamaton hankintameno	**238 195 912,44**	**179 441 872,53**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**238 195 912,44**	**179 441 872,53**
Sijoitukset		
Tytäryhteisöosakkeet		
Hankintameno	185 327 018,66	170 679 534,38
Lisäykset	41 933 701,48	12 945 700,00
Vähennykset	-3 184 579,24	-148 000,00
Siirrot erien välillä	0,00	4 711 119,39
Arvonalennukset ja niiden palautukset	0,00	-2 861 335,11
Hankintameno 31.12.	**224 076 140,90**	**185 327 018,66**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**224 176 140,90**	**185 327 018,66**
Kuntayhtymäosuudet		
Hankintameno	337 937,73	337 937,73
Hankintameno 31.12.	**337 937,73**	**337 937,73**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**337 937,73**	**337 937,73**
Osakkuusyhteisöosakkeet		
Hankintameno	80 066 282,85	84 827 931,44
Lisäykset	9 714 208,68	0,00
Vähennykset	-834 454,50	-50 529,20
Siirrot erien välillä	0,00	-4 711 119,39
Hankintameno 31.12.	**88 946 037,03**	**80 066 282,85**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**88 946 037,03**	**80 066 282,85**
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno	16 118 145,76	13 095 903,17

Lisäykset	0,00	3 022 572,12
Vähennykset	-21,00	-329,53
Hankintameno 31.12.	**16 118 124,76**	**16 118 145,76**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**16 118 124,76**	**16 118 145,76**
Joukkovelkakirjalainasaamiset, muut laina- ja muut saamiset		
Saamiset konserniyhteisöt		
Hankintameno	550 794 155,96	551 719 846,53
Lisäykset	3 527 205,00	19 808 941,00
Vähennykset	-18 604 782,50	-20 734 631,57
Hankintameno 31.12.	**535 716 578,46**	**550 794 155,96**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**535 716 578,46**	**550 794 155,96**
Saamiset muut yhteisöt		
Hankintameno	673 310,79	1 022 029,86
Vähennykset	-262 280,93	-348 719,07
Hankintameno 31.12.	**411 029,86**	**673 310,79**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**411 029,86**	**673 310,79**

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	6 337 916,87	5 870 185,64	1 395 450,74	1 010 332,04
Muut maa- ja vesialueet	294 814 124,54	254 631 461,22	196 841 737,22	152 997 378,41
Maa- ja vesialueet yhteensä	301 152 041,41	260 501 646,86	198 237 187,96	154 007 710,45

19.-21. Omistukset muissa yhteisöissä

	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistusosuus % *	Äänivallan osuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta (€)	Konsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisöt							
Asunto- ja kiinteistöliiketoiminta							
Koy Paakarlanpuisto	0217761-9	58,0	78,0	78,0	2 160 262,33	23 515,31	3 212,07
Koy Turun Monitoimihalli **	0816425-3	60,3	60,3	87,0	14 784 934,18	1 507 996,34	216,40
Turun Ylioppilaskyläsäätiö	0142348-6		53,8	53,8	25 590 369,18	62 741 912,03	1 011 414,66
Koy Turun monitoimitilat	2679106-6	100,0	100,0	100,0	3 982 478,95	51 833 801,77	176,52
Koy Turun kaupunginteatteri	2630426-4	100,0	100,0	100,0	9 609 309,06	28 639 805,21	-1 850,23
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy	0831852-3	56,7	56,7	56,7	31 728 054,67	121 643 054,79	0,00
TVT Asunnot konserni	0872109-9	100,0	100,0	100,0	145 524 850,34	737 004 773,46	3 912 049,89
Koy Rukki	0220442-9		52,0	52,0	60 188,71	4 796,07	3,66
Asoy Ristisompa	0143268-1		51,0	51,0	238 461,97	10 323,96	1,69
Koy Turun Puistovalkama ***	0941804-0	30,4	69,6	69,6	3 397 361,22	2 367 327,62	8 491,80
Koy Vähähuhko	0143713-2		100,0	100,0	2 558 298,32	26 359,61	-24 320,36
Turun Osakehuoneistot Oy	2344610-1		100,0	100,0	4 879 049,79	8 802 198,11	216 970,96
Turun Palvelutilat Oy	2554156-7		100,0	100,0	2 561,44	10 393 350,56	6,01
Koy Turun Kulkurin Valssi	2735243-6		100,0	100,0	2 758,31	10 391 492,82	27,17
Turun Päiväkodit Oy	2810676-3		100,0	100,0	1 120 729,86	13 175 542,53	396 376,33
TVT Kodit Oy	3138241-1		100,0	100,0	40 105,22	1 131 186,03	-31 765,32
As Oy Eerikinkulma Kaarina	3495988-5		100,0	100,0	142 246,74	13 350 725,34	0,00
As Oy Raision Sointu 2	3195079-7		100,0	100,0	340 003,65	5 245 834,56	42,13
As Oy Raision Mansikka	0138243-4		100,0	100,0	536 014,14	7 529 259,31	1,27
As Oy Eerikinhovi Kaarina	1508762-0		100,0	100,0	195 757,78	11 044 673,50	0,00
Koy Paakarlanpuisto *	0217761-9		20,0	20,0	553 913,42	6 029,57	823,61
Etelä-Suomen Kodit Oy	2966719-1		100,0	100,0	281 398,49	818 420,56	65,62
Asoy Turun Viridi	2990392-4		100,0	100,0	157 495,19	5 280 995,06	0,00
Asoy Turun Löytöretkeilijä	2991308-1		100,0	100,0	97 327,74	5 504 957,75	0,00
KKOY Runosmäen monitoimitalo	3152976-7	75,0	75,0	75,0	4 607 007,65	11 970 953,08	-292 259,75
Koy Turun Toripaviljongit	3113402-8	78,1	78,1	78,1	9 560 537,52	155 115,73	-6 777,35
Koy Turun Nunnankatu 4	3276425-9		100,0	100,0	5 822 862,16	14 081 872,60	15 224,95
KKOY Turun Härkätien päiväkoti	3285664-7		100,0	100,0	0,00	1 311 840,75	0,00
Artukaisten harjoitusjäähalli Oy	3460508-3		100,0	100,0	249 942,64	1 589 094,28	-242 845,83
Koy Turun Metro	3002362-5		82,7	82,7	3 191 765,63	330 535,64	-73,70
Turun Vuokrakiinteistöt Oy	2443151-8	100,0	100,0	100,0	9 377 657,99	2 628 184,71	-117 864,16
Logomon tapahtumatilat Oy	2921497-7	51,0	51,0	51,0	6 407 059,40	8 288 878,85	-8 515,48
Turun Taito-kampus Oy	2777588-5	100,0	100,0	100,0	3 611,75	12 894 435,79	-26 305,20
Elinkeinotoiminta ja muu liiketoiminta							
Turun Aikuiskoulutussäätiö konserni	0142247-5		100,0	100,0	27 676 885,46	4 232 388,94	2 309 115,37
Koy Turun Artukaistentie 13	0934701-9		100,0	100,0	13 633 937,95	4 556 585,08	0,00
Turun TAITO-Koulutus Oy *	3096094-2		20,0	20,0	201 698,73	223 619,51	112 348,34
Oy Turku Energia Ab konserni	0984944-9	100,0	100,0	100,0	155 979 387,00	258 298 527,00	1 597 764,00
Turku Energia Sähköverkot Oy	2001717-6		100,0	100,0	6 304 881,00	70 207 092,00	-125 692,00
Turun Seudun Kaukolämpö Oy	0300342-6		60,8	60,8	280 278,56	1 551 882,76	11 439,70
Turun Satama konserni	2322326-6	100,0	100,0	100,0	53 123 347,36	58 566 635,56	2 529 204,56
Turun Vapaavarasto Oy	0141951-6		94,0	85,8	3 344 392,02	2 446 594,15	416 923,38
Turun Vesihuolto Oy	1028215-2	100,0	100,0	100,0	34 609 558,54	115 366 166,47	-636 703,95
Kuntec Oy*	2434427-0	20,0	20,0	20,0	521 034,34	281 685,13	61 105,99
Turun Seudun Puhdistamo Oy	1774713-5	62,1	62,9	62,9	13 741 179,62	63 968 287,99	0,00
Turun Seudun Vesi Oy	0141915-3	64,4	64,4	64,4	9 343 516,40	83 575 424,18	0,28
Turun Kaupunkiliikenne Oy	2240669-3	100,0	100,0	100,0	3 187 315,07	2 049 080,16	302 552,60
Kuntec Oy	2434427-0	80,0	100,0	80,0	2 605 171,72	1 408 425,67	305 529,94
Blue Industry Park Oy	2443161-4	100,0	100,0	100,0	6 585 910,45	309 473,06	-201 098,86
Kulttuuriranta Oy	2496346-9	100,0	100,0	100,0	3 255 057,89	2 850 142,10	-489 604,40
Turun ammattikorkeakoulu Oy	2528160-3	91,0	91,0	91,0	30 022 646,81	16 466 715,49	712 074,96
Turku International Oy Ltd	2667334-2	100,0	100,0	100,0	10 233,48	345,88	-4 646,72
Business Turku konserni	2322323-1	95,4	95,4	95,4	2 310 512,42	2 745 122,72	-2 119 448,76
Turun Seudun Kehitys Oy	2779774-2		57,4	57,4	116 630,29	685 875,61	26 222,18
Turun teknologia- ja tiedepuisto Oy	3006704-6	100,0	100,0	100,0	24 371,85	202 285,88	7 836,15
Turku City Data Oy	2998382-1	100,0	100,0	100,0	88 017,87	103 753,71	-95 109,35

Turun konservatorio Oy	2962876-6	100,0	100,0	100,0	1 404 550,80	649 177,52	-59 920,33
Turun TAITO-Koulutus Oy	3096094-2	80,0	100,0	100,0	1 008 493,67	1 118 097,54	561 741,72
Turku 2029 säätiö	2934847-3	100,0	100,0	100,0	33 502 496,54	32 742,30	1 332 756,02
Turun Taiteen talo Oy	3272336-9	100,0	100,0	100,0	80 114,90	168 665,19	-42 896,14
Turun Raitiotie Oy	3294389-8	100,0	100,0	100,0	10 719 835,40	597 310,31	-613 164,59
Visit Turku Archipelago Oy	3296637-9	94,2	94,2	94,2	189 255,37	383 133,63	8 279,78
Kuntayhtymät							
Varsinais-Suomen Liitto	0922305-9	41,5	41,5	41,5	1 083 068,08	821 346,19	25 016,08
Osakkuusyhteisöt							
Oy Turku Energia Ab konserni							
Svartisen Holding A/S			34,7	34,7	28 218 119,62	82 928 652,30	1 051 631,28
Turun Seudun Energiantuotanto Oy	1730092-3		43,5	43,5	23 665 509,72	105 940 092,32	6 880 734,57
Kolsin Voima Oy	2592000-6		22,5	22,5	6 067 980,27	55 328 945,64	-692 948,15
TVT Asunnot Oy konserni							
As Oy Turun Karjakuja 56	0143490-0		38,3	38,3	127 758,60	28 303,04	-1 661,85
As Oy Tornikartio	0599306-4		31,4	31,4	753 611,17	4 897,40	-6 313,30
As Oy Talolankatu 6	0601220-5		28,6	28,6	400 722,42	3 997,73	14,12
Koy Jyrkkälänpolku	0142639-6		42,3	42,3	7 531,56	4 659 224,52	9,19
As Oy Turun Pernonpuisto	0143122-4		40,2	40,2	299 459,30	89 019,70	0,20
Akseli Kiinteistöpalvelut Oy *	1889742-6		21,4	21,4	561 838,04	644 520,25	37 676,74
Haritun Huolto Oy	0483727-0		28,0	28,0	-37 431,38	175 025,28	-10 444,02
Jäkärlän Huolto Oy	0397623-6		25,5	25,5	67 218,58	29 445,19	-1 995,41
Mesipolun Autokatos Oy	0662510-8		23,5	23,5	7 203,36	66,16	52,71
Pernon Huolto Oy	0276615-7		20,1	20,1	597,98	204,81	-2 088,10
Varissuon Lämpö Oy *	1889741-8		19,3	19,3	1 482 372,99	176 215,10	24 425,25
As Oy Käsityömestari	0429349-6		35,8	35,8	1 116 395,09	116 950,69	1,48
Kaarea Oy	2925981-7	31,7	31,7	31,7	2 050 406,64	3 892 543,68	440 862,47
Koy Myllysarka	0528093-7	47,6	47,6	47,6	805 097,29	35 614,21	-1 182,88
Koy Turun Kirstinpuiston Pysäköinti	3275634-7	28,8	38,7	38,7	3 696 602,85	7 487,13	-369,78
Länsirannikon Työterveys Oy	2519386-5	20,0	20,0	20,5	761 609,62	974 679,90	42 485,46
Lounais-Suomen Jätehuolto Oy konserni	1868393-8	22,46	22,5	22,5	6 139 539,80	10 823 448,53	223 371,77
Turun Teknologiakiinteistöt Oy konserni	2349955-3	38,8	47,5	47,5	116 316 965,37	171 394 978,62	-2 861 803,43
Koy Educity	0811012-4		100,0	100,0	48 360 322,67	12 516 290,71	883,49
Koy Biocity	0249601-1		100,0	100,0	45 273 728,27	7 180 048,62	-33,24
Koy Datacity	0282387-9		100,0	100,0	51 505 104,13	5 795 948,16	629,89
Koy ICT-City	1834763-5		100,0	100,0	42 682 421,35	12 890 416,24	496,40
Koy Innovation City	2791894-6		100,0	100,0	5 223,69	8 334 834,53	523,27
Koy Electrocity	0139588-4		100,0	100,0	11 886 455,44	12 138 167,49	422,36
Koy Trivium City	2628476-9		100,0	100,0	6 698 444,53	13 734 714,43	335,99
Koy Kupittaan Paviljonki	2658851-9		100,0	100,0	529 413,77	197 027,29	355,94
Koy Sportcity	2718490-3		100,0	100,0	6 042 614,41	12 726 278,39	-457,04
TScP Kehitys Oy	2677457-3		100,0	100,0	1 514 695,56	170 454,91	-59 546,81
Koy High Tech City	2173145-1		100,0	100,0	4 262,64	6 202 479,57	882,82
Koy Pharma City	1539681-0		100,0	100,0	19 509 161,22	4 929 070,57	44,14
Koy Infracity	3020647-2		100,0	100,0	29 620 621,60	4 659 603,71	206,09
Joki Turku Oy	3086737-7		100,0	100,0	1 157 963,82	286 250,75	1 462,27
Koy Industrycity	0941819-8		100,0	100,0	553 175,57	12 241 136,42	472,89
Koy Teollisuuskatu 36	3126105-1		100,0	100,0	496 599,49	2 188,42	449,26
Koy Parkcity	0841234-1		100,0	100,0	10 793 243,59	12 399 654,01	587,14
Koy Civilcity	0811011-6		100,0	100,0	17 220 958,67	7 942 179,81	469,52
Koy Vitacity	3286172-9		50,0	50,0	-255 508,40	4 871 470,16	-59 980,82
Koy Turun Rautakatu 5	0754917-8		72,8	72,8	678 598,52	1 213 620,32	553 925,87
Koy Linkcity	0940568-8		100,0	100,0	1 958 693,33	163,47	7 361,45
Koy Genecity	3142496-5		100,0	100,0	17 222 202,33	14 134 603,57	583,66
Koy Akvacity	3286172-9		100,0	100,0	10 854,01	13 007 866,81	254,40
SHIFT Events Oy	2794221-7		71,4	71,4	34 450,36	12 113,24	132 048,98
Varissuon Lämpö Oy	1889741-8	2,5	24,3	24,3	1 864 617,97	221 653,95	30 723,55
Kiertomaa Oy	2787387-2	49,0	49,0	49,0	817 533,07	189 035,14	167 288,93
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy							
As Oy Puolalanpuisto	0528096-1		25,4	25,4	410 634,62	4 539,06	0,07
Koy Liedon Parkki	2861230-8		20,0	20,0	227 046,00	249,29	116,81
Haritun Huolto Oy	0483727-0		4,0	4,0	-5 347,34	25 003,61	-1 492,00

Koy Turun Kirstinpuiston Pysäköinti*	3275634-7		4,6	4,6	440 071,77	891,33	-44,02

EI YHDISTELTÄVÄT YHTEISÖT

Tytäryhteisöt							
Koy Paashuolto	0217763-5	75,5	75,5	75,5	136 293,86	8 816,37	4 808,72
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy Asunto Oy Pohjolan Hankeyhtiö Turku 5	3287601-5		100,0	100,0	0,00	1 165 118,00	0,00
Säätiöt							
Forum Marinum säätiö	1509940-2		50,0	50,0	-11 561,39	361 652,57	-12 324,57
Museoalus Sigynin säätiö	1090652-7		66,7	66,7	126 413,16	424 225,92	10 389,27
Turun Musiikkijuhlasäätiö	0756623-4		100,0	100,0	-25 824,43	52 969,36	-103 371,30
Kuntayhtymät							
Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä	3312874-8	64,9	64,9	64,9	264 785,97	29 168,95	4 221,44
Osakkuusyhteisöt							
Koy Ilpoisten Liikekeskus	0142554-5	35,1	35,1	35,1	280 674,04	4 015,78	15,07
Koy Turun Kaskenlinna	2003415-2	49,9	49,9	49,9	170 034,96	4 942 525,11	0,00

Alakonsernin tytäryhtiöiden osuudet pääomasta ja tilikauden tuloksesta sisältyvät emon lukuihin.
*) Alakonserniin kuuluvan yhtiön konserninomistusosuus% on alakonsernin omistusosuus%.
**) Yhdistelty konserniin äänivallan mukaan.
***) Konsernin omistus on 100 %.

22. Saamisten erittely

Turun kaupunki

	2025	2025	2024	2024
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	2 514 907,95	0,00	4 550 680,67
Lainasaamiset	0,00	87 589 478,03	0,00	46 118 835,67
Siirtosaamiset	0,00	5 752 055,52	0,00	5 978 609,31
Yhteensä	**0,00**	**95 856 441,50**	**0,00**	**56 648 125,65**
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	94 429,65	0,00	91 510,06
Yhteensä	**0,00**	**94 429,65**	**0,00**	**91 510,06**
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteysyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	151 969,31	0,00	149 500,06
Siirtosaamiset	0,00	365 679,52	0,00	42 630,00
Yhteensä	**0,00**	**517 648,83**	**0,00**	**192 130,06**
Saamiset muilta				

Myyntisaamiset	0,00	11 813 244,03	0,00	7 514 094,72
Lainasaamiset	98 098,85	17 828,81	175 259,54	52 914,02
Muut saamiset	17 256,09	12 814 539,79	342 256,09	16 615 835,60
Siirtosaamiset	0,00	21 400 317,61	0,00	9 119 775,08
Yhteensä	**115 354,94**	**46 045 930,24**	**517 515,63**	**33 302 619,42**
Saamiset yhteensä	**115 354,94**	**142 514 450,22**	**517 515,63**	**90 234 385,19**

23. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	3 491 585,66	3 526 632,68	7 636 680,37	7 432 880,91
Valtion tuet ja avustukset	8 237 926,29	4 618 691,59	2 363 666,04	167 745,82
Työllisyyspalvelut	1 672 083,26	0,00	1 672 083,26	0,00
Kuntien osuus liikennöinnin valtionosuuksista	1 730 000,00	1 882 203,57	1 730 000,00	1 882 203,57
Muut siirtosaamiset valtiolta	163 419,24	927 786,77	159 800,41	898 872,47
Joukkoliikenteen lipputulot	1 716 572,62	1 576 440,82	1 716 572,62	1 576 440,82
Kupittaa-Turku -ratahanke CEF 2 tuki	3 128 516,00	0,00	3 128 516,00	0,00
Taitaja 2025 -kilpailu	0,00	500 000,00	0,00	500 000,00
ARA-avustus Pihlajanniemi	3 551 283,30	0,00	3 551 283,30	0,00
ARA-avustus Skanssin keskuspuisto ja Itä-Skanssi	1 732 744,00	0,00	1 732 744,00	0,00
Verosaamiset	2 041 886,80	2 887 307,03	0,00	0,00
* Muut siirtosaamiset	13 694 824,50	10 095 073,91	3 826 706,65	2 682 870,80
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	**41 160 841,67**	**26 014 136,37**	**27 518 052,65**	**15 141 014,39**
Siirtosaamiset yhteensä	**41 160 841,67**	**26 014 136,37**	**27 518 052,65**	**15 141 014,39**

* Muut siirtosaamiset ryhmään sisältyy eriä, jotka yksinään eivät ole merkittäviä

24. Oman pääoman erittely

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	574 083 404,37	574 083 404,37	574 083 404,37	574 083 404,37
Peruspääoma 31.12.	574 083 404,37	574 083 404,37	574 083 404,37	574 083 404,37
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat				
Peruspääoma 1.1.	29 002 943,29	29 002 943,29	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	29 002 943,29	29 002 943,29	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto 1.1.	4 215 430,00	4 215 430,00	0,00	0,00
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto 31.12.	4 215 430,00	4 215 430,00	0,00	0,00

Rakennusrahasto 1.1.	23 739 537,30	23 739 537,30	0,00	0,00
Rakennusrahasto 31.12.	23 739 537,30	23 739 537,30	0,00	0,00
Asuintalorahasto 1.1.	6 647 500,00	6 647 500,00	0,00	0,00
Asuintalorahasto 31.12.	6 647 500,00	6 647 500,00	0,00	0,00
V-L rahasto 1.1.	7 211 238,88	7 211 238,88	0,00	0,00
V-L rahasto 31.12.	7 211 238,88	7 211 238,88	0,00	0,00
Asumisoikeusrahasto 1.1.	25 910 824,30	24 681 703,01	0,00	0,00
Lisäykset	5 880 435,81	1 245 676,32	0,00	0,00
Vähennykset	-392 006,86	-16 555,02	0,00	0,00
Asumisoikeusrahasto 31.12.	31 399 253,26	25 910 824,30	0,00	0,00
Kasvu- ja korvausrahaston pääoma 1.1.	5 234 721,92	22 672,24	5 234 721,92	22 672,24
Siirrot rahastoon	0,00	5 212 049,68	0,00	5 212 049,68
Kasvu- ja korvausrahaston pääoma 31.12.	5 234 721,92	5 234 721,92	5 234 721,92	5 234 721,92
Muut rahastot 1.1.	13 000 681,10	13 000 681,10	0,00	0,00
Vähennykset	-34 799,97	0,00	0,00	0,00
Muut rahastot 31.12.	12 965 881,13	13 000 681,10	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	**91 413 562,48**	**85 959 933,51**	**5 234 721,92**	**5 234 721,92**
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	542 565 647,33	520 930 595,12	276 649 812,30	276 565 171,63
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	**542 565 647,33**	**520 930 595,12**	**276 649 812,30**	**276 565 171,63**
Tilikauden yli-/alijäämä	**-32 860 954,89**	**21 635 052,21**	**-7 199 826,72**	**84 640,67**
Oma pääoma yhteensä	**1 204 204 602,58**	**1 231 611 928,50**	**848 768 111,87**	**855 967 938,59**

Kaupungin edellisiin tilikausiin sisältyy satunnaisina ja poikkeuksellisina erinä vesihuollon liittymismaksurahaston siirto, kaupungin liiketoiminnan yhtiöittämisestä aiheutuneita myyntivoittoja ja -tappioita sekä omaisuuden arvonalennuksia yhteensä noin 174 milj. euroa.

25. Erittely poistoerosta, vapaaehtoisista varauksista ja laskennallisista veroista

	2025	2024
Poistoero 1.1.	50 173 643,50	52 152 165,47
Poistoeron muutos tilikaudella	1 615 144,96	-1 978 521,97
Poistoero 31.12.	**51 788 788,46**	**50 173 643,50**
Vapaaehtoiset varaukset 1.1.	47 050 254,33	41 831 984,61
Vapaaehtoisten varausten muutos tilikaudella	370 361,21	5 218 269,72
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	**47 420 615,54**	**47 050 254,33**

Laskennalliset verovelat 1.1.	52 440 472,99	49 566 831,64
Tilinpäätössiirtoihin perustuvat		
Yhdistelytoimenpiteistä johtuvat 1.1.	13 718 596,49	13 289 922,31
Konserniyhteisöjen omiin tilinpäätöksiin sisältyvät	38 721 876,50	36 276 909,33
Kauden muutos	**2 622 232,68**	**2 873 641,35**
Yhdistelytoimenpiteistä johtuvat	737 686,63	428 674,18
Konserniyhteisöjen omiin tilinpäätöksiin sisältyvät	1 884 546,05	2 444 967,17
Laskennalliset verovelat 31.12.	**55 062 705,67**	**52 440 472,99**
Yhdistelytoimenpiteistä johtuvat	14 456 283,12	13 718 596,49
Konserniyhteisöjen omiin tilinpäätöksiin sisältyvät	40 606 422,55	38 721 876,50
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	356 056,80	690 967,06
Kauden muutos	123 548,55	-334 910,26
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	**479 605,35**	**356 056,80**

26. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 120 240 213,96	1 122 880 781,30	222 761 904,79	292 761 904,79
Lainat julkisyhteisöiltä	194 132 134,06	195 161 099,67	191 357 743,00	191 357 743,00
Lainat muilta luotonantajilta	800 000,12	933 338,00	0,00	0,00
Yhteensä	**1 315 172 348,14**	**1 318 975 218,97**	**414 119 647,79**	**484 119 647,79**

27. Joukkovelkakirjalainat

	Turun kaupunki	
	2025	2024
Swedbank AB (publ) kuntatodistus 12.12.2024 - 3.1.2025 korko % 3,09 kertalyhenteinen	0,00	30 000 000,00
Nordea Bank Oyj kuntatodistus 29.9.2025 - 30.3.2026 korko % 2,065 kertalyhenteinen	40 000 000,00	0,00
OP Yrityspankki Oyj kuntatodistus 24.11.2025 - 29.6.2026 korko % 2,06 kertalyhenteinen	25 000 000,00	0,00
Kuntarahoitus Oyj kuntatodistus 14.11.2025 - 28.5.2026 korko % 2,11 kertalyhenteinen	10 000 000,00	0,00
Kuntarahoitus Oyj kuntatodistus 27.11.2025 - 28.9.2026 korko % 2,18 kertalyhenteinen	30 000 000,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	**105 000 000,00**	**30 000 000,00**

28. Pakolliset varaukset

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Eläkevaraukset	1 025 926,10	1 368 300,00	1 025 926,10	1 368 300,00
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus	22 576 427,33	19 252 257,87	22 576 427,33	19 252 257,87
Oikeudenkäyntivaraus	2 928 688,20	4 048 587,20	2 928 688,20	4 048 587,20
Muut pakolliset varaukset	17 228 217,19	439 217,19	64 217,19	64 217,19
Pakolliset varaukset yhteensä	**43 759 258,82**	**25 108 362,26**	**26 595 258,82**	**24 733 362,26**

29. Koroton vieras pääoma

	Turun kaupunki			
	2025	2025	2024	2024
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	8 700 333,90	0,00	7 917 876,49
Muut velat	5 000,38	0,00	5 000,38	0,00
Muut velat, liittymismaksut	75 946,61	0,00	75 946,61	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	814 965,00	0,00
Siirtyvät korot	0,00	119 039,60	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	2 580 290,99	0,00	1 568 536,53
Yhteensä	**80 946,99**	**11 399 664,49**	**895 911,99**	**9 486 413,02**
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	22 019,00	0,00	0,00
Yhteensä	**0,00**	**22 019,00**	**0,00**	**0,00**
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteysyhteisöille				
Ostovelat	0,00	3 432 606,57	0,00	2 182 864,79
Muut velat, liittymismaksut	38 231,86	0,00	38 231,86	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	574 023,92
Yhteensä	**38 231,86**	**3 432 606,57**	**38 231,86**	**2 756 888,71**
Velat muille				
Ostovelat	0,00	52 472 389,06	0,00	51 616 562,51
Muut velat	932 572,56	7 263 113,57	886 653,52	6 945 606,89
Saadut ennakot	0,00	331 257,37	0,00	289 196,61
Muut velat, liitymismaksut	12 172 617,76	0,00	12 172 617,76	0,00
Siirtyvät korot	0,00	3 481 648,08	0,00	3 330 801,56
Siirtovelat	602 893,00	54 586 865,89	0,00	47 603 449,16
Yhteensä	**13 708 083,32**	**118 135 273,97**	**13 059 271,28**	**109 785 616,73**
Pitkä- ja lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	**13 827 262,17**	**132 989 564,03**	**13 993 415,13**	**122 028 918,46**

30. Sekkitililimiitti

	Turun kaupunki	
	2025	2024
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	2 000 000,00	2 000 000,00
Siitä käyttämättä oleva määrä	2 000 000,00	2 000 000,00

31. Muiden velkojen erittely

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Liittymismaksut	53 326 585,70	53 458 206,98	12 286 796,23	12 286 796,23
Muut pitkäaikaiset velat	1 062 845,21	971 562,58	937 572,94	891 653,90
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat yhteensä	**54 389 430,91**	**54 429 769,56**	**13 224 369,17**	**13 178 450,13**

32. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Olennaiset pitkäaikaiset siirtovelat				
Kupittaan Kärki -yhteistyösopimus	602 893,00	0,00	602 893,00	0,00
Muut siirtovelat	339 433,06	50 000,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä	**942 326,06**	**50 000,00**	**602 893,00**	**0,00**
Olennaiset lyhytaikaiset siirtovelat				
Korkojaksotukset	7 206 655,00	7 495 576,72	3 600 687,68	3 330 801,56
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	50 795 675,36	46 543 872,25	38 459 103,51	35 404 542,47
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 297 351,18	3 915 787,74	333 811,90	276 932,28
Valtion tuet, avustukset ja korvaukset	4 726 019,60	5 591 715,50	2 001 099,83	2 550 888,74
Muut tuet, avustukset ja korvaukset	1 806 897,70	2 062 266,33	1 751 107,06	2 062 266,33
European Urban Initiative avustus Turku	501 813,00	896 313,00	501 813,00	896 313,00
Tuloennakot	3 871 774,62	3 804 846,19	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuriministeriö, ammatillisen koulutuksen järjestäjien digikyvykkyyden kehittäminen	0,00	1 862 042,17	0,00	1 862 042,17
Opetus- ja kulttuuriministeriö, tasa-arvoavustus	1 109 372,34	1 153 032,26	1 109 372,34	1 153 032,26
Maankäyttösopimuskorvaus	590 000,00	0,00	590 000,00	0,00
Työllisyyspalvelut	3 696 724,27	0,00	3 696 724,27	0,00
Opetus- ja kulttuuriministeriö, Strapetsi II –hanke	2 453 102,43	0,00	2 453 102,43	0,00
Avustus harjoitustilavuokrien korvaamiseen	1 674 471,90	889 267,20	1 674 471,90	889 267,20
* Muut siirtovelat	12 781 664,15	11 710 121,97	4 596 550,64	4 650 725,16
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	**95 511 521,55**	**85 924 841,33**	**60 767 844,56**	**53 076 811,17**
Siirtovelat yhteensä	**96 453 847,61**	**85 974 841,33**	**61 370 737,56**	**53 076 811,17**

* Muut siirtovelat ryhmään sisältyy eriä, jotka yksinään eivät ole merkittäviä

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

33. Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai osakkeita

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	846 921 359,47	740 390 972,51	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 504 753 008,49	1 243 191 142,79	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	15 162 646,91	20 673 594,77	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	120 330 091,55	178 397 121,28	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	**1 625 083 100,04**	**1 421 588 264,07**	**0,00**	**0,00**

* Konsernin vertailuvuoden tietoja on oikaistu

34. - 36. Vakuudet

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut arvopaperit	23 741 524,08	23 741 524,08	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut muut vakuudet	110 359 103,04	113 335 694,04	150 000,00	150 000,00
Yhteensä	**134 100 627,12**	**137 077 218,12**	**150 000,00**	**150 000,00**
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut muut vakuudet	2 095 971,69	2 102 315,18	0,00	0,00
Yhteensä	**2 095 971,69**	**2 102 315,18**	**0,00**	**0,00**
Vakuudet yhteensä	**136 196 598,81**	**139 179 533,30**	**150 000,00**	**150 000,00**

37. Vuokravastuut

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	431 008 575,95	410 619 131,35	207 701 098,50	180 454 941,88
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	53 249 403,73	51 222 264,57	32 371 314,64	31 731 895,08
Lainavastuu, Kiinteistö Oy Turun Kaskenlinna	4 713 955,20	5 267 867,20	4 713 955,20	5 267 867,20
Leasingvastuut yhteensä	56 581 973,40	61 745 126,81	50 858 164,84	55 141 003,49
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	36 241 120,58	10 966 807,35	19 498 724,57	8 593 876,37
Leasingvastuista kiinteistöihin liittyvät rahoitus-leasingvastuut	12 326 278,57	12 836 366,90	12 326 278,57	12 836 366,90
Vuokravastuut yhteensä	**492 304 504,55**	**477 632 125,36**	**263 273 218,54**	**240 863 812,57**

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

* Konsernin vertailuvuoden vuokravastuiden yhteismäärää on oikaistu

38. - 39. Vastuusitoumukset

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Takaussitoumukset				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien puolesta				
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	227 756 277,84	222 051 064,66
Muiden puolesta				
Jäljellä oleva pääoma	4 439 444,61	4 809 398,61	4 439 444,61	4 809 398,61
Takaussitoumukset yhteensä	**4 439 444,61**	**4 809 398,61**	**232 195 722,45**	**226 860 463,27**
Muut takaus- ja vastuusitoumukset				
Näyttelyvakuudet				
Jäljellä oleva pääoma	499 148,00	841 748,00	499 148,00	841 748,00
Muut takausvastuut yhteensä	**499 148,00**	**841 748,00**	**499 148,00**	**841 748,00**
Muut takaus- ja vastuusitoumukset yhteensä	**4 938 592,61**	**5 651 146,61**	**232 694 870,45**	**227 702 211,27**

	Turun kaupunki	
	2025	2024
Turun osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	1 914 172 825,00	1 744 604 323,00
Turun mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	2 450 107,00	1 872 129,00

40. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista aiheutuvat velvoitteet	46 292 157,50	37 209 891,50	46 292 157,50	37 209 891,50
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	1 046 096,00	3 576 298,00	1 046 096,00	3 576 298,00
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut	3 301 429,18	1 212 372,14	0,00	0,00
Pitkäaikaiset investointisopimukset	251 024 293,24	124 149 759,99	99 294 234,45	124 149 759,99
Yhteistyö ja kumppanuussopimukset	51 471 678,00	20 600 000,00	51 471 678,00	20 600 000,00
Sopimusvastuut yhteensä	**352 089 557,92**	**183 172 023,63**	**197 058 069,95**	**181 959 651,49**
Arvonlisäveron palautusvastuu	25 405 465,73	19 307 684,75	0,00	0,00
Turun ammattikorkeakoulu Oy:n hankkeiden omarahoitusvastuu	6 734 867,00	4 826 014,00	0,00	0,00
Turun Satama Oy:n eläkevastuu	1 954 909,95	2 234 182,80	0,00	0,00
Muut taloudelliset vastuut	37 570 178,22	766 787,00	37 570 178,22	766 787,00

Kupittaan Kärki 2/2023 asemakaavatyö käynnistettiin 2.10.2023 (kh §359). Kaupungin ja Kupittaan Kärjen alueen maanomistajien välillä tehtiin yhteistyösopimus 22.6.2023 (kh §266). Yhteistyösopimuksessa sovittiin asemakaava-alueen rakennusoikeuksien arvojen jakautumisesta maanomistajien kesken pinta-alojen suhteessa. Kupittaan Kärki 2/2023 asemakaava jaettiin kahteen osaan 10.2.2025 (kh §43). Kupittaan Kärki 1-vaiheen asemakaava sai lainvoiman 15.11.2025. Kupittaan Kärki 1-vaiheen asemakaavan yhteydessä 3 maanomistajaa ja kaupunki tekivät maankäyttösopimuksia (Kylk 20.5.2025 §175-177), joilla kaupungille siirrettiin yhteistyösopimuksen mukaisia rakennusoikeuksien laskennallisia kompensaatiokorvauksia yhteensä 3.761.113 € arvosta. Kompensaatiokorvaukset realisoituvat kaupungille, kun Kupittaan Kärki asemakaavan 2-vaihe saa lainvoiman. Yhteistyösopimuksen kokonaisuuden arvo on 108.525.585 €, josta kaupungin osuus on 37.471.678 € (kh 6.5.2025 § 142 ja Maankäyttöjohtaja 18.8.2025 § 19).

Koronvaihtosopimukset 1. ryhmä				
Koronvaihtosopimuksilla suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Kaikki sopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa.				
Viimeisin sopimus erääntyy 21.8.2051				
Sopimus erääntyy 21.11.2025				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0,00	10 000 000,00	0,00	10 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	-325 509,00	0,00	-325 509,00
Korko maksetaan		3,838		3,838
Korko saadaan		Euribor 6 kk		Euribor 6 kk
Sopimus erääntyy 15.2.2025				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0,00	50 000 000,00	0,00	50 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	302 654,00	0,00	302 654,00
Korko maksetaan		0,696		0,696
Korko saadaan		Euribor 3 kk		Euribor 3 kk
Sopimus erääntyy 30.9.2038 4)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 000 000,000	10 000 000,000	10 000 000,00	10 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 150 613,83	-1 980 835,52	-1 150 613,83	-1 980 835,52
Korko maksetaan	4,045	4,045	4,045	4,045
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk
Sopimus erääntyy 15.1.2026				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	13 060,57	384 509,82	13 060,57	384 509,82
Korko maksetaan	0,976	0,976	0,976	0,976
Korko saadaan	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk
Sopimus erääntyy 2.4.2046				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	9 043 969,66	5 855 013,15	9 043 969,66	5 855 013,15
Korko maksetaan	1,208	1,208	1,208	1,208
Korko saadaan	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk

Sopimus erääntyy 7.3.2025				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0,00	30 000 000,00	0,00	30 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	150 589,00	0,00	150 589,00
Korko maksetaan		0,817		0,817
Korko saadaan		Euribor 3 kk		Euribor 3 kk
Sopimus erääntyy 30.9.2050 3) 4)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 984 892,95	-2 071 887,15	1 984 892,95	-2 071 887,15
Korko maksetaan	2,120	2,120	2,120	2,120
Korko saadaan	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk
Sopimus erääntyy 27.10.2033 1)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 423 039,640	-1 793 075,080	1 423 039,640	-1 793 075,08
Korko maksetaan	2,213	2,213	2,213	2,213
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk
Sopimus erääntyy 25.11.2030				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	150 000 000,00	100 000 000,00	150 000 000,00	100 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	17 058 201,08	17 645 765,37	17 058 201,08	17 645 765,37
Korko maksetaan	0,000	0,000	0,00	0,00
Korko saadaan	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk
Sopimus erääntyy 22.8.2050				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	25 000 000,00	25 000 000,00	25 000 000,00	25 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	13 385 927,15	10 216 950,69	13 385 927,15	10 216 950,69
Korko maksetaan	0,163	0,163	0,163	0,163
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk
Sopimus erääntyy 28.5.2029				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-446 857,00	-798 313,00	-446 857,00	-798 313,00
Korko maksetaan	2,545	2,545	2,545	2,545
Korko saadaan	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk
Sopimus erääntyy 7.5.2032 (alkaen 7.5.2024) 3)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	3 796 127,95	3 072 482,33	3 796 127,95	3 072 482,33
Korko maksetaan	1,31	1,31	1,31	1,31
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk
Sopimus erääntyy 31.8.2035 (TVT Asunnot Oy)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	487 735,89	86 380,71	0,00	0,00
Korko maksetaan	2,025	2,025		
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk		

Sopimus erääntyy 24.6.2035 (TVT Asunnot Oy)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	604 474,93	175 580,85	0,00	0,00
Korko maksetaan	1,885	1,885		
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk		
Sopimus erääntyy 12.9.2044 (TYS)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	25 000 000,00	25 000 000,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	2 320 416,15	82 870,29	0,00	0,00
Korko maksetaan	1,870	1,870		
Korko saadaan	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk		
Sopimus erääntyy 12.9.2038 (TYS)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	25 000 000,00	25 000 000,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	3 567 163,65	2 999 120,80	0,00	0,00
Korko maksetaan	0,135	0,135		
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk		
Sopimus erääntyy 15.1.2044 (Oy Turku Energia Ab)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	12 548 450,00	12 967 623,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 188 719,00	-1 991 193,00	0,00	0,00
Korko maksetaan	3,906	3,906		
Korko saadaan	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk		
Sopimus erääntyy 22.9.2036 (Turun Seudun Puhdistamo Oy)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 731 705,00	11 707 315,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 572 520,99	1 867 884,28	0,00	0,00
Korko maksetaan	Euribor 6 kk -2,75	Euribor 6 kk -2,75		
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk		
Sopimus erääntyy 23.10.2031 (Turun Seudun Puhdistamo Oy)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 500 000,000	10 500 000,000	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 634 560,000	1 707 592,000	0,00	0,00
Korko maksetaan	-0,170	-0,170		
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk		
Sopimus erääntyy 3.7.2038 (Turun Seudun Puhdistamo OY)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000,00	20 000 000,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	6 308 670,00	5 602 567,00	0,00	0,00
Korko maksetaan	0,157	0,157		
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk		

Sopimus erääntyy 15.8.2031 (Turun Seudun Vesi Oy)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	50 000 000,00	50 000 000,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	3 050 473,43	2 766 093,55	0,00	0,00
Korko maksetaan	1,350	1,350		
Korko saadaan	-0,563/ Euribor 3 kk	-0,563/ Euribor 3 kk		
Sopimus erääntyy 10.12.2040 (Turun Seudun Vesi Oy)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	30 000 000,00	30 000 000,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 902 762,89	-436 294,94	0,00	0,00
Korko maksetaan	2,500	2,500		
Korko saadaan	Euribor 3 kk	Euribor 3 kk		
Koronvaihtosopimukset 2. ryhmä				
Tehty vastaavamääräisen kiinteäkorkoisen lainan koron muuttamiseksi vaihtuvaksi.				
Järjestelyä vastaavan lainan käypä arvo ja johdannaisen käypä arvo vastaavat vastakkaismerkkisinä toisiaan järjestelyn sisällön vuoksi. Koronvaihtosopimuksen saatava kiinteän koron kassavirta ei realisoidu kaupungille, vaan jää vastapuolen taseeseen ja maksetaan järjestelyn lopussa kumuloituneena korkona lainan antajalle. Kohde-etuutena olevan lainan nimellispääoma on 20 000 000 euroa. Edellä mainitun vuoksi johdannaisen nimellisarvoa ja käypää arvoa ei lasketa mukaan yhteissummiin.				
Sopimus erääntyy 2.12.2043 2) 5)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	8 904 528,64	9 231 465,07	8 904 528,64	9 231 465,07
Korko maksetaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk
Korko saadaan				
Koronvaihtosopimukset 3. ryhmä				
Tulevaisuudessa voimaan tulevat koronvaihtosopimukset suojaavat koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksilla muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Sopimukset alkavat aikaisintaan 22.9.2026 ja				
erääntyvät viimeistään 7.11.2053				
Sopimus erääntyy 7.11.2053 (alkaen 7.5.2032)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	15 600 761,72	8 603 418,86	15 600 761,72	8 603 418,86
Korko maksetaan	0,500	0,500	0,500	0,500
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk

Sopimus erääntyy 22.9.2036 (Turun Seudun Puhdistamo Oy) (alkaen 22.9.2026)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	9 756 095,00	9 756 095,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-336 669,73	-540 816,79	0,00	0,00
Korko maksetaan	3,480	3,480		
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk		
Sopimus erääntyy 15.8.2046 (Turun Seudun Vesi Oy) (alkaen 15.8.2031)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	50 000 000,00	50 000 000,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	3 299 530,00	-940 232,00	0,00	0,00
Korko maksetaan	2,080	2,080		
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk		
Sopimus erääntyy 5.9.2051 (Turun Seudun Vesi Oy) (alkaen 5.9.2031)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	25 000 000,00	25 000 000,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	3 351 487,32	-1 549 404,00	0,00	0,00
Korko maksetaan	1,820	1,820		
Korko saadaan	Euribor 6 kk	Euribor 6 kk		
Yhteensä nimellisarvot	**763 536 250,00**	**804 931 033,00**	**475 000 000,00**	**465 000 000,00**
Yhteensä käypät arvot (pankin ilmoituksen mukaan)	**87 282 916,41**	**49 091 912,22**	**60 708 509,89**	**40 060 076,47**

1) Vastapuolella oikeus jatkaa sopimusta 9 vuodella vuonna 2033.

2) Vastapuolella oikeus keskeyttää sopimus 2028. Kaupungilla on sama oikeus koronvaihtosopimukseen kohdistuvassa lainassa.

3) Koronvaihtosopimuksen korkosuoja rajoittuu 5 %:n (3 kk:n euribor).

4) Sopimuksessa on molemmilla osapuolilla n. Break Clause eli purkuoikeus markkinahintaan vastapuolen luottoriskin vähentämiseksi.

5) Sopimuksessa on vakuussopimus vastapuolen luottoriskin vähentämiseksi, joka koskee molempia osapuolia.

Kaupunginhallituksen (Kh 9.12.2024) päätöksen mukaan kaupungin suojausaste pyritään pitämään 70 - 100 %:n vaihteluvälin sisällä suhteessa vuodenvaihteen pitkäaikaiseen lainakantaan.

Emon suojausaste oli 77 % (pitkäaikaiset lainat ilman kuntatodistuksia) per 31.12.2025, josta voimassa olevat koronvaihtosopimukset yhteensä 425 meur (kaikki yhteensä 475 meur). Ero johtuu yhdestä 50 milj. euron forward start swapista.

Pitkäaikaisten lainojen ja kuntatodistusten efektiivinen korko oli 1,72 % vuonna 2025 mukaan lukien voimassa olevat suojaukset.

Yhden prosenttiyksikön korkojen nousu / lasku muuttaisi emon lainasalkun efektiivistä korkoa ja johdannaisposition käypää arvoa seuraavasti:

Korkokäyrän tasomuutos, bp	Lainasalkun keskikorko, %*)	Johdannaisposition käypä arvo, Meur**	Huomioita: Keskikoron simuloinnissa ei ole huomioitu vuoden 2026 talousarviolainoja, koska niiden määrää tai korkosidonnaisuutta ei ole vielä päätetty / tiedossa
-100 bp (-1,0 %)	1,63	33,4	
-50 bp (-0,5 %)	1,66	47,7	
tilanne 31.12.2025	**1,72**	**60,7**	
+50 bp (+0,5 %)	1,74	72,7	
+100 bp (+1,0 %)	1,78	83,6	
*) Simulointi koskee vuoden 2026 simuloitua keskikorkoa.			
**) Simulointi koskee tilannetta per 31.12.2025, Dirty price eli korot mukana arvossa.			

	Konserni		Turun kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Päästöoikeudet				
Turku Energian päästöoikeudet				
Hallussa olevien päästöoikeuksien määrä 31.12. (CO_2 tonnia)	370 486	125 065	0	0
Toteutuneiden päästöjen määrä (CO_2 tonnia)	7 431	85 065	0	0
Päästöoikeuksien ostot (euroa)	6 000,00	40 000,00	0,00	0,00
Vireillä olevat oikeudenkäynnit				
Hallinto-oikeus	13 279,37	12 037,20	13 279,37	12 037,20
Hovioikeus	0,00	313 300,00	0,00	313 300,00
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	2 681 958,41	198 500,00	2 681 958,41	198 500,00
Markkinaoikeus	36 991,88	28 000,00	36 991,88	28 000,00
Välitysmenettely	0,00	3 300 000,00	0,00	3 300 000,00
Vireillä olevat oikeudenkäynnit yhteensä	**2 732 229,66**	**3 851 837,20**	**2 732 229,66**	**3 851 837,20**

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

41. Henkilötyövuodet 31.12.

Turun kaupunki

	2025	2024
Konsernihallinto	447,7	539,0
Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus	283,1	372,2
Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus	0,0	4 231,0
Kulttuurin palvelukokonaisuus	393,6	375,3
Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus	4 302,5	113,8
Liikunnan palvelukokonaisuus	110,8	114,1
Elinvoiman palvelukokonaisuus	434,2	453,2
Kaupunkirakentaminen ja tilat palvelukokonaisuus (HTV 1.1.2025 lukien)	137,8	0,0
Muut toimielimet ja yhteisöt	3,9	4,0
Henkilöstötyövoima yhteensä	**6 113,6**	**6 206,6**

42. Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut ovat yhteensä 346 287 792,77 euroa.

Henkilöstökulut on eritelty tuloslaskelmassa.

Pysyviin vastaaviin aktivoitu kaupungin oman työn osuus, yhteensä 1 756 495,00 euroa on kirjattu valmistus omaan käyttöön –tilin kautta taseeseen tuloslaskelmaan kirjattuja henkilöstökuluja vähentämättä.

43. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Turun kaupunki

	2025	2024
Keskustan Turun kunnallisjärjestö ry	11 466,99	12 646,50
Keskustan Varsinais-Suomen piiri ry	709,50	417,00
Turun Kokoomus r.y.	48 302,50	50 638,00
Perussuomalaisten Varsinais-Suomen piiri - Sannfinländarnas Egentliga Finlands krets ry	610,25	523,50
Turun Kristillisdemokraatit - Kristdemokraterna i Åbo ry	2 226,00	2 791,14
Svenska Folkpartiet I Åbo rf	12 763,36	15 835,66
Svenska folkpartiet i Egentliga Finland rf	213,00	0,00
Turun Perussuomalaiset ry	16 002,19	21 446,31
Turun Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry	55 281,31	61 565,72
Turun vihreä kunnallisjärjestö ry	41 444,44	42 185,00
Turun Vasemmistoliitto, Vänsterförbundet i Åbo rf	41 937,32	51 177,61
Varsinais-Suomen Vasemmistoliitto ry	578,75	497,50
Liike Nyt Turku ry	0,00	1 997,60
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	**231 535,61**	**261 721,54**

44. Tilintarkastajien palkkiot

Turun kaupunki

	2025	2024
Tilintarkastuspalkkiot	43 943,97	56 734,80
Tilintarkastajien lausunnot	44 655,00	14 315,00
Muut palkkiot	96 969,63	104 054,64
Palkkiot yhteensä	**185 568,60**	**175 104,44**

45. Intressitahot

Turun kaupunki

	2025	2024		
	Liiketoimen arvo	Liiketoimen arvo	Intressisuhteen luonne	Muut tiedot
Kiinteistö Oy Turun Monitoimihalli	780 454,92	835 743,19	liikuntaolosuhteiden tukeminen sopimus-pohjaisesti	osa liiketoimen arvosta voidaan laskea kau-palliset ehdot täyttä-väksi
Turun musiikkijuhlasäätiö sr	300 000,00	296 000,00	esittävän taiteen tuke-minen sopimuspohjai-sesti	
Kulttuuriranta Oy (entinen Turun Kaupunginteatteri Oy)	6 440 965,60	6 653 000,04	esittävän taiteen tuke-minen sopimuspohjai-sesti	
Turun Taiteen talo Oy	576 000,00	541 000,00	taiteen tukeminen so-pimuspohjaisesti	
Forum Marinum Säätiö	589 300,00	589 300,00	museon tukeminen so-pimuspohjaisesti	

46. Kasvu- ja korvausrahaston tilinpäätöslaskelmat

TULOSLASKELMA 1.1.2025 - 31.12.2025

	2025	2024
	€	€
Liiketoiminnan muut tuotot	25 323,84	0,00
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**25 323,84**	**0,00**
Rahoitustuotot ja -kulut	**4 568 274,06**	**5 212 049,68**
Korkotuotot	2 372 374,30	1 665 307,58
Muut rahoitustuotot	2 444 982,49	3 784 576,08
Muut rahoituskulut	-249 082,73	-237 833,98
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	**4 593 597,90**	**5 212 049,68**
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**4 593 597,90**	**5 212 049,68**
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-5 212 049,68
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**4 593 597,90**	**0,00**

RAHOITUSLASKELMA 1.1.2025 - 31.12.2025

	2025	2024
	€	€
Toiminnan rahavirta	**4 593 597,90**	**5 212 049,68**
Liikeylijäämä (-alijäämä)	25 323,84	
Rahoitustuotot ja -kulut	4 568 274,06	5 212 049,68
Toiminnan ja investointien rahavirta	**4 593 597,90**	**5 212 049,68**
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset	**-40 028,10**	**-790 110,59**
Saamisten muutokset kunnalta / kuntayhtymältä	-94 864,35	-914 895,44
Saamisten muutokset muilta	54 836,25	124 784,85
Rahoituksen rahavirta	**-40 028,10**	**-790 110,59**
Rahavarojen muutos	**4 553 569,80**	**4 421 939,09**
Rahavarojen muutos	**4 553 569,80**	**4 421 939,09**
Rahavarat 31.12.	50 798 619,00	46 245 049,20
Rahavarat 1.1.	46 245 049,20	41 823 110,11

TASE 31.12.2025

	2025	2024		2025	2024
	€	€		€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT	**10 000 000,00**	**10 000 000,00**	**OMA PÄÄOMA**	**62 943 360,61**	**58 349 762,71**
Sijoitukset	**10 000 000,00**	**10 000 000,00**	**Muut omat rahastot**	**5 234 721,92**	**5 234 721,92**
Muut lainasaamiset	10 000 000,00	10 000 000,00	**Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)**	**53 115 040,79**	**53 115 040,79**
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**4 593 597,90**	**0,00**
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**52 943 360,61**	**48 349 762,71**			
Saamiset	**2 144 741,61**	**2 104 713,51**			
Lyhytaikaiset saamiset	2 144 741,61	2 104 713,51			
Saamiset kunnalta	1 561 496,20	1 466 631,85			
Siirtosaamiset	583 245,41	638 081,66			
Rahoitusarvopaperit	**50 798 619,00**	**46 245 049,20**			
Osakkeet ja osuudet	17 250 174,51	16 398 065,69			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	33 548 444,49	29 846 983,51			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**62 943 360,61**	**58 349 762,71**	**VASTATTAVAA YHTEENSÄ**	**62 943 360,61**	**58 349 762,71**

47. Eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmat

Kilpailulain 30 d §:n perusteella julkisyhteisön tulee eriyttää kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittamansa taloudellinen toiminta kirjanpidossaan. Eriytetyn toiminnan tuotot ja kulut esitetään tilikausikohtaisena tuloslaskelmana, joka johdetaan toimijan kirjanpidosta.

Turun kaupungilla on tunnistettu vuodelta 2025 seitsemän toimintoa, joiden nähdään täyttävän kilpailulain mukaisen kirjanpidon eriyttämisvelvoitteen ja joista on laadittu toiminnan taloutta kuvaavat tuloslaskelmat. Näitä toimintoja ovat kaupungin omistamien tai hallinnoimien tilojen, konserttitalon ja venepaikkojen vuokraustoiminta, hankintapalveluiden myynti konserniyhteisöille sekä museokauppojen tuotteiden ja it-palveluiden myynti. Uutena, vuodesta 2025 alkaen eriytettävänä toimintona esitetään laskelma maastomittauspalvelujen myynnistä.

Eriytettävien toimintojen kustannuslaskennassa on noudatettu Kuntien ja kuntayhtymien automatisoidun talousraportoinnin käsikirjassa esitettyjä kustannuslaskennan periaatteita sekä kaupungin sisäistä kustannuslaskennan opasta (Säännöstö Kh 17.4. 2001 § 428). Myytävien palvelujen ja tavaroiden hinnoittelusta on annettu ohjeet hallintosäännön perusteella annetuissa taloudenpidon periaatteissa.

Kustannukset on kohdennettu laskelmille aiheuttamisperiaatteella, joka on määritelty toimintokohtaisesti. Konserttitalon vuokraustoiminnan osalta kustannusten kohdennusperusteena on käytetty ulkoisen vuokraustoiminnan toteutuneiden käyttötuntien osuutta kokonaiskäytöstä. Venepaikkojen vuokrauksen ja museokauppojen osalta aiheuttamisperiaate on arvioitu kustannuslajikohtaisesti. Tilojen vuokrauksen eriyttämislaskelma pohjautuu menojen rakennuskohtaiseen seurantaan. Konserniyhteisöille myytävien hankintapalveluiden kustannusten kohdennusperusteena on käytetty ko. palvelua tuottavien henkilöiden toimintaan käytetyn työajan suhdetta heidän kokonaistyöaikaansa. It-palvelujen laskelmassa ulkoiselle palvelumyynnille on kohdistettu siihen kohdistuvat hankinnat ja näiden lisäksi hankintakustannusten perusteella laskettu 30 %:n kustannuslisä. Maastomittauspalveluiden myynnissä kustannusten kohdentaminen perustuu työaikaseurannasta saatuun suhdelukuun.

Kaikissa laskelmissa eriytettäville toiminnoille on kohdennettu sisäisesti palvelukokonaisuuksilta laskutetut konsernihallinnon tukipalvelukustannukset sekä soveltuvin osin palvelukokonaisuuden hallinnollisia kustannuksia. Kustannuslaskennassa käytetyt perusteet on dokumentoitu eriytettävien toimintojen osalta erilliselle tiedonkeruupohjalle.

IT-palvelujen myynti

TULOSLASKELMA 1.1.2025 - 31.12.2025

	2025	2024
	€	€
Liikevaihto	**538 075,95**	**2 890 475,78**
Materiaalit ja palvelut	-328 623,92	-1 875 646,55
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-332,59	-3 067,60
Ostot tilikauden aikana	-332,59	-3 067,60
Palveluiden ostot	-328 291,33	-1 872 578,95
Henkilöstökulut	-88 854,17	-409 344,85
Palkat ja palkkiot	-74 023,40	-341 570,57
Henkilösivukulut	-14 830,77	-67 774,28
Eläkekulut	-12 485,88	-57 887,50
Muut henkilösivukulut	-2 344,89	-9 886,78
Liiketoiminnan muut kulut	-65 518,96	-309 163,42
Vuokrakulut	-65 461,08	-308 798,84
Muut liiketoiminnan kulut	-57,88	-364,58
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**55 078,90**	**296 320,96**
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	**55 078,90**	**296 320,96**
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**55 078,90**	**296 320,96**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**55 078,90**	**296 320,96**

Konserttitalon tilojen vuokraus

TULOSLASKELMA 1.1.2025 - 31.12.2025

	2025	2024
	€	€
Liikevaihto	**496 675,14**	**376 838,03**
Materiaalit ja palvelut	-41 123,08	-32 481,75
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 775,95	-20 921,97
Ostot tilikauden aikana	-26 775,95	-20 921,97
Palveluiden ostot	-14 347,13	-11 559,77
Henkilöstökulut	-93 637,81	-68 999,41
Palkat ja palkkiot	-77 985,28	-57 710,99
Henkilösivukulut	-15 652,53	-11 288,42
Eläkekulut	-13 285,32	-9 647,64
Muut henkilösivukulut	-2 367,20	-1 640,77
Liiketoiminnan muut kulut	-388 495,26	-307 955,01
Vuokrakulut	-250 427,61	-202 970,02
Muut liiketoiminnan kulut	-138 067,65	-104 984,99
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**-26 581,01**	**-32 598,13**
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	**-26 581,01**	**-32 598,13**
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**-26 581,01**	**-32 598,13**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-26 581,01**	**-32 598,13**

Museokauppojen myynti

TULOSLASKELMA 1.1.2025 - 31.12.2025

	2025	2024
	€	€
Liikevaihto	**405 855,32**	**426 316,13**
Materiaalit ja palvelut	-281 718,33	-279 771,23
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-244 005,61	-274 216,16
Ostot tilikauden aikana	-288 408,47	-261 758,30
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	44 402,86	-12 455,86
Palveluiden ostot	-37 712,72	-5 557,07
Henkilöstökulut	-224 180,55	-209 678,53
Palkat ja palkkiot	-181 294,55	-174 695,36
Henkilösivukulut	-42 885,62	-34 983,17
Eläkekulut	-37 154,32	-29 889,32
Muut henkilösivukulut	-5 731,30	-5 093,85
Liiketoiminnan muut kulut	-48 646,34	-43 161,08
Vuokrakulut	-35 405,77	-32 637,57
Muut liiketoiminnan kulut	-13 240,57	-10 523,51
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**-148 689,52**	**-106 294,72**
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	**-148 689,52**	**-106 294,72**
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**-148 689,52**	**-106 294,72**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-148 689,52**	**-106 294,72**

Tilavuokraus

TULOSLASKELMA 1.1.2025 - 31.12.2025

	2025	2024
	€	€
Liikevaihto	**15 597 859,86**	**18 516 728,38**
Materiaalit ja palvelut	-4 928 723,69	-7 263 169,45
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 083 445,70	-1 336 296,03
Ostot tilikauden aikana	-1 083 445,70	-1 336 296,03
Palveluiden ostot	-3 845 277,99	-5 926 873,42
Henkilöstökulut	-491 899,08	-445 425,85
Palkat ja palkkiot	-398 395,37	-371 703,71
Henkilösivukulut	-93 503,71	-73 722,14
Eläkekulut	-80 851,15	-63 017,99
Muut henkilösivukulut	-12 652,56	-10 704,15
Poistot ja arvonalentumiset	-1 301 301,39	-1 490 472,72
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 301 301,39	-1 490 472,72
Liiketoiminnan muut kulut	-4 987 899,68	-5 438 019,91
Vuokrakulut	-4 876 702,86	-5 431 618,63
Muut liiketoiminnan kulut	-111 196,82	-6 401,28
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**3 888 036,02**	**3 879 640,45**
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	**3 888 036,02**	**3 879 640,45**
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**3 888 036,02**	**3 879 640,45**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**3 888 036,02**	**3 879 640,45**

Venepaikkojen vuokraus

TULOSLASKELMA 1.1.2025 - 31.12.2025

	2025	2024
	€	€
Liikevaihto	**260 071,59**	**273 944,83**
Materiaalit ja palvelut	-214 875,77	-257 858,77
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66 037,09	-79 076,66
Ostot tilikauden aikana	-66 037,09	-79 076,66
Palveluiden ostot	-148 838,68	-178 782,11
Henkilöstökulut	-15 163,94	-27 638,71
Palkat ja palkkiot	-12 593,59	-23 099,00
Henkilösivukulut	-2 570,35	-4 539,71
Eläkekulut	-2 162,06	-3 876,40
Muut henkilösivukulut	-408,29	-663,31
Poistot ja arvonalentumiset	-30 968,52	-27 322,15
Suunnitelman mukaiset poistot	-30 968,52	-27 322,15
Liiketoiminnan muut kulut	-39 972,66	-47 445,82
Vuokrakulut	-39 969,46	-47 422,44
Muut liiketoiminnan kulut	-3,20	-23,38
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**-40 909,30**	**-86 320,62**
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,01	-0,11
Muut rahoituskulut	-0,01	-0,11
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	**-40 909,31**	**-86 320,73**
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**-40 909,31**	**-86 320,73**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-40 909,31**	**-86 320,73**

Hankintapalvelujen myynti

TULOSLASKELMA 1.1.2025 - 31.12.2025

	2025	2024
	€	€
Liikevaihto	**47 400,00**	**52 400,00**
Materiaalit ja palvelut	-538,00	-583,79
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-68,00	-214,27
Ostot tilikauden aikana	-68,00	-214,27
Palveluiden ostot	-470,00	-369,52
Henkilöstökulut	-42 715,00	-45 321,70
Palkat ja palkkiot	-35 315,00	-37 800,80
Henkilösivukulut	-7 400,00	-7 520,90
Eläkekulut	-6 305,62	-6 408,64
Muut henkilösivukulut	-1 094,38	-1 112,26
Poistot ja arvonalentumiset	-0,00	-0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-0,00	-0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-3 123,00	-3 110,67
Vuokrakulut	-3 100,00	-3 100,00
Muut liiketoiminnan kulut	-23,00	-10,67
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**1 024,00**	**3 383,84**
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,00	-0,00
Muut rahoituskulut	-0,00	-0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	**1 024,00**	**3 383,84**
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**1 024,00**	**3 383,84**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**1 024,00**	**3 383,84**

Maastomittauspalvelujen myynti

TULOSLASKELMA 1.1.2025 - 31.12.2025

	2025
	€
Liikevaihto	**74 634,00**
Materiaalit ja palvelut	-5 484,31
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 563,03
Ostot tilikauden aikana	-1 563,03
Palveluiden ostot	-3 921,28
Henkilöstökulut	-45 511,75
Palkat ja palkkiot	-37 008,40
Henkilösivukulut	-8 503,35
Eläkekulut	-7 384,73
Muut henkilösivukulut	-1 118,62
Poistot ja arvonalentumiset	-1 202,23
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 202,23
Liiketoiminnan muut kulut	-5 083,19
Vuokrakulut	-0,00
Muut liiketoiminnan kulut	-5 083,19
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**17 352,52**
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,00
Muut rahoituskulut	-0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	**17 352,52**
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**17 352,52**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**17 352,52**

12. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

KIRJANPITOKIRJAT	SÄILYTYSTAPA
Pääkirjat	sähköinen säilytys (SAP S/4HANA) ja sähköinen arkistointi
Päiväkirjat	sähköinen säilytys (SAP S/4HANA) ja sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen säilytys (SAP S/4HANA) ja sähköinen arkistointi
Myyntireskontra	sähköinen säilytys (SAP S/4HANA) ja sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuuskirjanpito	sähköinen säilytys (SAP S/4HANA) ja sähköinen arkistointi
Palkkakirjanpito	sähköinen säilytys (SAP S/4HANA) ja sähköinen arkistointi
Varastokirjanpito	sähköinen säilytys (SAP S/4HANA) ja sähköinen arkistointi
Antolainalaskutus ja -reskontra	sähköinen säilytys (SAP S/4HANA) ja sähköinen arkistointi
Henkilöstökassakirjanpito	sähköinen säilytys
Rahastokirjanpito	paperituloste
Konsernitilinpäätöksen yhdistelylaskelmat	sähköinen säilytys
Tase-erittelyt	sähköinen säilytys (SAP S/4HANA) ja sähköinen arkistointi sekä paperitulosteet
Tilinpäätös ja toimintakertomus	erikseen sidottu, pysyvä säilytys
Ostolaskut	sähköinen säilytys (VIM)
Muistiot	
VIM-muistiot	sähköinen säilytys (SAP S/4HANA) ja sähköinen arkistointi sekä paperitulosteet sähköinen säilytys (VIM)
Tiliotteet	sähköinen säilytys (SAP, SARKK)

TOSITELAJIT

Pääkirjaviennit:

AB	Kirjanpitotosite
KU	Kuntatilaston oikaisut
MU	Muistiot (VIM)
ST	Toistuvaistosite
SV	Alv-ajo ja kassa-ale
TO	Tiliote SAP
ZO	Veron oikaisutosite

Ostoreskontra:

KA	Toimittajatosite
KG	Toimittajahyvitys
KP	Tilien ylläpito
KR	Toimittajalasku
KZ	Toimittajamaksu
YA	Yleinen avustusjärj.

Hankinta:

RE	Lasku -brutto

Myynti:

RV	Laskun siirto

Vyörytykset:

CO	CO-kirjaus

Varastokirjanpito:

WE	Tavaran vastaanotto

Myyntireskontra:

DA	Asiakastosite
DP	Perinnän viitteet
DZ	Asiakasmaksu
ZD	Luottotappiokirjaus

Käyttöomaisuuskirjanpito:

AA	Käyttöomaisuuskirjaus
AF	Poistokirjaus
AZ	Purkamisen tositelaji

Liittymät:

HK	PSHKmaksu -Harrastek
K2	Kirjanpitoliittymä/Kirjanpitoliittymä, SKJ
K4	Kirjanpitoliittymä, Pus
K5	Kirjanpitoliittymä, Lip
K6	Kirjanpitoliitt. 365
PA	Palkat
JA	Jaksotukset
ML	Matkalaskutosite

Konsernitilinpäätös:

Käyttöomaisuuden sisäisten katteiden eliminointitositteet
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten eliminointitositteet

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Turussa 30. päivänä maaliskuuta 2026

sähköisesti allekirjoitettu

Kaupunginhallitus

sähköisesti allekirjoitettu

Piia Elo
pormestari

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä sähköisen allekirjoituksen tekopäivänä

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

sähköisesti allekirjoitettu

Mari Säynätjoki
JHT, KHT